

แนวทางส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศเพื่อเศรษฐกิจที่ยั่งยืน
โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

โดย

นายพลากร หวังหลี่

กรรมการผู้จัดการใหญ่และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 62
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2562 – 2563

หนังสือรับรอง

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคล เรื่อง “แนวทางส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศเพื่อเศรษฐกิจที่ยั่งยืน โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)” ลักษณะวิชา การเศรษฐกิจ ของ นายพลากร หวังหลี เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 62 ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2562 – 2563

พลโท

(พิสิทธิ์ ปฐมอม)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

บทคัดย่อ

เรื่อง แนวทางส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศเพื่อเศรษฐกิจที่ยั่งยืน
โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

ลักษณะวิชา การเศรษฐกิจ

ผู้วิจัย นายพลากร หวังหลี่ **หลักสูตร** วปอ. รุ่นที่ 62

งานวิจัยเรื่อง “แนวทางส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศเพื่อเศรษฐกิจที่ยั่งยืน โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)” งานวิจัยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเชิงโครงสร้างของโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และพฤติกรรมของนักลงทุนจากต่างประเทศ ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยสำคัญที่เอื้ออำนวยให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุน และ ศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการลงทุนในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ซึ่งภาครัฐบาลให้ความสำคัญกับโครงการดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะสามารถสร้างรากฐานอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจไทยให้มีโอกาสขยายตัวจากการลงทุนในโครงการนี้

ผลการวิจัยพบว่าข้อดีที่เห็นได้อย่างชัดเจนนั้นเป็นเรื่องการดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในพื้นที่ EEC ซึ่งภาครัฐมองว่าจะส่งผลดีไม่เพียงแต่ในพื้นที่ EEC เท่านั้น แต่ยังกระจายไปยังพื้นที่ใกล้เคียง และในภาพรวมของประเทศไทยซึ่งทำให้ภาคเศรษฐกิจไทยมีโอกาสที่จะขยายตัวจากการลงทุนใหม่ ๆ มีความก้าวหน้า เกิดการพัฒนาของแรงงานเนื่องมาจากความยืดหยุ่นเรื่องการเข้ามาของคนต่างด้าว โดยเฉพาะคนต่างด้าวที่มีทักษะความสามารถ ความเชี่ยวชาญที่จะส่งผลบวกให้กับประเทศก็จะทำให้แรงงานในประเทศไทยได้รับทักษะความรู้ใหม่ ๆ เข้าสู่ประเทศ ในขณะที่สิทธิประโยชน์ที่ให้กับผู้ลงทุน โดยเฉพาะกลุ่มผู้ลงทุนต่างชาติ ถือว่าให้สิทธิประโยชน์ที่ค่อนข้างมากทั้งสิทธิทางการเงิน การลงทุน ความยืดหยุ่นในการพาต่างด้าวเข้ามาอยู่อาศัย และกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่เปิดโอกาสให้ต่างชาติมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือห้องชุดในโซน EEC ทั้งเพื่อประกอบกิจการและเพื่ออยู่อาศัย ได้ จากประมวลกฎหมายที่ดินปกติแล้วจะไม่สามารถถือกรรมสิทธิ์ได้โดยตรงนอกจากนี้ สิทธิประโยชน์ด้านระยะเวลาการเช่าที่ให้ยาวถึง 50 ปี ต่อได้อีก 49 ปี รวมแล้วเท่ากับ 99 ปี ซึ่งข้อดีด้านสิทธิประโยชน์ที่มีต่อนักลงทุน

ดังนั้น จากที่ได้ทำการศึกษาข้อมูลโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ประกอบกับการสัมภาษณ์ผู้ให้คำปรึกษาด้านการลงทุนมาแล้วนั้น ทำให้ทราบถึงข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่น่าสนใจว่าโครงการดังกล่าวมีความน่าสนใจและน่าลงทุนเพราะมีสิทธิประโยชน์ที่นักลงทุนได้รับ ได้แก่ การยกเว้นภาษีที่ดิน กรรมสิทธิ์ที่อยู่อาศัย ส่วนประโยชน์ที่คนในพื้นที่ได้รับคือการจ้างงาน และทักษะความรู้ในเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่โครงการนี้ส่งเสริม ซึ่งจะนำไปสู่การเติบโตทางด้านเศรษฐกิจในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียงก็ได้รับผลดีไปด้วย แต่ก็ยังมีข้อจำกัดหลายประการที่ยังคงเป็นอุปสรรค เช่น ด้านการสาธารณูปโภคที่ไม่เพียงพอ การบริหารจัดการด้านมลพิษที่เกิดขึ้น และปัญหาด้านอื่น ๆ ที่มาพร้อมกับเทคโนโลยี หากบริหารจัดการไม่ดีก็อาจจะส่งผลกระทบ เกิดความขัดแย้งในระยะยาวจนทำให้โครงการนี้ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ได้

ABSTRACT

Title : Guidelines for promoting foreign investment for a sustainable economy This Eastern Economic Corridor Development Project (EEC)

Field : Economics

Name : Mr.Plakorn Wanglee

Course NDC **Class** 62

Research "Guidelines for promoting foreign investment for a sustainable economy This Eastern Economic Corridor Development Project (EEC)". This research the objective is to study the structure of the Eastern Economic Corridor Development Project. And study the behavior of foreign investors Study and analyze problems, obstacles, and important factors that allow foreign investors to invest. And study the guidelines for investment promotion in the Eastern Economic Corridor Development Project (EEC).Which the government sector attaches great importance to the said project. Because it will be able to build the foundation of the industry and the Thai economy to have an opportunity to expand from the investment in this project.

The results show that the obvious advantages are attracting foreign investors to invest in the EEC area, which the government sees will benefit not only in the EEC area but also spread to nearby areas. Be close to And in the whole picture of Thailand .Which gives the Thai economy an opportunity to expand from new investments and progress. The development of labor due to the flexibility of the entry of foreigners. Especially foreigners with skills and abilities Expertise that will have a positive effect for the country. Will allow workers in Thailand to gain new skills and knowledge into the country While the benefits granted to investors Especially foreign investors Considered to provide quite a lot of benefits including financial rights, investment, flexibility in bringing in foreigners to live. And ownership of land that allows foreigners to have ownership of land or apartments in the EEC zone. Both for business and for living from the Land Code, it is usually not possible to hold ownership directly. The benefit of the lease period that is up to 50 years for an additional 49 years, total 99 years, which the advantages of benefits to investors.

Therefore, from studying the information of the Eastern Economic Corridor Development Project (EEC) consisting of interviews with advisors And attractive to investors because there are benefits that investors receive. Including land tax exemption Ownership rights The benefit of people in the area is employment. And skills and knowledge in new technologies that this project promotes This will lead to economic growth in the area and nearby areas will also benefit. But there are still many limitations that are still obstacles such as insufficient utility infrastructure. Management of pollution caused And other issues that come with technology If not managed well, it may affect There is a long-term conflict that causes the project to not achieve its goals.

คำนำ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ เพื่อเศรษฐกิจที่ยั่งยืน โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)” ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเชิงโครงสร้างของโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และพฤติกรรมของนักลงทุนจากต่างประเทศ ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยสำคัญที่เอื้ออำนวยให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุน และ ศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการลงทุนในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ซึ่งภาครัฐบาลให้ความสำคัญกับโครงการดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นรากฐานอุตสาหกรรมที่สำคัญของประเทศไทย

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การศึกษางานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อรัฐบาล และเป็นองค์ความรู้ที่สำคัญ ในการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการลงทุนในโครงการนี้ หรือสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับโครงการอื่น ๆ ได้อีกทางหนึ่งด้วย

หากการศึกษาวิจัยนี้มีข้อผิดพลาดประการใดผู้วิจัยขออภัยมา ณ โอกาสนี้

(นายพลากร หวังหลี่)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 62

ผู้วิจัย

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ เพื่อเศรษฐกิจที่ยั่งยืน โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)” ฉบับนี้ คงไม่อาจสำเร็จลุล่วงไปได้ หากไม่ได้รับความอนุเคราะห์จากผู้ให้ข้อมูลทุกท่าน ที่ให้ข้อมูลต่าง ๆ ด้านการส่งเสริมการลงทุน และที่สำคัญขอขอบพระคุณคณาจารย์จากวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ผู้ทรงคุณวุฒิ และเพื่อน ๆ นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 62 ที่ได้ให้แนวคิด อีกทั้งเสนอแนะแนวทางและให้คำปรึกษาในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการศึกษาวิจัย ทำให้งานวิจัยฉบับนี้มีความสมบูรณ์และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาด้านการลงทุนอีกด้วย

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอโน้มรำลึกถึงพระคุณบิดามารดา และครอบครัวที่เป็นแรงบันดาลใจ ให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จการศึกษาในหลักสูตร การป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 62

(นายพลากร หวังหลี่)

นักศึกษาวินิจฉัยวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 62

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ข
คำนำ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภาพ	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
วิธีดำเนินการวิจัย	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	3
คำจำกัดความ	4
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	5
สรุปสาระสำคัญของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580)	5
สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)	16
สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ.2561	18
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการลงทุน	19
แนวคิดเกี่ยวกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ	25
การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกับการเติบโตทางเศรษฐกิจ	29
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
กรอบแนวคิดของการวิจัย	34
สรุป	35
บทที่ 3 การส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ	36
สรุปภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมไทยปี 2562 และแนวโน้มปี 2563	36
ลักษณะของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ	57
สถานการณ์การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอาเซียน	57
ปัจจัยดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย	89
ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ	89
สรุป	90

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 แนวทางส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศเพื่อเศรษฐกิจที่ยั่งยืน	
ในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)	91
โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)	91
แผนการพัฒนาโครงการระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	92
อุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	125
แนวทางส่งเสริมการลงทุนในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	
ในมุมมองของผู้ให้คำปรึกษาด้านการเงินและการลงทุน	130
แนวทางส่งเสริมการลงทุนในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	
ในมุมมองของผู้วิจัย	133
สรุป	134
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	135
สรุป	135
ข้อเสนอแนะ	136
บรรณานุกรม	138
ภาคผนวก	141
ผนวก ก แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12	142
ผนวก ข พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ.2561	143
ผนวก ค แบบสัมภาษณ์นักลงทุนต่างชาติ	144
ประวัติย่อผู้วิจัย	147

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3 - 1 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศอาเซียนจำแนกตามแหล่งที่มา และอุตสาหกรรมเป้าหมาย	61
3 - 2 สรุปนโยบายการส่งเสริมการลงทุนล่าสุดที่สำคัญของประเทศอาเซียน ณ ธันวาคม 2558	74
3 - 3 สถิติการยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนของต่างชาติในปี 2562 (เดือนมกราคม – ธันวาคม)	77
3 - 4 โครงการต่างชาติที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุน แยกตามประเภทอุตสาหกรรม	78
3 - 5 โครงการลงทุนต่างชาติที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุน ตามประเภทโครงการ	78
3 - 6 แหล่งที่มาของเงินลงทุนจากต่างประเทศที่ขอรับการส่งเสริม 10 อันดับแรก	78
3 - 7 โครงการต่างชาติที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนจำแนกตามอุตสาหกรรมเป้าหมาย ปี 2562 (มกราคม-ธันวาคม)	80
3 - 8 โครงการต่างชาติที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่เป้าหมาย	81
3 - 9 สถิติโครงการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ได้รับอนุมัติ	82
3 - 10 โครงการต่างชาติที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุน แยกตามประเภทอุตสาหกรรม	83
3 - 11 โครงการลงทุนจากต่างชาติที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุน แยกตามประเภทโครงการ	84
3 - 12 แหล่งที่มาของเงินลงทุนจากต่างประเทศ ที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุน 10 อันดับแรก	85
3 - 13 โครงการต่างชาติที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุน จำแนกตามอุตสาหกรรมเป้าหมาย ปี 2562 (มกราคม-ธันวาคม)	86
3 - 14 โครงการต่างชาติที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่เป้าหมาย	88
4 - 1 สรุปภาพรวมแผนงาน/โครงการภายใต้แผนปฏิบัติการการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการพัฒนาเขตพิเศษภาคตะวันออก	98
4 - 2 สรุปโครงการตามแผนปฏิบัติการโครงสร้างพื้นฐาน ภายใต้แผนภาพรวม เพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จำแนกตามระยะการพัฒนา	99
4 - 3 แหล่งเงินงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติการการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	100
4 - 4 แผนงานโครงการ ปี 2560 – 2564	106
4 - 5 แผนการดำเนินงานในภาพรวม	121
4 - 6 แผนการใช้ประโยชน์ที่ดินในภาพรวม	121
4 - 7 แผนการดำเนินงานโครงการแผนภาพรวม	122
4 - 8 แผนการดำเนินงานโครงการโครงสร้างพื้นฐานตามประกาศ PPP EEC Track	122
4 - 9 แผนการดำเนินงานเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ (ตั้งแต่ 2560 เป็นต้นไป)	123
4 - 10 แผนการดำเนินงานแผนการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จ ครบวงจร (OSS)	123
4 - 11 โครงการ/กิจกรรม เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	124

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า	
3 - 1	มูลค่าเงินลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศ	58
3 - 2	เปรียบเทียบกลุ่มประเทศที่ได้รับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ 3 ปีที่ผ่านมา	59
3 - 3	การลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศอาเซียนและอาเซียน+6	59
3 - 4	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสมของประเทศอาเซียน ระหว่างปี 2005 – 2013	60
3 - 5	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศอาเซียน ระหว่างปี 2005 – 2013	60
3 - 6	การลงทุนโดยตรงไปต่างประเทศในประเทศอาเซียน จำแนกตามประเทศที่ไปลงทุน	63
3 - 7	FDI Confidence Index 2016	76
3 - 8	สถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ รายเดือนสะสมปี 2562	77
3 - 9	สัดส่วนจำนวนโครงการต่างชาติ ที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนแยกตามที่ตั้ง	79
3 - 10	สถิติโครงการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุนในปี 2562	82
3 - 11	สัดส่วนจำนวนโครงการต่างชาติ ที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุนแยกตามที่ตั้ง	85
4 - 1	อัตราการเจริญเติบโตเปรียบเทียบของประเทศไทยในช่วงปี 2553-2560	93
4 - 2	กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทย 20 ปี และความเชื่อมโยงกับแผนภาพรวม เพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)	94
4 - 3	เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง	96
4 - 4	แหล่งเงินงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติการการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับ การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	100

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสถานการณ์ความขัดแย้งทางการค้าระหว่างจีนกับสหรัฐอเมริกา จนเกิดเป็นสงครามการค้า (Trade War) ทำให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมที่มีฐานการผลิตอยู่ในประเทศจีนได้รับผลกระทบ และพากันย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศอื่น โดยประเทศไทยอยู่ในตัวเลือกลำดับต้น ๆ อีกทั้งประเทศไทย มีนโยบายการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ซึ่งเป็นแผนยุทธศาสตร์ที่จะขับเคลื่อน ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี ตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ของรัฐบาล โดยในระยะแรกจะยกระดับ พื้นที่ 3 จังหวัด คือ ชลบุรี ระยอง และ ฉะเชิงเทรา ซึ่งจากนโยบายนี้รัฐบาลได้ให้สิทธิพิเศษแก่นักลงทุน นับเป็นเรื่องที่ถูกจับตามองของผู้ประกอบการและนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ถือเป็นโอกาสเปิดโลกทัศน์ใหม่ของการลงทุนที่ท้าทาย โดยรัฐบาลให้ความสำคัญและส่งเสริมโครงการ EEC ด้วยการพัฒนาเชิงพื้นที่ซึ่งต่อยอดความสำเร็จมาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Seaboard) โดยมีเป้าหมายเติมเต็มภาพรวมในการส่งเสริมการลงทุน จะเป็นการยกระดับอุตสาหกรรม ของประเทศ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันและทำให้เศรษฐกิจของไทยเติบโตได้ในระยะยาว

ในส่วนของงบประมาณการลงทุนนั้น รัฐบาลคาดว่าจะใช้งบการลงทุนไม่น้อยกว่า 1.5 ล้านล้านบาทภายใน 5 ปี เพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมการลงทุนใน 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย ที่ประกอบด้วย อุตสาหกรรมปิโตรเคมีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและหุ่นยนต์ อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร การเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ เชื้อเพลิงและเคมีชีวภาพ อุตสาหกรรมการบิน อุตสาหกรรมโลจิสติกส์ อุตสาหกรรมดิจิทัลการแพทย์ ครบวงจร และเพิ่มเติมในส่วนอุตสาหกรรมป้องกันประเทศทุกรูปแบบ (วีรพงศ์ ไชยเพิ่ม, 2562) โดยนักลงทุนที่ลงทุนในพื้นที่ EEC จะได้รับสิทธิประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับบางกิจกรรม ได้นานสูงสุด 13 ปี (อาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมการลงทุนฯ) ยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร วัตถุดิบที่นำเข้ามาผลิตเพื่อส่งออก และของที่นำเข้ามาเพื่อการวิจัยและพัฒนา เงินสนับสนุน ค่าใช้จ่ายในการลงทุนการวิจัยและพัฒนา การส่งเสริมนวัตกรรมหรือการพัฒนาบุคลากรเฉพาะด้าน ของกิจการในอุตสาหกรรมเป้าหมาย อนุญาตให้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินเพื่อประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริม สิทธิการเช่าที่ดินราชพัสดุถึง 50 ปี และสามารถพิจารณาต่ออายุอีก 49 ปี อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา 17% ต่ำสุดในอาเซียนสำหรับผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญหรือนักวิจัยที่มีคุณสมบัติตามที่อธิบดีกรมสรรพากร ประกาศกำหนดในกิจการที่ได้รับการส่งเสริมตามกฎหมายว่าด้วยการเพิ่มขีดความสามารถในการ แข่งขันของประเทศสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย หรือกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน อำนวยความสะดวกให้กับนักลงทุนให้บริการข้อมูลข่าวสารการขออนุญาตที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการ การค้าการส่งออกนำเข้าในจุดเดียว (One-stop Service) วีซ่าทำงาน 5 ปี เพื่อดึงดูดนักลงทุน ผู้เชี่ยวชาญ และนักวิทยาศาสตร์จากทั่วโลก

จากการข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะหาแนวทางส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ และดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในพื้นที่โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ซึ่งภาครัฐมองว่าจะส่งผลดีและเป็นโครงการที่รัฐบาลให้ความสำคัญ สามารถสร้างรากฐานอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจไทยให้มีโอกาสขยายตัวจากการลงทุนใหม่ ๆ อีกทั้งโครงการนี้ยังมีความยืดหยุ่นเรื่องการเข้ามาของคนต่างด้าว โดยเฉพาะคนต่างด้าวที่มีทักษะความสามารถ ความเชี่ยวชาญที่จะส่งผลดีให้กับประเทศ ทำให้ประเทศไทยได้รับองค์ความรู้ใหม่ ๆ ซึ่งไม่เพียงแต่ในพื้นที่ EEC เท่านั้น แต่ยังกระจายไปยังพื้นที่ใกล้เคียงและภาพรวมของประเทศไทยอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเชิงโครงสร้างของโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และพฤติกรรมของนักลงทุนจากต่างประเทศ
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยสำคัญที่เอื้ออำนวยให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการลงทุนในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาถึงสถานการณ์ของโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ที่มีผลต่อภาคเศรษฐกิจของประเทศไทย ศึกษาแนวทางการลงทุนจากต่างประเทศ แล้วนำมารวบรวมเพื่อวิเคราะห์และบรรยายเชิงพรรณนาความ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศกับโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ให้เติบโต เพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

2. ขอบเขตด้านประชากร

ศึกษาจากประสบการณ์ตรงของผู้วิจัย การเข้าร่วมประชุม สัมมนาการเสวนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากนักลงทุน สัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทย และทำการสัมภาษณ์ผู้ให้คำปรึกษาด้านการเงินและการลงทุน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และนำมาซึ่งแนวทางส่งเสริมการลงทุนจนนำไปสู่การยกระดับทางเศรษฐกิจของประเทศไทย

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีระยะเวลาในการศึกษา จำนวน 7 เดือน ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2562 – พฤษภาคม 2563

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่อง “แนวทางส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศเพื่อเศรษฐกิจที่ยั่งยืน โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูล

1.1 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ศึกษาจากยุทธศาสตร์ แผนพัฒนา ศึกษา ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จากเอกสารทางวิชาการ บทความ บทวิเคราะห์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ข้อมูลในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ทำให้ทราบถึงประเด็นที่สามารถนำมาเป็นแนวทางส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ อีกทั้งได้จากการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ขององค์กรและหน่วยงานที่มีลักษณะงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (กพอ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ธนาคารแห่งประเทศไทย

1.2 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ศึกษาจากประสบการณ์ตรงของผู้วิจัย การเสวนา อบรม และสัมภาษณ์ผู้ให้คำปรึกษาด้านการเงินและการลงทุน จำนวน 7 ท่าน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในมุมมองต่าง ๆ

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา นำทฤษฎี หลักกฎหมาย หลักยุทธศาสตร์ที่ได้มีการทบทวนไว้แล้วโดยองค์กรต่าง ๆ ได้แก่ คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (กพอ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) แล้วทำการอภิปรายผล

3. การนำเสนอผลการวิจัย

ดำเนินการโดยใช้วัตถุประสงค์เป็นตัวกำหนดเป้าหมายของการวิจัยแล้วนำเสนอผลการศึกษาวิจัยที่ต่อวัตถุประสงค์การวิจัยทุกข้อตามลำดับ พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางในการดำเนินการวิจัยเพื่อนำมาซึ่งการต่อยอดและใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบถึงโครงสร้างของโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และพฤติกรรมของนักลงทุนจากต่างประเทศ
2. ได้ทราบปัญหา อุปสรรค และปัจจัยสำคัญที่เอื้ออำนวยให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)
3. ได้นำเสนอแนวทางในการส่งเสริมการลงทุนในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

คำจำกัดความ

EEC (Eastern Economic Corridor)	หมายถึง	โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เป็นแผนยุทธศาสตร์ภายใต้ ไทยแลนด์ 4.0
การลงทุน (Investments)	หมายถึง	การที่เรานำเข้าทรัพย์สินที่มีอยู่ ซึ่งโดยทั่วไปจะหมายถึงเงินสดไปดำเนินการในทางที่ก่อให้เกิดประโยชน์ เพื่อให้ได้ผลตอบแทนกลับคืนมาในอนาคต โดยเราเชื่อว่าเงินสดหรือผลตอบแทนส่วนเพิ่มที่จะได้รับกลับคืนมานั้น จะสามารถชดเชยระยะเวลา อัตราเงินเฟ้อและความเสี่ยงต่างๆที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการลงทุนได้อย่างคุ้มค่า
สงครามการค้า (Trade war)	หมายถึง	เป็นความขัดแย้งทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากลัทธิคุ้มครองชั้นรุนแรง ซึ่งรัฐจะขึ้นหรือเก็บภาษีศุลกากรหรือมีมาตรการกีดกันทางการค้าอื่น ๆ ซึ่งกันและกัน เพื่อตอบสนองต่ออุปสรรคทางการค้าที่เกิดขึ้นจากอีกฝ่าย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “แนวทางส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศเพื่อเศรษฐกิจที่ยั่งยืน โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)” ในครั้งนี้ จะทบทวนวรรณกรรมซึ่งประกอบด้วยแนวคิด ทฤษฎี พระราชบัญญัติ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาและหาแนวทางส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ ดังนี้

1. สรุปสาระสำคัญของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580)
2. สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12
3. สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ.2561
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการลงทุน
5. แนวคิดเกี่ยวกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ
6. การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกับการเติบโตทางเศรษฐกิจ
7. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
9. กรอบแนวคิดของการวิจัย
10. สรุป

สรุปสาระสำคัญของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 - 2580)

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 65 กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2560 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2560 โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิธีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ ในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล รวมทั้งกำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 - 2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

วิสัยทัศน์ประเทศไทย “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” สามารถอธิบายได้ดังนี้

ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศ และภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และ มีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศ มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลาง และเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชน มีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียง กับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงานและน้ำ มีที่อยู่อาศัย และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่งคั่ง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืน จนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุข ได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วน มีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ ไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจน เศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศเพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการ คมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้การรักษา และการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภค เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติ มีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน

เป้าหมายและประเด็นการพัฒนาตามยุทธศาสตร์

1. **ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง** มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคงปลอดภัย เอกရာช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคาม และภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการ ทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้าน และมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการ ของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

1.1 การรักษาความสงบภายในประเทศ

1.1.1 การพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อม ตระหนักในเรื่องความมั่นคง และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

1.1.2 การพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ

1.1.3 การพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล เห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

1.1.4 การพัฒนาและเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ

1.2 การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

1.2.1 การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน

1.2.2 การติดตาม เฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่

1.2.3 การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

1.2.4 การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล

1.3 การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

1.3.1 การพัฒนาระบบงานข่าวกรองแห่งชาติแบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3.2 การพัฒนาและพัฒนากำลังอำนาจแห่งชาติ กองทัพและหน่วยงานความมั่นคง รวมทั้งภาครัฐและภาคประชาชน ให้พร้อมป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ และเผชิญกับภัยคุกคามได้ทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ

1.3.3 การพัฒนาระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการภัยคุกคามให้มีประสิทธิภาพ

1.4 การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ

- 1.4.2 การเสริมสร้างและรักษาคุณภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ
- 1.4.3 การเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค
- 1.4.3 การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กร ภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ

1.5 การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

- 1.5.1 การพัฒนากลไกให้พร้อมสำหรับการติดตาม เฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม
- 1.5.2 การบริหารจัดการความมั่นคงให้อื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศในมิติอื่น ๆ
- 1.5.3 การพัฒนากลไกและองค์กรขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนา

ที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่

1. “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่เราเคยทำทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่
2. “ปรับปรุงปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่ออนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้อื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต
3. “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปรุงปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลาง และลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

2.1 การเกษตรสร้างมูลค่า

- 2.1.1 เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น
- 2.1.3 เกษตรปลอดภัย
- 2.1.4 เกษตรชีวภาพ
- 2.1.4 เกษตรแปรรูป
- 2.1.5 เกษตรอัจฉริยะ

2.2 อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

- 2.2.2 อุตสาหกรรมชีวภาพ
- 2.2.3 อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร
- 2.2.3 อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์
- 2.2.4 อุตสาหกรรมและบริการขนส่งและโลจิสติกส์
- 2.2.5 อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ

- 2.3 สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว
  - 2.3.2 ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม
  - 2.2.6 ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ
  - 2.2.7 ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
  - 2.2.8 ท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ
  - 2.4.5 ท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค
- 2.4 โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก
  - 2.4.2 เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ
  - 2.4.3 สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ
  - 2.4.3 เพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ
  - 2.4.4 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่
  - 2.4.5 รักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค
- 2.5 พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่
  - 2.5.2 สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ
  - 2.5.3 สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน
  - 2.5.3 สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด
  - 2.5.4 สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล
  - 2.5.5 ปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ

3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ครอบคลุมและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

- 3.1 การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม
  - 3.1.1 การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว
  - 3.1.2 การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
  - 3.1.3 การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา
  - 3.1.4 การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน
  - 3.1.6 การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ
  - 3.1.6 การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม
  - 3.1.7 การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม
- 3.2 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
  - 3.2.2 ช่วงการตั้งครรรภ์/ปฐมวัย

- 3.2.3 ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น
- 3.2.3 ช่วงวัยแรงงาน
- 3.2.4 ช่วงวัยผู้สูงอายุ
- 3.3 ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21
  - 3.3.1 การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21
  - 3.3.2 การเปลี่ยนโฉมบทบาท 'ครู' ให้เป็นครูยุคใหม่
  - 3.3.3 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกกระดับ ทุกประเภท
  - 3.3.4 การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต
  - 3.3.5 การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก
  - 3.3.7 การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม
  - 3.4.7 การสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ
- 3.4 การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย
  - 3.4.1 การพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อ
  - 3.4.2 การสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุนที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษผ่านกลไกต่าง ๆ
  - 3.4.3 การดึงดูดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างชาติและคนไทยที่มีความสามารถ ในต่างประเทศให้มาสร้างและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับประเทศ
- 3.5 การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
  - 3.5.1 การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ
  - 3.5.2 การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ
  - 3.5.3 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี
  - 3.5.5 การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี
  - 3.6.5 การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่
- 3.6 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
  - 3.6.1 การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย
  - 3.6.2 การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
  - 3.6.3 การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน
  - 3.6.4 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- 3.7 การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ
  - 3.7.2 การส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต
  - 3.7.2 การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ
  - 3.7.3 การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ
  - 3.7.4 การพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมกีฬา

4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมาย การพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทย ทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเอง และทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและ สวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

4.1 การลดความเหลื่อมล้ำสร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

4.1.1 ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก

4.1.2 ปฏิรูประบบภาษีและการคุ้มครองผู้บริโภค

4.1.3 กระจายการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร

4.1.4 เพิ่มผลิตภาพและคุ้มครองแรงงานไทย ให้เป็นแรงงานฝีมือที่มีคุณภาพ

และความริเริ่มสร้างสรรค์ มีความปลอดภัยในการทำงาน

4.1.5 สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย

ทุกเพศภาวะและทุกกลุ่ม

4.1.6 ลงทุนทางสังคมแบบมุ่งเป้าเพื่อช่วยเหลือกลุ่มคนยากจนและกลุ่ม

ผู้ด้อยโอกาสโดยตรง

4.1.7 สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข และการศึกษา

โดยเฉพาะสำหรับผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส

4.1.8 สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง

4.2 การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี

4.2.1 พัฒนาศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีในภูมิภาค

4.2.2 กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละกลุ่มจังหวัดในมิติต่าง ๆ

4.2.3 จัดระบบเมืองที่เอื้อต่อการสร้างชีวิตและสังคมที่มีคุณภาพและปลอดภัย

ให้สามารถตอบสนองต่อสังคมสูงวัยและแนวโน้มของการขยายตัวของเมืองในอนาคต

4.2.4 ปรับโครงสร้างและแก้ไขกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อ

วางระบบและกลไกการบริหารงานในระดับภาค กลุ่มจังหวัด

4.2.5 สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูลความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

4.3.6 การพัฒนากำลังแรงงานในพื้นที่

4.3 การเสริมสร้างพลังทางสังคม

4.3.2 สร้างสังคมเข้มแข็งที่แบ่งปัน ไม่ทอดทิ้งกัน และมีคุณธรรม

4.3.2 การรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

4.3.3 สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชา

สังคมและภาคประชาชน

4.3.4 ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศและบทบาทของสตรีในการสร้างสรรค์สังคม

4.3.6 สนับสนุนการพัฒนาบนฐานทุนทางสังคมและวัฒนธรรม

4.3.6 สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสร้างสรรค์ เพื่อรองรับสังคมยุคดิจิทัล

4.4 การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง

4.4.1 ส่งเสริมการปรับพฤติกรรมในระดับครัวเรือน ให้มีขีดความสามารถในการจัดการวางแผนชีวิต สุขภาพ ครอบครัว การเงินและอาชีพ

4.4.2 เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเองและการพึ่งพากันเอง

4.4.3 สร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างประชาธิปไตยชุมชน

4.4.4 สร้างภูมิคุ้มกันทางปัญญาให้กับชุมชน

5. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกัน ทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเส้นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง 3 ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

5.1 สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

5.1.1 เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

5.1.3 อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในและนอกถิ่นกำเนิด

5.1.3 อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ

5.1.4 รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

5.1.5 ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน

5.2 สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล

5.2.2 เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล

5.2.3 ปรับปรุง ฟื้นฟู และสร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ

5.2.3 ฟื้นฟูชายฝั่งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ชายฝั่งทะเลได้รับการป้องกันและแก้ไข ทั้งระบบ และมีนโยบายการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการอย่างเป็นองค์รวม

5.2.4 พัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

5.3 สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ

5.3.2 ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

5.3.2 มีการปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติ และผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

5.3.3 มุ่งเป้าสู่การลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ของภาครัฐและภาคเอกชน

5.3.4 พัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

5.4 พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

5.4.1 จัดทำแผนผังภูมินิเวศเพื่อการพัฒนาเมือง ชนบท พื้นที่เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม รวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพและความเหมาะสมทางภูมินิเวศอย่างเป็น เอกภาพ

5.4.2 พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และ อุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมินิเวศอย่างยั่งยืน

5.4.3 จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล

5.4.4 สงวนรักษา อนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางสถาปัตยกรรม และศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่นบนฐานธรรมชาติ และฐาน วัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

5.4.5 พัฒนาเครือข่ายองค์กรพัฒนาเมืองและชุมชน รวมทั้งกลุ่มอาสาสมัครด้วยกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในท้องถิ่น

5.4.6 เสริมสร้างระบบสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อม และยกระดับความสามารถในการป้องกันโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ

5.5 พัฒนาความมั่นคง น้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

5.5.1 พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ

5.5.2 เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด คุ้มค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล

5.5.3 พัฒนาความมั่นคงพลังงานของประเทศ และส่งเสริมการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

5.5.5 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานโดยลดความเข้มข้นของการใช้พลังงาน

5.5.5 พัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตรและอาหารของประเทศและชุมชนในมิติปริมาณ คุณภาพ ราคาและการเข้าถึงอาหาร

5.6 ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

5.6.1 ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย

5.6.2 พัฒนาเครื่องมือ กลไกและระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตย สิ่งแวดล้อม

5.6.3 จัดโครงสร้างเชิงสถาบันเพื่อจัดการประเด็นร่วม ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ

5.6.4 พัฒนาและดำเนินโครงการที่ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ด้านทรัพยากร ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

6. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาท หน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และ โปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมั่งคั่ง และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่ การลด ความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม

6.1 ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการ อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

6.1.1 การให้บริการสาธารณะของภาครัฐได้มาตรฐานสากลและเป็นระดับแนว หน้าของภูมิภาค

6.1.2 ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำ เทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้

6.2 ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและ เชื่อมโยง การพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่

6.2.1 ให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศระบบการเงิน

6.2.2 การคลังประเทศสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

6.2.3 ระบบติดตามประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในทุกระดับ

6.3 ภาครัฐมีขนาดเล็กลง เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

6.3.2 ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม

6.3.3 ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

6.3.3 ส่งเสริมการกระจายอำนาจและสนับสนุนบทบาทชุมชนท้องถิ่นให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีสมรรถนะสูง ตั้งอยู่บนหลักธรรมาภิบาล

6.4 ภาครัฐมีความทันสมัย

6.4.2 องค์กรภาครัฐมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศ

6.5.2 พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย

6.5 บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

6.5.1 ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม

6.5.2 บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

6.5.2 ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

6.5.4 ประชาชนและภาคีต่าง ๆ ในสังคมร่วมมือกันในการป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบ

6.5.5 บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต

6.5.6 การปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบมีประสิทธิภาพมีความเด็ดขาด เป็นธรรม และตรวจสอบได้

6.5.7 การบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบ แบบบูรณาการ

6.6 กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น

6.6.1 ภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง

6.6.3 มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น

6.7.3 การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

6.7 กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

6.7.1 บุคลากรและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเคารพและยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่พึงได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม

6.7.2 ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีบทบาทเชิงรุกร่วมกันในทุกขั้นตอน ของการค้นหาคความจริง

6.7.3 หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งทางแพ่ง อาญา และปกครอง มีเป้าหมาย และยุทธศาสตร์ร่วมกัน

6.7.4 ส่งเสริมระบบยุติธรรมทางเลือก ระบบยุติธรรมชุมชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม

6.7.5 พัฒนามาตรการอื่นแทนโทษทางอาญา

สรุป

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 - 2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ประกอบด้วย เป้าหมายและประเด็นการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 กล่าวโดยสรุปคือจะมุ่งบรรลุเป้าหมายในระยะ 5 ปีที่จะสามารถต่อยอดในระยะต่อไปเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาระยะยาวตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยมีหลักการสำคัญดังนี้

1. ยึด “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ต่อเนื่องมาตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 เพื่อให้เกิดการบูรณาการการพัฒนาในทุกมิติอย่างสมเหตุสมผล มีความพอประมาณและมีระบบภูมิคุ้มกันและการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี ซึ่งเป็นเงื่อนไขจำเป็นสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาคนมีความเป็นคนที่ สมบูรณ์ สังคมไทยเป็นสังคมคุณภาพ มีที่ยืนและเปิดโอกาสให้กับทุกคนในสังคมได้ดำเนินชีวิตที่ดีมีความสุขร่วมกันอย่างสมานฉันท์ ในขณะที่ระบบเศรษฐกิจของประเทศก็เจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง มีคุณภาพ และมีเสถียรภาพ การกระจายความมั่งคั่งอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เป็นการเติบโตที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ ชุมชน วิถีชีวิต ค่านิยม ประเพณี และวัฒนธรรม

2. ยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา”

มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีที่สุดสำหรับคนไทย พัฒนาคอนให้มีความเป็นคนที่ สมบูรณ์มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม พัฒนาคอนทุกช่วงวัยและเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณธรรม รวมถึงการสร้างคนให้ใช้ประโยชน์และอยู่กับสิ่งแวดล้อมอย่างเกื้อกูล อนุรักษ์ ฟื้นฟู ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม

3. ยึด “วิสัยทัศน์ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี”

นำวิสัยทัศน์ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีมาเป็นกรอบของวิสัยทัศน์ประเทศไทย ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยที่วิสัยทัศน์ดังกล่าวต้องสนองตอบต่อประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตยและบูรณภาพแห่งอำนาจอธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง ยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคม ท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงาน อาหารและน้ำ ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสถานะแวดล้อมระหว่างประเทศและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ประสาน สอดคล้องกับด้านความมั่นคง ในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี ประเทศไทยไม่เป็นภาระของโลก และสามารถเกื้อกูลประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจที่ดีกว่า

4. ยึด “เป้าหมายอนาคตประเทศไทย ปี 2579”

ที่เป็นเป้าหมายในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มาเป็นกรอบในการกำหนดเป้าหมายที่จะบรรลุใน 5 ปีแรกและเป้าหมายในระดับย่อยลงมา ควบคู่กับกรอบเป้าหมาย ที่ยั่งยืน (SDGs) ทั้งนี้ เป้าหมายประเทศไทยในปี 2578 ซึ่งเป็นที่ยอมรับร่วมกันนั้นพิจารณาจากมิติต่าง ๆ ทั้งประเด็นและลักษณะของการพัฒนา ลักษณะฐานการผลิตและบริการสำคัญของประเทศ ลักษณะของไทยและสังคมไทยที่พึงปรารถนาและกลุ่มเป้าหมายในสังคมไทย โดยกำหนดไว้ดังนี้ “เศรษฐกิจและสังคมไทยมีการพัฒนาอย่างมั่นคงและยั่งยืนบนฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน สังคมที่เป็นธรรมมีความเหลื่อมล้ำน้อย คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นพลเมืองที่มีวินัย ตื่นรู้และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตลอดชีวิต มีสุขภาพร่างกายและจิตใจสมบูรณ์มีความเจริญเติบโตทางจิตวิญญาณ จิตสาธารณะและทำประโยชน์ต่อส่วนรวม มีความเป็นพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียนและพลเมืองโลก ประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีนานาชาติ ระบบเศรษฐกิจตั้งอยู่บนฐานของการใช้นวัตกรรมนำดิจิทัล สามารถแข่งขันในการผลิตได้และค้าขายเป็น มีความเป็นสังคมประกอบการ มีฐานการผลิตและบริการที่มีคุณภาพและรูปแบบที่โดดเด่นเป็นที่ต้องการในตลาดโลก เป็นฐานการผลิตและบริการและบริการที่สำคัญ เช่น การให้บริการคุณภาพทั้งด้านการเงิน ระบบโลจิสติกส์ บริการด้านสุขภาพและ ท่องเที่ยวคุณภาพเป็นครัวโลกของอาหารคุณภาพและปลอดภัย เป็นฐานอุตสาหกรรมและบริการอัจฉริยะที่เป็นอุตสาหกรรมแห่งอนาคตที่ใช้นวัตกรรม ทน มนุษย์ทักษะสูงและเทคโนโลยีอัจฉริยะ”

5. ยึด “หลักการนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจังใน 5 ปีที่ต่อยอดไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นเป้าหมายระยะยาว”

จากแผนพัฒนาฯ เป็นกลไกเชื่อมต่อในลำดับแรกที่จะกำกับและส่งเสริมต่อแนวทางพัฒนาและเป้าหมายในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ให้เกิดการปฏิบัติในทุกระดับและในแต่ละด้านอย่างสอดคล้องกัน แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 จึงให้ความสำคัญกับการใช้กลไกประชารัฐที่เป็นการรวมพลังขับเคลื่อนจากทั้งภาคเอกชนและประชาชน โดยมีการกำหนดประเด็นบูรณาการของการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูง และการกำหนดในระดับแผนงาน/โครงการสำคัญที่จะตอบสนองต่อเป้าหมายการพัฒนาได้อย่างแท้จริง รวมทั้งการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดที่มีความครอบคลุมหลากหลายมิติมากกว่าในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ผ่าน ๆ มาในการกำหนดเป้าหมายได้คำนึงความสอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาวของยุทธศาสตร์ชาติและกรอบกำกับเป้าหมาย และตัวชี้วัดในระดับย่อยลงมาที่จะต้องถูกส่งต่อและกำกับให้สามารถดำเนินการให้เกิดขึ้นอย่างมี ผลสัมฤทธิ์ภายใต้กรอบการจัดสรรงบประมาณ การติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน และการติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินและการติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการรวมทั้งการพัฒนาระบบราชการที่สอดคล้องเป็นสาระเดียวกันหรือเสริมหนุนซึ่งกันและกัน แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 จึงกำหนดประเด็นบูรณาการเพื่อการพัฒนา เพื่อเป็นแนวทางสำคัญประกอบการจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน รวบรวมและกำหนดแผนงาน/โครงการสำคัญในระดับปฏิบัติการและกำหนดจุดเน้นในการพัฒนาเชิงพื้นที่ในระดับสาขาผลิตและบริการ และจังหวัดที่เป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญ

สรุป

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ยังคงมุ่งเสริมสร้างกลไกพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและ สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นปัจจุบันมากขึ้นทั้งกลไกที่เป็นกฎระเบียบต่าง ๆ และกลไกการทำงานในรูปแบบของคณะกรรมการหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ในทุกกระดับให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับสถานการณ์ ลดความซ้ำซ้อน ทั้งในระดับประเทศและระดับพื้นที่ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและในขณะเดียวกันก็เพิ่มบทบาทของกลไกภาคองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ให้เป็นเครื่องมือหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกภาคส่วน

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ.2561

เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2561 ได้มีการประกาศพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 ในราชกิจจานุเบกษา โดยมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการประกอบพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ทันสมัย สร้างนวัตกรรมเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับหลักการพัฒนาย่างยั่งยืน พ.ร.บ. ฉบับนี้ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม 2561 โดยสาระสำคัญของ พ.ร.บ. สรุปได้ดังต่อไปนี้ (พรพธณ นิยมไทย, 2561)

1. กำหนดให้เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัดคือ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง และอาจกำหนดพื้นที่อื่นใดที่อยู่ในภาคตะวันออกเพิ่มเติมโดยออกเป็นพระราชกฤษฎีกา
2. กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน มีหน้าที่กำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ให้ความเห็นชอบแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการร่วมลงทุนกับเอกชน กำหนดพื้นที่เขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ อุตสาหกรรมเป้าหมายและสิทธิประโยชน์
3. กำหนด 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษสำหรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้แก่ ยานยนต์สมัยใหม่ อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ การท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ การแปรรูปอาหาร หุ่นยนต์ การบิน และโลจิสติกส์ เชื้อเพลิงชีวภาพ และเคมีชีวภาพ ดิจิทัล และการแพทย์และสุขภาพครบวงจร
4. ให้เลขาธิการเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต หรือให้ความเห็นชอบ หรือเป็นผู้มีอำนาจในการรับจดทะเบียนหรือรับแจ้งตามกฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน การควบคุมอาคาร การจดทะเบียนเครื่องจักร การสาธารณสุข คนเข้าเมืองเฉพาะ เพื่อการอนุญาตให้คั้นต่างดาวซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการอยู่ในราชอาณาจักร ทะเบียนพาณิชย์ โรงงาน และการจัดสรรที่ดิน ในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินการหรือการกระทำใดภายในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ
5. กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายสามารถกำหนดให้พื้นที่ใดในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเป็นเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ หรือเจ้าของที่ดินซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก อาจขอให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ดำเนินการกำหนดให้ที่ดินบริเวณดังกล่าวเป็นเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษได้

6. กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษซึ่งเป็นนิติบุคคลและเป็นคนต่างด้าวมีสิทธิถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินภายในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาตได้โดยไม่ต้องได้รับใบอนุญาตตามประมวลกฎหมายที่ดิน และมีสิทธิถือกรรมสิทธิ์ในห้องชุดเพื่อการประกอบกิจการที่ได้รับใบอนุญาตหรือเพื่ออยู่อาศัย โดยได้รับการยกเว้นจากการจำกัดสิทธิของคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด ทั้งนี้ กำหนดให้สิทธิการเช่าที่ดินในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษมีกำหนดเวลาสูงสุด 50 ปี เพื่อการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ และสามารถต่ออายุสัญญาเช่าได้ไม่เกิน 49 ปี นับแต่วันครบ 50 ปี

7. กำหนดสิทธิให้ได้รับการยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลไม่เกินที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนหรือพระราชบัญญัติการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย นอกจากนี้ยังมีสิทธิได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินและสามารถใช้เงินตราต่างประเทศเพื่อชำระค่าสินค้าหรือบริการระหว่างผู้ประกอบกิจการในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษได้

สรุป

พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการประกอบพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ทันสมัย สร้างนวัตกรรมเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม กำหนดให้เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัดคือ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน โดยกำหนด 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย ให้เลขาธิการเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต หรือให้ความเห็นชอบ หรือเป็นผู้มีอำนาจในการรับจดทะเบียนหรือรับแจ้ง กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษซึ่งเป็นนิติบุคคลและเป็นคนต่างด้าวมีสิทธิถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินภายในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาตได้โดยไม่ต้องได้รับใบอนุญาตตามประมวลกฎหมายที่ดิน และมีสิทธิถือกรรมสิทธิ์ในห้องชุด เพื่อการประกอบกิจการที่ได้รับใบอนุญาตหรือเพื่ออยู่อาศัยกำหนดสิทธิให้ได้รับการยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลไม่เกินที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังมีสิทธิได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินและสามารถใช้เงินตราต่างประเทศเพื่อชำระค่าสินค้าหรือบริการระหว่างผู้ประกอบกิจการในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษได้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการลงทุน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการลงทุน (Investment) สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้อธิบายถึงแนวทางการลงทุนไว้ว่า

1. ความหมายของการลงทุน (Investment)

การลงทุน หมายถึง การออมเพื่อให้ได้รับผลตอบแทนที่มากขึ้น ซึ่งเราจะต้องยอมรับความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน การตัดสินใจนำเงินออมมาลงทุน เราจึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ และศึกษาหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี เพื่อให้ได้รับผลตอบแทน (จิรัตน์ สังข์แก้ว, 2544 : 6) การลงทุนแบ่งเป็นประเภทใหญ่ได้ 3 ประเภท คือ

1.1 การลงทุนเพื่อการบริโภค (Consumer Investment) คือ การลงทุนเพื่อขายสินทรัพย์ถาวร (Durable Goods) อย่างเช่น รถยนต์ ตู้เย็น โทรทัศน์ โทรศัพท์ สิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ เป็นต้น การลงทุนประเภทนี้เป็นการลงทุนที่ไม่หวังผลกำไร แต่ต้องการความพอใจแค่นั้น

1.2 การลงทุนในธุรกิจ (Business or Economic Investment) เป็นการซื้อสินทรัพย์เพื่อประกอบธุรกิจน้อยที่สุด เป้าหมายในการลงทุนของธุรกิจคือ กำไร และกำไรจะเป็นตัวดึงดูดทำให้ผู้ลงทุนนำเงินมาลงทุนมากขึ้น

1.3 การลงทุนในหลักทรัพย์ (Financial or Securities Investment) การลงทุนในหลักทรัพย์คือการซื้อสินทรัพย์ (Asset) ในรูปของหลักทรัพย์ (Securities) อย่างเช่น การลงทุนพันธบัตร การลงทุนในหุ้นกู้หรือหุ้น การลงทุนแบบนี้เป็นการลงทุนทางอ้อม ต่างจากการลงทุนในธุรกิจ เพราะผู้ลงทุนไม่ต้องประกอบธุรกิจเอง เป็นการลงทุนที่ผู้ลงทุนจะนำเงินที่ออมได้ไปซื้อหลักทรัพย์ที่จะลงทุน ผลตอบแทนที่ได้จะเป็นดอกเบี้ยหรือเงินปันผลแล้วแต่ประเภทของหลักทรัพย์ที่จะลงทุน

2. จุดมุ่งหมายในการลงทุน

ผู้ลงทุนต่างมีจุดมุ่งหมายการลงทุนของตัวเองตามความต้องการและสภาวะแวดล้อมของผู้ลงทุนซึ่งแบ่งจุดมุ่งหมายการลงทุนในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ความปลอดภัยของเงินลงทุน (Security of Principal) คือ การป้องกันเงินทุนก้อนแรกและการป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากอำนาจซื้อที่ลดลงหรือทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อ การลงทุนแบบนี้จะมีการกำหนดระยะเวลาคืนเงินต้นที่แน่นอน

2.2 เสถียรภาพของรายได้ (Stability of Income) คือการลงทุนในหลักทรัพย์ที่ให้รายได้แน่นอนสม่ำเสมอ เช่น ดอกเบี้ย เงินปันผล หุ้น การลงทุนในลักษณะนี้ สามารถทำแผนการใช้เงินทุนได้ว่าจะนำรายได้ไปใช้ทำอะไรบ้าง นอกจากนี้อัตราดอกเบี้ยหรือเงินปันผลที่ได้รับเป็นประจำย่อมมีค่ามากกว่าดอกเบี้ยหรือเงินปันผลที่เขาสัญญาว่าจะให้ในอนาคตซึ่งยังไม่แน่ว่าจะได้ตามที่สัญญาหรือไม่

2.3 ความงอกเงยของเงินลงทุน (Capital Growth) คือการนำรายได้ที่ได้รับไปลงทุนใหม่ก่อให้เกิดความงอกเงยของเงินทุนด้วย ส่วนมากจะนำเงินปันผล ดอกเบี้ย ที่ได้จากการลงทุนไปลงทุนใหม่ เพื่อความงอกเงยของเงินทุนนี้ให้ประโยชน์แก่ผู้ลงทุนในด้านการเพื่อปรับฐานะผู้ลงทุนในระยะยาวให้ดีขึ้น รักษาอำนาจซื้อให้คงไว้และให้การจัดการคล่องตัวดีขึ้น

2.4 ความคล่องตัวในการซื้อขาย (Marketability) หมายถึงหลักทรัพย์ที่สามารถซื้อหรือขายได้ง่ายและรวดเร็ว ทั้งนี้จะขึ้นอยู่กับ ราคา ขนาดของตลาดหลักทรัพย์ที่หุ้นนั้น จดทะเบียน ขนาดของบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ จำนวนผู้ถือหุ้น และความสนใจที่ประชาชนทั่วไปมีต่อหุ้น หุ้นที่มีราคาสูงมักจะขายได้ยากกว่าหุ้นที่มีราคาต่ำกว่าหุ้นของบริษัทใหญ่จำหน่ายได้ยากกว่าหุ้นของบริษัทเล็ก ทั้งนี้เนื่องจากบริษัทใหญ่มีหุ้นออกจำหน่ายจำนวนมาก ทำให้การซื้อขายดำเนินติดต่อกันตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้หุ้นของบริษัทใหญ่จึงมีความคล่องตัวมากกว่า

2.5 ความสามารถในการเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ทันที (Liquidity) เมื่อหลักทรัพย์ที่จะลงทุนมี Liquidity สูงความสามารถในการหากำไร (Profitability) ก็ย่อมลดลง ผู้ลงทุนที่ต้องการลงทุนในหลักทรัพย์ที่มี Liquidity หรือหลักทรัพย์ที่ใกล้เคียงกับเงินสด หวังว่าหากโอกาสลงทุนที่น่าดึงดูดใจ

มาถึงเขาจะได้มีเงินพร้อมที่จะลงทุนได้ทันทีที่การจัดการสำหรับเงินทุนส่วนนี้ ผู้ลงทุนอาจจะแบ่งสรรปันส่วนจากเงินลงทุนเพื่อการนี้โดยเฉพาะหรืออาจใช้เงินปันผลหรือดอกเบี้ยที่ได้รับมาเพื่อซื้อหุ้นใหม่ก็ได้

2.6 การกระจายเงินลงทุน (Diversifications) วัตถุประสงค์ก็คือต้องการกระจายความเสี่ยงและการกระจายความเสี่ยงลงทุนใน หลักทรัพย์กระทำได้ 4 วิธี คือ

2.6.1 วิธีที่ 1 ลงทุนผสมระหว่างหลักทรัพย์ที่มีหลักประกันในเงินลงทุน และมีรายได้จากการลงทุนแน่นอนกับหลักทรัพย์ที่มีรายได้และราคาเปลี่ยนแปลงขึ้นลงตามภาวะธุรกิจ

2.6.2 วิธีที่ 2 ลงทุนในหลักทรัพย์หลาย ๆ อย่างปนกันไป

2.6.3 วิธีที่ 3 ลงทุนในหลักทรัพย์ของธุรกิจที่มีความแตกต่างทางภูมิศาสตร์ เพื่อลดความเสี่ยงเรื่องน้ำท่วมหรือภัยธรรมชาติ เป็นต้น

2.6.4 วิธีที่ 4 ลงทุนในหลักทรัพย์ธุรกิจที่มีลักษณะการผลิตที่ต่างกันแบบ Vertical หรือ Horizontal ถ้าเป็นแบบ Horizontal เป็นการลงทุนในกิจการที่ประกอบธุรกิจในลักษณะเดียวกัน

2.7 ความพอใจในด้านภาษี (Favorable tax Status) ฐานะการจ่ายภาษีของผู้ลงทุนเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งซึ่งผู้บริหารลงทุนต้องให้ความสนใจ ปัญหาคือว่าจะทำอย่างไรจึงจะรักษารายได้และกำไรจากการขายหลักทรัพย์ (Capital Gain) ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ การจ่ายภาษีในอัตราก้าวหน้าจากเงินได้พึงประเมินทำให้ยากแก่การรักษาจำนวนรายได้นั้นไว้ ผู้ลงทุนอาจเลี่ยงการเสียภาษีเงินได้จากเงินได้พึงประเมินดังกล่าวโดยทำการลงทุนในพันธบัตรที่ได้รับการยกเว้นภาษีหรือซื้อหลักทรัพย์ที่ไม่มีการจ่ายเงินปันผลในเวลานี้แต่จะได้ในรูปกำไรจากการขายหลักทรัพย์ในอนาคต

ัญญา ชันฉวิทย์ (2546 : 2-3) ได้ให้คำนิยามว่า เงินลงทุน (Investment Capital) หมายถึง ทรัพย์สินที่มีมูลค่าตามราคาตลาดที่บุคคลหรือนิติบุคคลลงทุนและครอบครองอยู่ บุคคลหรือนิติบุคคลในที่นี้ หมายถึง บุคคลทั่วไป บริษัท ห้างร้าน องค์กรมูลนิธิ สถาบันต่าง ๆ ตลอดจน องค์กรและภาครัฐบาล ทรัพย์สินที่มีมูลค่าตามราคาตลาดที่บุคคลหรือนิติบุคคลลงทุน และครอบครองอยู่ หมายถึง ทรัพย์สินที่แท้จริงและมีตัวตนจับต้องได้ เช่น ที่ดิน อาคาร ทองคำ เพชรนิลจินดา เครื่องประดับและอื่น ๆ ทรัพย์สินทางการเงิน เช่น เงินสด เงินฝาก บัตรเงินฝาก หลักทรัพย์ประเภทต่าง ๆ ได้แก่ หุ้น พันธบัตร หุ้นกู้ เงินลงทุนจึงมีความสำคัญและมีมูลค่าทางเศรษฐกิจ (Economic Value) ที่สะท้อนให้เห็นถึงความมั่งคั่งของประเทศ ระดับการออมและการลงทุนของประเทศว่าสูงหรือต่ำเพียงใด ประเทศที่มีการลงทุนมากย่อมมีระดับความมั่งคั่งกว่าประเทศที่มีการลงทุนน้อยกว่า เงินลงทุนจึงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของโลก ลักษณะเฉพาะของเงินทุน (Characteristics of Capital) มีลักษณะเฉพาะ 3 ประการด้วยกัน คือ

1. เคลื่อนย้ายได้ (Mobile) โดยการถอนจากแหล่งลงทุนหนึ่งไปยังแหล่งลงทุนอื่น
2. ไวต่อสิ่งแวดล้อม (Sensitive) กล่าวคือ เมื่อมีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้น ก็จะมีผลกระทบต่อ การตัดสินใจเคลื่อนย้ายเงินลงทุนของนักลงทุน
3. เป็นทรัพยากรที่ขาดแคลน (Scarc) หมายถึง ประเทศต้องการเงินลงทุนในขณะที่ จำนวนเงินลงทุนมีจำนวนจำกัด

เงินลงทุนจะโยกย้ายจากแหล่งลงทุนที่หนึ่งให้อัตราผลตอบแทนต่ำกว่าหรือมีความเสี่ยงสูงกว่าไปยังแหล่งลงทุนที่มีความมั่นคงและมีโอกาสในการทำกำไรมากกว่า หรือมีระดับความเสี่ยงต่ำกว่าเสมอ แหล่งลงทุนที่เป็นที่ชื่นชอบของนักลงทุน และเป็นแหล่งที่เงินลงทุน มักจะเคลื่อนย้ายไปสู่

ได้แก่ แหล่งลงทุนในประเทศที่มีความเสี่ยงต่ำ (Country Risk) เช่น ประเทศที่มีแนวโน้มทางเศรษฐกิจดี มีรัฐบาลที่มีเสถียรภาพทางการเมือง กิจกรรมทางเศรษฐกิจ (Economic Activities) ไม่ถูกทางการควบคุมจนเกินควร (Over-Regulated) จนขาดความยืดหยุ่น มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการลงทุน และสำคัญที่สุดคือ มีโอกาสในการทำกำไรจากการลงทุน และมีเครื่องมือเพื่อช่วยบริหารความเสี่ยงได้ครบถ้วน

3. ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายของผู้ลงทุน

เพชรี ชุมทรัพย์ (2544) ได้อธิบายเรื่อง ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายของผู้ลงทุนไว้ 6 ข้อ ดังนี้

3.1 อายุของผู้ลงทุน (The Age of the Investor) ผู้ลงทุนที่มีอายุน้อยกว่า 40 ปี กล้าลงทุนและจะยอมรับความเสี่ยงได้มากกว่าผู้ลงทุนที่อายุมากกว่า 40 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาระหน้าที่ความรับผิดชอบภายในครอบครัว เป็นต้น

3.2 การมีครอบครัวและความรับผิดชอบที่มีต่อครอบครัว (Marital Status and Family Responsibilities) ผู้ลงทุนที่มีครอบครัวแล้วต้องรับผิดชอบต่อความเป็นอยู่ของครอบครัว ต้องให้การศึกษาแก่บุตร ทำให้เขาเกิดความจำเป็นที่จะต้องลงทุนในหลักทรัพย์ที่มั่นคงและหลักทรัพย์ให้รายได้แน่นอนแก่เขา ส่วนคนโสดไม่มีภาระผูกพันยอมลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงได้

3.3 สุขภาพของผู้ลงทุน (The Health of the Investor) ปัญหาเรื่องสุขภาพ มีผลต่อการกำหนดนโยบายลงทุนของผู้ลงทุน โดยผู้ลงทุนที่มีปัญหาเรื่องสุขภาพ เขาย่อมต้องการรายได้ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน (Current Income) มากกว่าหวังผลประโยชน์ที่จะเกิดในอนาคต

3.4 นิสัยส่วนตัวของผู้ลงทุน (Personal Habit) ผู้ลงทุนที่มีนิสัยตระหนี่อาจไม่มีความจำเป็นต้องใช้รายได้ที่ได้รับจากการลงทุนในหลักทรัพย์ เขาอาจลงทุนในหลักทรัพย์ของธุรกิจที่มีการขยายตัวในอนาคตก็ได้ ในทางตรงกันข้ามผู้ลงทุนที่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยย่อมต้องการได้รายได้ที่แน่นอนเพื่อมาจุนเจือรายจ่ายที่เกิดขึ้น

3.5 ความสมัครใจในการลงทุน (Willingness to Accept Risk of Investment) ผู้ลงทุนบางคนอาจต้องการลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยง อย่างเช่น ความเสี่ยงในธุรกิจ ความเสี่ยงในตลาด และความเสี่ยงในอัตราดอกเบี้ย เป็นต้น ผู้ลงทุนในลักษณะนี้ได้เตรียมตัวที่จะเผชิญกับ ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตไว้แล้ว

3.6 ความจำเป็นของผู้ลงทุน (Investor's Needs) ความจำเป็นของผู้ลงทุนอาจแตกต่างกัน เช่น ความจำเป็นทางการเงิน ความจำเป็นในแง่ของความรู้สึกและจิตใจ แน่แน่นอนที่สุดสิ่งสำคัญที่เร่งเร้าให้เกิดการลงทุนก็คือตัวกำไร ซึ่งอาจเก็บสะสมไว้เพื่อใช้ในยามชราเพื่อการศึกษา หรือเพื่อปรับฐานะการครองชีพของตนเองให้ดีขึ้น

4. เป้าหมายสุดท้ายในการลงทุนของผู้ลงทุน

ผู้ลงทุนมักจะมีเป้าหมายสุดท้ายในการลงทุนไว้ว่า พยายามลงทุนในหลักทรัพย์ที่อัตราผลตอบแทน จากการลงทุนให้ความพอใจแก่เขามากที่สุด ณ ระดับความเสี่ยงนั้น ๆ

5. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

5.1 ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2538 ก : 41-42) กล่าวว่า ปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย อายุ เพศ ขนาดครอบครัว สถานภาพครอบครัว รายได้ อาชีพ การศึกษา เหล่านี้เป็นเกณฑ์ที่นิยมใช้ในการแบ่งส่วนการตลาด ตัวแปรด้านปัจจัยส่วนบุคคลที่สำคัญ ดังนี้

5.1.1 อายุ (Age) เนื่องจากผลิตภัณฑ์จะสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคที่มีอายุแตกต่างกันนักการตลาดจึงใช้ประโยชน์จากอายุเป็นตัวแปรด้านปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างของส่วนตลาดนักการตลาดได้ค้นคว้าความต้องการของส่วนตลาดส่วนเล็ก (Niche Market) โดยมุ่งความสำคัญที่ตลาดอายุส่วนนั้น

5.1.2 เพศ (Sex) เป็นตัวแปรในการแบ่งส่วนตลาดที่สำคัญเช่นกัน นักการตลาดต้องศึกษา ตัวแปรตัวนี้อย่างรอบคอบ เพราะในปัจจุบันนี้ตัวแปรด้านเพศมีการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรม การบริโภค การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอาจมีสาเหตุจากการที่สตรีทำงานมากขึ้น

5.1.3 ลักษณะครอบครัว (Marital Status) ในอดีตจนถึงปัจจุบันลักษณะครอบครัวเป็น เป้าหมายที่สำคัญของการใช้ความพยายามทางการตลาดมาโดยตลอดและมีความสำคัญยิ่งขึ้นในส่วนที่เกี่ยวกับหน่วยผู้บริโภค นักการตลาดจะสนใจจำนวนและลักษณะของบุคคลในครัวเรือนที่ใช้ สินค้าใดสินค้าหนึ่ง และยังสนใจในการพิจารณาปัจจัยส่วนบุคคลและโครงสร้างด้านสื่อที่เกี่ยวข้องกับผู้ตัดสินใจในครัวเรือนเพื่อช่วยในการพัฒนากลยุทธ์การตลาดให้เหมาะสม

5.1.4 รายได้ การศึกษา และอาชีพ (Income, Education and Occupation) เป็นตัวแปรสำคัญในการกำหนดส่วนของตลาด โดยทั่วไปนักการตลาดจะสนใจผู้บริโภคที่มีความร่ำรวย แต่อย่างไรก็ตามครอบครัวที่มีรายได้ต่ำจะเป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่ ปัญหาสำคัญในการแบ่งส่วนตลาดโดยถือเกณฑ์รายได้อย่างเดียวก็คือ รายได้จะเป็นตัวชี้การมีหรือไม่มีความสามารถในการจ่ายสินค้าในขณะเดียวกันการเลือกสินค้าที่แท้จริงอาจถือเกณฑ์รูปแบบการดำรงชีวิต รสนิยม ค่านิยม อาชีพ การศึกษา ฯลฯ แม้ว่ารายได้จะเป็นตัวแปรที่ใช้บ่อยมาก นักการตลาดส่วนใหญ่จะโยนเกณฑ์รายได้ รวมกับตัวแปรด้านประชากรศาสตร์หรืออื่น ๆ เพื่อให้กำหนดตลาดเป้าหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น กลุ่มรายได้อาจจะเกี่ยวข้องกับเกณฑ์อายุและอาชีพพร้อมกัน

5.2 อุดมคติ จาตุรงค์กุล (2541 : 38-39) กล่าวว่า ปัจจัยส่วนบุคคล รวมถึงอายุ เพศ วงจรชีวิตของครอบครัว การศึกษา รายได้ เป็นต้น ลักษณะดังกล่าวมีความสำคัญต่อนักการตลาด เพราะเกี่ยวข้องกับอุปสงค์ (Demand) ในตัวสินค้าทั้งหลาย การเปลี่ยนแปลงทางปัจจัยส่วนบุคคลชี้ให้เห็นถึงการเกิดขึ้นของตลาดใหม่ และตลาดอื่นก็จะหมดไป หรือลดความสำคัญลง ปัจจัยส่วนบุคคล ที่สำคัญมีดังนี้

5.2.1 อายุ นักการตลาดต้องคำนึงถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงของประชากรใน เรื่องของอายุด้วย

5.2.2 เพศ จำนวนสตรี (สมรสหรือโสด) ที่ทำงานนอกบ้านเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ นักการตลาดต้องคำนึงว่าปัจจุบันสตรีเป็นผู้ซื้อรายใหญ่ ซึ่งที่แล้วมาผู้ชายเป็นผู้ตัดสินใจซื้อ นอกจากนั้น บทบาทของสตรีและบุรุษบางส่วนที่ซ้ำกัน

5.2.3 วงจรชีวิตครอบครัว ขั้นตอนแต่ละขั้นของวงจรชีวิตของครอบครัวเป็นตัวกำหนดที่สำคัญของพฤติกรรม ขั้นตอนของวงจรชีวิตของครอบครัวแบ่งออกเป็น 9 ขั้นตอน ซึ่งแต่ละขั้นตอน จะมีพฤติกรรมที่ซื้อที่แตกต่างกัน

5.2.4 การศึกษา และรายได้การศึกษามีอิทธิพลต่อรายได้เป็นอย่างมาก การรู้ว่าอะไรเกิดขึ้นกับการศึกษาและรายได้เป็นสิ่งสำคัญเพราะแบบแผนการใช้จ่ายขึ้นอยู่กับรายได้ที่คนมี

6. ทฤษฎีพฤติกรรมของนักลงทุน

สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2549) ได้อธิบายว่าการพิจารณานักลงทุนว่าจะได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนได้มากน้อยเพียงใดจะขึ้นอยู่กับลักษณะของนักลงทุนแต่ละคนสามารถยอมรับผลตอบแทนจากการลงทุน และความเสี่ยงที่แตกต่างกันไป โดยทั่วไปสามารถแบ่งนักลงทุนออกได้ 3 ประเภท คือ นักลงทุนที่หลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Averse Investor) นักลงทุนที่ชอบความเสี่ยง (Risk-Loving Investor) นักลงทุนที่ไม่สนใจความเสี่ยง (Risk-Neutral Investor) (ณรงค์ จารขจรกุล, 2541 : 27-30)

1. นักลงทุนที่ชอบความเสี่ยง (Risk-Averse Investment) นักลงทุนประเภทนี้ในทุกระดับผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้น อรรถประโยชน์จะเพิ่มขึ้นในอัตราลดน้อยถอยลงเนื่องจากผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นทำให้นักลงทุนต้องเผชิญความเสี่ยงที่มากขึ้นและเนื่องจากนักลงทุนประเภทนี้ไม่ชอบความเสี่ยง อรรถประโยชน์ที่เขาได้รับจากการเพิ่มผลตอบแทนจะเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดน้อยถอยลงและ จะต้องได้รับความเสี่ยงที่มากขึ้น

2. นักลงทุนที่ชอบความเสี่ยง (Risk-Loving Investor) เป็นนักลงทุนที่ชอบในความเสี่ยงในทุกระดับของผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นและอรรถประโยชน์ก็จะเพิ่มขึ้นในอัตราที่เพิ่มถึงแม้ว่าจะมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นจากผลตอบแทนที่สูงขึ้นตาม เนื่องจากนักลงทุนประเภทนี้

3. นักลงทุนที่ไม่สนใจความเสี่ยง (Risk-Neutral Investor) นักลงทุนประเภทนี้ทุกระดับของผลตอบแทนจะเพิ่มขึ้นและจะทำให้อรรถประโยชน์ที่ได้รับเพิ่มมากขึ้นในอัตราที่คงที่

สรุป

การลงทุนถือเป็นการเพิ่มค่าของเงิน ทำให้ผู้ลงทุนได้รับผลกำไรหรือผลตอบแทนจากการลงทุน ทำให้ผู้ลงทุนเองมีรายได้ในรูปแบบของดอกเบี้ย เงินปันผล รายได้จากค่าเช่า นอกจากนี้การลงทุนยังเป็นการรักษาอำนาจซื้อของตนจากภาวะเงินเฟ้อ คือถึงแม้จะเกิดเงินเฟ้อขึ้น แต่อำนาจเงินในมือเราก็กังอยู่ไม่ลดลง เนื่องจากเราได้นำต้นไปลงทุนจนเกิดผลงอกเงยเกิน ภาระเงินมาแล้ว สร้างความมั่งคั่งได้รวดเร็วขึ้น ช่วยสนับสนุนให้เราบรรลุเป้าหมายทางการเงินได้เร็วขึ้น นอกจากนี้ เงินลงทุนยังมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศด้วย เพราะเงินทุกคนลงทุนนั้นจะหมุนเวียนไปยังผู้ขาดแคลนเงินทุน เพื่อพัฒนาหรือขยายธุรกิจทั้ง เช่น การสร้างโรงงาน การซื้อเครื่องจักร การจ้างแรงงาน การซื้อวัตถุดิบ การขยายการผลิต รวมทั้งการลงทุน ในโครงการ ของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งการผลิตและการลงทุนเหล่านี้ จะก่อให้เกิดการจ้างแรงงาน และส่งผลต่อเนื่องไปสู่ธุรกิจภาคส่วนอื่นๆ นอกจากนี้ภาครัฐยังสามารถนำเงินลงทุนของผู้ลงทุนไปใช้หมุนเวียนในการพัฒนาประเทศได้ การลงทุนจึงเป็นตัวสะท้อนความมั่งคั่งของประเทศที่สำคัญ ทำให้ผู้ลงทุนได้รับผลตอบแทน ในรูปแบบของดอกเบี้ยและเงินปันผลสูงกว่าเงินออม ช่วยให้ธุรกิจต่าง ๆ ขยายกิจการและดำเนินการผลิตได้มากขึ้น ทำให้เกิดการจ้างงานมากขึ้น เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศมีการขยายตัว ช่วยให้รัฐบาลมีเงินทุนไปใช้ในการพัฒนาประเทศ โดยการนำเงินงบประมาณที่ได้จาก การจัดเก็บภาษี ไปใช้ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจ

แนวคิดเกี่ยวกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเป็นเงินทุนที่เคลื่อนย้ายมาจากต่างประเทศ มักจะเกิดจากการที่บริษัทข้ามชาติตัดสินใจเข้าไปลงทุนในประเทศอื่น เพื่อหวังผลตอบแทนจากการลงทุนที่คาดว่าจะสูงกว่าการลงทุนในประเทศ รวมทั้งเป็นการกระจายความเสี่ยงจากการลงทุน สำหรับประเทศผู้รับการลงทุนจะได้รับประโยชน์จากเงินลงทุนใหม่จากนอกประเทศ หรือเป็นปัจจัยภายนอกที่เข้ามาสร้างผลผลิตให้กับระบบเศรษฐกิจเกินกว่าเงินทุนภายในประเทศที่มีอยู่ขณะนั้น ในทางทฤษฎีมีความเชื่อว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศจะก่อให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจผ่านการสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ อาคาร โรงงาน เครื่องจักรอุปกรณ์ต่างๆ รวมทั้งนำมาซึ่งการถ่ายทอดเทคโนโลยีและทักษะด้านการจัดการให้กับแรงงานท้องถิ่นอีกด้วย นอกจากนี้การลงทุนของบริษัทข้ามชาติก่อให้เกิดการจ้างงานและมีการใช้ปัจจัยการผลิตในประเทศเป็นส่วนมาก ทำให้ประชาชนมีรายได้มากขึ้น มีการใช้จ่ายสูงขึ้น และธุรกิจเกี่ยวเนื่องที่ผลิตปัจจัยการผลิตขยายตัว ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลบวกต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศนั้น นอกจากจะพิจารณาในลักษณะเป็นปัจจัยภายนอก ที่ก่อให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจแล้ว การเติบโตทางเศรษฐกิจยังสามารถเกิดจากปัจจัยภายในประเทศที่ได้รับจากการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศอีกด้วย กล่าวคือเมื่อระบบเศรษฐกิจมีการสะสมองค์ความรู้จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี แรงงานได้รับการฝึกอบรมและมีทักษะมากขึ้น ก็จะส่งผลดีต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจเช่นกัน ซึ่งเราสามารถอธิบายผ่านทฤษฎีการเติบโตทางเศรษฐกิจจากภายใน (Endogenous growth theory) คือ การสะสมองค์ความรู้จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี และแรงงานได้รับการฝึกอบรมให้มีทักษะมากขึ้น จะส่งผลบวกแพร่กระจายไปยังกิจการอื่นที่ดำเนินการในลักษณะเดียวกัน หรือที่เรียกว่าเกิด spillover effect นั้นเอง ซึ่งเป็นผลดีกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะยาว

โดยทั่วไปการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีความสำคัญต่อประเทศผู้รับทุน โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนาที่มีระดับการออมภายในประเทศต่ำไม่เพียงพอต่อความต้องการลงทุนในประเทศ ดังนั้นจึงต้องอาศัยเงินทุนจากต่างประเทศผ่านการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ทั้งนี้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไม่ได้มาในรูปแบบของเม็ดเงินการลงทุนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงวิทยาการสมัยใหม่ ความรู้ทางเทคโนโลยีและการจัดการ ซึ่งจะช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ การจ้างงาน และกระตุ้นการเติบโตของเศรษฐกิจของประเทศอีกทางหนึ่ง นอกจากนี้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศจะส่งผลต่อการขยายตัวในวงกว้างกระจายไปในกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีความเชื่อมโยงกัน (spillovers) ทั้งการเชื่อมโยงไปข้างหลัง (backward linkage) และการเชื่อมโยงไปข้างหน้า (forward linkage) กล่าวคือ การเชื่อมโยงไปข้างหลังจะทำให้กิจการที่ผลิตวัตถุดิบได้รับประโยชน์ในการขยายตัวตามไปด้วย ส่วนการเชื่อมโยงไปข้างหน้านั้น ธุรกิจที่ใช้สินค้าที่เราผลิตหรือเครือข่ายธุรกิจด้านการตลาดที่เป็นช่องทางในการจำหน่ายก็จะได้รับประโยชน์ในลักษณะเดียวกัน

เพื่อให้เข้าใจถึงมุมมองและความเชื่อมโยงของปัจจัยต่าง ๆ ที่เกิดจากการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและส่งผลผ่านผลกระทบที่เกิดขึ้นไปยังประเทศผู้รับทุนนั้น มีแนวคิดที่แตกต่างกัน 2 แนวหลัก ๆ แนวคิดแรกมองภาพของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและผลกระทบที่เกิดขึ้นในด้านบวก หรือที่เรียกว่า The Benign Model of FDI ส่วนอีกแนวคิดหนึ่งไม่เห็นด้วยและโต้แย้งกับแนวคิดแรก กล่าวคือค่อนข้างจะมองถึงผลกระทบด้านลบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ หรือที่เรียกว่า The Malign Model of FDI (อภิัญญา วนเศรษฐ, 2555)

The Benign Model of FDI มีแนวคิดว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านต่างๆกับประเทศผู้รับทุน ทั้งด้านการเติบโตทางเศรษฐกิจและเกิดการกระจายรายได้ที่เท่าเทียมกันมากขึ้น โดยการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนาที่ขาดแคลนเงินออมและเงินลงทุนจากการที่ประเทศมีรายได้น้อยและอัตราการออมต่ำ จึงมีความจำเป็นต้องพึ่งพาเงินลงทุนจากต่างประเทศ แนวคิดนี้เชื่อว่าบริษัทข้ามชาติที่เข้ามาลงทุนมักนำมาซึ่งวิทยาการใหม่ ๆ ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารจัดการที่ดี การตลาด และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ส่งผลให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตของบริษัทในประเทศผู้รับทุนหรือประเทศเจ้าบ้าน ซึ่งผลดังกล่าวแพร่กระจายไปยังบริษัทผู้ผลิตในท้องถิ่นรายอื่นด้วยหรือที่เรียกว่า Technology spillover (Borensztein et al, 1998) ผ่านการแข่งขัน การลอกเลียนแบบ และความรู้ที่เกิดจากคนงานของบริษัทข้ามชาติที่ได้รับการฝึกฝนย้ายมาทำงานกับบริษัทท้องถิ่น เป็นต้น ส่งผลต่อประสิทธิภาพการผลิตโดยรวมของประเทศดีขึ้น นอกจากนี้การผลิตที่ขยายตัวนำไปสู่การขยายตัวของรายได้ประชาชาติและการจ้างงานที่เพิ่มขึ้น ประชาชนมีรายได้มากขึ้น มีมาตรฐานการครองชีพที่ดีขึ้น จึงกล่าวได้ว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศส่งผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ ส่วนผลด้านการกระจายรายได้นั้น ทำให้เกิดการกระจายรายได้ที่เท่าเทียมกันมากขึ้น จากการเก็บภาษีในอัตราสูงกับบริษัทข้ามชาติที่มีกำไรมาก ราคาสินค้าที่ถูกลงจากการแข่งขันที่มากขึ้น และอัตราค่าจ้างสูงขึ้นจากการขยายตัวของเศรษฐกิจและมีการจ้างงานมากขึ้นส่งผลต่อ ประชาชนผู้มีรายได้น้อย

สำหรับรัฐบาลของประเทศที่มีความเชื่อสอดคล้องกับแนวคิดนี้ ก็จะทำให้ความสำคัญกับการดึงดูดเม็ดเงินจากต่างประเทศผ่านการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment : FDI) ซึ่งดำเนินการโดยบริษัทข้ามชาติที่เข้ามาลงทุนในการผลิตสินค้าและบริการ เพื่อหวังให้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศผู้รับการลงทุน

The Malign Model of FDI เป็นแนวคิดที่โต้แย้งกับแนวคิดแรกอย่างสิ้นเชิง โดยแนวคิด นี้เชื่อว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศค่อนข้างจะก่อให้เกิดผลด้านลบมากกว่า ทั้งผลด้านการเติบโตทางเศรษฐกิจและด้านการกระจายรายได้ที่ไม่เท่าเทียมกัน กล่าวคือการเข้ามาลงทุนของบริษัทข้ามชาติมักจะนำมาซึ่งการผูกขาดในระยะยาว เนื่องจากความสามารถในการแข่งขันที่สูงกว่า ทำให้บริษัทท้องถิ่นไม่สามารถแข่งขันได้ในที่สุดต้องออกจากอุตสาหกรรมไป ส่งผลให้จำนวนผู้ผลิตในตลาดและการลงทุนในประเทศโดยรวมลดลง ปริมาณสินค้าในท้องตลาดมีแนวโน้มลดลง ราคาสินค้าปรับตัวสูงขึ้น การถ่ายทอดเทคโนโลยีอาจไม่เกิดขึ้นจริงหรือเกิดขึ้นน้อย จากการมีเรื่องของลิขสิทธิ์และสิทธิบัตรต่างๆเข้ามาเกี่ยวข้องทำให้ไม่เกิด Technology spillover ไปยังบริษัทท้องถิ่น (Borensztein et al, 1998) นอกจากนี้ในบางกรณีมีการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศส่งผลต่อดุลการชำระเงินที่แย่ง

รัฐบาลของประเทศที่มีความเชื่อสอดคล้องกับแนวคิดนี้ ก็จะใช้นโยบายการค้าแบบคุ้มครองธุรกิจภายในประเทศ โดยจะมีการพิจารณาอย่างรอบครอบเพราะไม่ต้องการให้เกิดผลด้านลบจากการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ อย่างไรก็ตามทั้งสองแนวคิดข้างต้นค่อนข้างจะเป็นกรณีสุดขั้วของทั้งด้านบวกและด้านลบ สำหรับในโลกของความเป็นจริงแล้วเหตุการณ์ที่จะเกิดกรณีสุดขั้วมักมีไม่มากนัก โดยส่วนใหญ่น่าจะอยู่ระหว่างกลางกล่าวคือ ไม่ดีหรือเลวร้ายทั้งหมดอย่างสิ้นเชิง ซึ่งจะกล่าวถึงผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเชิงประจักษ์

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีความสำคัญต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนา เนื่องจาก ระดับการออมภายในประเทศไม่เพียงพอต่อความต้องการ ลงทุนในประเทศ ดังนั้น จึงต้องอาศัยเงินลงทุนโดยตรงจาก ต่างประเทศ เพื่อใช้ในการลงทุนภายในประเทศด้วย ซึ่งการลงทุน โดยตรงจากต่างประเทศนี้ไม่ได้มาในรูปแบบของเม็ดเงินการลงทุน เพียงอย่างเดียว แต่ยังรวมถึงความรู้ด้านเทคโนโลยี การจัดการ และทุนทางปัญญา ซึ่งจะช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศและกระตุ้นการเติบโตของเศรษฐกิจของไทย

1. ความหมายและประเภทของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) คือการที่บริษัทที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศหรือประเทศที่จะมาลงทุน (Source Countries) ต้องการมาลงทุนทำธุรกิจในประเทศไทยหรือประเทศที่รับการลงทุน (Host Countries) เพื่อสร้างผลกำไรส่งกลับไปยังบริษัทในประเทศของตน การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศนั้น สามารถแบ่งตามผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่

1.1 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในแนวนอน (Horizontal FDI)

การลงทุนประเภทนี้ ผู้ลงทุนจากต่างประเทศจะมาลงทุนในประเทศไทยเพื่อขายสินค้าของตนให้แก่ คนไทย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์จากการลดลงของค่าขนส่ง การเพิ่มโอกาสของการเจาะตลาดและหลีกเลี่ยงมาตรการกีดกันทางการค้า หรือหวังประโยชน์ที่ได้รับจากการส่งเสริมการลงทุนจากประเทศไทย แต่ผู้ลงทุนต้องเสียต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) ที่จะใช้ตั้งฐานการผลิต ดังนั้นถ้าตลาดภายในประเทศเล็กมาก ประโยชน์ที่ได้รับจากการมาลงทุน อาจไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการตั้งฐานการผลิต การลงทุนประเภทนี้จะไม่ช่วยกระตุ้นการส่งออก แต่อาจทำให้การนำเข้าเพิ่มขึ้น เนื่องจากต้องมีการนำเข้าเครื่องจักรและวัตถุดิบบางชนิดจากต่างประเทศเพื่อใช้ในขั้นตอนการผลิต

1.2 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในแนวตั้ง (Vertical FDI)

การลงทุนประเภทนี้ ผู้ลงทุนจากต่างประเทศจะมาลงทุนในประเทศไทยเพื่อใช้เป็นฐานการผลิต เพื่อส่งออกกลับไปยังประเทศของผู้ลงทุนเองหรือไปยังประเทศอื่น ๆ ทั้งนี้ต้นทุนการผลิตในประเทศไทยเมื่อรวมกับ ค่าธรรมเนียมการค้า (Trade Costs) เช่น ค่าขนส่งไปยังประเทศคู่ค้า แล้วจะต้องต่ำกว่าต้นทุนการผลิตภายในประเทศ ผู้ลงทุนเองเพื่อลดต้นทุนการผลิตให้ได้มากที่สุด ดังนั้นการลงทุนประเภทนี้จะกระตุ้นทั้งการนำเข้าเครื่องจักรและวัตถุดิบจากต่างประเทศเพื่อใช้ในการผลิตและกระตุ้นการส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศได้เช่นกัน (Davis et al., 2010)

2. ประโยชน์ของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศนอกเหนือจากการส่งเสริมการส่งออก

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศที่รับการลงทุน เพราะหากต้องการให้เศรษฐกิจขยายตัวร้อยละ 7 - 8 ต่อปี ต้องมีการลงทุนภายในประเทศถึงร้อยละ 35-40 ของผลิตภัณฑ์มวลรวม ภายในประเทศ (GDP) ทั้งหมด (Nimal, 2011) ซึ่งระดับการออมภายในประเทศมีไม่เพียงพอ จึงต้องใช้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมาเติมเต็มการลงทุนภายในประเทศในส่วนที่ขาดไป ซึ่งการลงทุนโดยตรงจาก ต่างประเทศนอกจากจะเป็นทุนที่สำคัญและช่วยส่งเสริมการลงทุนภายในประเทศแล้ว ยังช่วยส่งเสริมการสร้างงาน และช่วยให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีใหม่ ๆ จากประเทศผู้มาลงทุนอีกด้วย แต่ทั้งนี้การขยายตัวของเศรษฐกิจก็ยังคงจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยในด้านอื่น ๆ ของประเทศผู้รับการลงทุนด้วย เช่น ทรัพยากรมนุษย์ เสรีภาพทางเศรษฐกิจ นโยบายทางการค้า โครงสร้างพื้นฐานของประเทศ และเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ เป็นต้น

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสามารถช่วยกระตุ้นการลงทุนภายในประเทศได้ เพราะช่วยเพิ่มโอกาสให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจภายในประเทศเปิดกว้างขึ้น ซึ่งรวมถึงกรณีที่เกิดการผลิตของบริษัทจาก ต่างประเทศต้องการปัจจัยการผลิตที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ที่ผลิตภายในประเทศไทย นอกจากนี้ ยังช่วยเพิ่มการลงทุนทางด้านการวิจัยและพัฒนาในประเทศไทยอีกด้วย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่า การลงทุนจากต่างประเทศนั้นถูกนำไปลงทุนในโครงการชนิดใด หากลงทุนโดยการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ นั่นคือ ลงทุนในโครงการ ที่รัฐเป็นเจ้าของ หรือลงทุนในโครงการที่ประเทศไทยทำอยู่แล้วและไม่ได้ลงทุนในโครงการใหม่ การลงทุนจาก ต่างประเทศก็อาจส่งผลให้การลงทุนภายในประเทศลดลง เนื่องจากผู้ลงทุนในประเทศอาจจะไม่มี ความสามารถในการแข่งขันกับบริษัทใหญ่ ๆ จากต่างประเทศได้ (Sevil, Bilge, & Mahmut, 2012) นอกจากนี้การลงทุนจากต่างประเทศยังช่วยส่งเสริมการจ้างงานในประเทศไทยโดยมีการจ้างงานคนไทย กว่าหนึ่งแสนอัตราในโครงการของชาวต่างชาติที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ดังแสดงในตารางที่ 2 นับว่าเป็น การเพิ่มรายได้ให้คนในชุมชนอีกประการหนึ่งด้วย

การถ่ายทอดเทคโนโลยีจากประเทศผู้มาลงทุนก็เป็นประโยชน์ที่สำคัญอีกข้อหนึ่งของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ เพราะการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสามารถเพิ่มคลังแห่งความรู้ (Stock of Knowledge) ในระบบเศรษฐกิจไทยได้ เนื่องจากการนำสินค้าทุนหรือเทคโนโลยีใหม่และกระบวนการการผลิตรูปแบบใหม่มาใช้ และยังมี การเพิ่มความรู้ด้านการจัดการและการพัฒนาด้านทักษะ ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถถูกถ่ายทอดไปยังบริษัทภายในประเทศได้ การพัฒนาทางด้านทักษะนั้น อาจเกิดขึ้นจากการฝึกอบรมจากทางบริษัทโดยตรงหรือจากการเรียนรู้ด้วยการลงมือทำงานเอง ดังนั้นแรงงานในประเทศจะได้รับความรู้และทักษะต่าง ๆ จากการเรียนรู้ ขั้นตอนการผลิตและการบริหารจัดการภายในบริษัทเหล่านี้ จึงช่วยเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตนเองให้มีคุณภาพ และสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ในอนาคต นอกจากนี้ประเทศไทยยังได้รับประโยชน์จากการได้รับเงินตราต่างประเทศจากการดำเนินงานของบริษัทต่างชาติเหล่านี้ด้วย

3. การส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศของรัฐบาลไทย

เมื่อรัฐบาลได้เปลี่ยนแปลงนโยบายจากการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้ามาเป็นการผลิตเพื่อการส่งออก ส่งผลให้มีเงินลงทุนจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก เนื่องจากมีมาตรการในด้านต่าง ๆ เพื่อดึงดูดให้นักลงทุน ต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศไทยเพิ่มขึ้น ซึ่งในการพิจารณาเข้ามาลงทุนในประเทศไทยนั้น นักลงทุน ต่างชาติให้ความสนใจด้านการแสวงหาตลาดภายในประเทศเป็น

อันดับแรก รองลงมาเป็นปัจจัยด้านแรงงาน และระดับค่าจ้าง สิทธิพิเศษทางด้านภาษีและการคุ้มครองของรัฐ ทั้งนี้ เสถียรภาพทางการเมืองของไทยก็เป็นปัจจัยที่นักลงทุนชาวต่างชาติให้ความสำคัญ เช่นเดียวกัน ตามมาด้วยการเน้นการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งภาคตะวันออก ให้เป็นที่ตั้งอุตสาหกรรมต่าง ๆ และปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมโดยนำมาตรการทางภาษีและสิ่งจูงใจมาใช้ เพื่อส่งเสริมการผลิตเพื่อการส่งออกและการกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาค (สถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง, 2549) จึงอาจกล่าวได้ว่าประเทศไทยนั้นมีนโยบายเกี่ยวกับการลงทุนในภาพรวมที่ค่อนข้างเอื้อต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะภาครัฐมีนโยบายเปิดเสรีและไม่เลือกปฏิบัติต่อคนไทยและนักลงทุนต่างชาติแตกต่างกัน เช่น มีการอนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาประกอบกิจการได้เกือบทุกชนิดยกเว้นโครงการ ลงทุนในกิจการเกษตรกรรม การเลี้ยงสัตว์ การประมง การสำรวจและการทำเหมืองแร่ที่จะต้องให้ผู้มีสัญชาติไทย ถือหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 51 ของทุนจดทะเบียน ในขณะที่โครงการการลงทุนในกิจการอุตสาหกรรม อนุญาตให้ต่างชาติถือหุ้นข้างมากหรือถือหุ้นทั้งหมดได้ไม่ว่าตั้งในเขตใด อีกทั้งผู้ลงทุนยังสามารถเคลื่อนย้าย ผลตอบแทนได้อย่างเสรีอีกด้วย นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment: BOI) สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรมขึ้นในปี 2509 เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและ อำนวยความสะดวกด้านการลงทุน และสนับสนุนการทำธุรกิจในประเทศไทย โดยนักลงทุนสามารถสอบถาม และศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนได้จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การลงทุน

สรุป

เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศที่กำลังพัฒนาอย่างมาก เนื่องจากการออมภายในประเทศไม่เพียงพอต่อความต้องการลงทุน ซึ่งการลงทุนจากต่างประเทศนั้นให้ประโยชน์แก่ทั้งผู้มาลงทุนและผู้ได้รับเงินลงทุน เพราะการที่ผู้มาลงทุนขยายการลงทุนหรือย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศอื่น ทำให้ผู้ประกอบการสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีในประเทศนั้น ๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันและผลกำไรของบริษัทตน ส่วนประเทศที่ได้รับเงินลงทุน ก็ได้รับประโยชน์จากการเพิ่มขึ้นของรายได้ประชาชาติจากการลงทุนใหม่และได้รับการถ่ายทอดทางเทคโนโลยีจากประเทศผู้มาลงทุนเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมนั้น ๆ ของประเทศตน ต่อไป

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกับการเติบโตทางเศรษฐกิจ

ในช่วงที่ผ่านมาจนกระทั่งปัจจุบันนักเศรษฐศาสตร์ได้ให้ความสนใจกับคำถามที่ว่า การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกับการเติบโตทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันหรือไม่ และความสัมพันธ์ดังกล่าวมีลักษณะอย่างไร ให้ผลดี ผลเสียกับประเทศผู้รับการลงทุนอย่างไร ซึ่งก็มีทั้งมุมมองที่เป็นบวกและลบ โดยมีงานศึกษาจำนวนมากที่พยายามจะค้นหาคำตอบดังกล่าว เป็นการศึกษาผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศต่อประเทศเจ้าบ้านทั้งในประเทศที่พัฒนาแล้ว และประเทศกำลังพัฒนา อาทิ ยุโรป ญี่ปุ่น และประเทศกำลังพัฒนาหลายประเทศทั้งในแอฟริกาและเอเชีย ผลการศึกษาระบุว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีส่วนช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตของระบบเศรษฐกิจ และเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนให้ขนาดการผลิตโดยรวมในประเทศเจ้าบ้านใหญ่ขึ้น มีการใช้ปัจจัยการผลิตและการจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น ช่วยยกระดับ มาตรฐานการครองชีพของประชาชน โดยสร้างโอกาสในการมีงานทำและสร้างงานใหม่ ประชาชนมี ทางเลือกในการจับจ่ายใช้สอยมากขึ้น

ในที่สุดนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของการบริโภคและการลงทุน ก่อให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะต่อมา นอกจากนี้งานศึกษาของ Ghatak et al. (2007) เป็น การสำรวจการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศทั่วโลก โดยใช้ข้อมูลของประเทศต่าง ๆ จำนวน 140 ประเทศทั่วโลกในช่วง ค.ศ. 1991-2001 พบว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศส่งผลด้านบวกต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศเจ้าบ้านมากบ้างน้อยบ้างต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ปัจจัยพื้นฐานของแต่ละประเทศเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานศึกษาของ Ibrahim and Muthusamy (2014) ที่ศึกษาบทบาทของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของ ประเทศอินเดีย โดยใช้ข้อมูลในช่วง ค.ศ. 2003-2012 พบว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเป็น เงินทุนระยะยาวที่สนับสนุนการขยายตัวของกิจกรรมการผลิตในประเทศ รวมทั้งอุตสาหกรรมในประเทศได้รับวิทยาการใหม่ ๆ ในกระบวนการผลิต ส่งผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

อย่างไรก็ตามกลับไม่สอดคล้องกับงานของ Herzer (2012) ที่ศึกษาผลของการลงทุนโดยตรง จากต่างประเทศที่มีต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนาจำนวน 44 ประเทศ ในช่วงระหว่าง ค.ศ.1970-2005 ผลการศึกษาพบว่าประเทศกำลังพัฒนาโดยทั่วไปได้รับผลกระทบด้านลบจากการลงทุนดังกล่าว นอกจากนี้ความแตกต่างของรายได้ต่อหัวประชากร ทุนมนุษย์ การเปิดเสรีและการพัฒนาตลาดการเงินของแต่ละประเทศ ไม่สามารถอธิบายความแตกต่างของผลของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจได้ ผลของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับความเป็นอิสระจากการแทรกแซงของรัฐบาล และการไม่ใช้กฎระเบียบทางธุรกิจ ส่วนงานศึกษาของ Ahmad et al. (2016) ที่ศึกษาผลของการลงทุนโดยตรง จากต่างประเทศที่มีต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของอาเซียน 5 ประเทศ ประกอบด้วยประเทศ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย โดยใช้ข้อมูลในช่วง ค.ศ. 2001-2013 ผลการศึกษา พบว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศส่งผลบวกต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอินโดนีเซีย สิงคโปร์ และมาเลเซีย ยกเว้นประเทศไทยและฟิลิปปินส์ที่ไม่ได้รับผลบวกจากการลงทุนโดยตรงจาก ต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญในช่วงเวลาที่ศึกษา

สรุป

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศต่อการเติบโตทาง เศรษฐกิจ นั้น โดยทั่วไปแล้วพบว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศส่วนใหญ่มีผลด้านบวกต่อการ เติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศเจ้าบ้านมากบ้างน้อยบ้างแตกต่างกันไป และพบผลกระทบด้านลบในประเทศกำลังพัฒนาบ้าง สำหรับผลกระทบในเรื่องของการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการจ้างงานนั้นมีความหลากหลายไม่มีสูตรสำเร็จตายตัวสำหรับประเทศผู้รับการลงทุน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับเทคโนโลยีที่ใช้ ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร ความจริงใจในการเปิดเผยข้อมูลต่างๆของบริษัทแม่ นอกจากนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมและความสามารถของบริษัทท้องถิ่นในการที่จะรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีต่างๆได้มากน้อยเพียงใด เช่น การมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพดีก็สามารถฝึกฝนเรียนรู้วิทยาการและความรู้ต่างๆได้ดี ในระยะเวลาอันสั้น การมีโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ดี มีตลาดการเงินที่ก้าวหน้า หรือการมีนโยบายของภาครัฐที่ส่งเสริมต่อการดำเนินธุรกิจและเอื้อต่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพียงใด เป็นต้น (Lipsey et al., 2002)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ

การจูงใจ (Motivation) คือ สิ่งซึ่งควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ อันเกิดจากความต้องการ (Needs) พลังกดดัน (Drives) หรือ ความปรารถนา (Desires) ที่จะพยายามดิ้นรนเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ซึ่งอาจจะเกิดมาตามธรรมชาติหรือจากการเรียนรู้ก็ได้ การจูงใจเกิดจากสิ่งเร้าทั้งภายในและภายนอกตัวบุคคลนั้น ๆ เอง ภายใน ได้แก่ ความรู้สึกต้องการ หรือขาดอะไรบางอย่าง จึงเป็นพลังชักจูง หรือกระตุ้นให้มนุษย์ประกอบกิจกรรมเพื่อทดแทนสิ่งที่ขาดหรือต้องการนั้น ส่วนภายนอกได้แก่ สิ่งใดก็ตามที่มาเร้าเร้า นำช่องทาง และมาเสริมสร้างความปรารถนาในการประกอบกิจกรรมในตัวมนุษย์ ซึ่งการจูงใจนี้อาจเกิดจากสิ่งเร้าภายในหรือภายนอกแต่เพียงอย่างเดียว หรือทั้งสองอย่างพร้อมกันได้ อาจกล่าวได้ว่า การจูงใจทำให้เกิดพฤติกรรมซึ่งเกิดจากความต้องการของมนุษย์ ซึ่งความต้องการเป็นสิ่งเร้าภายในที่สำคัญกับการเกิดพฤติกรรม นอกจากนี้ยังมีสิ่งเร้าอื่น ๆ เช่น การยอมรับของสังคม สภาพบรรยากาศที่เป็นมิตร การบังคับขู่เข็ญ การให้รางวัลหรือกำลังใจหรือการทำให้เกิดความพอใจ ล้วนเป็นเหตุจูงใจให้เกิดแรงจูงใจได้ สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2549) McClelland (McClelland's Acquired-needs Theory) ได้เสนอแนวคิดเรื่องแรงจูงใจหรือทฤษฎีความต้องการพื้นฐาน 3 ประการ คือ

1. ความต้องการอำนาจ (Need for Power) ได้พบว่า บุคคลมีความต้องการอำนาจสูงจะมีความเกี่ยวข้องกับอิทธิพลและการควบคุม บุคคลเหล่านี้ต้องการความเป็นผู้นำ เป็นผู้ต้องการทำงานให้เหนือกว่าบุคคลอื่น
2. ความต้องการความผูกพัน (Need for Affiliation) บุคคลที่มีความต้องการข้อนี้สูงจะพอใจจากการเป็นที่รัก และมีแนวโน้มจะเลี่ยงความเจ็บปวดจากการต่อต้านโดยสมาชิกในกลุ่ม สังคมเขาจะรักษาความสัมพันธ์อันดีในสังคม พอใจในการให้ความร่วมมือมากกว่าการแย่งชิง พยายามสร้างและรักษาสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น ต้องการสร้างความเข้าใจที่ดีจากสังคมที่เขาเป็น สมาชิกอยู่
3. ความต้องการความสำเร็จ (Need for Achievement) บุคคลที่ต้องการ ความสำเร็จสูงจะมีความปรารถนาอย่างรุนแรงที่จะประสบความสำเร็จ จะกลัวการล้มเหลว และ ต้องการแข่งขัน จะกำหนดเป้าหมายที่ยากลำบากสำหรับตนเอง มีทัศนคติชอบเสี่ยงแต่ไม่ชอบการพนัน พอใจที่จะวิเคราะห์และประเมินปัญหา มีความรับผิดชอบเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วง แสวงหาหรือ พยายามรับผิดชอบในหารค้นหาวิธีการแก้ไขปัญหาให้ดีที่สุด

สรุป

ทฤษฎีแรงจูงใจแนวคิดเป็นเรื่องหนึ่งที่ไม่ค่อยเห็นหนังสือที่เกี่ยวกับการลงทุนเขียนถึง คือ เรื่องของทฤษฎีของแรงจูงใจ หลักการง่าย ๆ ก็คือ มนุษย์จะไม่ทำพฤติกรรมต่าง ๆ หากปราศจากแรงจูงใจ เช่น เราจะยังไม่กินถัวยังอิมอยู่ เราจะไม่ไปทำงานถ้านายจ้างไม่จ่ายเงินเดือน เราจะเลือกจ่ายเงินให้กับสิ่งที่เราพอใจจะซื้อเท่านั้น แรงจูงใจนั้นมีหลายลำดับขั้น เช่น ในตัวอย่างทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchical Theory of Needs) กล่าวว่า ความต้องการต่างๆของเรานั้นเองที่สร้างใจเกิดแรงจูงใจหรือแรงขับเคลื่อนที่เป็นไปเพื่อให้เกิดการกระทำเพื่อการตอบสนองความต้องการต่าง ๆ ของเรา เมื่อยังไม่ได้รับความพอใจเราจะยังคงมีการกระทำต่อไป

จนกว่าเราจะได้รับความพอใจ เมื่อได้รับความพอใจแล้วเราก็จะหยุด แต่ก็หยุดเพียงชั่วคราวเท่านั้น เมื่อเรามีความต้องการใหม่ ๆ ขึ้นมาอีก เราก็จะมีพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการนั้นต่อไป ความต้องการนั้นเกิดขึ้นเรื่อย ๆ และไม่สิ้นสุด ความต้องการในลำดับขั้นที่สูงขึ้นไปจะเกิดขึ้นได้เมื่อความต้องการพื้นฐานได้รับการเติมเต็มไปแล้ว ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะชักนำให้เกิดการเรียนรู้เพื่อที่จะตอบสนองได้อย่างมีประสิทธิภาพขึ้นเร็วขึ้นได้ในอนาคต เราเรียกกระบวนการนี้ว่า กระบวนการการให้รางวัล เมื่อมันเกิดขึ้นซ้ำ มันก็จะกลายเป็นวงจรของ รางวัล - แรงจูงใจ - การกระทำ - รางวัล เมื่อวิ่งวนไปเช่นนี้หลาย ๆ รอบ ก็จะเกิดเป็นความเคยชิน นิสัย หรือพฤติกรรมซ้ำ ๆ ของคนคนนั้นไป โดยแรงจูงใจมีทั้งแง่บวกและแง่ลบ ตัวอย่างแรงจูงใจในแง่ลบ เช่น การหิวเมื่อไม่มีอาหาร การถูกลงโทษเมื่อไม่ปฏิบัติตามกฎ การไม่ต้องการขาดทุนจากการลงทุน พุดง่าย ๆ ว่าเป็นแรงจูงใจจากการต้องการหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษหรือความทุกข์ ตัวอย่างแรงจูงใจในแง่บวก เช่น การมีคนรัก การได้รับการยอมรับ ความภาคภูมิใจในความสำเร็จ เมื่อมนุษย์กระทำสิ่งต่าง ๆ ไปด้วยการมีแรงจูงใจเป็นเหตุแล้ว หากเราต้องการให้ใครมีพฤติกรรมเช่นไร เราก็สามารถทำได้โดยสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับเขาแล้ว เขาก็จะทำการต่าง ๆ ที่เหลือไปด้วยตัวของเขาเอง มองในอีกแง่หนึ่ง เราสามารถควบคุมพฤติกรรมมนุษย์ได้ตามความต้องการ หากเราสามารถสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับเขาได้สำเร็จ กลายเป็นวงจร แรงจูงใจ - การกระทำ - รางวัล - แรงจูงใจที่มากขึ้น ท่านสามารถบังคับสายน้ำได้ เพียงแต่ท่านสร้างสถานที่ที่มันอยากจะไป โดยแนวแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจนี้ จะสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการลงทุนได้ หากนักลงทุนมีแรงจูงใจให้เข้ามาลงทุน เช่น สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ช้อยกเว้นด้านภาษีอากร ขอเสนอต่าง ๆ ที่ถูกกำหนดไว้ เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิราพร อีชาชุมิ (2555) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระดับความเชื่อมั่นในการลงทุนของบริษัทญี่ปุ่น ที่ตั้งอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง เพื่อศึกษาระดับความเชื่อมั่นในการลงทุนภาคอุตสาหกรรมด้านต่าง ๆ ของบริษัทญี่ปุ่นที่ตั้งอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง และศึกษาอิทธิพลของลักษณะทางธุรกิจ เช่นอายุของบริษัท ประเภทของธุรกิจแหล่งสนับสนุน และสัดส่วนการถือหุ้นจากประเทศญี่ปุ่นที่มีต่อระดับความเชื่อมั่นในการลงทุน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหารของบริษัท สัญชาติญี่ปุ่น จำนวน 280 คนจากจำนวน 163 บริษัท สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าทดสอบ t-test ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับความเชื่อมั่นในการลงทุนของบริษัทญี่ปุ่นอยู่ในระดับปานกลางระดับความเชื่อมั่น โดยที่ด้านยอดค้าส่งซื้อในประเทศมีค่ามากที่สุด รองลงมาคือยอดขายในประเทศ ยอดขายโดยรวม การจ้างงาน ยอดขายในตลาดต่างประเทศ ปริมาณการผลิต และการลงทุนทางตรงจาก ต่างประเทศ ตามลำดับ 2. ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารบริษัทญี่ปุ่นที่มีต่อปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการลงทุนอยู่ในระดับปานกลางโดยที่ปัจจัยที่มีผลกระทบมากที่สุดคือด้าน เศรษฐกิจ รองลงมาคือด้าน โครงสร้างพื้นฐาน กฎระเบียบข้อบังคับ และด้านการแข่งขันทางการตลาด ตามลำดับ

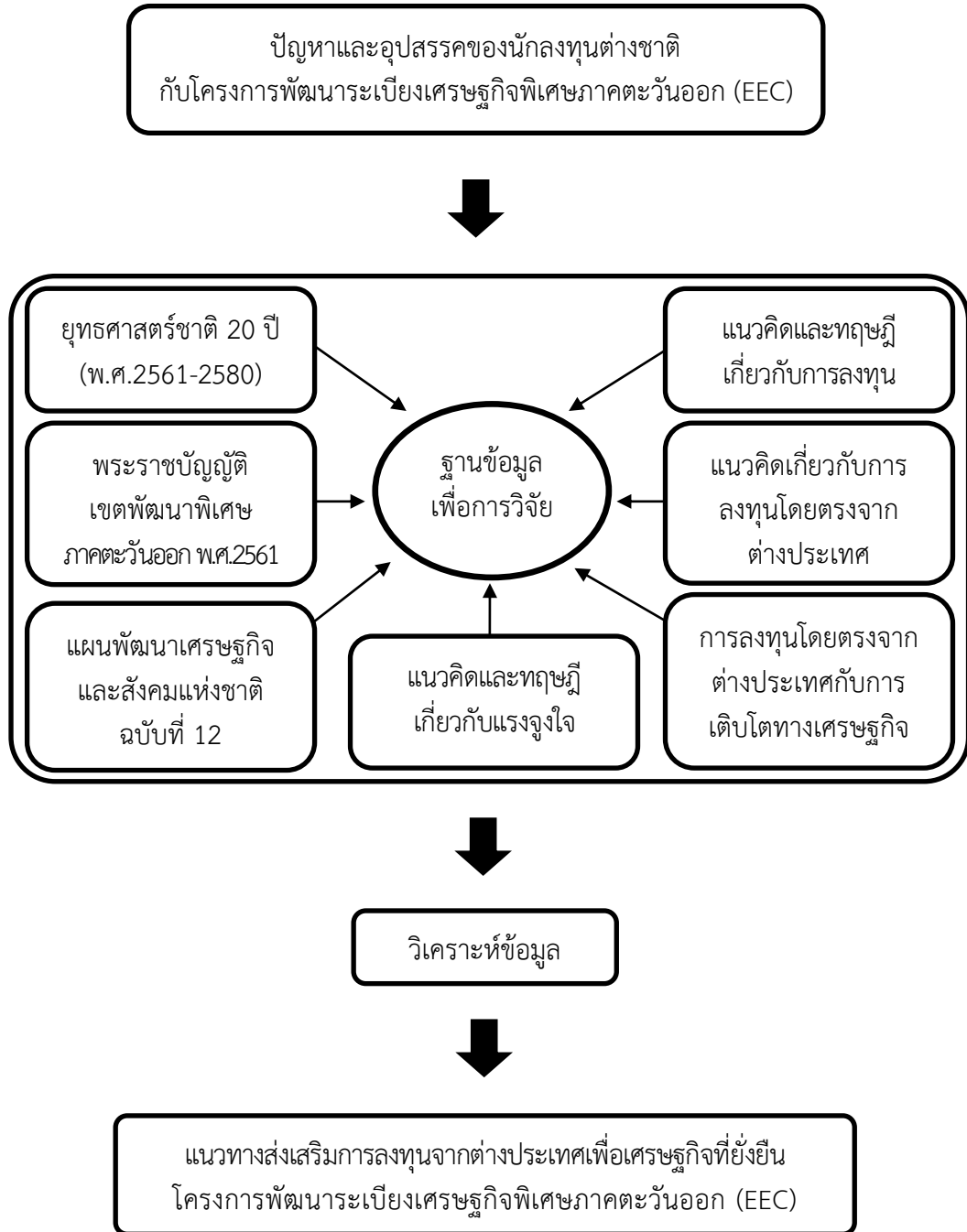
Chakrabarti, A. (2001) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ : ความอ่อนไหวของการลงทุนข้ามชาติในปี ค.ศ.1994 จำนวน 135 ประเทศ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธี Extreme bound analysis โดยพิจารณาจากค่า Coefficients ของปัจจัยที่ศึกษาในแต่ละประเทศ โดยแบ่งออกเป็น 3 ปัจจัยหลัก คือ ปัจจัยแรก ขนาดของตลาด หมายถึง ผลผลิตทั้งหมดรวมภายในประเทศ ปัจจัยที่สอง ปัจจัยด้านดอกเบี้ย ประกอบไปด้วยอัตราค่าจ้าง ระดับการเปิดประเทศ อัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงอัตราการเจริญเติบโตของผลผลิตทั้งหมดรวมภายในประเทศอัตราภาษีเงินได้อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มและมูลค่าดุลการค้า ปัจจัยที่สาม ปัจจัยอื่น ๆ ประกอบด้วยอัตราเงินเพื่อปริมาณการลงทุนภายในประเทศ การขาดดุลงบประมาณ หนี้จากต่างประเทศการบริโภคของรัฐบาล และเสถียรภาพทางการเมือง ผลการศึกษาพบว่าผลผลิตทั้งหมดรวมภายในประเทศต่อหัวและผลผลิตทั้งหมดรวมภายในประเทศ เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลทางบวกได้แก่อัตราการเจริญเติบโต อัตราเงินเฟ้อและผลทางด้านลบ ได้แก่ อัตราภาษีระดับการเปิดประเทศ

ต่อมาได้มีการศึกษาของ Biswas, R. (2002) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศในช่วงปี ค.ศ.1983-1990 โดยใช้ข้อมูล 44 ประเทศ ซึ่งตัวแปรตาม (Dependent variable) คือ การไหลเข้าของการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ ตัวแปรอิสระ (Independent variable) ที่นำมาศึกษาคือ ผลผลิตทั้งหมดรวมภายในประเทศอัตราค่าจ้าง สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสาธารณูปโภคพื้นฐาน รูปแบบการปกครองประเทศ ระยะเวลาผลัดเปลี่ยนรัฐบาล ดัชนีที่แสดงถึงการคุ้มครองและสิทธิบัตรในสินทรัพย์ (International country risk guide) ประกอบไปด้วยการโอนการลงทุนภาคเอกชนไปเป็นของรัฐบาล ประสิทธิภาพทางด้านกฎหมายการคอร์รัปชันของรัฐบาลและความโปร่งใสในการบริหารราชการแผ่นดิน

สรุป

ความเชื่อมั่นในการลงทุน เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ เพราะความเชื่อมั่นเป็นสิ่งที่สร้างหลักประกันในการลงทุนที่ทำให้เกิดเสถียรภาพให้กับประเทศไทย การกำหนดกฎหมายที่ชัดเจน จะเป็นสิ่งที่น่าเชื่อถือได้ว่าสิ่งที่นักลงทุนจะได้รับนั้นเป็นไปตามที่กำหนดไว้ จนนำไปสู่ประสิทธิภาพทางด้านกฎหมาย ความโปร่งใส สิ่งเหล่านี้จะสร้างความน่าเชื่อถือในด้านการลงทุนในประเทศไทย เมื่อเกิดความน่าเชื่อถือแล้วจะนำไปสู่การลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

กรอบแนวคิดของการวิจัย

สรุป

พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการประกอบพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ทันสมัย สร้างนวัตกรรมเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม กำหนดให้เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัดคือ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยองซึ่งเป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 - 2580) นำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ประกอบกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ยังคงมุ่งเสริมสร้างกลไกพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นปัจจุบันมากขึ้น ทั้งกลไกที่เป็นกฎระเบียบต่าง ๆ และกลไกการทำงานในรูปแบบของคณะกรรมการหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ในทุกระดับให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับสถานการณ์ ลดความซ้ำซ้อน ทั้งในระดับประเทศและระดับพื้นที่ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและในขณะเดียวกันก็เพิ่มบทบาทของกลไกภาคองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ให้เป็นเครื่องมือหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกภาคส่วน จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาถึงการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศที่กำลังพัฒนาอย่างมาก เนื่องจากการออมภายในประเทศไม่เพียงพอต่อความต้องการลงทุน ซึ่งการลงทุนจากต่างประเทศนั้นให้ประโยชน์แก่ทั้งผู้มาลงทุนและผู้ได้รับเงินลงทุน เพราะการที่ผู้มาลงทุนขยายการลงทุนหรือย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศอื่น ทำให้ผู้ประกอบการสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีในประเทศนั้น ๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันและผลกำไรของบริษัทตน ส่วนประเทศที่ได้รับเงินลงทุนก็ได้รับประโยชน์จากการเพิ่มขึ้นของรายได้ประชาชาติจากการลงทุนใหม่และได้รับการถ่ายทอดทางเทคโนโลยีจากประเทศผู้มาลงทุนเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมนั้น ๆ ของประเทศตน โดยทั่วไปแล้วพบว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศส่วนใหญ่มีผลด้านบวกต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศเจ้าบ้าน มากบ้างน้อยบ้างแตกต่างกันไป การสร้างความเชื่อมั่นในการลงทุนจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญอันดับแรกที่จะช่วยให้เกิดเสถียรภาพให้กับประเทศไทยในด้านการลงทุน จากการทบทวนวรรณกรรมซึ่งประกอบด้วย แนวคิด ทฤษฎี พระราชบัญญัติ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกรอบแนวคิดในการวิจัย ที่ได้กล่าวไปแล้วนั้น พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ.2561 กับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561 – 2580) มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กันอย่างเห็นได้ชัด โดยรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) โดยยุทธศาสตร์นี้มีวัตถุประสงค์ที่มุ่งไปสู่ความมั่นคงในภาคเศรษฐกิจของประเทศไทย ที่เป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นการศึกษาถึงแนวทางในการส่งเสริมการลงทุนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้นักลงทุนเกิดความสนใจ และสามารถนำข้อมูลไปประกอบการตัดสินใจเข้ามาลงทุนได้

บทที่ 3

การลงทุนจากต่างประเทศ

การวิจัยเรื่อง “แนวทางส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศเพื่อเศรษฐกิจที่ยั่งยืน โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)” ในครั้งนี้ จะทำการศึกษาข้อมูลลักษณะของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ สถานการณ์ ปัจจัยดึงดูด และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ โดยทำการศึกษาตามหัวข้อ ดังนี้

1. สรุปภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมไทย ปี 2562 และแนวโน้ม ปี 2563
2. ลักษณะของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ
3. สถานการณ์การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอาเซียน
4. ปัจจัยดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย
5. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ
6. สรุป

สรุปภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมไทย ปี 2562 และแนวโน้ม ปี 2563

1. ภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมในปี 2562

เมื่อพิจารณาจากดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (MPI) คาดว่าจะหดตัวร้อยละ 3.8 ในขณะที่ปี 2561 ที่ MPI ขยายตัวร้อยละ 3.6 โดย อุตสาหกรรมสำคัญที่หดตัวในปี 2562 อาทิ ผลิตภัณฑ์ยางอื่น ๆ ที่มีใช้ยางล้อ ตามปริมาณวัตถุดิบที่เข้าสู่ตลาดลดลงเนื่องจากภัยธรรมชาติและโรคระบาด การชะลอตัวของตลาดจีน และความสามารถในการแข่งขันด้านราคาที่ลดลง ยานยนต์เป็นการลดลงของตลาดในประเทศเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจในประเทศที่ชะลอตัว ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความเข้มงวดของสถาบันการเงินในการอนุมัติสินเชื่อรถยนต์ และตลาดส่งออกเนื่องจากเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าชะลอตัว เหล็กและเหล็กกล้าลดลงทั้งผลิตภัณฑ์ในกลุ่มเหล็กทรงยาว และเหล็กทรงแบน โดยผลิตภัณฑ์ในกลุ่มเหล็กทรงยาวที่ลดลง เช่น เหล็กหลอด หลอดเหล็ก และเหล็กโครงสร้างรูปพรรณชนิดรีดร้อน จากการชะลอตัวของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น อุตสาหกรรม ก่อสร้าง โดยการก่อสร้างที่อยู่อาศัยได้รับผลกระทบจากมาตรการกำกับดูแลสินเชื่อที่อยู่อาศัย (Loan to Value : LTV) ซึ่งเริ่มมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2562 ส่งผลให้ยอดขาย และการก่อสร้างที่อยู่อาศัยลดลง ผลิตภัณฑ์ในกลุ่มเหล็กทรงแบนที่ลดลง เช่น เหล็กแผ่นรีดร้อนชนิดม้วน เหล็กแผ่นเคลือบตีบุก และเหล็กแผ่นเคลือบโครเมียม เนื่องจากผู้ผลิตในอุตสาหกรรมต่อเนื่องนำเข้าสินค้าราคาถูกจากต่างประเทศ เช่น จีน และญี่ปุ่น ส่วนอุตสาหกรรมที่มีการขยายตัวดีในปี 2562 อาทิ เครื่องปรับอากาศ โดยเครื่องปรับอากาศมีคำสั่งซื้อจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะตลาดสหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ มีคำสั่งซื้อที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในส่วนของยาเม็ดและยาผงที่ผู้ผลิตบางรายสามารถทำตลาดต่างประเทศได้มากขึ้น ทำให้มีการผลิตเพื่อส่งออกเพิ่มขึ้น

2. แนวโน้มเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ปี 2563

ประมาณการอัตราการขยายตัวของดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (MPI) ปี 2563 คาดว่า จะขยายตัวในช่วงร้อยละ 2.0 - 3.0 โดยมีปัจจัยบวกจากนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลที่น่าจะมี ออกมาเป็นระยะ นักลงทุนมีการย้ายสายการผลิตมาลงทุนในประเทศไทยจากผลของสงครามการค้า แรงขับเคลื่อนจากการลงทุนภาครัฐจากความคืบหน้าของโครงการลงทุนที่สำคัญ ๆ รวมถึงการดำเนินงาน ภายใต้แผนงานเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และสามารถจำแนกและอธิบายได้ ดังนี้

2.1 เหล็กและเหล็กกล้า คาดการณ์ว่าการผลิตปรับตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อยอยู่ที่ประมาณ ร้อยละ 0.0-0.5 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากการขยายตัวของ การอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น อุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยเฉพาะโครงการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐ และมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจต่าง ๆ ของรัฐบาลตามมติ ครม. เมื่อวันที่ 26 พ.ย.62 เช่น การสนับสนุนเงิน ค่าผ่อนดาวน์ที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยไม่เกิน 100,000 บาทต่อเดือน ซึ่งผลของมาตรการดังกล่าว คาดว่าจะช่วยกระตุ้นอุปสงค์ในประเทศ ส่งผลให้ยอดจำหน่ายที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้น

2.2 เครื่องใช้ไฟฟ้า จะมีการผลิตและการส่งออกที่เพิ่มขึ้นเล็กน้อย ร้อยละ 1.5 และ 2.0 ตามลำดับเมื่อเทียบกับปีก่อน จากปัจจัยบวกทั้งภายในและภายนอกประเทศ เช่น มาตรการกระตุ้น ความต้องการซื้อสินค้าของภาครัฐ ซึ่งคาดว่ารัฐบาลจะมีมาตรการอัดฉีดทำให้เศรษฐกิจฟื้นตัว รวมถึง ผู้ประกอบการมีการปรับตัวในการหาตลาดใหม่ในการส่งออกเพิ่มขึ้น

2.3 อิเล็กทรอนิกส์ จะมีการผลิตและการส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นได้ร้อยละ 1.6 และ 1.5 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปีก่อน เนื่องจากเศรษฐกิจโลกทยอยปรับตัวดีขึ้นและคาดว่าจะ เริ่มเข้าสู่วัฏจักรขาขึ้นของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์โลก นอกจากนี้เมื่อพิจารณาในสินค้าหลัก เช่น HDD ผู้ประกอบการผลิต HDD มีการย้ายฐานการผลิตจากประเทศมาเลเซียมายังประเทศไทย ทำให้คำสั่งซื้อจากตลาดหลักปรับตัวเพิ่มขึ้น

2.4 รถยนต์ จะมีการผลิตรถยนต์ประมาณ 2,050,000 คัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกัน ของปีก่อนร้อยละ 2.50 โดยเป็นการผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศประมาณ 1,000,000 คัน และเป็นการผลิตเพื่อส่งออกประมาณ 1,050,000 คัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.00 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยแบ่งเป็นการผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ ประมาณร้อยละ 40-45 และการผลิตเพื่อการส่งออก ประมาณร้อยละ 55-60

2.5 รถจักรยานยนต์ คาดว่า การผลิตจะทรงตัว คิดเป็นปริมาณการผลิตรถจักรยานยนต์ ประมาณ 2,100,000 คัน ทั้งนี้ จากปริมาณการผลิตที่คาดการณ์ไว้ข้างต้นจะเป็นการผลิตเพื่อจำหน่าย ในประเทศ ประมาณร้อยละ 85-90 และการผลิตเพื่อการส่งออก ร้อยละ 10-15

2.6 เยื่อกระดาษ กระดาษ และสิ่งพิมพ์ คาดว่า จะขยายตัวได้ไม่มากนักอันเป็นผล มาจากภาวะเศรษฐกิจในประเทศชะลอตัวตามทิศทางเศรษฐกิจโลก ทั้งกลุ่มเยื่อกระดาษ กระดาษและ ผลิตภัณฑ์กระดาษ ตลอดจนสิ่งพิมพ์ที่เป็นปฏิทิน สมุดจดบันทึก (ไดอารี่) และบัตรส่งอวยพรความสุข (ส.ค.ส.) เพื่อส่งมอบเป็นของขวัญในช่วงสงกรานต์ ปีเก่า มีทิศทางที่ชะลอตัวจากปีก่อนเช่นกัน สำหรับการพิมพ์บนบรรจุภัณฑ์ คาดว่า จะขยายตัวได้ต่อเนื่อง เนื่องจากตลาดบรรจุภัณฑ์ยังมีตลาดใหม่ ๆ รองรับแม้ว่าจะได้รับผลกระทบจากการส่งออกที่ลดลงก็ตาม

2.7 เซรามิก การผลิตและการจำหน่ายเซรามิกภายในประเทศ คาดว่าจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากความต้องการใช้ภายในประเทศที่เริ่มปรับตัวดีขึ้นจากการขยายตัวของภาคอสังหาริมทรัพย์ที่ได้รับอานิสงค์จากการก่อสร้างสาธารณูปโภคขนาดใหญ่ของภาครัฐ โดยเฉพาะตามแนวรถไฟฟ้า เป็นตัวกระตุ้นการลงทุนภาคธุรกิจและภาคเอกชน อีกทั้งการผลิตเพื่อรองรับการส่งออกที่ขยายตัวได้ดีในตลาดญี่ปุ่น จีน และอาเซียน แต่อย่างไรก็ดีการส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกา อาจจะขยายตัวได้ไม่สูงมากนัก เนื่องจากการประกาศระงับการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (GSP) แก่ไทย ทำให้ต้นทุนภาษีสูงขึ้น โดยมีผลบังคับใช้ วันที่ 25 เมษายน 2563 จากสินค้าทั้งหมด 573 รายการ ซึ่งมีผลิตภัณฑ์จากเซรามิกรวมอยู่ด้วย

2.8 ปูนซีเมนต์ การผลิตและการจำหน่ายปูนซีเมนต์ (ไม่รวมเม็ด) คาดว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อย โดยอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์จะยังสามารถขยายตัวได้จากความต้องการของตลาดในประเทศ เนื่องจากการเร่งดำเนินโครงการขนาดใหญ่หลายโครงการ เช่น การก่อสร้างทางพิเศษระหว่างเมือง การก่อสร้างรถไฟฟ้าความเร็วสูงและรถไฟรางคู่ เป็นต้น รวมถึงการลงทุนอสังหาริมทรัพย์ของภาคเอกชนตามแนวรถไฟฟ้า

2.9 สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ภาพรวมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม คาดว่า การผลิตเส้นใย สิ่งทอ ผ้าฝ้าย และเสื้อผ้าสำเร็จรูป คาดว่า จะขยายตัวเล็กน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2562 ตามแนวโน้มการส่งออกที่คาดว่าจะขยายตัวในสินค้ากลุ่มเส้นใยประดิษฐ์ไปยังตลาดจีน และเสื้อผ้าสำเร็จรูปไปยังตลาดญี่ปุ่น และสหภาพยุโรป อย่างไรก็ตาม ต้องจับตาทภาวะเศรษฐกิจโลกซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกที่อาจกระทบต่ออุตสาหกรรม

2.10 ไม้และเครื่องเรือนไม้ จะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน จากการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ขณะเดียวกันการจำหน่ายเครื่องเรือนทำด้วยไม้ในประเทศคาดว่าจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน เป็นผลจากมาตรการกระตุ้นภาคอสังหาริมทรัพย์ของรัฐบาลที่คาดว่าจะส่งผลต่อการเติบโตของตลาดอสังหาริมทรัพย์และอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง ในส่วนของมูลค่าการส่งออกไม้และผลิตภัณฑ์ไม้คาดว่าจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน จากการขยายตลาดส่งออกไปยังตลาดใหม่ ๆ

2.11 ยา คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 4.5 ตามแนวโน้มการขยายตัวของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะตลาดในภูมิภาคอาเซียนซึ่งเป็นตลาดส่งออกหลักในสินค้ายาของไทย

2.12 ยาง และผลิตภัณฑ์ยาง การผลิตยางแปรรูปขั้นปฐม ยางรถยนต์ และถุงมือยาง คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 15.05 1.27 และ 3.04 ตามลำดับ ตามแนวโน้มการขยายตัวของตลาดต่างประเทศ โดยเฉพาะจีนซึ่งเป็นตลาดส่งออกหลักในสินค้ายางแปรรูปขั้นปฐม และสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นตลาดส่งออกหลักในสินค้ายางรถยนต์และถุงมือยางของไทย

2.13 รองเท้าและผลิตภัณฑ์หนัง คาดว่า การฟอกและตกแต่งหนังฟอก มีแนวโน้มชะลอตัว เนื่องจากความต้องการใช้หนังในการผลิตเบาะรถยนต์ลดลงตามการชะลอตัวของอุตสาหกรรมยานยนต์ และเป็นไปในทิศทางเดียวกับการส่งออกหนังและผลิตภัณฑ์หนังฟอกและหนังอัดที่มีมูลค่าชะลอตัว เช่นเดียวกับการผลิตผลิตภัณฑ์กลุ่มรองเท้า มีแนวโน้มชะลอตัว เนื่องจากผู้ประกอบการที่มีแบรนด์ของตัวเองหันไปจ้างประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ เมียนมา กัมพูชา และเวียดนามผลิตแทน เนื่องจากมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าประเทศไทย สำหรับการผลิตผลิตภัณฑ์กลุ่มกระเป๋าเดินทางมีทิศทางขยายตัว โดยเฉพาะการส่งออก ซึ่งชาวต่างชาติมีความนิยมในผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง และผลิตภัณฑ์หนัง Exotic เช่น หนังงู หนังปลากะเบน และหนังจระเข้ ของไทย

2.14 อัญมณีและเครื่องประดับ คาดว่าการผลิตอัญมณีและเครื่องประดับในภาพรวมยังคงมีทิศทางทรงตัว หรือปรับตัวขึ้นเล็กน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน ส่วนหนึ่งคาดว่า เป็นผลจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก สำหรับแนวโน้มการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับ (ไม่รวมทองคำยังไม่ขึ้นรูป) คาดว่า จะมีทิศทางเพิ่มขึ้น ซึ่งผู้มีกำลังซื้อในตลาดหลักยังคงมีความต้องการบริโภคสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ โดยเฉพาะสินค้าที่มีการนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการผลิต เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า เช่นเดียวกับการส่งออกในภาพรวม คาดว่า จะมีแนวโน้มขยายตัว จากการส่งออกเพื่อทำกำไรจากส่วนต่างของราคา เนื่องจากราคาทองคำในตลาดโลกขยับตัวอยู่ในระดับสูงขึ้นไป

2.15 อาหาร คาดว่าดัชนีการผลิตและการส่งออกในภาพรวมอุตสาหกรรมอาหารปี 2563 ขยายตัวเล็กน้อย จากปีก่อนร้อยละ 1.2-1.5 และ 2.7-3 ตามลำดับ จากปัจจัยบวกจากความต้องการบริโภคของต่างประเทศเพิ่มขึ้นในตลาดหลักอย่างญี่ปุ่น เพื่อรองรับการจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกครั้งที่ 32 และตลาดจีนที่เพิ่มคำสั่งซื้อไก่สดแช่เย็นแช่แข็ง โดยจีนให้การรับรองโรงงานผลิตและแปรรูปเนื้อสัตว์สัตว์ปีกของไทยมากขึ้น แม้จะมีปัจจัยลบอย่างวัตถุดิบทางการเกษตรที่ลดลงด้วยผลกระทบจากภัยแล้ง อาทิ น้ำตาลทราย และแป้งมันสำปะหลัง กอปรกับเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว ความไม่แน่นอนจากสงครามการค้า สหรัฐฯ - จีน และค่าเงินบาทที่แข็งค่า แต่อย่างไรก็ตามเศรษฐกิจโลกอาจจะฟื้นตัวช่วงปีหน้าแต่อาจเป็นการฟื้นตัวแบบไม่ชัดเจน

3. ภาพรวมเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมไทย ปี 2562 และแนวโน้ม ปี 2563

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ หรือ GDP สามไตรมาสแรกของปี 2562 ขยายตัวร้อยละ 2.5 ชะลอตัวลงจากสามไตรมาสแรกของปี 2561 ที่ขยายตัวร้อยละ 4.3 ในสามไตรมาสแรกของปี 2562 การผลิตภาคเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6 การผลิตภาคอุตสาหกรรมหดตัวร้อยละ 0.4 ภาคบริการเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.8 การใช้จ่ายอุปโภคและบริโภคภาคเอกชนเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.6 การลงทุนรวมขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.6 การส่งออกสินค้าและบริการหดตัวร้อยละ 5.0 GDP สาขาอุตสาหกรรม สามไตรมาสแรกของปี 2562 หดตัวร้อยละ 0.4 ชะลอตัวลงเล็กน้อยจากสองไตรมาสแรกที่มีการขยายตัวร้อยละ 0.2 และหดตัวจากช่วงเดียวกันของปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 2.8 โดยชะลอตัวจากการผลิตยานยนต์ การผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและการผลิตผลิตภัณฑ์อื่น ๆ อย่างไรก็ตามในช่วงที่เหลือของปี 2562 ควรให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนการส่งออก โดยขับเคลื่อนการส่งออกสินค้าที่มีโอกาสได้รับประโยชน์จากมาตรการกีดกันทางการค้า และส่งเสริมพัฒนาห่วงโซ่การผลิตให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เป็นต้น

3.1 ดัชนีอุตสาหกรรมที่สำคัญ

ในช่วง 10 เดือนแรก (เดือนมกราคม - ตุลาคม) ของปี 2562 ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมอยู่ที่ระดับ 102.34 ลดลงจากช่วงเดียวกันของปี 2561 (105.73) ร้อยละ 3.20 อุตสาหกรรมที่ส่งผลให้ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมลดลงจากช่วงเดียวกันของปี 2561 อาทิ การผลิตผลิตภัณฑ์อื่น ๆ การผลิตยานยนต์ และการผลิตผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นปิโตรเลียม เป็นต้น สำหรับแนวโน้มปี 2563 คาดว่า ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมจะขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2562 เนื่องจากจากความต่อเนื่องในการลงทุนโครงการขนาดใหญ่ของภาครัฐ อาทิ โครงการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ รถไฟความเร็วสูงและรถไฟรางคู่ เป็นต้น ขณะที่ความเชื่อมั่นของภาคอุตสาหกรรมมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่อง ในช่วง 10 เดือนแรก (เดือนมกราคม - ตุลาคม) ของปี 2562 ดัชนีการส่งออกสินค้าอยู่ที่ระดับ 102.76 ลดลงจากช่วงเดียวกันของปี 2561

(105.10) ร้อยละ 2.22 อุตสาหกรรมที่ส่งผลให้ดัชนีการส่งสินค้าลดลงจากช่วงเดียวกันของปี 2561 อาทิ การผลิตผลิตภัณฑ์ยางอื่น ๆ การผลิตผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นปิโตรเลียม และการผลิตยานยนต์ เป็นต้น สำหรับแนวโน้มปี 2563 คาดว่า ดัชนีการส่งสินค้าจะขยายตัวเพิ่มขึ้นสอดคล้องกับดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (มูลค่าเพิ่ม) ข้างต้น

3.2 ดัชนีสินค้าสำเร็จรูปคงคลัง

ในช่วง 10 เดือนแรก (เดือนมกราคม - ตุลาคม) ของปี 2562 ดัชนีสินค้าสำเร็จรูปคงคลังอยู่ที่ระดับ 134.65 เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2561 (121.50) ร้อยละ 10.83 อุตสาหกรรมที่ส่งผลให้ดัชนีสินค้าสำเร็จรูปคงคลังเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2561 อาทิ การผลิตยานยนต์ การผลิตคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง รวมทั้งการผลิตชิ้นส่วนและแผ่นวงจรอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น สำหรับแนวโน้มปี 2563 คาดว่า ดัชนีสินค้าสำเร็จรูปคงคลังจะเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ตามภาวะอุตสาหกรรมที่ฟื้นตัวดีขึ้น

3.3 อัตราการใช้กำลังการผลิต

ในช่วง 10 เดือนแรก (เดือนมกราคม - ตุลาคม) ของปี 2562 อัตราการใช้กำลังการผลิตอยู่ที่ระดับร้อยละ 66.82 ลดลงจากช่วงเดียวกันของปี 2561 (ร้อยละ 69.92) อุตสาหกรรมที่ส่งผลให้อัตราการใช้กำลังการผลิตลดลงจากช่วงเดียวกันของปี 2561 อาทิ การผลิตชิ้นส่วนและแผ่นวงจรอิเล็กทรอนิกส์ การผลิตผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นปิโตรเลียม และการผลิตยานยนต์ เป็นต้น สำหรับแนวโน้มปี 2563 คาดว่า อัตราการใช้กำลังการผลิตจะปรับตัวสูงขึ้นต่อเนื่องจากปี 2562 เนื่องจากการลงทุนในโครงสร้างขนาดใหญ่ของภาครัฐ อาทิ โครงการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายฝั่งทะเลตะวันออก (EEC) โครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ โครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อม 3 สนามบิน (ดอนเมือง-สุวรรณภูมิ-อู่ตะเภา) แบบไร้รอยต่อ และ การดิ่งนักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศมากขึ้น เป็นต้น

3.4 ดัชนีความเชื่อมั่นภาคอุตสาหกรรม

ในช่วงเดือนมกราคม - ตุลาคม (10 เดือนแรก) ของปี 2562 ดัชนีโดยเฉลี่ยมีค่า 94.07 เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2561 (91.24) และดัชนีความเชื่อมั่นคาดการณ์ล่วงหน้า 3 เดือน อยู่ที่ระดับ 103.13 ลดลงจากช่วงเดียวกันของปี 2561 (103.36) สำหรับแนวโน้มในปี 2563 คาดว่า ดัชนีความเชื่อมั่นภาคอุตสาหกรรมปรับตัวดีขึ้นจากปี 2562 เนื่องจากการเบิกจ่ายเงินงบประมาณประจำปี 2563 เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เศรษฐกิจในประเทศแข็งแรง และความต่อเนื่องในการลงทุนโครงการขนาดใหญ่ของภาครัฐ อาทิ โครงการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขยายตัวอย่างต่อเนื่อง อาทิ รถไฟความเร็วสูงและรถไฟรางคู่ เป็นต้น ทั้งนี้ยังต้องเฝ้าระวังการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก อันอาจจะทำให้เกิดการชะลอตัวของการลงทุนภายในประเทศด้วยเช่นกัน

3.5 การค้าต่างประเทศ

มูลค่าการค้าต่างประเทศปี 2562 (เดือนมกราคม - ตุลาคม) หดตัวจากปี 2561 (เดือนมกราคม - ตุลาคม) โดยมีมูลค่าการส่งออกและนำเข้าหดตัวลง ส่วนหนึ่งเกิดจากผลกระทบของสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน ส่งผลให้ปริมาณการค้าในตลาดโลกชะลอตัวลง โดยในภาพรวมดุลการค้าต่างประเทศยังคงเกินดุล 7,887.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

3.6 โครงสร้างการส่งออก

การส่งออกในปี 2562 (เดือนมกราคม - ตุลาคม) มีมูลค่า 207,329.7 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หดตัวร้อยละ 2.4 เมื่อพิจารณาแยกรายหมวดสินค้า พบว่า สินค้าเกษตรกรรมมีมูลค่าการส่งออก 18,425.8 เหรียญสหรัฐฯ หดตัวร้อยละ 4.91 สินค้าอุตสาหกรรมมีมูลค่าการส่งออก 165,894.6 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หดตัวร้อยละ 1.4 สินค้าแร่และเชื้อเพลิงมีมูลค่าการส่งออก 7,466.7 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หดตัวร้อยละ 19.0 ขณะที่สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตรมีมูลค่าการส่งออก 15,542.6 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.8 การส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมในปี 2562 (เดือนมกราคม - ตุลาคม) มีอัตราการขยายตัวลดลงร้อยละ 1.4 โดยสินค้าอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการส่งออกหดตัวลง เช่น รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (มูลค่าการส่งออก 23,387.1 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หดตัวร้อยละ 4.0) เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (มูลค่าการส่งออก 15,031.8 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หดตัวร้อยละ 10.0) และเม็ดพลาสติก (มูลค่าการส่งออก 7,744.1 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หดตัวร้อยละ 11.1) ขณะที่สินค้าบางรายการยังคงมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น เช่น อัญมณีและเครื่องประดับ (มูลค่าการส่งออก 13,976.0 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 37.6) ผลิตภัณฑ์ยาง (มูลค่าการส่งออก 9,226.4 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5) เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ (มูลค่าการส่งออก 4,711.1 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9)

3.7 ตลาดส่งออก

การส่งออกไปยังตลาดหลักในปี 2562 (เดือนมกราคม - ตุลาคม) ซึ่งได้แก่ กลุ่มประเทศอาเซียน (9 ประเทศ) สหรัฐอเมริกา จีน ญี่ปุ่น และสหภาพยุโรป (27 ประเทศ) มีสัดส่วนการส่งออกคิดรวมเป็นร้อยละ 69.1 ของการส่งออกทั้งหมด โดยเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน พบว่า การส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกายังคงมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 13.1 ขณะที่การส่งออกไปยังอาเซียน(9) สหภาพยุโรป (27 ประเทศ) จีน และญี่ปุ่น มีอัตราการขยายตัวลดลง ร้อยละ 8.4 6.0 5.5 และ 0.3 ตามลำดับการนำเข้าในปี 2562 (เดือนมกราคม - ตุลาคม) มีมูลค่า 199,441.8 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หดตัวร้อยละ 4.1 เมื่อพิจารณาแยกรายหมวดสินค้า พบว่า สินค้าเชื้อเพลิงมีมูลค่าการนำเข้า 31,768.3 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หดตัวร้อยละ 5.6 สินค้าทุนมีมูลค่าการนำเข้า 51,395.7 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หดตัวร้อยละ 3.7 สินค้าวัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูปมีมูลค่าการนำเข้า 78,010.6 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หดตัวร้อยละ 8.5 สินค้าอุปโภคบริโภค มีมูลค่าการนำเข้า 23,225.4 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.2 ยานพาหนะและอุปกรณ์การขนส่ง มีมูลค่าการนำเข้า 12,569.3 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.4 และสินค้าหมวดอาวุธยุทโธปกรณ์และสินค้าอื่น ๆ มีมูลค่าการนำเข้า 2,472.5 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 295.0

3.8 แหล่งนำเข้า

ในปี 2562 (เดือนมกราคม - ตุลาคม) แหล่งนำเข้าที่สำคัญของไทย ได้แก่ ประเทศจีน อาเซียน (9 ประเทศ) ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป (27 ประเทศ) และสหรัฐอเมริกามีสัดส่วนนำเข้ารวมคิดเป็นร้อยละ 70.0 ของการนำเข้าทั้งหมด โดยเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน พบว่า แหล่งนำเข้าสำคัญของไทยที่มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น ได้แก่ สหรัฐอเมริกา และอาเซียน (9) โดยขยายตัวร้อยละ 18.6 และ 0.4 ขณะที่สหภาพยุโรป (27 ประเทศ) ญี่ปุ่น และจีน อัตราการขยายตัวลดลง ร้อยละ 7.6 4.5 และ 0.4 ตามลำดับ แนวโน้มการส่งออก การส่งออกไทยในปี 2562 (เดือนมกราคม - ตุลาคม)

เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนชะลอตัวลงทั้งในภาพรวมและภาคอุตสาหกรรม ส่วนหนึ่งเป็นผลกระทบจากสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน ที่ยังคงยืดเยื้อมาตั้งแต่ปี 2561 ซึ่งสร้างความวิตกกังวลในหลายประเทศทั่วโลก เป็นสาเหตุให้ปริมาณการค้าในตลาดโลกชะลอตัวลง สะท้อนได้จากประเทศคู่ค้าสำคัญของไทย อาทิ อาเซียน (9 ประเทศ) สหภาพยุโรป (27 ประเทศ) จีน และญี่ปุ่น มีอัตราการขยายตัวลดลง อย่างไรก็ตาม การส่งออกไทยไปยังสหรัฐฯ เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น ภาพรวมการส่งออกไทยในระยะข้างหน้ายังคงเผชิญปัจจัยกดดันจากภาวะเศรษฐกิจโลกที่มีทิศทางชะลอตัวลงเกือบทุกภูมิภาค เนื่องจากความไม่แน่นอนทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนที่ยังไม่ได้ข้อยุติ ซึ่งบั่นทอนความเชื่อมั่นภาคธุรกิจ การวางแผนการลงทุนในตลาดโลก โดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรมการผลิตและการส่งออก ซึ่งมาตรการกีดกันทางการค้าระหว่าง 2 ประเทศ ย่อมส่งผลกระทบต่อต้นทุนทางการค้าสูงขึ้นจากค่าแพงภาษี และการการค้าโลกที่อยู่ในห้วงโศกุปทานการผลิตชะลอตัวลง นอกจากนี้ ปัจจัยกดดันภาวะเศรษฐกิจด้านอื่น ๆ เช่น ทิศทางค่าเงินบาทที่มีระดับแข็งค่าขึ้น อยู่ในช่วง 30-31 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ความผันผวนของราคาน้ำมันดิบ ความไม่แน่นอนทางการเมือง ความเสี่ยงด้านภูมิรัฐศาสตร์ ในกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป ฮองกง ความขัดแย้งระหว่างญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ อาจส่งผลให้การส่งออกไทยมีแนวโน้มเติบโตอยู่ในกรอบที่จำกัด

4. เศรษฐกิจโลก ปี 2562

ปี 2562 IMF คาดการณ์ว่าเศรษฐกิจโลกจะขยายตัวร้อยละ 3.0 ลดลงจากปี 2561 ที่ขยายตัวร้อยละ 3.6 โดยภาพรวมเศรษฐกิจโลกปี 2562 มีทิศทางชะลอตัวต่อเนื่อง ตามปริมาณการค้าโลกที่หดตัวลง ซึ่งสาเหตุสำคัญเป็นผลจากสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนที่ยังคงอยู่ระหว่างการเจรจาข้อยุติ ช่วงปลายปี 2562 ธนาคารกลางสหรัฐฯ ได้มีมติลดระดับอัตราดอกเบี้ยนโยบายลง 0.25% จากระดับ 1.75-2.00% เป็น 1.50-1.75% โดยคาดว่าจะมีส่วนช่วยกระตุ้นการลงทุนสหรัฐฯ ในระยะต่อไป สอดคล้องกับประเทศคู่ค้าหลักของไทยที่ส่วนใหญ่ยังคงมีแนวโน้มผ่อนคลายนโยบายการเงินเพิ่มเติม เพื่อสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจภายในประเทศ ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คาดการณ์ว่าในปี 2562 เศรษฐกิจไทยจะขยายตัวที่ร้อยละ 2.6 สถานการณ์ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกอยู่ในทิศทางที่ชะลอตัวลง โดยราคาน้ำมันดิบดูไบ เดือนพฤศจิกายน 2562 อยู่ที่ 61.91 ดอลลาร์สหรัฐฯ /บาร์เรล หดตัวลงเมื่อเทียบกับเดือนพฤศจิกายน 2561 ที่มีระดับราคา 65.79 ดอลลาร์สหรัฐฯ /บาร์เรล สำหรับปี 2562 (เดือนมกราคม - พฤศจิกายน) ราคาน้ำมันดิบดูไบ เฉลี่ยอยู่ที่ 63.38 ดอลลาร์สหรัฐฯ /บาร์เรล หดตัวลงเมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งเฉลี่ยอยู่ที่ 70.52 ดอลลาร์สหรัฐฯ /บาร์เรล อย่างไรก็ตาม ยังคงต้องติดตามสถานการณ์ราคาน้ำมันดิบอย่างต่อเนื่อง โดยปัจจุบันกลุ่มโอเปคและประเทศพันธมิตรมีแนวโน้มขยายระยะเวลาปรับลดกำลังการผลิตน้ำมันดิบที่จะสิ้นสุดในเดือน มี.ค. 2563 และปริมาณน้ำมันดิบคงคลังสหรัฐฯ คาดว่าจะปรับตัวเพิ่มขึ้นหลังท่อขนส่งน้ำมันดิบจากแคนาดาไปยังสหรัฐฯ สามารถกลับมาดำเนินงานได้อีกครั้ง หลังเกิดเหตุน้ำมันรั่วไหล

นอกจากนี้ ภาวะเศรษฐกิจโลกยังคงมีประเด็นที่ต้องติดตามทั้งการเผชิญกับความไม่แน่นอนของสงครามการค้าที่สร้างแรงกดดันกระจายไปทั่วโลก ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน ความเสี่ยงจากเสถียรภาพทางการเมืองที่เกิดขึ้นในกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป ข้อพิพาทระหว่างสหรัฐฯ และอิหร่านที่อาจส่งผลให้ราคาน้ำมันดิบปรับตัวสูงขึ้นเป็นเหตุให้ต้นทุนการผลิตปรับตัวตามไปได้

อย่างไรก็ดี หากสหรัฐฯ และจีน สามารถบรรลุข้อตกลงการค้าได้เป็นผลสำเร็จ อาจเป็นตัวแปรหนุนให้ ความเชื่อมั่นของนักลงทุนและภาคธุรกิจกลับคืนมา ตลอดจนภาคการส่งออกและภาคการผลิตอาจมี แนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไปจากปัจจัยบวกดังกล่าว

5. เศรษฐกิจอุตสาหกรรมไทยรายสาขาปี 2562 และแนวโน้มปี 2563

5.1 อุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้า

ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้า ปี 2562 ลดลงเมื่อเทียบกับปี 2561 โดยลดลงทั้งผลิตภัณฑ์ในกลุ่มเหล็กทรงยาวและเหล็กทรงแบน ผลิตภัณฑ์ในกลุ่มเหล็กทรงยาวที่ ลดลง เช่น เหล็กหลอด และเหล็กโครงสร้างรูปพรรณ ชนิดรีดร้อน และผลิตภัณฑ์ในกลุ่มเหล็กทรงแบน ที่ลดลง เช่น เหล็กแผ่นรีดร้อนชนิดม้วน เหล็กแผ่นเคลือบตีบุก

การผลิตปี 2562 คาดว่าลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อน โดยมีดัชนีผลผลิต อุตสาหกรรมอยู่ที่ 95.5 ลดลงร้อยละ 10.3 (%YoY) ลดลงทั้งผลิตภัณฑ์ในกลุ่มเหล็กทรงยาว และ เหล็กทรงแบน โดยผลิตภัณฑ์ในกลุ่มเหล็กทรงยาวที่ลดลง เช่น เหล็กหลอด หลอดเหล็ก และเหล็ก โครงสร้างรูปพรรณ ชนิดรีดร้อน จากการชะลอตัวของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น อุตสาหกรรม ก่อสร้าง โดยการก่อสร้างที่อยู่อาศัยได้รับผลกระทบจากมาตรการกำกับดูแลสินเชื่อที่อยู่อาศัย (Loan to Value : LTV) ซึ่งเริ่มมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2562 ส่งผลให้ยอดจำหน่าย และการ ก่อสร้างที่อยู่อาศัยลดลง ผลิตภัณฑ์ในกลุ่มเหล็กทรงแบนที่ลดลง เช่น เหล็กแผ่นรีดร้อนชนิดม้วน เหล็กแผ่นเคลือบตีบุก และ เหล็กแผ่นเคลือบโครเมียม เนื่องจากผู้ผลิตในอุตสาหกรรมต่อเนื่องนำเข้า สินค้าราคาถูกจากต่างประเทศ เช่น จีน และญี่ปุ่น

การจำหน่าย ปี 2562 คาดว่ามีปริมาณ 18.7 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 3.4 (%YoY) ลดลงทั้งผลิตภัณฑ์ในกลุ่มเหล็กทรงยาว และเหล็กทรงแบน โดยผลิตภัณฑ์ ในกลุ่มเหล็กทรงยาวที่ จำหน่ายลดลง เช่น เหล็กโครงสร้างรูปพรรณรีดร้อน ผลิตภัณฑ์ในกลุ่มเหล็กทรงแบนที่จำหน่ายลดลง เช่น เหล็กแผ่นบางรีดร้อน เหล็กแผ่นรีดเย็น และ เหล็กแผ่น เคลือบตีบุก

การนำเข้า ปี 2562 คาดว่ามีมูลค่า 10.7 พันล้านเหรียญสหรัฐ ลดลงร้อยละ 1.7 (%YoY) ลดลง ทั้งผลิตภัณฑ์ในกลุ่มเหล็กทรงยาว และเหล็กทรงแบน โดยผลิตภัณฑ์ในกลุ่มเหล็ก ทรงยาวที่มีมูลค่านำเข้าลดลง เช่น เหล็กเส้นที่ใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ เหล็กเปลี่ยว และเหล็กหลอด ผลิตภัณฑ์ในกลุ่มเหล็กทรงแบนที่มีมูลค่านำเข้าลดลง เช่น ท่อเหล็กมี ตะเข็บ เหล็กแผ่นเคลือบชนิดอื่น ๆ และเหล็กแผ่นเคลือบสังกะสี ชนิด EG

แนวโน้มอุตสาหกรรมเหล็กในปี 2563 คาดการณ์ว่า การผลิตปรับตัวเพิ่มขึ้น เล็กน้อยอยู่ที่ประมาณร้อยละ 0.0-0.5 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยมีปัจจัยสนับสนุนจาก การขยายตัวของการอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น อุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยเฉพาะโครงการก่อสร้าง โครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐ และมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจต่าง ๆ ของรัฐบาลตามมติ ครม. เมื่อวันที่ 26 พ.ย.62 เช่น การสนับสนุนเงินค่าผ่อนดาวน์ที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้ไม่เกิน 100,000 บาทต่อ เดือน ซึ่งผลของมาตรการดังกล่าว คาดว่าจะช่วยกระตุ้นอุปสงค์ในประเทศ ส่งผลให้ยอดจำหน่ายที่อยู่ อาศัยเพิ่มขึ้น สำหรับการบริโภคเหล็กปี 2563 คาดว่าจะมีปริมาณ 18.8 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.77

5.2 อุตสาหกรรมไฟฟ้า

การผลิตสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าในปี 2562 ทรงตัวเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2561 โดยปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.7 จากสินค้าเครื่องปรับอากาศ ตู้เย็น และสายเคเบิลที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น สินค้าเครื่องปรับอากาศมีการจำหน่ายในประเทศและมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นในตลาดสหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น

ดัชนีผลผลิต มูลค่าการนำเข้า และมูลค่าการส่งออกของเครื่องใช้ไฟฟ้า การนำเข้าเครื่องใช้ไฟฟ้า ในปี 2562 มีมูลค่า 15,936.0 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 0.8 (%YoY) จากการนำเข้าของตลาดหลักปรับตัวลดลง ได้แก่ อาเซียน สหภาพยุโรป จีน และญี่ปุ่น จากการนำเข้าสินค้าแผงสวิตช์และแผงควบคุมกระแสไฟฟ้า เครื่องกำเนิดไฟฟ้า และมอเตอร์ไฟฟ้า

การผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าปี 2562 ทรงตัวเมื่อเทียบกับปีก่อน โดยมีดัชนีผลผลิตอยู่ที่ 95.9 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.7 (%YoY) ทั้งนี้เครื่องใช้ไฟฟ้าปรับตัวเพิ่มขึ้น ได้แก่ เครื่องปรับอากาศ ตู้เย็น และสายเคเบิล เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.0, 8.0 และ 6.6 ตามลำดับ โดยเครื่องปรับอากาศมีคำสั่งซื้อจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะตลาดสหรัฐอเมริกา ส่วนตู้เย็นและสายเคเบิลมีการผลิตเพิ่มขึ้นจากคำสั่งซื้อจากตลาดสหรัฐอเมริกา จีน และญี่ปุ่น ในขณะที่สินค้าที่มีการปรับตัวลดลง ได้แก่ หม้อแปลงไฟฟ้า กระจกนํ้าร้อน สายไฟฟ้า เครื่องซักผ้า เต้าไมโครเวฟ หม้อหุงข้าว พัดลมตามบ้าน คอมพิวเตอร์ และมอเตอร์ไฟฟ้า ลดลงร้อยละ 27.6, 25.5, 23.2, 15.2, 9.9, 7.9, 5.5, 2.4 และ 1.6 ตามลำดับ เนื่องจากการจำหน่ายในประเทศและคำสั่งซื้อจากต่างประเทศลดลง โดยเฉพาะเครื่องซักผ้า หม้อแปลงไฟฟ้า และสายไฟฟ้า ที่มีการส่งออกไปตลาดอาเซียน สหรัฐอเมริกา จีน และญี่ปุ่นลดลง

การส่งออกเครื่องใช้ไฟฟ้า ในปี 2562 มีมูลค่า 23,899.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 2.3 (%YoY) จากการส่งออกสินค้าไปตลาดสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้น ได้แก่ ตู้เย็น และเครื่องปรับอากาศ ในขณะที่สินค้าเครื่องซักผ้ามีมูลค่าการส่งออก ลดลงร้อยละ 10.0 เมื่อเทียบกับปีก่อน จากการส่งออกไปตลาดจีน ญี่ปุ่น อาเซียน สหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปลดลง

แนวโน้มอุตสาหกรรมไฟฟ้าของปี 2563 คาดว่าจะมีการผลิตและการส่งออกที่เพิ่มขึ้นเล็กน้อย ร้อยละ 1.5 และ 2.0 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปีก่อน จากปัจจัยบวกทั้งภายในและภายนอกประเทศ เช่น มาตรการกระตุ้นความต้องการซื้อสินค้าของภาครัฐในช่วงปลายปี 2562 ซึ่งคาดว่าจะรัฐบาลจะมีมาตรการอัดฉีดทำให้เศรษฐกิจฟื้นตัว รวมถึงผู้ประกอบการมีการปรับตัวในการหาตลาดใหม่ในการส่งออกเพิ่มขึ้น

5.3 อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

การผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในปี 2562 ปรับตัวลดลงร้อยละ 6.3 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2561 โดยปรับตัวลดลงในสินค้า HDD, IC, Semiconductor PWB และ PCBA เป็นผลจากการหดตัวของสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ของโลกชะลอตัวลง และมีมูลค่าการส่งออกในตลาดหลักลดลง ได้แก่ ญี่ปุ่น อาเซียน จีน สหภาพยุโรป และสหรัฐอเมริกา

ดัชนีผลผลิต มูลค่าการนำเข้าและมูลค่าการส่งออก อิเล็กทรอนิกส์ การนำเข้าสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ ในปี 2562 มีมูลค่า 35,799.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 5.6 (%YoY) โดยตลาดหลัก ได้แก่ อาเซียน สหภาพยุโรป จีน และญี่ปุ่น มีการนำเข้าส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบของเครื่องคอมพิวเตอร์ และวงจรรวม (IC) ลดลง

การผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในปี 2562 มีดัชนีผลผลิตอยู่ที่ระดับ 96.5 ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 6.3 (%YoY) โดยสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการปรับตัวลดลง ได้แก่ Semiconductor, HDD, PWB, Other IC และ PCBA ลดลงร้อยละ 18.3, 8.3, 6.5, 5.5 และ 2.1 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปีก่อน เนื่องจากความต้องการของสินค้าอิเล็กทรอนิกส์โลกที่ชะลอตัว รวมถึงสงครามการค้าส่งผลกระทบต่อ การส่งออกของไทย

การส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในปี 2562 มีมูลค่า 35,620.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 8.3 (%YoY) โดยตลาดส่งออกหลักเกือบทั้งหมดปรับตัวลดลง ทั้งอาเซียน สหภาพยุโรป จีน และญี่ปุ่น โดยส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบเครื่องคอมพิวเตอร์ ลดลงร้อยละ 24.9 และ วงจรรวม (IC) ลดลงร้อยละ 24.0 เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจเกิดการชะลอตัว ทำให้สินค้าอิเล็กทรอนิกส์เป็นสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีชั้นกลาง-สูงมีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีค่อนข้างเร็วและการย้ายฐานการผลิตและการปิดตัวของกิจการที่เกิดจากต้นทุนสูง รวมถึงการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมที่หดตัวจากนโยบายกีดกันการค้าสหรัฐฯ - จีนผ่านห่วงโซ่อุปทาน และเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว ส่งผลให้การส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์หดตัว

แนวโน้มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในปี 2563 คาดว่า จะมีการผลิตและการส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นได้ร้อยละ 1.6 และ 1.5 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปีก่อน เนื่องจากเศรษฐกิจโลกลดความรุนแรงและคาดว่าจะเริ่มเข้าสู่วัฏจักรขาขึ้นของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์โลก นอกจากนี้เมื่อพิจารณาในสินค้าหลัก เช่น HDD ผู้ประกอบการผลิต HDD มีการย้ายฐานการผลิตจากประเทศมาเลเซียมายังประเทศไทยทำให้คำสั่งซื้อจากตลาดหลักปรับตัวเพิ่มขึ้น

5.4 อุตสาหกรรมรถยนต์และชิ้นส่วนรถยนต์

อุตสาหกรรมรถยนต์ในปี 2562 คาดว่า ปริมาณการผลิตชะลอตัวเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยเป็นการลดลงของตลาดในประเทศเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจในประเทศที่ชะลอตัว เป็นผลมาจากความเข้มงวดของสถาบันการเงินในการอนุมัติสินเชื่อรถยนต์ และตลาดส่งออกเนื่องจากเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าชะลอตัว

การผลิตรถยนต์ปี 2562 คาดว่า มีปริมาณการผลิตรถยนต์ 2,000,000 คัน เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งมีปริมาณการผลิต 2,167,694 คัน ลดลงร้อยละ 7.74 โดยแบ่งเป็นการผลิตรถยนต์นั่ง ร้อยละ 42 รถกระบะ 1 คันและอนุพันธ์ ร้อยละ 56 และรถยนต์เพื่อการพาณิชย์อื่น ๆ ร้อยละ 2 การจำหน่ายรถยนต์ในประเทศปี 2562 คาดว่า มีปริมาณการจำหน่ายรถยนต์ในประเทศ 1,000,000 คัน เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งมีปริมาณการจำหน่าย 1,041,739 คัน ลดลงร้อยละ 4.01 โดยแบ่งเป็นการจำหน่ายรถยนต์นั่ง ร้อยละ 40 รถกระบะ 1 คัน ร้อยละ 41 รถ PPV และ SUV ร้อยละ 14 และรถยนต์เพื่อการพาณิชย์อื่น ๆ ร้อยละ 5 การส่งออกรถยนต์ปี 2562 คาดว่า มีปริมาณการส่งออกรถยนต์ (CBU) จำนวน 1,000,000 คัน เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งมีปริมาณการส่งออก 1,140,640 คัน ลดลงร้อยละ 12.33

มูลค่าการส่งออกของส่วนประกอบและอุปกรณ์รถยนต์ปี 2562 คาดว่า มีมูลค่า 9,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งมีมูลค่า 9,980.34 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 4.81 ตลาดส่งออกที่สำคัญของส่วนประกอบและอุปกรณ์รถยนต์ ได้แก่ ญี่ปุ่น อินโดนีเซีย และมาเลเซีย

มูลค่าการนำเข้าของส่วนประกอบและอุปกรณ์ยานยนต์ ปี 2562 คาดว่ามีมูลค่า 11,800 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งมีมูลค่า 11,984.60 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 1.62 ตลาดนำเข้าที่สำคัญของส่วนประกอบและอุปกรณ์ยานยนต์ ได้แก่ ญี่ปุ่น จีน และสหรัฐอเมริกา

แนวโน้มอุตสาหกรรมรถยนต์ ปี 2563 ประมาณการจากสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม คาดว่า จะมีการผลิตรถยนต์ประมาณ 2,050,000 คัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ร้อยละ 2.50 โดยเป็นการผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศประมาณ 1,000,000 คัน และเป็นการผลิตเพื่อส่งออกประมาณ 1,050,000 คัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.00 โดยแบ่งเป็นการผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศประมาณร้อยละ 40-45 และการผลิตเพื่อการส่งออกประมาณร้อยละ 55-60

5.5 อุตสาหกรรมรถจักรยานยนต์และชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์

อุตสาหกรรมรถจักรยานยนต์ปี 2562 คาดว่า การผลิตรถจักรยานยนต์จะชะลอตัวเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากความต้องการของตลาดในประเทศ และตลาดส่งออกลดลง

การผลิตรถจักรยานยนต์ ปริมาณการผลิตรถจักรยานยนต์ของประเทศไทย ในช่วง ปี 2562 คาดว่า มีจำนวน 2,100,000 คัน เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งมีการผลิตจำนวน 2,120,000 คัน ลดลงร้อยละ 0.94

การจำหน่ายรถจักรยานยนต์ในประเทศ ปริมาณการจำหน่ายรถจักรยานยนต์ของประเทศไทยปี 2562 คาดว่า มีจำนวน 1,750,000 คัน เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งมีการจำหน่ายจำนวน 1,870,000 คัน ลดลงร้อยละ 6.42

การส่งออกรถจักรยานยนต์ (CBU&CKD) ปริมาณการส่งออกรถจักรยานยนต์ (CBU&CKD) ของประเทศไทยปี 2562 คาดว่า มีจำนวน 850,000 คัน (เป็นการส่งออก CBU จำนวน 350,000 คัน และ CKD จำนวน 500,000 ชุด) เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งมีการส่งออกจำนวน 886,275 คัน ลดลงร้อยละ 4.09

มูลค่าการส่งออกของส่วนประกอบรถจักรยานยนต์ปี 2562 คาดว่า มีมูลค่า 830 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งมีมูลค่า 765.48 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.43 ตลาดส่งออกที่สำคัญของส่วนประกอบรถจักรยานยนต์ ได้แก่ กัมพูชา อินโดนีเซีย และญี่ปุ่น

มูลค่าการนำเข้าของส่วนประกอบและอุปกรณ์รถจักรยานยนต์และรถจักรยาน ปี 2562 คาดว่า มีมูลค่า 580 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งมีมูลค่า 578.93 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.18 ตลาดนำเข้าที่สำคัญของส่วนประกอบและอุปกรณ์รถจักรยานยนต์และรถจักรยานได้แก่ ญี่ปุ่น จีน และเวียดนาม

แนวโน้มอุตสาหกรรมรถจักรยานยนต์ ปี 2563 การประมาณการจากสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม คาดว่า การผลิตจะทรงตัว คิดเป็นปริมาณ การผลิตรถจักรยานยนต์ประมาณ 2,100,000 คัน ทั้งนี้ จากปริมาณการผลิตที่คาดการณ์ไว้ข้างต้นจะเป็นการผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ ประมาณร้อยละ 85-90 และการผลิตเพื่อการส่งออก ร้อยละ 10-15

5.6 อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์

อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ภาพรวมปี 2562 คาดว่าดัชนีผลผลิตจะหดตัวร้อยละ 3.78 เมื่อเทียบกับ ปี 2561 โดยคาดว่าจะการส่งออกจะหดตัวร้อยละ 2.86 ดัชนีผลผลิตและการส่งออกหดตัว เนื่องจากตลาดภายในประเทศและเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าหลักชะลอตัว และการนำเข้าคาดว่าจะหดตัวร้อยละ 6.06

ดัชนีผลผลิต ปี 2562 คาดว่าดัชนีมีค่า 100.06 หรือ หดตัวร้อยละ 3.78 เมื่อเทียบกับปี 2561 ผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลให้ดัชนีผลผลิตหดตัว เช่น ปุ๋ยเคมี หดตัวร้อยละ 22.46 สีนํ้ามันหดตัวร้อยละ 5.47 และสีอุตสาหกรรม หดตัวร้อยละ 2.35

ดัชนีการส่งสินค้า ปี 2562 คาดว่าดัชนีมีค่า 97.67 หรือหดตัวร้อยละ 4.42 เมื่อเทียบกับปี 2561 ผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลให้ดัชนีการส่งสินค้าหดตัวมากที่สุด ได้แก่ ปุ๋ยเคมี หดตัวร้อยละ 25.47 เนื่องจากเกิดภัยแล้งและน้ำท่วม ส่งผลให้ความต้องการภายในประเทศลดลง

การส่งออกผลิตภัณฑ์เคมีภัณฑ์ ปี 2562 คาดว่ามีมูลค่า 8,528.15 ล้านเหรียญสหรัฐ หดตัวร้อยละ 2.86 เมื่อเทียบกับปี 2561 ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าการส่งออกหดตัว เช่น ปุ๋ยเคมี หดตัวร้อยละ 23.46 เคมีภัณฑ์อินทรีย์ หดตัวร้อยละ 18.66 และเคมีภัณฑ์ อนินทรีย์ หดตัวร้อยละ 7.21

การนำเข้าผลิตภัณฑ์เคมีภัณฑ์ ปี 2562 คาดว่ามีมูลค่า 15,422.83 ล้านเหรียญสหรัฐ หดตัวร้อยละ 6.06 เมื่อเทียบกับปี 2561 การนำเข้าหดตัวเกือบทุกผลิตภัณฑ์ยกเว้นเครื่องสำอาง โดยผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าการนำเข้าหดตัวมากที่สุด ได้แก่ เคมีภัณฑ์อินทรีย์ หดตัวร้อยละ 24.75

แนวโน้มอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ ปี 2563 ดัชนีผลผลิตและการส่งออก คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 2 - 3 เมื่อเทียบกับปี 2562 แนวโน้มอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ ปี 2563 ขยายตัวจากนโยบายส่งเสริมการลงทุนของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับเคมีชีวภาพ แต่ยังคงมีปัจจัยที่กระทบต่อการขยายตัวของอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ เช่น เศรษฐกิจโลกมีแนวโน้มชะลอตัวและการแข็งค่าของเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นอย่างต่อเนื่อง

5.7 อุตสาหกรรมพลาสติก

อุตสาหกรรมพลาสติกภาพรวมปี 2562 คาดว่าดัชนีผลผลิตจะหดตัวร้อยละ 2.89 เมื่อเทียบกับปี 2561 โดยคาดว่าส่งออกจะหดตัวร้อยละ 2.45 และการนำเข้าจะหดตัวร้อยละ 0.88 เนื่องจากเศรษฐกิจโลกชะลอตัว และค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้น

ดัชนีผลผลิต ปี 2562 คาดว่าจะหดตัวร้อยละ 2.89 เมื่อเทียบกับปี 2561 ผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลให้ดัชนีผลผลิตหดตัว เช่น เครื่องใช้ประจำโต๊ะอาหาร คราว และห้องน้ำ หดตัวร้อยละ 15.10 กระจกพลาสติก หดตัวร้อยละ 11.61 และพลาสติกแผ่น หดตัวร้อยละ 10.61

ดัชนีการส่งสินค้า ปี 2562 คาดว่าจะหดตัวร้อยละ 3.83 เมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งลดลงเกือบทุกผลิตภัณฑ์ ยกเว้น ท่อและข้อต่อพลาสติก โดยผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลให้ดัชนีการส่งสินค้าหดตัวมากที่สุด คือ เครื่องใช้ประจำโต๊ะอาหาร คราว และห้องน้ำ หดตัวร้อยละ 14.76

การส่งออกผลิตภัณฑ์พลาสติก ปี 2562 คาดว่าจะมีมูลค่า 4,229.63 ล้านเหรียญสหรัฐ หดตัวร้อยละ 2.32 เมื่อเทียบกับปี 2561 ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าการส่งออกหดตัวเช่น ไบโอดีเซล (HS 3916) หดตัวร้อยละ 28.78 ของอื่น ๆ ทำด้วยพลาสติก (HS 3926) หดตัวร้อยละ 8.76 และเครื่องสุขภัณฑ์ (HS 3922) หดตัวร้อยละ 6.78

การนำเข้าผลิตภัณฑ์พลาสติก ปี 2562 คาดว่าจะมีมูลค่า 4,777.96 ล้านเหรียญสหรัฐ หดตัวร้อยละ 0.88 เมื่อเทียบกับปี 2561 ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าการนำเข้าหดตัว เช่น ของที่ใช้ลำเลียงหรือบรรจุสินค้า (HS 3923) หดตัวร้อยละ 3.36 แผ่น แผ่นบาง พิล์ม ฟอยล์ และแถบอื่น ๆ ชนิดยึดติดในตัว (HS 3919) หดตัวร้อยละ 2.30 และแผ่น แผ่นบาง พิล์ม ฟอยล์ และแถบอื่น ๆ ที่ไม่เป็นแบบเซลล์ลาร์ (HS 3920) หดตัว ร้อยละ 1.80

แนวโน้มอุตสาหกรรมพลาสติก ปี 2563 ดัชนีผลผลิตคาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 1 - 2 การส่งออกผลิตภัณฑ์พลาสติก คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 3.5 - 4.5 เมื่อเทียบกับปี 2562 แนวโน้มอุตสาหกรรมพลาสติก ปี 2563 คาดว่าจะขยายตัวเพียงเล็กน้อยจากนโยบายส่งเสริมการลงทุนของภาครัฐ แต่ยังคงมีปัจจัยที่จะส่งผลต่อการขยายตัวของอุตสาหกรรมพลาสติก เช่น เศรษฐกิจโลกมีแนวโน้มชะลอตัว การแข็งค่าของเงินบาท และการที่สหรัฐฯ ตัดสิทธิ GSP ประเทศไทย

5.8 อุตสาหกรรมปิโตรเคมี

อุตสาหกรรมปิโตรเคมีภาพรวม ปี 2562 คาดว่าขยายตัวเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี 2561 โดยดัชนีผลผลิตและดัชนีการส่งสินค้าขยายตัวร้อยละ 1.80 และ 1.89 เนื่องจากในปี 2561 มีการปิดซ่อมโรงงานผลิตเป็นเวลา 1 เดือน ส่วนราคาและมูลค่าการส่งออกยังคงได้รับแรงกดดันจากสงครามการค้า

ดัชนีผลผลิต ปี 2562 คาดว่าจะมีมูลค่ารวมประมาณ 111.11 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ขยายตัวจากช่วงเดียวกันของปี 2561 ร้อยละ 1.80 (%YoY) ผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลให้ดัชนีผลผลิตขยายตัวส่วนใหญ่นำไปใช้ผลิตบรรจุภัณฑ์และผลิตภัณฑ์พลาสติก เช่น PET resin, EPS resin, PS resin และ PE resin เป็นต้น

ดัชนีการส่งสินค้า ปี 2562 คาดว่าจะมีมูลค่ารวมประมาณ 109.57 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ขยายตัวจากช่วงเดียวกันของปี 2561 ร้อยละ 1.89 (%YoY) ผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลให้ดัชนีการส่งสินค้าขยายตัว ส่วนใหญ่นำไปใช้ผลิตบรรจุภัณฑ์และผลิตภัณฑ์พลาสติก เช่น SAN resin, PS resin, EPS resin และ PET resin เป็นต้น

การส่งออกปิโตรเคมี ปี 2562 คาดว่าจะมีมูลค่ารวมประมาณ 11,923.78 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หดตัวจากช่วงเดียวกันของปี 2561 ร้อยละ 14.21 (%YoY) ผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกหดตัวส่วนใหญ่นำไปใช้ผลิตบรรจุภัณฑ์และผลิตภัณฑ์พลาสติก และผลิตภัณฑ์ก่อสร้าง เช่น PE resin, PP resin และ PC resin เป็นต้น

การนำเข้าปิโตรเคมี ปี 2562 คาดว่าจะมีมูลค่ารวมประมาณ 5,573.53 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หดตัวจากช่วงเดียวกันของปี 2561 ร้อยละ 9.60 (%YoY) ผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลให้มูลค่าการนำเข้าหดตัวส่วนใหญ่นำไปใช้ผลิตบรรจุภัณฑ์และผลิตภัณฑ์พลาสติกและยางสังเคราะห์ เช่น PE resin, PP resin, BR rubber และ SR rubber เป็นต้น ทั้งนี้สาเหตุสำคัญที่ทำให้มูลค่าการส่งออกและการนำเข้าหดตัว เกิดจากการผันผวนของราคาน้ำมันในตลาดโลก และสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน รวมถึงการหดตัวของเศรษฐกิจโลกที่มีแนวโน้มเข้าสู่ภาวะถดถอย

แนวโน้มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ปี 2563 คาดว่าดัชนีผลผลิตและการส่งออกจะขยายตัวประมาณร้อยละ 2 - 4 เมื่อเทียบกับ ปี 2562 จากความต้องการปิโตรเคมีในแถบอาเซียนที่มีเพิ่มขึ้น รวมถึงมีปัจจัยสนับสนุนการขยายตัวของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง และภาครัฐมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมในกลุ่มอุตสาหกรรมใหม่ (New S-Curve) ที่มุ่งเน้นการลงทุนไปยังผลิตภัณฑ์ที่มีคุณสมบัติเฉพาะทางและมีสมรรถนะสูง ทำให้มีการขยายการลงทุนของอุตสาหกรรมปิโตรเคมีอย่างต่อเนื่องในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (อีอีซี) โดยเป็นการลงทุนเพื่อต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมปิโตรเคมีขั้นสูง ซึ่งจะเป็นแรงกระตุ้นการเติบโตที่สำคัญของอุตสาหกรรมปิโตรเคมีในปี 2563

5.9 อุตสาหกรรมเยื่อกระดาษ กระดาษ และสิ่งพิมพ์

การผลิตอุตสาหกรรมเยื่อกระดาษ กระดาษและสิ่งพิมพ์ในปี 2562 ปรับตัวลดลงตามทิศทางของตลาดในประเทศในกลุ่มเยื่อกระดาษ กระดาษแข็ง และกระดาษพิมพ์เขียน แต่สำหรับกระดาษคราฟต์ และกระดาษลูกฟูก เพื่อผลิตบรรจุภัณฑ์กระดาษยังขยายตัวได้ ส่วนใหญ่เป็นการผลิตเพื่อสำหรับใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่น ๆ ตลอดจนธุรกิจ e-commerce การผลิตกระดาษในปี 2562 คาดว่า ดัชนีฯ จะเพิ่มขึ้น (%YOY) จากกลุ่มกระดาษคราฟต์ กระดาษลูกฟูก และกล่องกระดาษลูกฟูก ร้อยละ 1.98 0.75 และ 2.37 ตามลำดับ ส่วนใหญ่เป็นคำสั่งซื้อจากตลาดในประเทศเพิ่มขึ้นจากการค้าในระบบออนไลน์ที่ขยายตัวต่อเนื่อง ส่งผลให้กลุ่มบรรจุภัณฑ์กระดาษมีกระแสตอบรับที่ดี นอกจากนี้ ในอุตสาหกรรมหลักอื่น ๆ อาทิ กลุ่มอาหารและเครื่องดื่ม ชิ้นส่วนยานยนต์ ยา และเวชภัณฑ์ เครื่องสำอาง ตลอดจนธุรกิจ e-commerce มีความต้องการบรรจุภัณฑ์กระดาษที่ใช้กับสินค้ากลุ่มนี้เพิ่มขึ้นและจะขยายตัวต่อเนื่อง

การส่งออกเยื่อกระดาษ กระดาษและสิ่งพิมพ์ ปี 2562 คาดว่า จะมีมูลค่าส่งออกรวม 2,007.10 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 10.50 (%YOY) เป็นการลดลงในทุกกลุ่มสินค้า ได้แก่ เยื่อกระดาษ คาดว่าจะลดลง ร้อยละ 34.98 ในชนิดเยื่อไม้เคมีละลายน้ำได้ไปยังประเทศคู่ค้าอย่างจีน และฝรั่งเศส สำหรับกระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ คาดว่า จะส่งออกลดลงร้อยละ 7.82 มีตลาดส่งออกหลัก อาทิ เวียดนาม มาเลเซีย และจีน ในส่วนหนังสือและสิ่งพิมพ์ คาดว่าจะลดลงร้อยละ 9.00 ในประเภทหนังสือที่พิมพ์เป็นเล่ม สิ่งพิมพ์อื่น ๆ ภาพพิมพ์ภาพถ่าย และรูปลอก มีตลาดส่งออกหลัก ได้แก่ ฮองกง ญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกา การนำเข้าเยื่อกระดาษ กระดาษและสิ่งพิมพ์ ปี 2562 คาดว่า จะมีมูลค่ารวม 2,738.75 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 2.18 (%YOY) คาดว่าจะนำเข้าเยื่อกระดาษ และสิ่งพิมพ์ ลดลงร้อยละ 9.09 และ 11.75 ตามลำดับ สำหรับกระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ คาดว่า จะนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.10 โดยเฉพาะชนิดที่ไม่สามารถผลิตได้ในประเทศในกลุ่มกระดาษหรือกระดาษแข็งที่นำกลับมาใช้ซ้ำ ในส่วนผลิตภัณฑ์จากกระดาษ เช่น บรรจุภัณฑ์กระดาษ คาดว่า จะนำเข้าเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน ร้อยละ 3.11 ตามปริมาณการใช้ในประเทศ

แนวโน้มอุตสาหกรรมเยื่อกระดาษ กระดาษและสิ่งพิมพ์ ปี 2563 การผลิตกลุ่มเยื่อกระดาษ กระดาษ และบรรจุภัณฑ์จากกระดาษ ในปี 2563 คาดว่า จะขยายตัวได้ไม่มากนักอันเป็นผลมาจากภาวะเศรษฐกิจในประเทศชะลอตัวตาม ทิศทางเศรษฐกิจโลก ทั้งกลุ่มเยื่อกระดาษ กระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ ตลอดจนถึงสิ่งพิมพ์ที่เป็นปฏิทิน สมุดจดบันทึก (ไดอารี่) และบัตรส่งอวยพรความสุข (ส.ค.ส.) เพื่อส่งมอบเป็นของขวัญในช่วงส่งท้ายปีเก่า มีทิศทางที่ชะลอตัวจากปีก่อน สำหรับการพิมพ์บนบรรจุภัณฑ์ คาดว่า จะขยายตัวต่อเนื่อง เนื่องจากตลาดบรรจุภัณฑ์ยังมีตลาดใหม่ ๆ รองรับแม้ว่าจะได้รับผลกระทบจากการส่งออกที่ลดลงก็ตาม

5.10 อุตสาหกรรมเซรามิก

ปริมาณการผลิตและจำหน่ายเซรามิกปี 2562 เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ตามการขยายตัวของตลาดในประเทศ และความต้องการที่เริ่มฟื้นตัวจากการขยายตัวของภาคอสังหาริมทรัพย์ การส่งออกลดลงจากยอดคำสั่งซื้อ ในตลาด CLMV สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น

การผลิต ปี 2562 กระเบื้องปูพื้น บุผนัง มีปริมาณการผลิต 138.32 ล้านตารางเมตร เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเล็กน้อย ร้อยละ 1.35 (%YoY) เนื่องจากการขยายตัวของตลาดในประเทศ ในขณะที่เครื่องสุขภัณฑ์ มีปริมาณการผลิต 7.51 ล้านชิ้น ลดลงจากปีก่อนเล็กน้อย ร้อยละ 0.38 (%YoY) จากการหดตัวของตลาดในประเทศและตลาดส่งออก

การจำหน่าย ปี 2562 กระเบื้องปูพื้น บุผนัง มีปริมาณการจำหน่าย 166.53 ล้านตารางเมตร เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเล็กน้อย ร้อยละ 1.06 (%YoY) เพื่อรองรับการขยายตัวของภาคอสังหาริมทรัพย์ ในขณะที่เครื่องสุขภัณฑ์ มีจำนวน 3.99 ล้านชิ้น ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 2.90 (%YoY)

การส่งออก ปี 2562 กระเบื้องปูพื้น บุผนัง มีมูลค่าการส่งออก 91.31 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 2.38 (%YoY) จากยอดคำสั่งซื้อที่ลดลงในตลาด CLMV โดยเฉพาะสปป.ลาวและกัมพูชา ในขณะที่เครื่องสุขภัณฑ์ มีมูลค่า 200.33 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 7.24 (%YoY) จากยอดคำสั่งซื้อที่ลดลงจากสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น

แนวโน้มอุตสาหกรรมเซรามิก ปี 2563 การผลิตและการจำหน่ายเซรามิกภายในประเทศ ปี 2563 คาดว่าจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากความต้องการใช้ภายในประเทศที่เริ่มปรับตัวดีขึ้นจากการขยายตัวของภาคอสังหาริมทรัพย์ที่ได้รับอานิสงค์จากการก่อสร้างสาธารณูปโภคขนาดใหญ่ของภาครัฐโดยเฉพาะตามแนวรถไฟฟ้า เป็นตัวกระตุ้นการลงทุนภาคธุรกิจและภาคเอกชน อีกทั้งการผลิตเพื่อรองรับการส่งออกที่ขยายตัวได้ดีในตลาดญี่ปุ่น จีน และอาเซียน แต่อย่างไรก็ดีการส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกา อาจจะขยายตัวได้ไม่สูงมากนัก เนื่องจากการประกาศระงับการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (GSP) แก่ไทย ทำให้ต้นทุนภาษีสูงขึ้น โดยมีผลบังคับใช้ วันที่ 25 เมษายน 2563 จากสินค้าทั้งหมด 573 รายการ ซึ่งมีผลิตภัณฑ์จากเซรามิกรวมอยู่ด้วย

5.11 อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์

อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ ปี 2562 เมื่อเทียบกับกับปีก่อน การผลิตและการจำหน่ายยังขยายตัวโดยได้แรงหนุนจากการก่อสร้างสาธารณูปโภคและโครงการขนาดใหญ่ของภาครัฐ การส่งออกมีมูลค่า เพิ่มขึ้นจากประเทศเพื่อนบ้าน การนำเข้ามีมูลค่าขยายตัวเพิ่มขึ้นมากจากปูนซีเมนต์ราคาถูกลงจาก สปป.ลาว

การผลิตปูนซีเมนต์ (ไม่รวมปูนเม็ด) ในปี 2562 มีปริมาณการผลิต 40.82 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 2.36 (%YoY) จากการขยายตัวของตลาดในประเทศและการเพิ่มคำสั่งซื้อจากประเทศกัมพูชาและเมียนมา

การจำหน่ายปูนซีเมนต์ ในประเทศ (ไม่รวมปูนเม็ด) ในปี 2562 มีปริมาณ 34.76 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเล็กน้อย ร้อยละ 0.55 (%YoY) จากการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานและการเร่งดำเนินโครงการขนาดใหญ่ของของภาครัฐ รวมทั้งการลงทุนอสังหาริมทรัพย์ของภาคเอกชนโดยเฉพาะตามการก่อสร้างรถไฟฟ้าและการลงทุนในพื้นที่ EEC

การส่งออก-นำเข้าปูนซีเมนต์ (ไม่รวมปูนเม็ด) ในปี 2562 มีมูลค่า 338.92 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 15.14 (%YoY) จากการปรับเพิ่มคำสั่งซื้อของประเทศส่งออกหลักหลายตลาดของไทย เช่น เมียนมา สปป.ลาว กัมพูชา ศรีลังกา และบังกลาเทศ เป็นต้น ส่วนมูลค่าการนำเข้า มีมูลค่า 72.98 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 10.73 (%YoY)

แนวโน้มอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ ปี 2563 อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ (ไม่รวมปูนเม็ด) ในปี 2563 การผลิตและการจำหน่ายปูนซีเมนต์ (ไม่รวมเม็ด) คาดว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อย แม้ว่าองค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD) จะคาดการณ์ว่าในปี 2563 เศรษฐกิจโลกจะเข้าสู่ภาวะที่ถดถอยมากขึ้นด้วยปัจจัยลบหลายประการ เช่น สงครามการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีน การลดลงของการลงทุนภาคธุรกิจ และความไม่แน่นอนทางการเมือง แต่อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ก็ยังสามารถขยายตัวได้จากความต้องการของตลาดในประเทศ เนื่องจากการเร่งดำเนินโครงการขนาดใหญ่หลายโครงการ เช่น การก่อสร้างทางพิเศษระหว่างเมือง การก่อสร้างรถไฟฟ้าความเร็วสูงและรถไฟรางคู่ เป็นต้น การลงทุนก่อสร้างหริมาตรพ์ของภาคเอกชนตามแนวรถไฟฟ้า

5.12 อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

สถานการณ์ปี 2562 คาดว่า การผลิตเส้นใยสิ่งทอ ผ้าฝ้าย และเสื้อผ้าสำเร็จรูป จะชะลอตัวตามแนวโน้มภาวะเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้า สำหรับการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูป มีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปสุภาพบุรุษและสตรี ไปยังสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นความสามารถในการยกระดับการผลิตและออกแบบของผู้ประกอบการไทยทำให้มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น

การผลิตผลิตภัณฑ์เส้นใยสิ่งทอ ผ้าฝ้าย และ เสื้อผ้าสำเร็จรูป คาดว่าจะ ลดลง ร้อยละ 2.4 8.4 และ 5.88 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน ตามทิศทางตลาดส่งออกที่ค่อนข้างชะลอตัวจากผลกระทบความไม่แน่นอนของภาวะเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าโดยเฉพาะ จีน และสหรัฐอเมริกา ประกอบกับความต้องการของผู้บริโภคในประเทศที่ลดลง

การจำหน่ายในประเทศ กลุ่มเส้นใยสิ่งทอ ผ้าฝ้าย และเสื้อผ้าสำเร็จรูป คาดว่า จะลดลง ร้อยละ 0.8 0.7 และ 1.2 ตามลำดับ เนื่องจากความต้องการวัตถุดิบ ทั้งเพื่อการส่งออกและการบริโภคในประเทศลดลง ส่วนเสื้อผ้าสำเร็จรูป ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากผู้บริโภคสนใจซื้อเสื้อผ้าแฟชั่นจากต่างประเทศทั้งในกลุ่มเสื้อผ้าราคาถูกที่นำเข้าจากจีนและเวียดนาม

การส่งออก กลุ่มเส้นใยสิ่งทอ และผ้าฝ้าย คาดว่าจะมีมูลค่าลดลง ร้อยละ 12.3 และ 3.9 ตามลำดับ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากเศรษฐกิจโลกชะลอตัว ส่งผลให้การสั่งซื้อวัตถุดิบเพื่อนำไปผลิตสินค้าลดลง อย่างไรก็ตาม เส้นใยประดิษฐ์ยังสามารถขยายตัวได้ในตลาดสหรัฐอเมริกา

เสื้อผ้าสำเร็จรูป คาดว่าจะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3.9 เนื่องจากการขยายตัวของ การส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปสุภาพบุรุษและสตรี ไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นความสามารถในการยกระดับการผลิตและออกแบบ (ODM) ของผู้ประกอบการไทยทำให้มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น

แนวโน้มอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ปี 2563 ภาพรวมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม คาดว่า การผลิตเส้นใยสิ่งทอ ผ้าฝ้าย และเสื้อผ้าสำเร็จรูป คาดว่า จะขยายตัวเล็กน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2562 ตามแนวโน้มการส่งออกที่คาดว่าจะขยายตัวในสินค้ากลุ่มเส้นใยประดิษฐ์ไปยังตลาดจีน และเสื้อผ้าสำเร็จรูปไปยังตลาดญี่ปุ่น และสหภาพยุโรป อย่างไรก็ตาม ต้องจับตาภาวะเศรษฐกิจโลกซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกที่อาจกระทบต่อภาคอุตสาหกรรม สำหรับการนำเข้าคาดว่าจะมีการนำเข้าวัตถุดิบราคาถูกจากต่างประเทศเข้ามาทดแทนการใช้วัตถุดิบในประเทศบางส่วน เช่น กลุ่มผ้าฝ้าย เป็นต้น

5.13 อุตสาหกรรมไม้และเครื่องเรือน

ปี 2562 คาดว่าปริมาณการผลิตและจำหน่ายเครื่องเรือนทำด้วยไม้ในประเทศ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.66 และ 6.54 เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนตามลำดับ จากการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดในประเทศ ขณะที่มูลค่าการส่งออกไม้และผลิตภัณฑ์แผ่นไม้ คาดว่า จะลดลงร้อยละ 7.48 เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน จากการส่งออกที่ลดลงในทุกกลุ่มผลิตภัณฑ์

การผลิตเครื่องเรือนทำด้วยไม้ปี 2562 คาดว่าจะมีปริมาณ 10.33 ล้านชิ้น เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.66 เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน สาเหตุจากการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการของ ตลาดในประเทศที่เพิ่มขึ้น

การจำหน่ายเครื่องเรือนทำด้วยไม้ในประเทศ ปี 2562 คาดว่าจะมีปริมาณ 1.63 ล้านชิ้น เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.54 เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน เป็นผลจากการกระตุ้นตลาดผ่านการจัดงาน แสดงสินค้าเกี่ยวกับเฟอร์นิเจอร์และของแต่งบ้านอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี ทำให้ปริมาณการจำหน่าย เครื่องเรือนทำด้วยไม้ในประเทศมีทิศทางการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี 2562

การส่งออกไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ ปี 2562 คาดว่าจะมีมูลค่ารวม 3,320.36 ล้าน เหรียญสหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 7.48 เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน แบ่งเป็น เครื่องเรือนและชิ้นส่วน ผลิตภัณฑ์ไม้ และไม้และผลิตภัณฑ์แผ่นไม้ คาดว่าจะมีมูลค่าการส่งออก 920.44 147.47 และ 2,252.45 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 4.95 6.01 และ 8.56 เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน ตามลำดับ ส่วนหนึ่งเป็นผลจากความต้อกรบริโภคที่ลดลง โดยเฉพาะความต้อกรไม้แปรรูปที่ลดลง อย่างมากในตลาดจีน

แนวโน้มอุตสาหกรรมไม้และเครื่องเรือนปี 2563 การผลิตเครื่องเรือนทำด้วยไม้ ปี 2563 คาดการณ์ได้ว่า จะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน จากการผลิตเพื่อตอบสนอง ความต้อกรของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ขณะเดียวกันการจำหน่ายเครื่องเรือนทำด้วยไม้ ในประเทศคาดว่าจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน เป็นผลจากมาตรการกระตุ้นภาค อสังหาริมทรัพย์ของรัฐบาลที่คาดว่าจะส่งผลต่อการเติบโตของตลาดอสังหาริมทรัพย์และอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง ในส่วนของมูลค่าการส่งออกไม้และผลิตภัณฑ์ไม้คาดว่าจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน จากการขยายตลาดส่งออกไปยังตลาดใหม่ ๆ

5.14 อุตสาหกรรมยา

ปริมาณการผลิตและจำหน่ายยาในประเทศ ปี 2562 คาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากปี ก่อนตามการขยายตัวของตลาดต่างประเทศ สำหรับการส่งออกยังขยายตัวได้ดีในตลาดอาเซียน โดยเฉพาะเวียดนาม กัมพูชา และสิงคโปร์

การผลิตยา ในปี 2562 คาดว่าจะมีปริมาณ 69,746.26 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 3.66 โดยเป็นการขยายตัวของการผลิตยาเม็ด ยาแคปซูล ยาฉีด ยาครีม และยาผง ตามคำสั่งซื้อที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในส่วนของยาเม็ดและยาผงที่ผู้ผลิตบางรายสามารถทำตลาดต่างประเทศ ได้มากขึ้น ทำให้มีการผลิตเพื่อส่งออกเพิ่มขึ้น สำหรับการผลิตยาน้ำคาดว่าจะมีปริมาณลดลง เนื่องจากการจำกัดปริมาณการจำหน่ายในยาน้ำบางชนิด

การจำหน่ายยา ในปี 2562 คาดว่าจะมีปริมาณ 42,403.32 ตัน ลดลงจากปี ก่อนร้อยละ 0.18 ในภาพรวมการจำหน่ายยาของผู้ผลิตในประเทศยังขยายตัวได้ มีเพียงการจำหน่าย ยาน้ำและ ยาครีมที่คาดว่าจะปรับลดลง เนื่องจากถูกจำกัดปริมาณการจำหน่าย และมีคำสั่งซื้อลดลง เนื่องจากการมีกรนำยาไปใช้ผิดประเภทในช่วงปี 2561 ที่ผ่านมา

การส่งออกยาในปี 2562 คาดว่าจะมีมูลค่า 427.72 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขยายตัวจากปีก่อนร้อยละ 7.63 จากการขยายตัวที่ดีของตลาดเวียดนาม กัมพูชา สิงคโปร์ เมียนมา และญี่ปุ่น สำหรับการนำเข้ายาที่มีมูลค่า 1,689.70 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 5.18 โดยเป็นการนำเข้ายาต้นแบบจากสวิตเซอร์แลนด์ เยอรมนี เปรู ไต้หวัน และสหราชอาณาจักร และการนำเข้ายาชื่อสามัญราคาถูกจากอินเดียลดลง

แนวโน้มอุตสาหกรรมยา ปี 2563 การผลิตยาในปี 2563 คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 4.54 ตามแนวโน้มการขยายตัวของตลาดทั้งในและต่างประเทศ โดยเฉพาะตลาดในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งเป็นตลาดส่งออกหลักในสินค้ายาของไทย

5.15 อุตสาหกรรมยางและผลิตภัณฑ์ยาง

ปริมาณการผลิตยางรถยนต์และถุงมือยาง ปี 2562 ลดลงจากปีก่อนตามการชะลอตัวของตลาด Replacement และอุตสาหกรรมยานยนต์ในประเทศ และภาระต้นทุนที่สูงขึ้นทำให้ความสามารถในการแข่งขันลดลง สำหรับยางแปรรูปขั้นปฐมภูมิปริมาณการผลิตลดลงจากยางที่เข้าสู่ตลาดลดลงและการชะลอตัวของตลาดจีน

การผลิตยางแปรรูปขั้นปฐมภูมิ ยางรถยนต์ และถุงมือยางในปี 2562 คาดว่าจะมีปริมาณ 1.86 ล้านตัน 73.07 ล้านเส้น และ 21,980.16 ล้านชิ้น ตามลำดับ ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 15.45 0.44 และ 7.43 ตามลำดับ ตามปริมาณวัตถุดิบที่เข้าสู่ตลาดลดลงเนื่องจากภัยธรรมชาติและโรคระบาด การชะลอตัวของตลาดจีน การชะลอตัวของอุตสาหกรรมยานยนต์ในประเทศ และความสามารถในการแข่งขันด้านราคาที่ลดลง

การจำหน่ายยางแปรรูปขั้นปฐมภูมิ ยางรถยนต์ และถุงมือยางในปี 2562 คาดว่าจะมีปริมาณ 4.32 แสนตัน 44.87 ล้านเส้น และ 3,109.27 ล้านชิ้น ตามลำดับ ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 0.23 2.37 และ 9.55 ตามลำดับ จากสถานการณ์ยางรถยนต์ในตลาด Replacement ที่ยังชะลอตัว การปรับลดลงของการผลิตรถยนต์ในประเทศ และการปรับเปลี่ยนนโยบายการตลาดของผู้ผลิตถุงมือยางบางรายไปเป็นการส่งออกโดยตรงมากขึ้น

การส่งออกยางแปรรูปขั้นปฐมภูมิ ยางรถยนต์ และถุงมือยางในปี 2562 คาดว่าจะมีมูลค่า 4,378.08 5,784.46 และ 1,233.37 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปีก่อนการส่งออกยางแปรรูปขั้นปฐมภูมิมูลค่าลดลงร้อยละ 4.86 จากการชะลอตัวของตลาดจีน ในขณะที่การส่งออกยางรถยนต์และถุงมือยาง มีมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.18 และ 3.76 ตามลำดับ ตามการขยายตัวที่ดีของตลาดส่งออกโดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา

แนวโน้มอุตสาหกรรมยางและผลิตภัณฑ์ยาง ปี 2563 การผลิตยางแปรรูปขั้นปฐมภูมิ ยางรถยนต์ และถุงมือยาง ในปี 2563 คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 15.05 1.27 และ 3.04 ตามแนวโน้มการขยายตัวของตลาดต่างประเทศ โดยเฉพาะจีนซึ่งเป็นตลาดส่งออกหลักในสินค้ายางแปรรูปขั้นปฐมภูมิ และสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นตลาดส่งออกหลักในสินค้ายางรถยนต์และถุงมือยางของไทย

5.16 อุตสาหกรรมรองเท้าและเครื่องหนัง

ปี 2562 การฟอกและตกแต่งหนังฟอก มีการผลิตชะลอตัว ร้อยละ 2.18 เนื่องจากความต้องการใช้หนังในการผลิตเบาะรถยนต์ลดลงตามการชะลอตัวของอุตสาหกรรมยานยนต์ เช่นเดียวกับผลิตภัณฑ์กลุ่มรองเท้า มีการผลิตชะลอตัว ร้อยละ 4.20 เนื่องจากความต้องการ

บริษัทสินค้าแบรนด์เนมขยายตัว ส่งผลให้มีการนำเข้าสินค้ากลุ่มดังกล่าวจากต่างประเทศทดแทนการผลิต สำหรับผลิตภัณฑ์กลุ่มกระเป๋าเดินทาง มีการผลิตเพิ่มขึ้น ร้อยละ 18.83 จากความต้องการของคำสั่งซื้อทั้งในและต่างประเทศ

การผลิต การฟอกและตกแต่งหนังฟอก ปี 2562 มีดัชนีผลผลิตชะลอตัว ร้อยละ 2.18 เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน เนื่องจากความต้องการใช้หนังในการผลิตเบาะรถยนต์ลดลงตามการชะลอตัวของอุตสาหกรรมยานยนต์ เช่นเดียวกับผลิตภัณฑ์กลุ่มรองเท้า มีการผลิตชะลอตัว ร้อยละ 4.20 เนื่องจากความต้องการบริษัทสินค้าแบรนด์เนมขยายตัว ส่งผลให้มีการนำเข้าสินค้ากลุ่มดังกล่าวจากต่างประเทศทดแทนการผลิต กระเป๋าเดินทาง มีดัชนีผลผลิตเพิ่มขึ้น ร้อยละ 18.83 เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน จากความต้องการของคำสั่งซื้อทั้งในและต่างประเทศ

การส่งออก ปี 2562 มีมูลค่ารวม 1,886.09 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.41 เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน เป็นผลจากมูลค่าการส่งออก เครื่องใช้สำหรับเดินทางเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.65 โดยมีตลาดส่งออกสำคัญ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา จีน และสวีตเซอร์แลนด์

การนำเข้า ปี 2562 มีมูลค่ารวม 2,165.28 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10.22 จากการนำเข้าหนังดิบและหนังฟอก กระเป๋า และรองเท้าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5.89 6.52 และ 21.01 ตามลำดับ โดยมีตลาดนำเข้าสำคัญ ได้แก่ เดนมาร์ก อาร์เจนตินา อิตาลี ฝรั่งเศส จีน เวียดนาม และอินโดนีเซีย

แนวโน้มอุตสาหกรรมรองเท้าและเครื่องหนัง ปี 2563 การผลิตรองเท้าและเครื่องหนัง ปี 2563 คาดว่า การฟอกและตกแต่งหนังฟอก มีแนวโน้มชะลอตัว เนื่องจากความต้องการใช้หนังในการผลิตเบาะรถยนต์ลดลงตามการชะลอตัวของอุตสาหกรรมยานยนต์ และเป็นไปในทิศทางเดียวกับการส่งออกหนังและผลิตภัณฑ์หนังฟอกและหนังอัดที่มีมูลค่าชะลอตัว เช่นเดียวกับการผลิตผลิตภัณฑ์กลุ่มรองเท้า มีแนวโน้มชะลอตัว เนื่องจากผู้ประกอบการที่มีแบรนด์ของตัวเองหันไปจ้างประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ เมียนมา กัมพูชา และเวียดนาม ผลิตแทน เนื่องจากมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าประเทศไทย สำหรับการผลิตผลิตภัณฑ์กลุ่มกระเป๋าเดินทางมีทิศทางขยายตัว โดยเฉพาะการส่งออก ซึ่งชาวต่างชาติมีความนิยมในผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง และผลิตภัณฑ์หนัง Exotic เช่น หนังงู หนังปลากระเบน และหนังจระเข้ ของไทย

5.17 อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ

การผลิตและจำหน่ายอัญมณีและเครื่องประดับ ปี 2562 ปรับตัวลดลง ร้อยละ 9.83 และ 10.56 ในเชิงปริมาณ ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่เน้นการส่งออกสินค้าในสต็อกทดแทนการผลิตสินค้าใหม่ ประกอบกับ การปรับโมเดลธุรกิจของผู้ประกอบการจากการผลิตจำนวนมาก มาเป็นการผลิตแบบ Customization ที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น

การผลิต การจำหน่าย และการส่งออก การผลิต อัญมณีและเครื่องประดับในภาพรวม ปี 2562 ลดลง ร้อยละ 9.83 ในเชิงปริมาณ เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่เน้นการส่งออกสินค้าในสต็อกทดแทนการผลิตสินค้าใหม่ ประกอบกับการปรับโมเดลธุรกิจของผู้ประกอบการจากการผลิตจำนวนมาก มาเป็นการผลิตแบบ Customization ที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น การจำหน่าย อัญมณีและเครื่องประดับ ปี 2562 หดตัว ร้อยละ 10.56 ในเชิงปริมาณ เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน ส่วนหนึ่งเป็นผลจากพฤติกรรมของผู้บริโภค โดยเฉพาะกลุ่มผู้บริโภคใหม่

ที่หันมานิยมสวมใส่สินค้าเครื่องประดับแบบน้อยชิ้นแต่มีมูลค่าสูง (minimal but high value) การส่งออก อัญมณีและเครื่องประดับ (ไม่รวมทองคำ) ปี 2562 ขยายตัว ร้อยละ 8.22 เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน ตามภาวะเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าหลายแห่งที่เริ่มฟื้นตัวดีขึ้น เช่น ฮองกง สหรัฐอเมริกา อินเดีย และสหภาพยุโรป โดยเฉพาะการส่งออกผลิตภัณฑ์โลหะมีค่าและของที่หุ้มด้วยโลหะมีค่าอื่น ๆ มีมูลค่าการส่งออกขยายตัว ร้อยละ 246.38 จากมูลค่า 286.03 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี พ.ศ. 2561 เป็นมูลค่า 990.73 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี พ.ศ. 2562 และเมื่อพิจารณาการส่งออกในภาพรวม พบว่า ขยายตัว ร้อยละ 38.83 เนื่องจากมูลค่าการส่งออกทองคำยังไม่ขึ้นรูปเพิ่มขึ้น ร้อยละ 92.15 ตามทิศทางราคาทองคำในตลาดโลกที่ปรับตัวเพิ่มขึ้นตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2562

แนวโน้มอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ ปี 2563 คาดว่าการผลิตอัญมณีและเครื่องประดับในภาพรวมยังคงมีทิศทางทรงตัว หรือปรับตัวขึ้นเล็กน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน ส่วนหนึ่งคาดว่า เป็นผลจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก สำหรับแนวโน้มการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับ (ไม่รวมทองคำยังไม่ขึ้นรูป) คาดว่า จะมีทิศทางเพิ่มขึ้น ซึ่งผู้มีกำลังซื้อในตลาดหลักยังคงมีความต้องการบริโภคสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ โดยเฉพาะสินค้าที่มีการนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า เช่นเดียวกับการส่งออกในภาพรวมคาดว่าจะมีแนวโน้มขยายตัว จากการส่งออกเพื่อทำกำไรจากส่วนต่างของราคา เนื่องจากราคาทองคำในตลาดโลกขยับตัวอยู่ในระดับสูงขึ้น ด้านการนำเข้าอัญมณีและเครื่องประดับ (ไม่รวมทองคำยังไม่ขึ้นรูป) คาดว่า จะมีแนวโน้มขยายตัว โดยจะมีการนำเข้าเพชร พลอย และเครื่องประดับแท้เพิ่มขึ้น จากทิศทางของดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคอยู่ในระดับดี และความต้องการบริโภคสินค้าหรูเพื่อแสดงฐานะทางสังคมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกับการนำเข้าในภาพรวม

5.18 อุตสาหกรรมอาหาร

ดัชนีการผลิตและการส่งออกในภาพรวมอุตสาหกรรมอาหาร ปี 2562 หดตัวเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปีก่อน จากกำลังซื้อในประเทศค่อนข้างทรงตัว จากความกังวลภาวะเศรษฐกิจของผู้บริโภค กอปรกับวัตถุดิบที่ลดลงด้วยผลกระทบจากภัยแล้ง ราคาไม่คงใจ และฐานที่ค่อนข้างสูงในปีก่อน อาทิ น้ำตาลทราย แป้งมันสำปะหลัง สับปะรดกระป๋อง ข้าวโพดหวานกระป๋อง และกะทิ อีกทั้งตลาดต่างประเทศชะลอตัวตามภาวะเศรษฐกิจโลก และค่าเงินบาทที่แข็งค่า

การผลิตอาหาร ปี 2562 อยู่ที่ระดับ 108.9 หดตัวเล็กน้อยจาก ปี 2561 ร้อยละ 1.1 (%YoY) จากวัตถุดิบที่ลดลงด้วยผลกระทบจากภัยแล้ง ราคาไม่คงใจ กอปรกับฐานที่ค่อนข้างสูงในปีก่อน อาทิ น้ำตาลทราย แป้งมันสำปะหลัง สับปะรดกระป๋อง ข้าวโพดหวานกระป๋อง และกะทิ อีกทั้งตลาดต่างประเทศชะลอตัวตามภาวะเศรษฐกิจโลก แม้ดัชนีการผลิตปาล์ม น้ำมัน ผลิตภัณฑ์ไก่สดแช่เย็นแช่แข็ง บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ผลิตภัณฑ์อาหารสัตว์สำเร็จรูป รวมทั้งเครื่องดื่มยังขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

การจำหน่ายอาหารในประเทศ ปี 2562 มีปริมาณ 255.9 ล้านตัน หดตัวเล็กน้อยจากปี 2561 ร้อยละ 0.5 (%YoY) จากการจำหน่ายในกลุ่มน้ำมันรำข้าว ผงชูรส อาหารสุกรสำเร็จรูป และอาหารกุ้งสำเร็จรูปตามภาพรวมเศรษฐกิจที่กำลังซื้อในประเทศค่อนข้างทรงตัว จากความกังวลภาวะเศรษฐกิจของผู้บริโภค

การส่งออกปี 2562 มีมูลค่า 30,538.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หดตัวเล็กน้อยจากปี 2561 ร้อยละ 2.8 (%YoY) จากการส่งออกที่ลดลงในกลุ่มผลิตภัณฑ์สำคัญ อาทิ ข้าว ผลิตภัณฑ์ มันสำปะหลัง

(มันเส้นและแป้งมันสำปะหลัง กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง ทุ่นน้ำกรอง สับปะรดกระป๋อง ข้าวโพดหวาน กระป๋อง น้ำตาลทรายขาว จากมูลค่าการนำเข้าของประเทศคู่ค้าสำคัญ อาทิ อาเซียน CLMV และสหภาพยุโรป ด้วยปัจจัยลบอย่างเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว และค่าเงินบาทที่แข็งค่าส่งผลให้ความสามารถในการแข่งขันทางด้านราคาของผู้ส่งออกไทยลดลง

การนำเข้าปี 2562 มีมูลค่า 14,089.8 ล้านบาทหรือสหรัฐฯ ขยายตัวเล็กน้อยจากปี 2561 ร้อยละ 0.5 (%YoY) จากปริมาณการเมล็ดพืชน้ำมัน (ถั่วเหลือง) เพิ่มขึ้นตามความต้องการของอุตสาหกรรมน้ำมันถั่วเหลืองและอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ที่ขยายตัวในปี 2562 และการนำเข้านมและผลิตภัณฑ์นม เพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมนมและอาหารอื่นๆ ที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการนำเข้ากาแฟ ชา เครื่องเทศ เพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมกาแฟ

แนวโน้มอุตสาหกรรมอาหาร ปี 2563 คาดว่าดัชนีการผลิตและการส่งออกในภาพรวมอุตสาหกรรมอาหารปี 2563 ขยายตัวเล็กน้อยจากปีก่อนร้อยละ 1.2-1.5 และ 2.7-3 ตามลำดับ จากปัจจัยบวกจากความต้องการบริโภคของต่างประเทศเพิ่มขึ้นในตลาดหลักอย่างญี่ปุ่น เพื่อรองรับการจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกครั้งที่ 32 และตลาดจีนที่เพิ่มคำสั่งซื้อไก่สดแช่เย็นแช่แข็ง โดยจีนให้การรับรองโรงงานผลิตและแปรรูปเนื้อสัตว์สัตว์ปีกของไทยมากขึ้น แม้จะมีปัจจัยลบอย่างวัตถุดิบทางการเกษตรที่ลดลงด้วยผลกระทบจากภัยแล้ง อาทิ น้ำตาลทราย และแป้งมันสำปะหลัง กอปรกับเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว ความไม่แน่นอนจากสงครามการค้า สหรัฐฯ - จีน และค่าเงินบาทที่แข็งค่า แต่อย่างไรก็ตามเศรษฐกิจโลกอาจจะฟื้นตัวช่วงปีหน้าแต่อาจเป็นการฟื้นตัวแบบไม่ชัดเจน

สรุป

ในช่วงต้นปี 2562 นักวิเคราะห์หลายสำนักต่างคาดการณ์ว่าเศรษฐกิจไทยจะเติบโตได้ประมาณร้อยละ 4 หรืออยู่ในช่วงระดับศักยภาพ แต่ผลกระทบจากภาวะกีดกันทางการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกากับจีนส่งผลกระทบต่อปริมาณการค้าโลกมากกว่าที่หลายฝ่ายประเมินกันไว้ ทำให้ภาคการส่งออกของไทยหดตัวจากเดิมที่คาดว่าจะขยายตัวส่งผลกระทบต่อรายได้และการจ้างงานในประเทศชัดเจนขึ้น จนทำให้เศรษฐกิจไทยปิดท้ายปีถูกกลืนกลายเป็นขยายตัวต่ำกว่าระดับศักยภาพ ปี 2563 เศรษฐกิจไทยเปิดศักราชใหม่ด้วยความหวังว่าจะกลับมาขยายตัวดีกว่าปีที่ผ่านมา แต่ภาวะ "VUCA World" ทำให้เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มจะชะลอตัวและต่ำกว่าระดับศักยภาพต่ออีกปี เนื่องจากยังไม่ทันข้ามเดือนแรกของปีก็เกิดภาวะการระบาดของไวรัสโควิด-19 ในหลายประเทศโดยเฉพาะจีนซึ่งส่งผลกระทบต่อการค้าเงินธุรกิจและการจ้างงานของภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับภาคการท่องเที่ยวจำนวนมาก ถ้าจะเปรียบเทียบให้เห็นภาพชัดเจนก็เหมือนคนที่เดิมคาดว่าจะออกวิ่งเหยาะ ๆ กลับกลายเป็นได้แค่เพียงเดินประคองตัวเท่านั้น

โดยสรุปคงต้องยอมรับว่าเศรษฐกิจไทยปี 2563 ยังคงเป็นอีกปีที่เติบโตต่ำกว่าระดับศักยภาพโดยมีปัจจัยฉุดรั้งสำคัญ คือปัจจัยชั่วคราวแต่รุนแรงได้แก่การระบาดของไวรัสโควิด-19 ปัญหาภัยแล้งและ พ.ร.บ. งบประมาณฯ ที่ล่าช้า นอกจากนี้ประเทศไทยยังมีปัจจัยเชิงโครงสร้างที่เป็นปัญหาเรื้อรังมานานอาทิความสามารถในการแข่งขันของภาคการส่งออกปัญหาความเหลื่อมล้ำและการกระจายรายได้ของภาคครัวเรือน รวมถึงปัญหาหนี้ครัวเรือนซึ่งล้วนเกี่ยวพันและผูกโยงกัน ดังนั้นการจะแก้ไขเศรษฐกิจไทยกลับมาขยายตัวที่ระดับศักยภาพได้อีกครั้งคงไม่สามารถพึ่งพาการกระตุ้นผ่านมาตรการการคลังระยะสั้นหรือการใช้นโยบายการเงินที่มีประสิทธิภาพจำกัดในการรักษาโรคที่มาจาก

ปัญหาเชิงโครงสร้างได้ปัญหาเชิงโครงสร้างจำเป็นต้องได้รับยาที่ถูกโรคหรือการผ่าตัดเศรษฐกิจไทยโดยต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันให้พร้อมออกวิ่งในสนามอย่างแข็งแรงยามเมื่อเศรษฐกิจโลกกลับมาฟื้นตัวอีกครั้งและปัจจัยลบชั่วคราวหมดไปมิเช่นนั้นแล้วเศรษฐกิจไทยคงจะต้องเติบโตต่ำกว่าระดับศักยภาพไปอีกหลายปี

ลักษณะของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) คือการที่บริษัทที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศหรือประเทศที่จะมาลงทุน (Source Countries) ต้องการมาลงทุนทำธุรกิจในประเทศไทยหรือประเทศที่รับการลงทุน (Host Countries) เพื่อสร้างผลกำไรส่งกลับไปยังบริษัทในประเทศของตน การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศนั้น สามารถแบ่งตามผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่

1. การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในแนวนอน (Horizontal FDI)

การลงทุนประเภทนี้ ผู้ลงทุนจากต่างประเทศจะมาลงทุนในประเทศไทยเพื่อขายสินค้าของตนให้แก่ คนไทย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์จากการลดลงของค่าขนส่ง การเพิ่มโอกาสของการเจาะตลาดและหลีกเลี่ยงมาตรการ การกีดกันทางการค้า หรือหวังประโยชน์ที่ได้รับจากการส่งเสริมการลงทุนจากประเทศไทย แต่ผู้ลงทุนต้องเสียต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) ที่จะใช้ตั้งฐานการผลิต ดังนั้นถ้าตลาดภายในประเทศเล็กมาก ประโยชน์ที่ได้รับจากการมาลงทุน อาจไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการตั้งฐานการผลิต การลงทุนประเภทนี้จะไม่ช่วยกระตุ้นการส่งออก แต่อาจทำให้การนำเข้าเพิ่มขึ้น เนื่องจากต้องมีการนำเข้าเครื่องจักรและวัตถุดิบบางชนิดจากต่างประเทศเพื่อใช้ในขั้นตอน การผลิต

2. การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในแนวตั้ง (Vertical FDI)

การลงทุนประเภทนี้ ผู้ลงทุนจากต่างประเทศจะมาลงทุนในประเทศไทยเพื่อใช้เป็นฐานการผลิต เพื่อส่งออกกลับไปยังประเทศของผู้ลงทุนเองหรือไปยังประเทศอื่น ๆ ทั้งนี้ต้นทุนการผลิตในประเทศไทยเมื่อรวมกับ ค่าธรรมเนียมการค้า (Trade Costs) เช่น ค่าขนส่งไปยังประเทศคู่ค้าแล้ว จะต้องต่ำกว่าต้นทุนการผลิตภายในประเทศ ผู้ลงทุนเองเพื่อลดต้นทุนการผลิตให้ได้มากที่สุด ดังนั้นการลงทุนประเภทนี้จะกระตุ้นทั้งการนำเข้าเครื่องจักร และวัตถุดิบจากต่างประเทศเพื่อใช้ในการผลิต และกระตุ้นการส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศได้เช่นกัน (Davis et al., 2010)

สถานการณ์การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอาเซียน

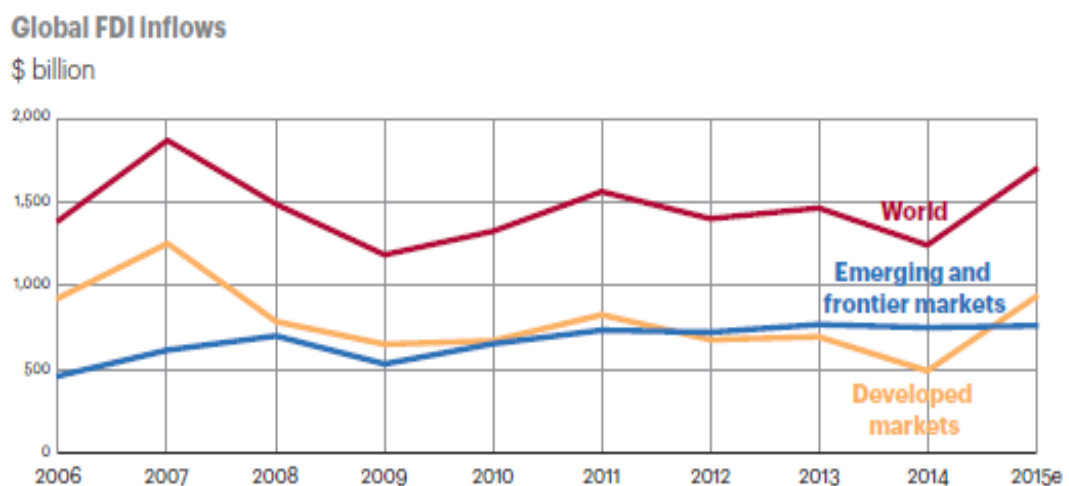
สถานการณ์การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอาเซียน การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment : FDI) ถือเป็นปัจจัยขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจที่สำคัญของอาเซียน เนื่องจากเป็นปัจจัยที่มีส่วนส่งเสริมการขยายฐานเม็ดเงินลงทุนและเพิ่มอัตราการจ้างงานภายในภูมิภาค ขณะนี้อาเซียนกำลังเผชิญกับวิวัฒนาการและแนวโน้มด้านการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่สำคัญในช่วงเวลาที่ผ่านมา กล่าวคือ การลงทุนโดยตรงทั้งขาเข้าและขาออกทั้งหมดภายในอาเซียนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยสรุปแล้วสถานการณ์การลงทุนโดยตรงของอาเซียนทั้งขาเข้า

และขาออก โดยเน้นการวิเคราะห์ข้อมูลและนโยบายในการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศไทยต่าง ๆ ภายในอาเซียน โดยพบว่า ASEAN FDI ที่เพิ่มสูงขึ้นเกิดจากหลายปัจจัยสนับสนุน เช่น การเพิ่มขึ้นของมูลค่าการลงทุนภายในอาเซียนเอง การเพิ่มขึ้นของมูลค่าธุรกรรมด้านการซื้อขายและควบรวมกิจการ (Merger & Acquisition: M&A) การเพิ่มขึ้นของการลงทุนจากแหล่งใหม่ (Emerging Sources) เช่น จีน การเปิดโอกาสการลงทุนที่มากขึ้น รวมถึงพื้นฐานของเศรษฐกิจมหภาคและสภาพแวดล้อมด้านการลงทุนของภูมิภาคที่ดีขึ้น อันเนื่องมาจากการดำเนินนโยบายและมาตรการทางเศรษฐกิจทั้งในระดับประเทศและภูมิภาคที่มีประสิทธิภาพในระดับสูงปรากฏการณ์เหล่านี้ล้วนสะท้อนถึงความเชื่อมั่นที่สูงขึ้นของนักลงทุนระหว่างประเทศที่มีต่ออาเซียนในฐานะภูมิภาคเป้าหมายในการลงทุน

1. ทิศทางของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศไทยอาเซียน – Inward FDI

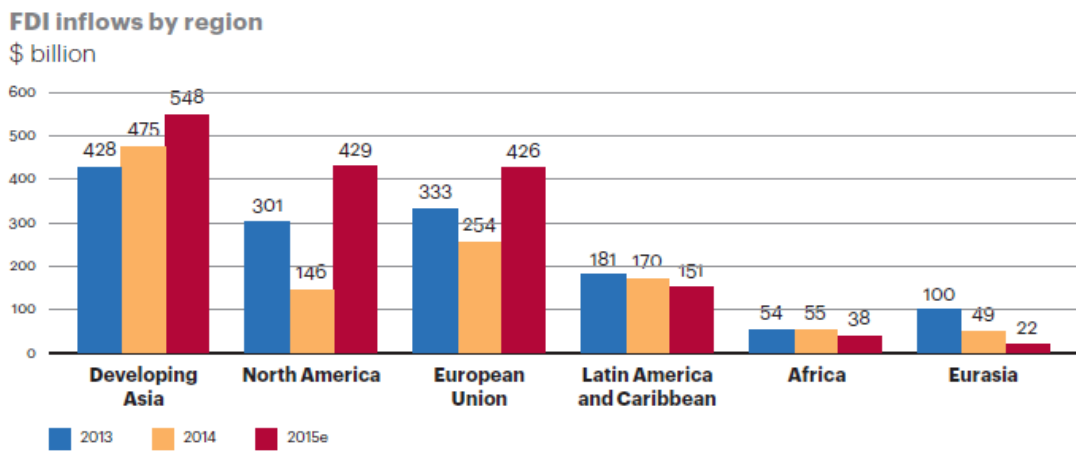
การขยายตัวของ FDI โลกที่ยังคงมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งนี้ จากรายงานการลงทุนโลกประจำปี พ.ศ.2558 (World Investment Report 2015) ขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา หรือ UNCTAD ระบุว่า หากเทียบกับการลงทุนทั่วโลกในช่วงเวลาที่ผ่านมา พบว่ากระแสการลงทุนของโลกในปี 2555 นั้นถือเป็นปรากฏการณ์สำคัญครั้งแรกที่กลุ่มประเทศกำลังพัฒนามีกระแสเงินลงทุนไหลเข้ามากกว่ากลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว โดยประเทศกำลังพัฒนาสามารถดึงดูดกระแสเงินลงทุนได้ถึงประมาณ 703 พันล้านเหรียญสหรัฐ คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 52 ของมูลค่าการลงทุนของโลกทั้งหมด ซึ่งกระแสเงินลงทุนส่วนใหญ่นั้นไหลเข้าสู่กลุ่มประเทศในเอเชียและลาตินอเมริกามากที่สุด

แผนภาพที่ 3 - 1 มูลค่าเงินลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศ

ที่มา : World Investment Report 2015 (UNCTAD)

แผนภาพที่ 3 - 2 เปรียบเทียบกลุ่มประเทศที่ได้รับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ 3 ปีที่ผ่านมา

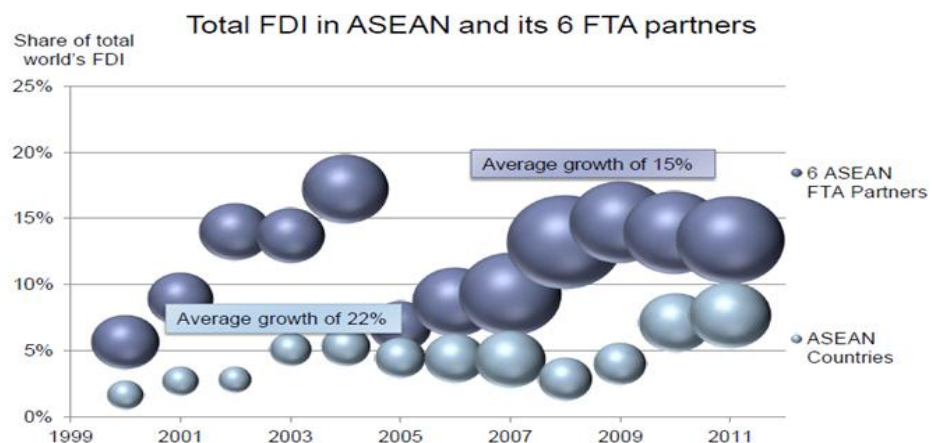

ที่มา : World Investment Report 2015 (UNCTAD)

จากแผนภาพที่ 3 - 2 แสดงให้เห็นว่า ประเทศกำลังพัฒนาโดยเฉพาะประเทศในภูมิภาคเอเชียมีการลงทุน FDI เพิ่มขึ้นตลอดระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่า FDI ในกลุ่มประเทศในกลุ่มอาเซียนมีการเติบโตอย่างรวดเร็วอย่างมีนัยยะสำคัญ ทั้งนี้ ข้อมูลจาก ASEAN Investment Report ระบุว่า อัตราการเจริญเติบโตของ FDI ที่เข้ามาในประเทศกลุ่มอาเซียนในช่วง 10 กว่าปีที่ผ่านมา นับตั้งแต่ปี 1999 อยู่ที่ประมาณร้อยละ 22 ขณะที่ อัตราการเจริญเติบโตของ FDI ที่เข้ามาในประเทศกลุ่มอาเซียน ร่วมกับประเทศญี่ปุ่น จีน และเกาหลีใต้ อยู่ที่ประมาณร้อยละ 15 ประเด็นที่น่าสนใจคือ ส่วนแบ่งของ FDI ที่ไหลเข้ามาในประเทศกลุ่มอาเซียนเพิ่มมาเป็นเกือบ 10% ของมูลค่า FDI ของโลก

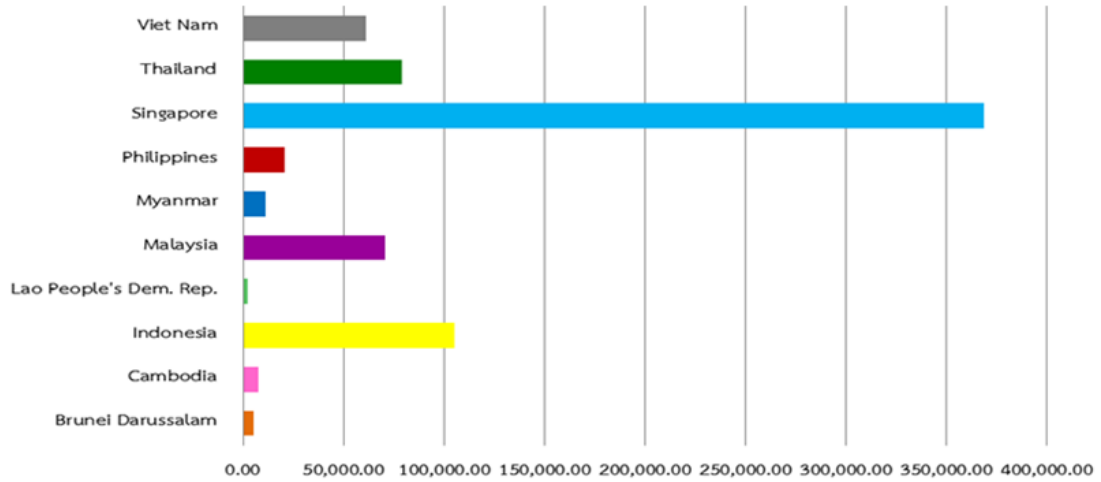
แผนภาพที่ 3 - 3 การลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศอาเซียนและอาเซียน+6

ที่มา : Lli Yan Ing (2014)

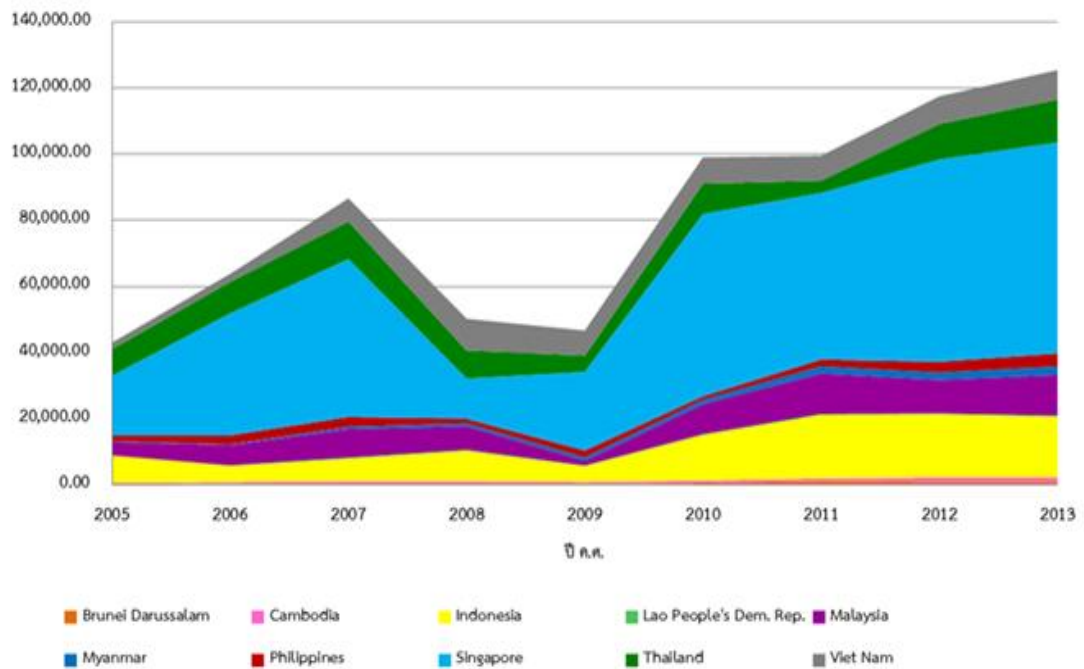
เมื่อพิจารณา FDI สะสมของประเทศในกลุ่มอาเซียน ปี ค.ศ. 2005-2013 พบว่า ประเทศไทยยังคงเป็นประเทศผู้รับ FDI หลักใน ASEAN ตามหลังเพียงสิงคโปร์และอินโดนีเซีย

แผนภาพที่ 3 - 4 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสมของประเทศอาเซียน ระหว่างปี 2005 - 2013 (หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)

ที่มา : World Investment Report 2014 (UNCTAD)

แผนภาพที่ 3 - 5 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศอาเซียน ระหว่างปี 2005 - 2013 (หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)

ที่มา : World Investment Report 2014 (UNCTAD)

ตารางที่ 3 - 1 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศอาเซียนจำแนกตามแหล่งที่มาและอุตสาหกรรมเป้าหมาย (หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

Investing country			
2013		2014	
Economy	Amount	Economy	Amount
European Union	22,255.7	European Union	29,268.5
Japan	21,766.1	ASEAN	24,377.4
ASEAN	19,399.6	Japan	13,381.1
China	6,778.5	United States	13,042.0
Hong Kong (China)	5,230.2	Hong Kong (China)	9,504.9
Total top 5	\$75,430.1	Total top 5	\$89,574.9
Top 5 share of total FDI flows in ASEAN	64%	Top 5 share of total FDI flows in ASEAN	66%

Industry recipient			
2013		2014	
Industry	Amount	Industry	Amount
Manufacturing	33,342.1	Finance	43,052.2
Finance	28,263.7	Manufacturing	22,215.3
Wholesale & retail trade	13,946.6	Wholesale & retail trade	17,055.2
Real estate	9,821.5	Real estate	10,040.0
Extractive activities (mining & quarrying)	8,042.2	Extractive activities (mining & quarrying)	7,295.1
Total top 5	\$93,416.1	Total top 5	\$99,657.9
Top 5 share of total FDI flows in ASEAN	79%	Top 5 share of total FDI flows in ASEAN	73%

Source: ASEAN Secretariat, ASEAN FDI Database (accessed 1 July 2015).

ที่มา : World Investment Report 2014 (UNCTAD)

จากตารางที่ 3 - 1 แสดงว่า แหล่งที่มาของ FDI สู่ประเทศอาเซียนพบว่า แม้ส่วนมากจะได้รับ FDI มาจากประเทศพัฒนาแล้ว แต่เงินทุน FDI จากประเทศกำลังพัฒนาโดยเฉพาะกลุ่มประเทศอาเซียนได้เริ่มมีน้ำหนักความสำคัญมากขึ้น แสดงให้เห็นว่าปัจจุบันมีแนวโน้มของเงินทุนที่จะเคลื่อนย้ายเข้า-ออกระหว่างประเทศกำลังพัฒนาแล้วด้วยกันทวีความสำคัญมากขึ้นตามลำดับ ข้อมูล ASEAN Investment Report 2015 พบว่า FDI ในประเทศอาเซียนได้เพิ่มสูงขึ้นกว่าร้อยละ 16 โดยประเทศที่เป็นจุดสนใจของ นักลงทุนต่างชาติ คือ ประเทศกัมพูชา เวียดนาม และพม่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศพม่าที่มีการปฏิรูป ประเทศ และกฎหมายการลงทุน จึงสร้างความ มั่นใจให้กับนักลงทุนชาว ต่างชาติ และทั้ง 3 ประเทศดึงดูดนักลงทุนที่เป็นอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานฝีมือ เช่น สิ่งทอ เสื้อผ้า เนื่องจากมีค่าแรงที่ถูก

เมื่อพิจารณาถึงโครงสร้างของ FDI ส่วนใหญ่ของโลก พบว่า ยังคงมีการลงทุนมากในสาขาการบริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการเงิน และการสื่อสาร แต่ทว่า FDI สำหรับภาคการผลิตนั้น กลับหดตัวลงอย่างแรง ซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบของการควบรวมและการซื้อกิจการ (Mergers and Acquisitions หรือ M&A) ซึ่งเกิดขึ้นมากในสาขาการบริการ ทั้งนี้ เป็นกรณีเดียวกันกับ โครงสร้างของ FDI ที่ไหลมายังประเทศในกลุ่มอาเซียนส่วนใหญ่ จะไหลเข้าไปยังภาคบริการมากกว่าภาคการผลิต ซึ่งส่วนใหญ่ไปยังประเทศสิงคโปร์ เนื่องจาก FDI ที่ไปยังประเทศสิงคโปร์ ส่วนใหญ่จะอยู่ในภาคบริการมากกว่าภาคการผลิต

ในส่วนของการผลิตนั้นภูมิภาคอาเซียนมีอุตสาหกรรมที่ดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ ดังนี้

1. อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ประเทศอาเซียนเป็นแหล่งดึงดูดทั้งผู้ผลิตและผู้ส่งออกเครื่องใช้ไฟฟ้าและสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ที่หลากหลาย เช่น เครื่องปรับอากาศ ตู้เย็น กล้องถ่ายรูป หม้อหุงข้าว คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ คีย์บอร์ดคอมพิวเตอร์ รวมถึงส่วนประกอบต่างๆ
2. อุตสาหกรรมฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ (Hard Disk Drives) ประเทศอาเซียนผลิตฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ได้ถึงมากกว่าร้อยละ 80 ของการผลิตทั้งหมดของโลก โดยมีบริษัทข้ามชาติ (เช่น ซัมซุง โตชิบา เวสเทิร์น ดิจิตอล และอินเทล) เป็นตัวจักรขับเคลื่อนการผลิตที่สำคัญของภูมิภาค
3. อุตสาหกรรมยานยนต์ ประเทศอาเซียนเป็นผู้ผลิตและส่งออกรถบรรทุก 1 คัน และยานพาหนะโมเดลใหม่ ๆ รายใหญ่ที่สุดของโลก โดยมีบริษัทข้ามชาติอย่างโตโยต้า วอลโว่ และนิสสัน ร่วมในเครือข่ายการผลิตของภูมิภาคที่มีผู้จัดจำหน่ายของท้องถิ่น จึงทำให้ภูมิภาคกลายเป็นส่วนสำคัญของห่วงโซ่อุปทานของโลก โดยบริษัทข้ามชาติที่ผลิตชิ้นส่วนและส่วนประกอบยานยนต์จำนวนมากก็ตั้งฐานการผลิตอยู่ในอาเซียนด้วย
4. อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม บริษัทผู้ค้าปลีกและผู้ผลิตเสื้อผ้าแบรนด์เนมชั้นนำของโลก เช่น แก๊ป ทาร์เก็ต เฮชแอนด์เอ็ม อาดีดาส ลีวาย เบเนตโต้ ฯลฯ ล้วนจัดจ้างการผลิตเสื้อผ้าและรองเท้าในอาเซียนทั้งสิ้น โดยเฉพาะในประเทศอาเซียน CLMV ที่ยังมีค่าจ้างแรงงานค่อนข้างต่ำ ได้แก่ กัมพูชา อินโดนีเซีย และเวียดนาม

2. ทิศทางของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศอาเซียน – Outward FDI

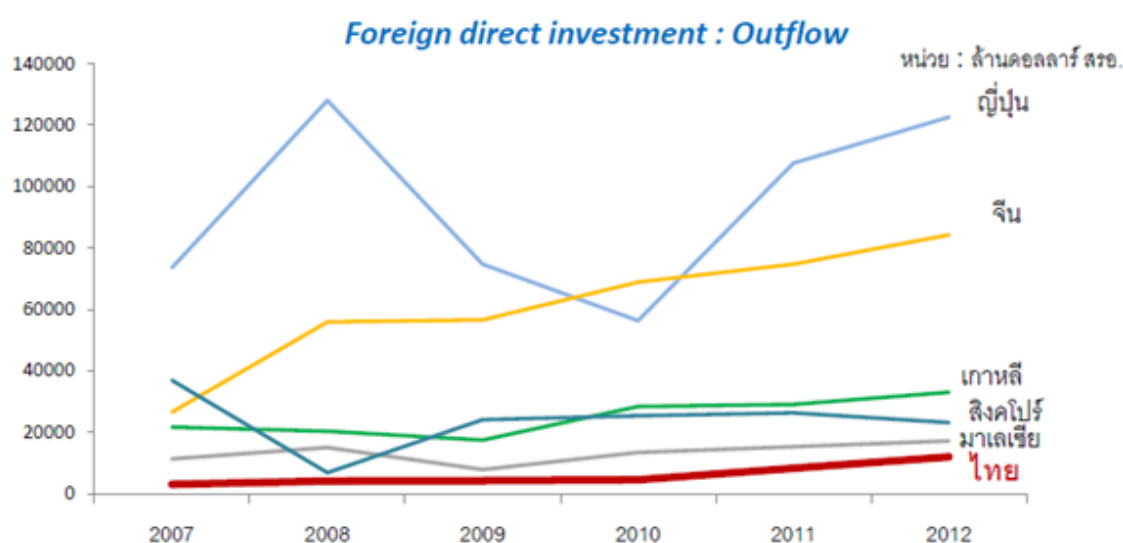
ปัจจุบัน ทิศทาง Outward FDI ของประเทศกำลังพัฒนากำลังเติบโต โดยเฉพาะประเทศในภูมิภาคเอเชีย โดยเฉพาะจีนและฮ่องกง โดยในปี 2010 ประเทศจีนมีจำนวน OFDI สูงกว่าประเทศญี่ปุ่นเป็นครั้งแรก สำหรับการลงทุน OFDI จากประเทศในภูมิภาคเอเชียมีการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะประเทศมาเลเซียและประเทศสิงคโปร์ ทั้งนี้มีข้อสังเกตจาก World Investment Report ของ UNCTAD กล่าวว่า ประเทศยังมีรายได้สูง ระดับ OFDI ยิ่งสูง โดยจะมีรูปแบบการลงทุนมีลักษณะที่แตกต่างกันไปตามประเภทอุตสาหกรรมที่เข้าไปลงทุน รูปแบบการลงทุน OFDI และกลุ่มอุตสาหกรรมที่ออกไปลงทุนมีลักษณะแตกต่างกัน กล่าวคือ ในแต่ละประเทศ ขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะของโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศนั้นๆ ตัวอย่างเช่น ประเทศที่เน้นภาคบริการอย่างประเทศสิงคโปร์และประเทศฮ่องกง จะลงทุนในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ขณะที่ประเทศในกลุ่มพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ อย่างประเทศเกาหลีใต้และประเทศไต้หวัน จะเป็นการลงทุนในภาคอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมส่งออกหลักของประเทศ

ในกรณีของประเทศอาเซียน ASEAN Investment Report 2015 ระบุว่า ในปี 2014 OFDI ไปยังประเทศต่างๆ รวมกันสูงขึ้นร้อยละ 19 หรือมูลค่า 80 พันล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งนับได้ว่ามีมูลค่าสูงกว่า OFDI ของประเทศฝรั่งเศสและสเปนรวมกัน และมากกว่าเกาหลีใต้ 2.5 เท่า ประเทศอาเซียนที่มี OFDI สูง คือประเทศสิงคโปร์และมาเลเซีย โดยมีโครงสร้าง OFDI เป็นการลงทุนในภาคบริการเป็นส่วนใหญ่

สำหรับประเทศไทยการลงทุนโดยตรงของประเทศไทยไปยังในกลุ่มประเทศ CLMV และอินโดนีเซียมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเพิ่มขึ้นอย่างมากในระยะหลัง ตั้งแต่ปี 2006 เป็นต้นมา โดยในปี 2007-2013 เพิ่มขึ้นประมาณ 2-7 เท่า มูลค่าสูงถึง 300-1,400 ล้าน US\$ โดยในปี 2013 เม็ดเงินที่ไหลเข้าสู่ประเทศพม่า อินโดนีเซีย และเวียดนามมีมูลค่าสูงถึง 377,470 และ 352 ล้าน US\$ ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่จะไปอยู่ในภาคการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน และภาคบริการ

แผนภาพที่ 3 - 6 การลงทุนโดยตรงไปต่างประเทศในประเทศอาเซียน จำแนกตามประเทศที่ไปลงทุน (หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

ที่มา : สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ,2556

ทั้งนี้ เป็นที่น่าสังเกตว่าประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์มีบทบาทสูงในการส่งเสริมการลงทุน Outward FDI มีการสิ่งจูงใจ (incentive) ในการออกไปลงทุนต่างประเทศ และมีระบบการส่งเสริมในลักษณะระบบนิเวศ (Ecosystem) ที่ดำเนินนโยบายครบถ้วนทุกด้านและนโยบายแต่ละด้านสามารถสอดคล้องประสานกันได้อย่างเป็นระบบ จึงนับได้ว่าเป็นประเทศผู้นำของ ASEAN OFDI ณ ขณะนี้

3. นโยบายการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่สำคัญของประเทศอาเซียน

ในส่วนนี้จะนำเสนอสรุปนโยบายการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่สำคัญของประเทศอาเซียนที่มีความสามารถในการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศได้มาก รวมถึงประเทศในกลุ่ม CLMV ซึ่งนับได้ว่าเป็นประเทศที่ได้รับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสูงมาโดยตลอดในระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ นอกเหนือไปจากนโยบายส่งเสริมการลงทุนของประเทศต่างๆ แล้ว ประเด็นสำคัญที่ทำให้ประเทศอาเซียนเป็นแหล่งดึงดูดการลงทุน คือ นโยบายการลงทุนของประเทศจีนที่ต้องการขยายตลาดสินค้าของจีน โดยนำขึ้นส่วนจากจีนมาประกอบและจัดจำหน่ายในประเทศในภูมิภาคอาเซียน รวมถึงนโยบายการลงทุนของประเทศญี่ปุ่นมีนโยบายกระจายการลงทุนไป

ยังประเทศต่าง ๆ ในอาเซียนเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงในการพึ่งพาฐานการผลิตในจีนเพียงแห่งเดียว ตามนโยบาย “China Plus One” มูลค่าเงินลงทุนจากญี่ปุ่นหลังไหลเข้ามาในภูมิภาคอาเซียนมากเป็นประวัติการณ์ในปี 2013 กว่า 23.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขยายตัวเฉลี่ยกว่าร้อยละ 30 ต่อปี โดยมีปัจจัยสำคัญสนับสนุน คือ เพื่อหลีกเลี่ยงความท้าทายที่เกิดขึ้นในประเทศจีนและตลาดภายในของญี่ปุ่นที่ซบเซา และมีการคาดการณ์ถึงขนาดของตลาดที่ใหญ่และมีศักยภาพในการเป็นแหล่งการผลิตของอาเซียนนอกเหนือจากจีน ในการนี้ ญี่ปุ่นได้มีการขยายลงทุนในอินโดนีเซียและเวียดนาม รองจากประเทศไทยที่ยังคงเป็นฐานการลงทุนที่สำคัญที่สุดในอาเซียน

นอกจากนี้ นักลงทุนญี่ปุ่นได้ใช้ประเทศไทยเป็นฐานการประกอบสินค้าที่ใช้ฝีมือแรงงานสูงและเป็นฐานการวิจัยและพัฒนาในภูมิภาค โดยย้ายการผลิตขึ้นส่วนที่ใช้แรงงานเข้มข้นและเทคโนโลยีไม่ซับซ้อนไปยังประเทศเพื่อนบ้าน และขนย้ายกลับเข้ามาในประเทศไทยเพื่อทำการประกอบและส่งออก โดยเฉพาะประเทศในกลุ่ม CLMV โดยอาศัยการพัฒนาโครงข่ายขนส่งภายในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงที่ทำให้ต้นทุนค่าขนส่งภายในภูมิภาคลดต่ำลง

ประเด็นสำคัญประการหนึ่ง คือ มาตรการในระดับภูมิภาคที่ได้ดำเนินการในช่วงที่ผ่านมา มีส่วนเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านสภาพแวดล้อมการลงทุนของภูมิภาคได้เป็นอย่างดี เช่นเดียวกัน มาตรการสำคัญประกอบด้วย การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) โดยความร่วมมือของภูมิภาคในส่วนของ การค้าสินค้า ภายใต้ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement: ATIGA) การขับเคลื่อนความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียน (ASEAN Comprehensive Investment Agreement: ACIA) และการค้าบริการ ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยบริการของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Services: AFAS) ด้วยความตกลงว่าด้วยการเคลื่อนย้ายบุคลากรวิชาชีพ (ASEAN Agreement on the Movement of Natural Persons: MNP)

ในขณะเดียวกัน ในช่วงระหว่างปี 2552-2555 เป็นช่วงเวลาประเทศสมาชิกทั้งหลายของอาเซียนต่างดำเนินงานเชิงนโยบายภายในประเทศของตนเอง เพื่อสนับสนุนการดึงดูดเงินลงทุนจากต่างประเทศ ได้แก่ การเปิดเสรีการลงทุน การสร้างบรรยากาศทางการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย การปรับปรุงแก้ไขกระบวนการและขั้นตอนการเข้าลงทุนให้เรียบง่ายมากขึ้น การพัฒนาปัจจัยจูงใจในการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมใหม่ การลงนามในข้อตกลงเพื่อหลีกเลี่ยงการเก็บภาษีซ้ำซ้อน (Double Taxation) กับประเทศต่าง ๆ การลดอัตราภาษีนิติบุคคล การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจใหม่ การเสริมสร้างความเข้มแข็งและสมรรถนะเชิงสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน ภายในขอบเขตและอานัติของการส่งเสริมการลงทุนที่กว้างขึ้น และการดำเนินมาตรการเพื่อลดต้นทุนด้านการดำเนินธุรกิจ ซึ่งรวมถึงการอำนวยความสะดวกด้านการไหลเวียนของเงินลงทุน เพิ่มมากขึ้นอีกด้วย ทั้งนี้ สามารถสรุปนโยบายการส่งเสริมการลงทุนของประเทศอาเซียนสำคัญที่ได้รับ FDI มาก มีความสามารถในการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ ดังนี้

3.1 ประเทศสิงคโปร์

ประเทศสิงคโปร์ถือได้ว่าเป็นประเทศที่มีนักลงทุนสนใจมาลงทุนมากที่สุดเป็นอันดับ 1 ของประเทศอาเซียนนักลงทุนโดยส่วนใหญ่มาจากเนเธอร์แลนด์ ญี่ปุ่นและสหราชอาณาจักร โดยธุรกิจที่ชาวต่างชาตินิยมเข้าไปลงทุนในสิงคโปร์มากที่สุด คือ ธุรกิจสาขาการเงินและ

การประกันภัย ธุรกิจสาขาการผลิต และธุรกิจสาขาการก่อสร้าง อย่างไรก็ตาม แม้ว่าสิงคโปร์เป็นประเทศที่มีพื้นที่ขนาดเล็ก ทรัพยากรในประเทศมีอยู่อย่างจำกัด มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินธุรกิจสูง ต้องพึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบค่อนข้างสูงและขาดแคลนแรงงานระดับล่าง สิ่งที่กำลังมาแล้วข้างต้น ล้วนแล้วแต่เป็นปัจจัยที่ถือว่าเป็นจุดอ่อนของประเทศสิงคโปร์ในการเป็นประเทศที่ดึงดูดนักลงทุน หากทว่าประเทศสิงคโปร์ได้รับการยอมรับจากนานาประเทศว่าเป็นประเทศที่เหมาะสมแก่การลงทุนเนื่องจากสิงคโปร์เป็นประเทศที่มีความโดดเด่น หลายๆ ด้าน ทั้งนี้ มีสาเหตุเนื่องมาจากการที่ประเทศสิงคโปร์ให้ความเท่าเทียมกันระหว่างนักลงทุนชาวสิงคโปร์และชาวต่างชาติ ชาวต่างชาติสามารถถือหุ้นกิจการต่างๆ ได้ในสัดส่วน 100% เกือบทุกประเภทกิจการ ยกเว้นธุรกิจด้านกระจายเสียงและการจัดสรรคลื่นความถี่ที่กฎหมายระบุให้ต่างชาติถือหุ้นสูงสุดได้ไม่เกินร้อยละ 49 ธุรกิจด้านหนังสือพิมพ์ต่างชาติสามารถถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละ 5 สิงคโปร์กำหนดอาชีพสงวนที่ห้ามต่างชาติเข้ามาประกอบธุรกิจลงทุนได้แก่ ธุรกิจด้านกฎหมายและการประกอบอาชีพทนายความ นอกจากนี้ ต่างชาติยังไม่สามารถลงทุนธุรกิจที่ดำเนินการโดยรัฐวิสาหกิจสิงคโปร์ ได้แก่ ธุรกิจการบิน บริการสาธารณะ เช่น ไฟฟ้า ประปา เป็นต้น

ประเด็นที่น่าสนใจ คือ สิงคโปร์ไม่มีกระบวนการอนุมัติการลงทุนจากต่างชาติ นักลงทุนต่างชาติเพียงแค่จดทะเบียนธุรกิจกับหน่วยงานรับผิดชอบธุรกิจเท่านั้น Economic Development Board (EDB) เป็นหน่วยงานหลักของสิงคโปร์ที่รับผิดชอบส่งเสริมการลงทุนในประเทศสิงคโปร์ทั้งธุรกิจการผลิตและบริการ บริษัทที่จดทะเบียนในสิงคโปร์จะได้รับสิทธิประโยชน์ทั้งทางภาษี (Tax incentives) และไม่ใช่ภาษีหลายประการรวมทั้งมีโอกาสได้รับเงินช่วยเหลือและได้รับการลดภาษีกรณีที่สามารถคิดค้นนวัตกรรมและพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือสามารถขยายฐานการผลิตโดยจัดตั้งโรงงานเพิ่มเติมทั้งในประเทศและต่างประเทศได้

นอกจากนี้ ประเทศสิงคโปร์เก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax) อัตราร้อยละ 17 นับเป็นอัตราต่ำสุดในภูมิภาคเอเชียและประเมินรายตามแหล่งเงินได้ (Territorial basis) การจ่ายเงินปันผลไม่มีภาษีหัก ณ ที่จ่าย สถาบันการเงินให้บริการเต็มรูปแบบแก่นักลงทุนทั้งภายในและภายนอกประเทศ นักลงทุนสามารถเข้าถึงธุรกรรมทางการเงินที่หลากหลายโดยไม่มีข้อจำกัด อีกทั้งยังไม่มีข้อจำกัดการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ธนาคารพาณิชย์อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติสามารถถือครองเงินตราต่างประเทศและมีอิสระในการส่งเงินทุน กำไร เงินปันผล ค่าเช่า และดอกเบี้ย กลับประเทศโดยไม่มีข้อจำกัด อย่างไรก็ตาม การจ้างแรงงานต่างชาติมีความเข้มงวดพอสมควร โดยรัฐบาลสิงคโปร์ได้ออกพระราชบัญญัติการว่าจ้างแรงงานต่างชาติ (Employment of Foreign Manpower Act) กำกับดูแลการอนุญาตให้คนต่างชาติเข้ามาทำงานในสิงคโปร์ได้ โดยแบ่งการออกใบอนุญาตทำงานให้กับคนต่างชาติเป็นประเภทต่างๆ และใช้ค่าธรรมเนียมการจ้างแรงงานต่างชาติ (Foreign Worker Levy หรือ Levy) เป็นกลไกควบคุมจำนวนแรงงานต่างชาติ ทั้งนี้ตามกฎหมายของสิงคโปร์ (Residential Property Act) บริษัทต่างชาติสามารถเช่าที่ดินจากรัฐบาลสิงคโปร์ได้ โดยมีระยะเวลาเช่าขั้นต่ำ 30 ปี และสามารถขยายเวลาได้ถึง 60 ปี

ด้วยเหตุนี้ แม้ว่าประเทศสิงคโปร์จะมีจุดอ่อนในแง่ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ต่างจากประเทศอื่นๆ ในอาเซียน แต่สิงคโปร์ก็มีความโดดเด่นที่สุดในอาเซียน ในด้านการบริหารจัดการภายใน การเพิ่มประสิทธิภาพสิ่งต่างๆ และความมั่นคงด้านการเมือง รวมถึงการเพิ่มความโปร่งใสในทุกระดับธุรกิจและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านต่างๆ ให้มีมาตรฐานจนได้รับการยอมรับจากทั่วโลก

3.2 ประเทศมาเลเซีย

ประเทศมาเลเซียเป็นอีกประเทศหนึ่งในภูมิภาคอาเซียนที่ได้รับความสนใจจากต่างประเทศมาลงทุนทางตรง ด้วยเหตุนี้ จึงมีกิจการหลายกิจการที่รัฐบาลให้การส่งเสริมการลงทุนจะมีการให้สิทธิประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ภายใต้กฎหมายที่สำคัญได้แก่ Promotion of Investments Act 1986, Income Tax Act 1967, Customs Act 1967, Sales Tax Act 1972, Excise Act 1976 และ Free Zones Act 1990 โดยกฎหมายเหล่านี้ครอบคลุมทั้งการส่งเสริมการลงทุนทั้งในภาคอุตสาหกรรม การเกษตร การบริการ และการท่องเที่ยว ในกรณีนี้ มีหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่รับผิดชอบด้านการลงทุนคือ Malaysian Industrial Development Authority (MIDA) ซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับของ Ministry of Trade and Industry (MITI) ทั้งนี้ ในส่วนของการให้สิทธิประโยชน์หลักตามกฎหมาย ส่งเสริมการลงทุน อาจจำแนกได้เป็น 2 ลักษณะคือ (1) Pioneer Status และ (2) Investment Tax Allowance (ITA) ซึ่งนักลงทุนสามารถเลือกอย่างใด อย่างหนึ่งให้เห็นว่าเป็นประโยชน์ที่สุดได้ เช่น หากการลงทุนนั้นต้องเน้นการซื้อเครื่องจักรหรือโรงงาน อาจเลือกสิทธิประโยชน์แบบที่ 2 ได้และประเด็นที่น่าสนใจ คือ ไม่มีการแบ่งแยกระหว่างนักลงทุนต่างชาติและนักลงทุนท้องถิ่น

3.2.1 Pioneer Status สำหรับบริษัทที่จะยื่นขอสิทธิประโยชน์ในกลุ่ม Pioneer Status จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้บางส่วนเป็นเวลา 5 ปี นับจากวันที่เริ่มการผลิต (โดยวันที่เริ่มการผลิตนับจากวันที่ใช้กำลังการผลิตเกิน ร้อยละ 30 ของกำลังการผลิตรวม) โดยนำรายได้เพียงร้อยละ 30 ของเงินได้สุทธิ (Statutory Income) หรือเงินได้ที่ได้รับหลังจากหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนต่างๆแล้วมาใช้เป็นฐานในการคำนวณภาษีเงินได้ในอัตราปกติ สำหรับการลงทุนในเขตที่รัฐบาลส่งเสริมพิเศษ เช่น ชาราวัก ซาบาห์ กลันตัน ตรังกานู ปาหัง และยะโฮร์ จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ทั้งหมดเป็นเวลา 5 ปี โดยบริษัทจะต้องยื่นขอรับส่งเสริมการลงทุนก่อนวันที่ 31 ธันวาคม 2553

3.2.2 Investment Tax Allowance (ITA) สำหรับบริษัทที่ยื่นขอสิทธิประโยชน์ในกลุ่ม Investment Tax Allowance (ITA) สามารถนำค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าทุน เช่น โรงงาน เครื่องจักร และอุปกรณ์ต่างๆ ตามเงื่อนไขที่กำหนดโดย MIDA มาหักลดหย่อนได้ร้อยละ 60 ของค่าใช้จ่ายก่อนนำไปคำนวณภาษีเงินได้ในอัตราปกติ แต่ต้องไม่เกินร้อยละ 70 ของเงินได้สุทธิ (Statutory Income) ในปีนั้น โดยจะได้รับสิทธิประโยชน์เป็นเวลา 5 ปี นับจากวันที่ค่าใช้จ่ายนั้นเกิดขึ้น ส่วนที่เหลือจึงจะนำมาคำนวณเพื่อชำระภาษีในอัตราปกติ ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายส่วนที่ยังมิได้นำมาหักลดหย่อนในปีนั้น สามารถยกไปหักลดหย่อนในปีถัดไปได้จนกว่าจะเต็มจำนวน นอกจากนี้ สำหรับการลงทุนในเขตที่รัฐบาลส่งเสริมพิเศษ เช่น รัฐชาราวัก ซาบาห์ กลันตัน ตรังกานู ปาหัง และยะโฮร์ สามารถนำค่าใช้จ่ายซื้อสินค้าทุนดังกล่าวมาหักลดหย่อนได้เต็มจำนวนโดยได้สูงสุดถึงร้อยละ 100 ของเงินได้สุทธิ (Statutory Income) ในปีนั้น โดยจะได้รับสิทธิประโยชน์เป็นเวลา 5 ปี ทั้งนี้บริษัทจะต้องยื่นขอรับส่งเสริมการลงทุนก่อนวันที่ 31 ธันวาคม 2553 อย่างไรก็ตาม นอกเหนือจากสิทธิประโยชน์ที่นักลงทุนจะได้รับจากกรณี Pioneer Status และ Investment Tax Allowance แล้ว รัฐบาลมาเลเซียได้มีการกำหนดให้สิทธิประโยชน์เพิ่มเติมสำหรับอุตสาหกรรมที่ต้องการสนับสนุนเป็นพิเศษ ซึ่งมีหลายสาขาในทุกภาคการผลิต อาทิเช่น

3.2.2.1 ภาคอุตสาหกรรม

โครงการลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง (High Technology) โครงการลงทุนที่เป็นยุทธศาสตร์ของประเทศ, โครงการลงทุนที่สร้างความเชื่อมโยงภาคอุตสาหกรรมต่าง ๆ (Industrial Linkage Programme: ILP), การผลิตส่วนประกอบและชิ้นส่วนยานยนต์ เป็นต้น โดยจะได้รับสิทธิประโยชน์ในการยกเว้นภาษีเงินได้ทั้งหมดเป็นเวลา 5 ปี รวมถึงการนำเข้าสินค้าทุนสามารถนำมาหักค่าใช้จ่ายได้ร้อยละ 60 (กรณีที่เป็นการลงทุนในเขตที่รัฐบาลส่งเสริมพิเศษสามารถนำมาหักค่าใช้จ่ายได้ทั้งหมดเป็นระยะเวลา 5 ปี) สำหรับการผลิตเครื่องจักรเฉพาะแบบ จะได้รับสิทธิประโยชน์ในการยกเว้นภาษีเงินได้และค่าใช้จ่ายในการนำเข้าสินค้าทุนทั้งหมด เป็นระยะเวลา 5 ปี สำหรับการผลิตเครื่องจักรหนัก จะได้รับสิทธิประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีเงินได้ร้อยละ 70 ของอัตราปกติ (กรณีที่เป็นการลงทุนในเขตที่รัฐบาลส่งเสริมพิเศษจะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ทั้งหมด) เป็นระยะเวลา 5 ปี รวมถึงการนำเข้าสินค้าทุนสามารถนำมาหักค่าใช้จ่ายได้ร้อยละ 60 (กรณีที่เป็นการลงทุนในเขตที่รัฐบาลส่งเสริมพิเศษ สามารถหักค่าใช้จ่ายได้ทั้งหมด) เป็นระยะเวลา 5 ปี

3.2.2.2 ภาคเกษตร

บริษัทที่ทำการผลิตและแปรรูปอาหารที่เป็นโครงการใหม่และที่เป็นการขยายการลงทุนเพิ่มเติม การทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์ปีกที่ทันสมัยโครงการผลิตอาหารฮาลาล การส่งออกอาหาร ผลไม้ และดอกไม้ การปลูกไม้ยางพารา เป็นต้น จะได้รับสิทธิประโยชน์ในการยกเว้นภาษีเงินได้บางส่วน โดยนำเงินได้เพียงร้อยละ 30 ของเงินได้ทั้งหมดมาคำนวณภาษี เป็นระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่มีผลผลิตออกจำหน่าย ในกรณีที่เป็นการลงทุนในเขตที่รัฐบาลส่งเสริมพิเศษ จะได้รับสิทธิประโยชน์ในการได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ทั้งหมดเป็นระยะเวลา 5 ปี นอกจากนี้ ประเทศมาเลเซียยังได้กำหนดให้มีสิทธิประโยชน์ที่เป็นรายละเอียดปลีกย่อยจำแนกตามประเภทธุรกิจภายใต้เงื่อนไขต่างๆ อีกมากมาย เช่น การลงทุนในเขต Multimedia Super Corridor (MSC) การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา (R&D) การลงทุนด้านการเดินเรือ และการขนส่งโครงการลงทุนด้านการสื่อสารและสารสนเทศ (ICT) เป็นต้น

3.3 ประเทศอินโดนีเซีย

นโยบายการส่งเสริมการลงทุนของประเทศอินโดนีเซีย กำหนดให้กฎระเบียบที่ใช้เหมือนกันหมดทุกพื้นที่ เนื่องจากรัฐบาลกลางเป็นผู้กำกับดูแล และนักลงทุนต่างชาติสามารถลงทุน 100% ได้ในเกือบทุกธุรกิจ สำหรับธุรกิจที่ยกเว้นสามารถลงทุนในรูปแบบ Joint Venture ได้ ในกรณีนี้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องการลงทุนหลัก คือ BKPM (Investment Coordinating Board) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อประธานาธิบดี และตำแหน่งประธาน BKPM ก็เป็นตำแหน่งที่แต่งตั้งโดยประธานาธิบดี รวมทั้งทำหน้าที่ในการให้บริการในลักษณะ One-stop Services

อินโดนีเซียได้ผ่านกฎหมาย “Law of the Republic of Indonesia Number 25 of 2007 Concerning Investments” เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2550 เนื่องจาก รัฐบาลอินโดนีเซียเห็นว่า กฎหมายการลงทุนฉบับใหม่จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและได้มีการกำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยกฎหมายฉบับนี้มีการกำหนดนิยามของการลงทุนที่ชัดเจนและเป็นสากล ครอบคลุมทั้งการลงทุนของคนในประเทศและต่างชาติ แม้การเข้ามาลงทุนของ

ต่างชาติบางกิจการมีเงื่อนไขที่แตกต่างจากท้องถิ่น แต่เมื่อเข้ามาลงทุนแล้วจะได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันภายใต้กฎหมายฉบับนี้ ต่างจากในอดีตที่มีการแยกการลงทุนของต่างชาติและท้องถิ่นออกจากกันภายใต้กฎหมายคนละฉบับ นอกจากนี้กฎหมายใหม่ยังระบุว่าจะไม่มีการยึดกิจการเป็นของรัฐ ยกเว้นกฎหมายให้อำนาจ ซึ่งหากเกิดกรณีเช่นนั้น รัฐบาลจะชดเชยให้ในราคาตลาด และหากตกลงกันไม่ได้ หรือ เกิดกรณีพิพาทระหว่างรัฐและเอกชน ซึ่งเคยเป็นปัญหาสำคัญในอดีต จะใช้วิธีตั้งอนุญาโตตุลาการจากประเทศที่เป็นที่ยอมรับของคู่กรณี (Article 7 และ Article 32 Section 4) ต่างจากในอดีตที่ต้องขึ้นศาลอินโดนีเซียเท่านั้น

3.4 ประเทศฟิลิปปินส์

สำหรับประเทศฟิลิปปินส์ รัฐบาลได้มีการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ ภายใต้กฎหมาย Foreign Investment Act 1991 โดยกฎหมายฉบับนี้ได้มีการกำหนดให้สิทธิพิเศษต่างๆ เพื่อจูงใจนักลงทุนทั้งจากภายในและต่างประเทศ ทั้งนี้ ต่อมาในปี 1996 ได้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายการลงทุนโดยมีการผ่อนปรนเงื่อนไขการลงทุนขั้นต่ำ เพื่อเป็นการชักจูงการลงทุนจากต่างประเทศมากขึ้น ในการนี้ นักลงทุนต่างชาติสามารถเป็นเจ้าของกิจการได้โดยไม่ต้องมีคนท้องถิ่นร่วมทุน ยกเว้นในกรณีที่เป็นธุรกิจที่อยู่ในรายการธุรกิจต้องห้าม (The Foreign Investment Negative List) เช่น ธุรกิจบริการ ร้านอาหาร เป็นต้น โดยสัดส่วนการถือหุ้นที่อนุญาตให้คนต่างชาติถือครองจะมีการกำหนดแตกต่างกันตามประเภทของธุรกิจ อย่างไรก็ตาม ประเทศฟิลิปปินส์ได้มีการออกกฎหมาย Special Economic Zone Act of 1995 เพิ่มเติม ซึ่งได้กำหนดเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อกระตุ้นการพัฒนาเศรษฐกิจ เรียกว่า “Ecozones” ภายใต้การกำกับดูแลของ Philippine Economic Zone Authority (PEZA) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายดังกล่าว โดยได้กำหนดเขตเศรษฐกิจพิเศษ แบ่งได้เป็น 5 ประเภทคือ

3.4.1 Industrial Estate (IEs) เป็นนิคมอุตสาหกรรมที่มีโครงการพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับอุตสาหกรรมหลากหลาย อาทิ ไฟฟ้า ถนน ประปา เป็นต้น

3.4.2 Export Processing Zone (EPZs) เป็นนิคมอุตสาหกรรมพิเศษ ซึ่งบริษัทที่อยู่ในนิคมนี้ส่วนใหญ่ผลิตสินค้าเพื่อส่งออก ซึ่งจะได้รับสิทธิประโยชน์ด้านการยกเว้นภาษีนำเข้า เครื่องจักร วัตถุดิบ และชิ้นส่วน

3.4.3 Free Trade Zone (FTZs) เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่อยู่ใกล้ทางเข้าประเทศ เช่น ท่าเรือ และท่าอากาศยาน สินค้าที่นำเข้ามาในเขตนี้เพื่อรอการขนถ่าย เปลี่ยนบรรจุภัณฑ์ จัดเรียงใหม่ หรืออื่นๆ ไม่ต้องเสียภาษีนำเข้า ยกเว้นเมื่อนำออกจากเขต

3.4.4 Tourism Ecozones เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีจุดประสงค์ที่ต้องการส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อม เช่น ร้านอาหารศูนย์กีฬา แหล่งบันเทิงที่พักอาศัย อาคารแสดงสินค้าและวัฒนธรรม เป็นต้น

3.4.5 IT Parks & IT Building เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษสำหรับโครงการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและบริการ ซึ่งประกอบด้วยอาคาร IT และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้ลงทุนด้าน IT

3.5 ประเทศกัมพูชา

ประเทศกัมพูชาได้ให้ความสำคัญกับการลงทุนเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยได้ออกกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนเพื่อส่งเสริมและกำกับดูแลการลงทุนที่ค่อนข้างครบถ้วน กฎระเบียบหลัก คือ กฎหมายการลงทุนแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาแก้ไขเพิ่มเติมล่าสุดเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2546 เนื้อหากฎหมายครอบคลุมบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการส่งเสริมการลงทุนของกัมพูชาการจัดตั้งและบริหารเขตเศรษฐกิจพิเศษ การให้สัมปทานที่ดิน การเวนคืนที่ดิน เป็นต้น ในส่วนของการขอรับการอำนวยความสะดวกการลงทุนและการอนุมัติโครงการลงทุน รัฐบาลกัมพูชาได้จัดตั้งสภาเพื่อการพัฒนาแห่งกัมพูชามีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงด้านการส่งเสริมการลงทุน และได้มีการจัดตั้งการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One-Stop-Service) สำหรับการลงทุนในกัมพูชา โดยได้กำหนดกระบวนการและเงื่อนไขการให้บริการที่ชัดเจน เกี่ยวกับข้อกำหนดและสัดส่วนของการใช้วัตถุดิบภายในประเทศ ภายใต้เงื่อนไขการส่งออกไปยังประเทศพัฒนาแล้วที่ให้สิทธิพิเศษด้านภาษีศุลกากร (Generalized System of Preferences: GSP) แก่สินค้าจากกัมพูชาเพื่อให้สามารถใช้สิทธิได้อย่างถูกต้อง

กฎระเบียบของกัมพูชา ได้กำหนดสิทธิประโยชน์การลงทุนในโครงการที่ได้รับ การส่งเสริมการลงทุนในรูปแบบการยกเว้นภาษีเงินได้ที่เก็บจากกำไรโดยมีช่วงเริ่มต้นไม่เกิน 3 ปี และมีช่วงเวลาพิเศษไม่เกิน 9 ปี มาตรการยกเว้นภาษีหรือลดภาษีนำเข้าสินค้าทุน รวมทั้ง มีการกำหนด มาตรการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับวัตถุดิบสินค้านำเข้า

แต่อย่างไรก็ตาม ได้กำหนดสาขาการลงทุนที่ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ตาม กฎหมายการลงทุนเช่นกัน ได้แก่ กิจกรรมทางการค้าทุกประเภท บริการคมนาคมทุกรูปแบบ ร้านอาหาร คาราโอเกะ บาร์ โรงนวด ศูนย์ออกกำลังกาย ธุรกิจท่องเที่ยว ธุรกิจการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์จาก ไม้ บริการวิชาชีพ คาสีโนและธุรกิจการพนัน ธุรกิจโรงแรมที่มีมาตรฐานต่ำกว่า 3 ดาว ธุรกิจ อสังหาริมทรัพย์และคลังสินค้า ธุรกิจเกี่ยวกับข้าวและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสื่อ (วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์) ทั้งนี้ ตามนโยบายของกัมพูชายังได้กำหนดเงื่อนไขสำคัญในการขอรับการส่งเสริมการลงทุน คือ เงินลงทุนขั้นต่ำของแต่ละกิจการที่แตกต่างกันไปตามของประเภทกิจการ ด้านระบบการเก็บ ภาษี กัมพูชาจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 20 และจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอัตรา ร้อยละ 0-20 ในอัตราก้าวหน้า จัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มอัตราร้อยละ 10 ด้านการจ้างงานของแรงงาน ต่างชาติ กฎหมายกัมพูชากำหนดให้จ้างแรงงานต่างชาติได้ในระดับผู้จัดการ หัวหน้า และแรงงานฝีมือ โดยไม่จำกัดจำนวนลูกจ้างชาวต่างชาติ แต่กำหนดเพดานการจ้างแรงงานต่างชาติไว้ไม่เกินร้อยละ 10 ของจำนวนแรงงานทั้งหมด ในส่วนด้านการถือครองที่ดิน กฎหมายกัมพูชาห้ามชาวต่างชาติถือครอง ที่ดินแต่อนุญาตให้บุคคลต่างชาติและนิติบุคคลต่างชาติเช่าที่ดินได้นาน 99 ปี และอนุญาตให้เป็น เจ้าของอาคารที่อยู่บนที่ดินได้นาน 70 ปี ประเด็นที่น่าสนใจ คือ นอกเหนือจากสิทธิประโยชน์ที่กล่าว มาข้างต้น ประเทศกัมพูชายังให้ความสำคัญกับการสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนโดยได้กำหนด มาตรการลดต้นทุนให้แก่ภาคธุรกิจ และให้ความสำคัญกับการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านการ คมนาคม การปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการด้านการลงทุนและการประกอบธุรกิจ การพัฒนา คุณภาพแรงงานภายในประเทศ อีกด้วย

3.6 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้มีการกำหนดนโยบายส่งเสริมการลงทุนและสิทธิประโยชน์แก่นักลงทุนต่างชาติ โดยผู้ลงทุนในเขตเศรษฐกิจดังกล่าวจะได้รับสิทธิประโยชน์ ได้แก่

3.6.1 การให้บริการ One-stop Service จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจดทะเบียนการลงทุน และการจัดการด้านแรงงาน

3.6.2 การได้รับยกเว้นภาษีนำเข้าอุปกรณ์ ยานพาหนะ และวัตถุดิบเพื่อการก่อสร้าง

3.6.3 การได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีต่างๆ เช่น ภาษีกำไร (Profit Tax) และภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax: VAT) ตามประเภทของการลงทุน รวมทั้งสิทธิการพำนักในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กับครอบครัวในช่วงเวลาที่ระบุไว้ตามสัญญา

นอกจากนี้ ได้มีการกำหนดเขตเศรษฐกิจพิเศษและเขตเศรษฐกิจเฉพาะที่ได้รับอนุมัติจากรัฐบาลแล้ว รวม 10 เขต โดยเขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศลาว ที่ได้รับการพัฒนาและพร้อมรับการลงทุนมี 3 แห่ง คือ เขตเศรษฐกิจพิเศษบ่อเต็นแดนคำ แขวงหลวงน้ำทา เขตเศรษฐกิจพิเศษสามเหลี่ยมทองคำ แขวงบ่อแก้ว และเขตเศรษฐกิจพิเศษสะหวัน – เซโน แขวงสะหวันนะเขต ซึ่งเป็นที่สนใจของนักลงทุนเนื่องจากมีจุดเด่นในด้านทำเลที่ตั้งใกล้บริเวณชายแดนไทย – สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว บนเส้นทาง R9 (มุกดาหาร-สะหวันนะเขต) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor- EWEC) และอยู่ในกรอบความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (GMS Cross-Border Transport Agreement : CBTA) รัฐบาลลาวคาดหวังว่าเขตเศรษฐกิจพิเศษสะหวัน – เซโน จะเป็นแหล่งอุตสาหกรรมอันทันสมัยของประเทศและช่วยสร้างอาชีพ รวมถึงยกระดับความรู้ความสามารถด้านฝีมือแรงงานของประเทศ รูปแบบการลงทุนโดยตรงของต่างประเทศในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประกอบด้วย 3 รูปแบบ ได้แก่ 1. ธุรกิจร่วมตามสัญญา (Business Cooperation by Contract) คือการร่วมทำธุรกิจกันระหว่างนิติบุคคลลงทุนภายใน สปป.ลาวกับต่างประเทศ โดยไม่ได้ก่อตั้งนิติบุคคลใหม่ใน สปป.ลาว 2. วิสาหกิจร่วมทุนระหว่างนักลงทุนต่างประเทศกับนักลงทุนภายใน (Joint Venture between Foreign and Domestic Investor) ซึ่งอัตราส่วนของนักลงทุนต่างประเทศต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของทุนจดทะเบียนทั้งหมด) เป็นกรรมสิทธิ์ร่วมกันระหว่างนักลงทุนต่างประเทศ กับนักลงทุนภายในของ สปป.ลาว การลงทุนเป็นเงินตราต่างประเทศต้องคิดเป็นเงินกีบ ตามอัตราแลกเปลี่ยนของธนาคารแห่ง สปป.ลาว และ 3. วิสาหกิจลงทุนต่างประเทศ 100 % (100 % Foreign-Owned Enterprise) เป็นวิสาหกิจของต่างประเทศที่ลงทุนฝ่ายเดียว โดยวิสาหกิจลงทุนของต่างประเทศมีอายุไม่เกิน 50 ปี และสามารถต่ออายุได้ไม่เกิน 75 ปี

สภาแห่งชาติลาวได้เห็นชอบกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนฉบับใหม่เมื่อเดือนกรกฎาคม 2552 เพื่อใช้แทนกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนภายใน ฉบับเลขที่ 10/สพข. ลงวันที่ 22 ตุลาคม 2557 และกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนของต่างประเทศ ฉบับเลขที่ 10/สพข. ลงวันที่ 22 ตุลาคม 2557 ดังนั้น ภายใต้กฎหมายฉบับใหม่นี้ นักลงทุนลาวและนักลงทุนต่างประเทศ

จะได้รับสิทธิประโยชน์เดียวกัน สารสำคัญของกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนฉบับใหม่ คือ การปรับปรุงการอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนผ่านบริการประตูเดียว (One Stop Service) เพื่อลดขั้นตอน การกำหนดระยะเวลาพิจารณาอนุมัติโครงการลงทุนให้ชัดเจน และการเสนอมาตรการส่งเสริมการลงทุน เช่น การยกเว้นภาษีโดยพิจารณาจากประเภทกิจการและพื้นที่ที่ลงทุน และการอนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติมีสิทธิซื้อสิทธิใช้ที่ดินเพื่ออยู่อาศัย

สิทธิประโยชน์ในการส่งเสริมการลงทุนในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว คือ การยกเว้นภาษีนำเข้ายานพาหนะเพื่อการผลิต เครื่องจักรอุปกรณ์ วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต ยกเว้นภาษีส่งออก สำหรับสินค้าส่งออกและส่งออกต่อ (Re-export) ลดอัตราภาษีกำไรให้กับธุรกิจที่ตั้งทางไกล พิจารณาตามเขตพื้นที่ สาขาที่ส่งเสริม คือ ธุรกิจรับเหมาก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน หรือโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ ธุรกิจโรงแรม ท่องเที่ยวและสปา ธุรกิจประกอบกิจการเดินรถบรรทุก เพื่อขนส่งสินค้าภายในและระหว่างประเทศการเพาะปลูกสินค้าเกษตร เช่น ข้าวโพด ถั่วเหลือง ข้าว ยางพารา ปาล์มน้ำมันและ ระบุอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออกสินค้าหัตถกรรมที่ผลิตจากไม้ ไม้ไผ่ และหวาย เพื่อการส่งออก อุตสาหกรรมที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้รับสิทธิพิเศษทางศุลกากร (GSP) จากประเทศพัฒนาแล้ว เช่น เสื้อผ้า รองเท้า อัญมณี เครื่องประดับ

เขตส่งเสริมการลงทุน แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ เขตที่ 1 พื้นที่ทางไกล ทุรกันดาร โครงสร้างพื้นฐานไม่สะดวก เขตที่ 2 พื้นที่ที่มีสาธารณูปโภคพื้นฐานบางส่วน และ เขตที่ 3 เขตเมืองใหญ่มีสาธารณูปโภคพร้อม โดยให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีต่างกัน

เขตเศรษฐกิจพิเศษ เขตเศรษฐกิจพิเศษสะหวัน-เซโน ประกอบด้วย เขตอุตสาหกรรมผลิตและแปรรูปเพื่อส่งออก (Export Promotion Zone: EPXZ) เขตการค้าปลอดภาษี (Free Tax Zone: FTZ) เขตบริการและกระจายสินค้า (Logistics)

3.7 ประเทศเมียนมาร์

ในประเทศเมียนมาร์นักลงทุนต่างชาติสามารถลงทุนแบบเป็นเจ้าของกิจการได้ทั้งหมด ถือหุ้นร้อยละ 100 (100% Foreign Owned) ในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้นได้ ในกรณีที่ไม่อยู่ในตาราง negative list และบางรายธุรกิจให้ดูการขออนุญาตเพิ่มเติมจากหน่วยงาน/กระทรวงที่เกี่ยวข้อง (Notification No.1/2013) หลังจากที่ได้รับการอนุญาตจากรัฐบาลพม่าให้เข้ามาลงทุนในพม่าแล้วบริษัทที่ได้รับอนุญาตดังกล่าวจะต้องมาขออนุญาตดำเนินกิจการในประเทศพม่าอีกครั้งหนึ่ง (การอนุญาตเข้ามาลงทุน กับการขออนุญาตเข้ามาดำเนินกิจการ / ค่าขาย เป็นเรื่องแยกขาดจากกัน) ซึ่งจำเป็นต้องโอนวงเงินขั้นต่ำอย่างน้อยครั้งหนึ่งในรูปเงินตราต่างประเทศไปฝากไว้กับธนาคารการค้าต่างประเทศ (Myanmar Foreign Trade Bank: MFTB) ภายใน 20 วันหลังการยื่นขอดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจดังกล่าว และต้องโอนให้เป็นที่เรียบร้อยภายใน 180 วัน ซึ่งการแปลงหน่วยสกุลเงินต้องใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่ทางการกำหนด (Official Rate) เท่านั้น เมียนมาร์ได้ออกกฎหมายการลงทุนจากต่างประเทศฉบับใหม่ (Myanmar New Foreign Investment Law: NFIL) เมื่อ 2 พฤศจิกายน 2555 เปิดโอกาสให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในพม่าได้มากขึ้นกว่าเดิม มีกรอบระยะเวลาการพิจารณาชัดเจนขึ้น (ระยะเวลาไม่เกิน 105 วันนับตั้งแต่วันขออนุญาต) และให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ มากขึ้น เช่น เปิดโอกาสให้ต่างชาติถือหุ้นใน

กิจการบางสาขาได้ถึงร้อยละ 100 และอนุญาตให้เช่าซื้อที่ดินได้นานถึง 70 ปี (รวมการต่ออายุ 2 ครั้ง ครั้งละ 10 ปี) แม้ว่าจะมีประเด็นสำคัญคือเงื่อนไขการจ้างงานที่เข้มงวดมากขึ้น การร่วมทุนระหว่างนักลงทุนต่างชาติกับนักลงทุนพม่า (Venture Capital) เอกชนต่างชาติกับรัฐบาลพม่า กฎหมายการลงทุนจากต่างประเทศฉบับใหม่ ได้ยกเลิกข้อจำกัดมูลค่าการลงทุนขั้นต่ำ รวมทั้งยกเลิกการกำหนดสัดส่วนการลงทุนขั้นต่ำของนักลงทุนต่างชาติ (เดิมร้อยละ 35 ของมูลค่าการลงทุนรวมทั้งหมด) และอนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติและนักลงทุนท้องถิ่นสามารถกำหนดสัดส่วนการลงทุนในโครงการได้เอง สิทธิประโยชน์ในการส่งเสริมการลงทุนในเมียนมาร์ คือ การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 5 ปี ยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีเงินได้จากการนำผลกำไรกลับไปลงทุนใหม่ภายในระยะเวลา 1 ปี ธุรกิจส่งออกจะได้รับ การลดหย่อนภาษีเงินได้ร้อยละ 50 ของผลกำไรที่ได้จากการส่งออก ยกเว้น/ลดหย่อนภาษีนำเข้า/ภาษีท้องถิ่นอื่นจากการนำเข้าเครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างโครงการ ยกเว้นภาษีวัตถุดิบในการผลิตเมื่อเริ่มโครงการแล้วเป็นเวลา 5 ปี

สาขาที่ส่งเสริม คือ ด้านเกษตรกรรม เช่น เพาะปลูก ผลิต แปรรูป และจำหน่าย พืชล้มลุก รวมทั้งมันสำปะหลังและยาสูบ ทำไร่ แปรรูปพืชเป็น ยา กาแฟ ชา น้ำมันปาล์ม พืชสวน ด้านการปศุสัตว์และการประมง เช่น เพาะเลี้ยง แปรรูป บรรจุกระป๋องและจำหน่ายสัตว์ปีก และหมูปroducer และจำหน่ายอาหาร ยา และผลิตภัณฑ์เสริมสำหรับสัตว์ เพาะพันธ์ จับปลา แปรรูป จำหน่ายปลาทะเลและปลาน้ำจืด กุ้งและสิ่งมีชีวิตในทะเล ด้านป่าไม้ เช่น ผลิตและจำหน่ายวัสดุก่อสร้างพื้นฐาน เฟอร์นิเจอร์ สินค้าแกะสลัก งานฝีมือจากไม้สักที่ extracted และขายโดยองค์กรของรัฐ ด้านเหมืองแร่ เช่น สสำรวจ ผลิต ใช้และจำหน่ายแร่ธาตุที่ไม่ใช่โลหะในอุตสาหกรรม เช่น ถ่านหิน หินปูน ยิปซัม ด้านพลังงาน เช่น การผลิตไฟฟ้าจากเขื่อน น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ

เขตเศรษฐกิจพิเศษ Mingarlardon และ Thanlyin-Kyauttan เป็นเขตอุตสาหกรรม สำหรับนักลงทุนต่างชาติร่วมลงทุนกับรัฐบาลเป็นหลัก ส่วนเขตเศรษฐกิจอื่นๆ มักเป็นการลงทุน วิสาหกิจขนาดย่อมและโรงงานขนาดย่อม

3.8 ประเทศเวียดนาม

ประเทศเวียดนามเป็นอีกประเทศหนึ่งในภูมิภาคอาเซียนที่ได้รับความสนใจจากนักลงทุนต่างชาติมาก เศรษฐกิจของเวียดนามในช่วงระยะ 10 ปีที่ผ่านมา รัฐบาลเวียดนามได้ประกาศใช้กฎหมายการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ (Law on Foreign Direct Investment) ตั้งแต่ปี 2530 เพื่อเป็นการรับประกันว่าจะมีการปฏิบัติและให้ความเป็นธรรมกับนักลงทุนต่างชาติ โดยกำหนดให้มีนโยบายที่ส่งเสริมการลงทุนที่โดดเด่นในการให้สิทธิประโยชน์แก่นักลงทุนมาก เช่น การยกเว้นภาษีนำเข้าวัตถุดิบ ในกรณีที่เป็นการผลิตสินค้าเพื่อส่งออกภายในเวลาไม่เกิน 270 วัน นับแต่วันที่นำเข้าวัตถุดิบ การให้สิทธิในการส่งผลกำไรกลับไปประเทศได้อย่างเสรี โดยไม่ต้องเสียภาษีจากผลกำไรที่โอนกลับประเทศนั้น ยิ่งไปกว่านั้น การคิดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลต่างชาติ สำหรับธุรกิจทั่วไปในอัตราเดียวกันกับนิติบุคคลเวียดนาม ที่อัตราร้อยละ 25 และสิทธิประโยชน์พิเศษอื่น ๆ หากมีการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นต้น

ในการนี้ กฎหมายการลงทุน ปี 2548 (2005 Investment Law) เป็นกฎหมายสำคัญที่กำหนดสิทธิประโยชน์ บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของนักลงทุนและรัฐบาลต่อการส่งเสริมการลงทุนในประเทศเวียดนาม รวมทั้งได้กำหนดรูปแบบการเข้ามาลงทุนของนักลงทุนต่างชาติไว้ 5

รูปแบบ ประกอบด้วย การจัดตั้งบริษัทและถือหุ้นร้อยละ 51 การร่วมทุนกับนักลงทุนเวียดนาม การลงนามสัญญาธุรกิจกับนักลงทุนเวียดนาม และการควบรวมกิจการ ขั้นตอนการลงทุนประกอบด้วย 2 ขั้นตอนหลัก คือ การขึ้นทะเบียนธุรกิจ และการประเมินการลงทุนเพื่อขอใบอนุญาตการลงทุน ทั้งนี้ กฎหมายเวียดนามได้กำหนดอำนาจหน้าที่รับผิดชอบการประเมินการลงทุนตามประเภทของธุรกิจและมูลค่าเงินลงทุน หน่วยงานรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบประเมินการลงทุน ได้แก่ สำนักนายกรัฐมนตรีของเวียดนาม (Prime Minister of Government of Vietnam) กระทรวงการวางแผนและการลงทุน (Ministry of Planning and Investment) และคณะกรรมการประชาชนประจำท้องถิ่น (Provincial People's Committees) ด้านการคุ้มครองการลงทุน ธนาคารกลางเวียดนามไม่รับประกันการแลกเปลี่ยนเงินสกุลต้องไปเป็นสกุลเงินตราต่างประเทศอื่น ๆ ด้านการเวนคืนและการชดเชย นักลงทุนต่างชาติมีสิทธิที่จะได้รับการชดเชยความเสียหายจากการเวนคืนอย่างเป็นธรรม

ในส่วนของมาตรการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาอยู่ภายใต้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา ปี 2548 (แก้ไข ปี 2552) ซึ่งครอบคลุมทั้งการออกแบบอุตสาหกรรม การออกแบบแผนภูมิวงจรรวม สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์และความลับทางการค้า ด้านระบบภาษี โดยปกติเวียดนามเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 25 และจะปรับลดเหลือร้อยละ 25 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2557 เป็นต้นไป มีการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอัตราก้าวหน้าตั้งแต่ร้อยละ 5-35 และจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 10 รวมทั้งมีการจัดเก็บภาษีสีงแวตล้อยู่

สิทธิประโยชน์การลงทุนในเวียดนามแตกต่างกันไปตามเขตเศรษฐกิจ ซึ่งประกอบด้วย 1. Export Processing Zone เน้นการลงทุนด้านการผลิตเพื่อการส่งออก 2. Industrial Zone เป็นเขตเศรษฐกิจอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อการจำหน่ายในประเทศ และ 3. High Tech Zone เป็นเขตเศรษฐกิจเพื่อส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อการผลิตสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีการผลิตขั้นสูง

นอกจากนี้ สิทธิประโยชน์การลงทุนในเวียดนาม ประกอบด้วย การลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล เงื่อนไขผ่อนปรนการชำระค่าเช่าที่ดิน การให้เงินอุดหนุนอบรมแรงงาน และการยกเว้นภาษีศุลกากร โดยนักลงทุนจะได้รับสิทธิประโยชน์การลงทุนแตกต่างกันตามพื้นที่การลงทุน ซึ่งประกอบด้วย ภาคใต้ ภาคเหนือ ภาคกลาง สาขาที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ได้แก่ การผลิตวัตถุดิบ การผลิตพลังงาน การผลิตที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง การผลิตที่อาศัยเทคโนโลยีชีวภาพ การผลิตเครื่องจักรการเกษตร ประมง ปศุสัตว์ ป่าไม้ การใช้เทคโนโลยีเพื่อสิ่งแวดล้อม อุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การศึกษา และกีฬา เป็นต้น

สาขาที่ส่งเสริม คือ การผลิตวัตถุดิบ การผลิตพลังงาน การผลิตที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง การผลิตที่อาศัยเทคโนโลยีชีวภาพ การผลิตเครื่องจักร การเกษตร ประมง ปศุสัตว์และป่าไม้ การใช้เทคโนโลยีเพื่อสิ่งแวดล้อม การพัฒนาและเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีขั้นสูง อุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานจำนวนมาก โครงสร้างพื้นฐาน การศึกษา กีฬาและการดูแลสุขภาพ เขตเศรษฐกิจ 3 เขตเศรษฐกิจหลัก คือ Export Processing Zone เน้นการลงทุนด้านการผลิตเพื่อการส่งออก Industrial Zone เป็นเขตเศรษฐกิจอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อการจำหน่ายในประเทศ High Tech Zone เป็นเขตเศรษฐกิจเพื่อส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อการผลิตสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีการผลิตขั้นสูง

ตารางที่ 3 - 2 สรุปนโยบายการส่งเสริมการลงทุนล่าสุดที่สำคัญของประเทศอาเซียน ณ ธันวาคม 2558

รายละเอียดมาตรการ		วันที่	ที่มาข้อมูล
มาเลเซีย			
การส่งเสริมการลงทุน	มาเลเซียประกาศนโยบาย National Automotive Policy 2014 เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขัน และส่งเสริมความยั่งยืนแก่อุตสาหกรรมยานยนต์ในประเทศรวมทั้งผลักดันให้มาเลเซียเป็นศูนย์กลางผลิตรถยนต์ประหยัดพลังงาน (energy efficient vehicles) โดยมีการยกเว้นภาษีสรรพสามิตและภาษีนำเข้าแก่กิจกรรมที่ผลิตรถยนต์แบบ hybrid และ EV ในมาเลเซีย	20 ม.ค.57	National Automotive Policy (NAP) 2014, Ministry of International Trade and Industry, ณ วันที่ 20 ม.ค. 2557
เมียนมาร์			
การเข้ามาลงทุน	รัฐบาลพม่าออกใบอนุญาตให้บริการโทรคมนาคมสื่อสารแก่บริษัท Telonor และ Ooredoo ใบอนุญาตดังกล่าวให้อำนาจผู้ให้บริการในการสร้าง ถูกลิขสิทธิ์และดำเนินกิจการเครือข่ายโทรคมนาคมสื่อสารรวมทั้งให้บริการโทรศัพท์สาธารณะและบริการเครือข่ายสัญญาณมือถือ	20 ม.ค. 57	Press Release จาก Ministry of Communications and Information Technology ของพม่า ณ วันที่ 30 ม.ค.57
เวียดนาม			
การส่งเสริมการลงทุน	รัฐบาลเวียดนามออกประกาศกฎหมายกำหนดพื้นที่สำหรับกิจการสารสนเทศ (centralized information technology) โดยกำหนดให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี เช่น กำหนดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ร้อยละ 10 เป็นระยะเวลา 15 ปี และในบางกรณีสามารถขยายระยะเวลา การยกเว้นได้ถึง 30 ปี ตลอดจนการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลอีก ร้อยละ 50 เป็นเวลา 5 ปี การยกเว้นภาษีนำเข้าอุปกรณ์เครื่องจักรที่ใช้ในการติดตั้งเพื่อให้บริการ และสิทธิประโยชน์ทางภาษีอื่นๆ เช่น สิทธิประโยชน์จากการส่งออกสินค้าการลงทุน สินค้าการนำเข้า และการอำนวยความสะดวกทางพิธีการ ศุลกากร	8 พ.ย. 56	Decree No.154/2013, Ministry of Industry and Trade ณ วันที่ 16 ม.ค.57

ตารางที่ 3 - 2 สรุปนโยบายการส่งเสริมการลงทุนล่าสุดที่สำคัญของประเทศอาเซียน ณ ธันวาคม 2558 (ต่อ)

รายละเอียดมาตรการ	วันที่	ที่มาข้อมูล
บรรยากาศ การทางธุรกิจ	รัฐบาลเวียดนามได้แก้ไขกฎหมาย แรงงาน โดยไม่อนุญาตให้มีการขยาย อัตราจ้างงาน ต่างชาติ และกำหนดให้ ต้องยื่นขออนุมัติความ ต้องการใช้ พนักงานต่างชาติ (foreign workers) ต่อปีที่ Chairman of the People's Provincial Committee	1 พ.ย. 56 Decree No. 102/2013/NDCP, National Institution of Labour Protection, ณ วันที่ 5 ก.ย.56
การส่งเสริม การลงทุน	รัฐบาลเวียดนามออกประกาศกฎหมาย ใหม่ เพื่อส่งเสริมการสร้าง industrial parks EPZ และ เขตเศรษฐกิจพิเศษให้ มีระบบและ ระเบียบแบบแผน	1 ม.ค.57 Decree No. 164/2013/ND-CP, Ministry of Industry and Trade, ณ วันที่ 12 พ.ย.56
การเข้ามา ลงทุน	บริษัทต่างชาติ (wholly foreign invested enterprises: FIE) สามารถให้บริการ logistics ได้แล้ว ยกเว้น container handling services และบริการขนส่งทางบก	11 ม.ค.57 Vietnam Opens Logistics Sector To Foreign Investors, Mondaq.com, ณ วันที่ 28 ม.ค.57

ที่มา : กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, 2558

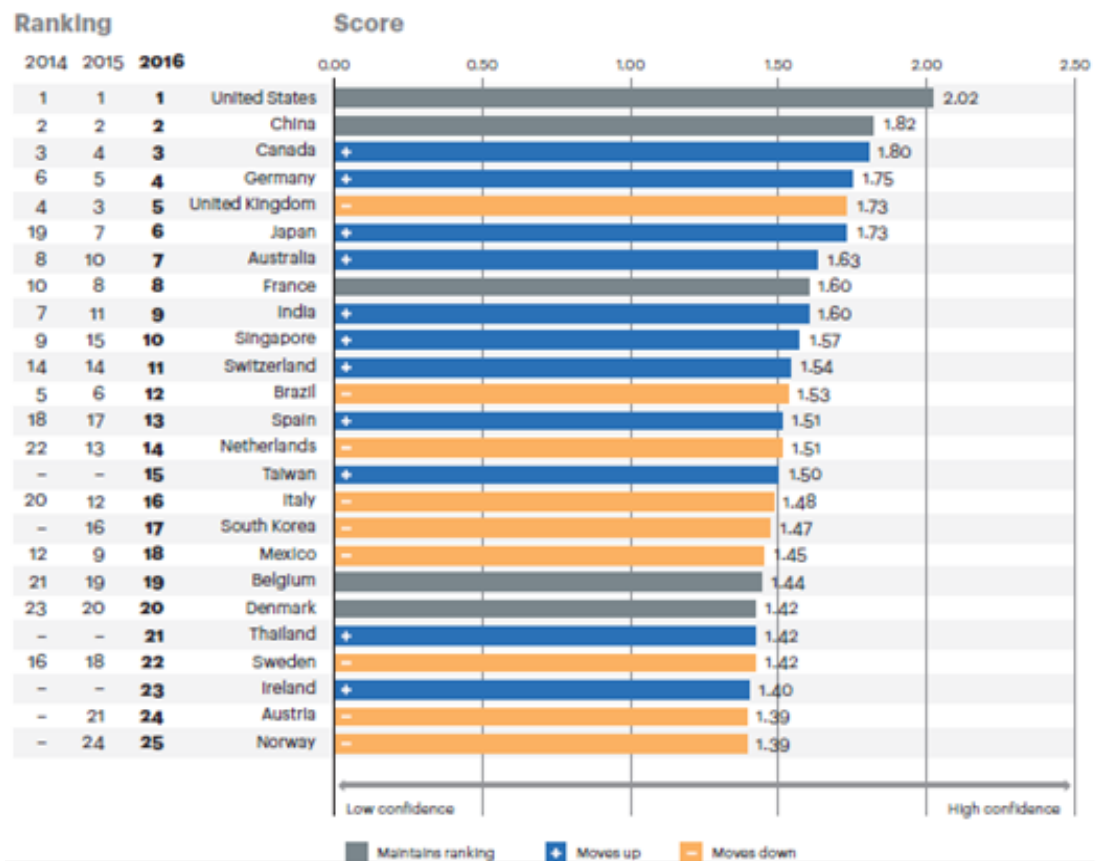
4. การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอนาคต ประเด็นที่น่าจับตามอง

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบัน ภูมิภาคด้านการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอาเซียน กำลังมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ประเทศในกลุ่ม CLMV มีแนวโน้มที่จะได้รับการลงทุน จากต่างประเทศมากขึ้น โดยปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ภูมิภาคมีความน่าสนใจสำหรับนักลงทุนข้าม พรมแดน ประกอบด้วย การฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก ขนาดและศักยภาพทางเศรษฐกิจของภูมิภาค สภาพแวดล้อมทางธุรกิจและการลงทุนที่มีแนวโน้มดีขึ้น การเติบโตทางเศรษฐกิจของภูมิภาคที่มีความ เข้มแข็ง การรวมตัวทางเศรษฐกิจของภูมิภาค (Regional Integration) ที่จะส่งเสริมการเติบโตที่ ต่อเนื่องของเครือข่ายการผลิตของภูมิภาค (Regional Production Networks)

นอกจากนี้ยังมีวิวัฒนาการสำคัญ แหล่งที่มาแห่งใหม่ของการลงทุน ภาวะอึมตัวของ สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายและควบรวมกิจการ (Merger & Acquisition: M&A) บทบาท ของเครือข่ายการผลิตของภูมิภาคที่สูงขึ้น (Enterprise Regionalization and Internationalization) การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสู่ภายนอก (Outward FDI) ของอาเซียน รวมถึงการลงทุนภายในประเทศ อาเซียนด้วยตนเอง การที่ภูมิภาคนี้ได้รับความสนใจและเป็นที่ยอมรับมากขึ้นในเวทีโลกในฐานะผู้ เล่นรายสำคัญด้านการมีส่วนร่วมในห่วงโซ่อุปทานและการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของโลก โดยเฉพาะ

ในอุตสาหกรรมที่เติบโตสูง จากภาพที่ 9 แสดงให้เห็นว่า ประเทศสิงคโปร์และประเทศไทยนับได้ว่าเป็นประเทศที่ต่างประเทศมีความเชื่อมั่นในการลงทุนสูง ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงในประเด็นต่าง ๆ ของภูมิทัศน์ด้านการลงทุนเหล่านี้ย่อมส่งผลต่อการกำหนดนโยบายการลงทุนของภูมิภาครวมถึงประเทศไทยต่อไปในอนาคต

แผนภาพที่ 3 - 7 FDI Confidence Index 2016

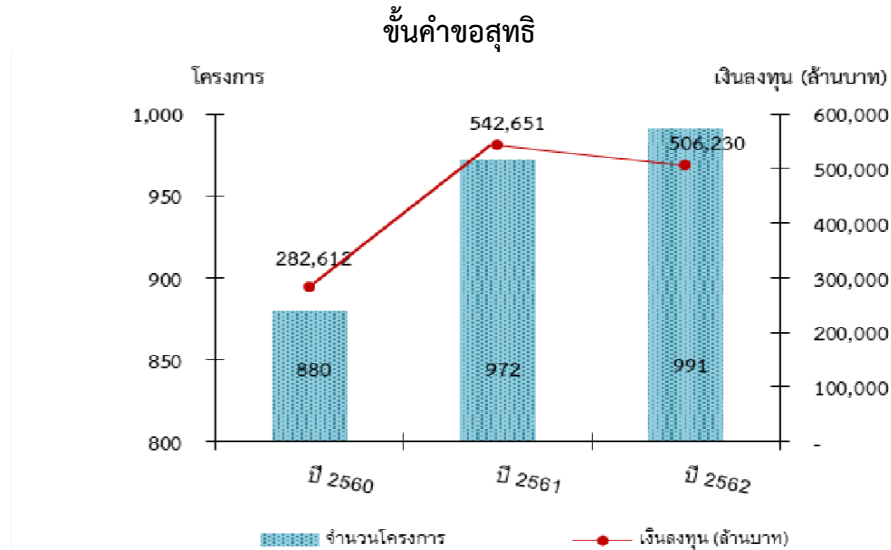
ที่มา : สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2556

สถานการณ์การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย

1. ชั้นคำขอสุทธิ

สถิติการยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนของต่างชาติในปี 2562 (เดือนมกราคม – ธันวาคม) มีโครงการยื่นขอรับการส่งเสริมจำนวน 991 โครงการ มูลค่าเงิน ลงทุน 506,230 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2561 (เดือนมกราคม – ธันวาคม) จำนวน โครงการเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 ส่วนมูลค่า ลดลงร้อยละ 7 ตามแผนภาพที่ 3 - 8

แผนภาพที่ 3 – 8 สถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ รายเดือนสะสมปี 2562

ที่มา : กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ

จำนวนโครงการต่างชาติที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนคิดเป็นร้อยละ 61 ของจำนวนโครงการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมทั้งสิ้น (1,642 โครงการ) มูลค่าเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 67 ของมูลค่าเงินลงทุนทั้งสิ้นที่ยื่นขอส่งเสริม (756,104 ล้านบาท) จำนวนโครงการต่างชาติที่ยื่นขอรับการส่งเสริมในเดือนมกราคม-ธันวาคม ของปี 2562 ส่วนใหญ่เป็นหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้าและ อิเล็กทรอนิกส์รวม 271 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 27 ของจำนวนโครงการ ต่างชาติที่ยื่นขอรับการส่งเสริมทั้งสิ้น รองลงมาเป็นหมวดผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง จำนวน 243 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 25 ในด้านของมูลค่าเงินลงทุน ส่วนใหญ่อยู่ในหมวดบริการและ สาธารณูปโภค มูลค่ารวม 218,314 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 43 ของมูลค่า เงินลงทุนจากต่างประเทศที่ยื่นขอรับการส่งเสริมทั้งสิ้น รองลงมาเป็นหมวด ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง มูลค่ารวม 93,319 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 18 ดังตารางที่ 3 – 3

ตารางที่ 3 - 3 สถิติการยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนของต่างชาติในปี 2562 (เดือนมกราคม – ธันวาคม)

	จำนวนโครงการ			มูลค่าเงินลงทุน (ล้านบาท)		
	ม.ค. – ธ.ค.61	ม.ค. – ธ.ค.62	% เปลี่ยน	ม.ค. – ธ.ค.61	ม.ค. – ธ.ค.62	% เปลี่ยน
ต่างชาติ (FDI)	972	991	+2	542,651	506,230	-7
ขอรับทั้งสิ้น	1,517	1,624	+7	814,857	756,104	-7

ที่มา : กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ

หมายเหตุ : 1. ไม่นับรวมโครงการที่มีต่างชาติถือหุ้นผ่านการกระจายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์
2. สกท. ได้ปรับฐานข้อมูลตั้งแต่ปี 2560-ปัจจุบัน โดยนับรวมโครงการที่ยื่นขอปรับปรุงประสิทธิภาพด้วย

ตารางที่ 3 - 4 โครงการต่างชาติที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุน แยกตามประเภทอุตสาหกรรม

ประเภท	จำนวนโครงการ			เงินลงทุน (ล้านบาท)		
	(ม.ค. - ธ.ค.)		%	(ม.ค. - ธ.ค.)		%
	2561	2562	เปลี่ยน	2561	2562	เปลี่ยน
เกษตรและผลดีผลจาก การเกษตร	61	73	+20	14,157	12,480	-12
แร่ เซรามิก และโลหะ ชั้นมูลฐาน	30	29	-3	10,559	60,547	+47
อุตสาหกรรมเบา	35	73	+108	4,471	16,611	+272
ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่ง	223	243	+9	98,682	93,319	-5
เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	197	271	+37	22,803	80,404	+253
เคมีภัณฑ์ พลาสติก และกระดาษ	69	72	+4	342,202	21,745	-94
บริการและสาธารณูปโภค	357	229	-36	49,777	218,314	+338
การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม	-	1	-	-	2,811	-
รวมทั้งสิ้น	972	991	+2	542,651	506,230	-7

ที่มา : กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, 2562

ตารางที่ 3 - 5 โครงการลงทุนต่างชาติที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุน ตามประเภทโครงการ

ประเภท	จำนวนโครงการ	เงินลงทุน (ล้านบาท)
โครงการขยาย	632 (64%)	443,288 (87%)
โครงการใหม่	359 (36%)	62,943 (13%)

ที่มา : กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, 2562

โครงการต่างชาติที่ยื่นขอรับการส่งเสริมเป็นโครงการใหม่จำนวน 359 โครงการ มีมูลค่าเงินลงทุน 62,943 ล้านบาท ส่วนโครงการขยายมีจำนวน 632 โครงการ มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 443,288 ล้านบาท

ตารางที่ 3 - 6 แหล่งที่มาของเงินลงทุนจากต่างประเทศที่ขอรับการส่งเสริม 10 อันดับแรก

ลำดับ	แหล่งที่มา	จำนวนโครงการ	เงินลงทุน (ล้านบาท)
1	จีน	203	261,706
2	ญี่ปุ่น	227	73,102
3	ฮ่องกง	67	36,314
4	สวิตเซอร์แลนด์	21	23,823
5	ไต้หวัน	76	20,087
6	สิงคโปร์	120	12,273

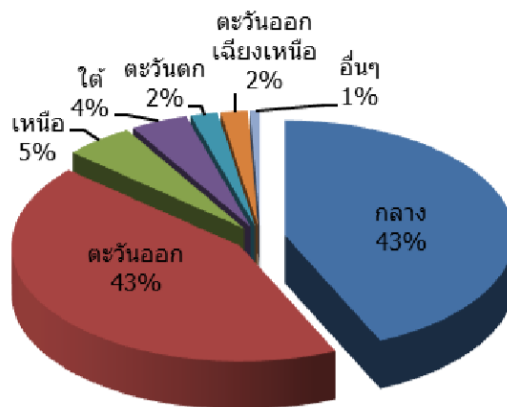
ตารางที่ 3 - 6 แหล่งที่มาของเงินลงทุนจากต่างประเทศที่ขอรับการส่งเสริม 10 อันดับแรก (ต่อ)

ลำดับ	แหล่งที่มา	จำนวนโครงการ	เงินลงทุน (ล้านบาท)
7	สหรัฐอเมริกา	34	12,259
8	เนเธอร์แลนด์	47	10,428
9	ออสเตรเลีย	14	4,611
10	เกาหลีใต้	33	3,139

ที่มา : กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, 2562

จากจำนวนโครงการต่างชาติทั้งหมดที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุน ระหว่างเดือนมกราคม-ธันวาคม ของปี 2562 ญี่ปุ่นมีจำนวนโครงการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมมากที่สุด คือ 227 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 23 ของโครงการลงทุน ต่างประเทศทั้งหมด สำหรับมูลค่าเงินลงทุนสูงที่สุดมาจากจีน มูลค่ารวม 261,706 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 52 ของมูลค่าเงินลงทุนจากต่างประเทศทั้งสิ้น ที่ยื่นขอรับการส่งเสริม

แผนภาพที่ 3 - 9 สัดส่วนจำนวนโครงการต่างชาติ ที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนแยกตามที่ตั้ง

ที่มา : กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, 2562

โครงการต่างชาติที่ผลิตเพื่อการส่งออกร้อยละ 80 ขึ้นไป มีจำนวน 341 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 34 ของโครงการต่างชาติที่ยื่นขอรับการส่งเสริม ทั้งหมด และมีมูลค่ารวม 169,060 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 33 ของมูลค่าเงินลงทุนจากต่างประเทศทั้งสิ้นที่ยื่นขอรับการส่งเสริม

โครงการต่างชาติที่ยื่นขอรับการส่งเสริมในเดือนมกราคม-ธันวาคม 2562 จะก่อให้เกิดการจ้างงานภายในประเทศ แยกเป็นแรงงานไทย 138,831 คน และต่างชาติในตำแหน่งบริหารและเทคนิค 10,242 คน การลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย

1.1 การลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย

โครงการต่างชาติที่ยื่นขอรับการส่งเสริมในอุตสาหกรรมเป้าหมาย เดือนมกราคม-ธันวาคม 2562 มีจำนวน 550 โครงการ มูลค่ารวม 211,095 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 55 และร้อยละ 42 ของโครงการต่างชาติที่ยื่นขอรับการส่งเสริมทั้งสิ้นตามลำดับ

ในแง่ของจำนวนโครงการ ส่วนใหญ่เป็นการขอรับการส่งเสริมใน อุตสาหกรรม เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 140 โครงการ คิดเป็น ร้อยละ 25 ของจำนวนโครงการ ต่างชาติที่ยื่นขอรับการส่งเสริมใน อุตสาหกรรมเป้าหมายทั้งสิ้น โดยส่วนใหญ่เป็นกิจการผลิต เครื่องใช้ไฟฟ้าและ ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ รองลงมาเป็นอุตสาหกรรมดิจิทัล จำนวน 134 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 24 โดยส่วนใหญ่เป็นกิจการพัฒนา Enterprise Software และ/หรือ Digital Content กิจการให้บริการเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Services) และกิจการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

ส่วนในแง่ของมูลค่าการลงทุน ส่วนใหญ่เป็นมูลค่าการลงทุนใน อุตสาหกรรม เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ มูลค่ารวม 78,436 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 37 ของมูลค่าการขอรับ การส่งเสริมของโครงการต่างชาติ ในอุตสาหกรรมเป้าหมายทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ อุตสาหกรรมยานยนต์ และ ชิ้นส่วน มูลค่ารวม 70,155 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 33 ของมูลค่าการขอรับการส่งเสริมของ โครงการต่างชาติในอุตสาหกรรมเป้าหมายทั้งหมด

ตารางที่ 3 - 7 โครงการต่างชาติที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนจำแนกตามอุตสาหกรรมเป้าหมายปี 2562 (มกราคม-ธันวาคม)

อุตสาหกรรมเป้าหมาย	จำนวนโครงการ	เงินลงทุน (ล้านบาท)
ดิจิทัล	134	8,284
การแพทย์	13	2,487
ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์	60	18,740
ระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์	7	839
อากาศยาน	2	545
เทคโนโลยีชีวภาพ	7	5,918
เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	140	78,436
ยานยนต์และชิ้นส่วน	101	70,155
การท่องเที่ยว	15	14,019
การเกษตรและแปรรูปอาหาร	71	11,672
รวมทั้งสิ้น	550	211,095

ที่มา : กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, 2562

1.2 การขอรับการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่เป้าหมาย

คำขอรับการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ ในเดือนมกราคม-ธันวาคม 2562 มีการลงทุนในพื้นที่ต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายส่งเสริมการลงทุน ดังนี้

1.2.1 โครงการต่างชาติในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริม มีคำขอรับการส่งเสริม 372 โครงการ มูลค่ารวม 182,615 ล้านบาท ส่วนใหญ่อยู่ใน จังหวัดชลบุรี และระยอง

1.2.2 โครงการต่างชาติในพื้นที่ 20 จังหวัดที่มีรายได้ต่อหัวต่ำ มีค่าขอรับการส่งเสริม 4 โครงการ มูลค่ารวม 1,370 ล้านบาท ได้แก่

1.2.2.1 กิจการผลิตแปรรูป หรือแปรงจากพืชที่มีคุณสมบัติพิเศษ ตั้งอยู่ที่จังหวัดกาฬสินธุ์

1.2.2.2 กิจการผลิตผลิตภัณฑ์จากผลพลอยได้หรือเศษวัสดุทางการเกษตร ตั้งอยู่ที่ จังหวัดศรีสะเกษ

1.2.2.3 กิจการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดตั้งบนหลังคา ตั้งอยู่ที่จังหวัดนครพนม

1.2.2.4 กิจการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดตั้งบนหลังคา ตั้งอยู่ที่จังหวัดบุรีรัมย์

1.2.3 โครงการต่างชาติที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน จำนวน 2 โครงการ มูลค่ารวม 21 ล้านบาท ได้แก่

1.2.3.1 กิจการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดตั้งบนหลังคา ตั้งอยู่ที่จังหวัดนครพนม

1.2.3.2 กิจการผลิต Electro - Magnetic Product ตั้งอยู่ที่จังหวัดตาก

1.2.4 โครงการยื่นขอรับการส่งเสริมจะลงทุนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 6 โครงการ มูลค่ารวม 1,894 ล้านบาท ได้แก่

1.2.4.1 กิจการผลิตเครื่องเรือน 3 โครงการ ตั้งอยู่ที่จังหวัดปัตตานีและจังหวัด สงขลา

1.2.4.2 กิจการผลิตหรือถนอมอาหาร เครื่องดื่ม วัตถุเจือปนอาหาร (Food Additive) หรือสิ่งปรุงแต่งอาหาร (เนื้อทุเรียนแช่เยือกแข็ง) ตั้งอยู่ที่ จังหวัดสงขลา

1.2.4.3 กิจการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์ ตั้งอยู่ที่จังหวัดสตูล

1.2.4.4 กิจการผลิตหรือถนอมอาหาร เครื่องดื่ม วัตถุเจือปนอาหาร (Food Additive) หรือสิ่งปรุงแต่งอาหาร (อาหารแช่แข็ง) ตั้งอยู่ที่จังหวัดสงขลา

1.2.5 โครงการในพื้นที่ EEC ที่ยื่นขอรับการส่งเสริม จำนวน 399 โครงการ มูลค่ารวม 382,453 ล้านบาท

ตารางที่ 3 - 8 โครงการต่างชาติที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่เป้าหมาย

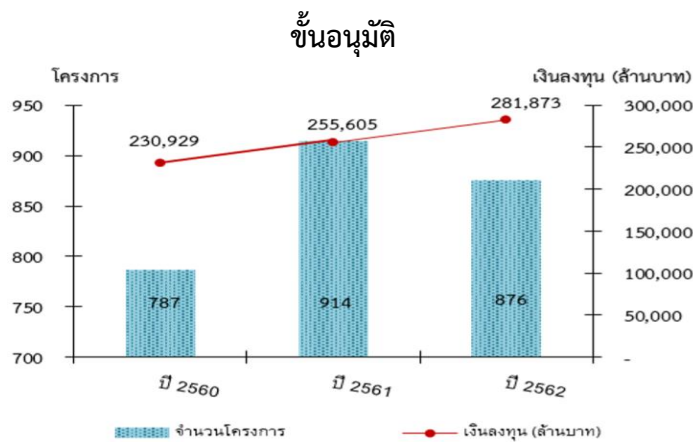
พื้นที่เป้าหมาย	จำนวนโครงการ			เงินลงทุน (ล้านบาท)		
	(ม.ค. - ธ.ค.)		%	(ม.ค. - ธ.ค.)		%
	2561	2562	เปลี่ยน	2561	2562	เปลี่ยน
นิคมอุตสาหกรรมหรือเขตอุตสาหกรรม	326	372	+14	111,761	182,615	+63
พื้นที่ 20 จังหวัดที่มีรายได้ต่อหัวต่ำ	8	4	-50	1,419	1,370	-3
เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน	N/A	2	N/A	N/A	21	N/A
พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	1	6	+600	120	1,894	+1,528
พื้นที่ EEC	N/A	339	N/A	N/A	382,453	N/A

ที่มา : กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, 2562

2. ชั้นอนุมัติ

สถิติโครงการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุนในปี 2562 (ม.ค.-ธ.ค.) มีจำนวนโครงการที่ได้รับการอนุมัติ 876 โครงการ มูลค่าเงินลงทุน 281,873 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2561 (ม.ค.-ธ.ค.) ในช่วงเวลาเดียวกัน จำนวนโครงการลดลงร้อยละ 4 และมูลค่าเงินลงทุนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10

แผนภาพที่ 3 - 10 สถิติโครงการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุนในปี 2562

ที่มา : กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, 262

ตารางที่ 3 - 9 สถิติโครงการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ได้รับอนุมัติ

	จำนวนโครงการ			มูลค่าเงินลงทุน (ล้านบาท)		
	ม.ค. - ธ.ค.61	ม.ค. - ธ.ค.62	% เปลี่ยน	ม.ค. - ธ.ค.61	ม.ค. - ธ.ค.62	% เปลี่ยน
ต่างชาติ (FDI)	914	876	-4	255605	281873	+10
อนุมัติทั้งสิ้น	1,470	1,500	+2	549497	447957	-19

หมายเหตุ : 1. ไม่นับรวมโครงการที่มีต่างชาติถือหุ้นผ่านการกระจายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์
2. สกท. ได้ปรับฐานฐานข้อมูลตั้งแต่ปี 2560-ปัจจุบัน โดยนับรวมโครงการที่ยื่นขอปรับปรุงประสิทธิภาพด้วย

ที่มา : กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, 2562

จำนวนโครงการต่างชาติที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุนคิดเป็น ร้อยละ 58 ของจำนวนโครงการทั้งสิ้นที่ได้รับอนุมัติ (1,500 โครงการ) มูลค่าเงินลงทุน คิดเป็นร้อยละ 63 ของปริมาณเงินลงทุนทั้งสิ้นที่ได้รับอนุมัติ (447,357 ล้านบาท)

จำนวนโครงการต่างชาติที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุนในเดือน ม.ค.-ธ.ค. ของปี 2562 ส่วนใหญ่เป็นหมวดบริการและสาธารณูปโภค จำนวน 238 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 27 ของโครงการต่างชาติที่ได้รับอนุมัติทั้งสิ้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในกิจการ ITC, IHQ, TISO และกิจการวิจัยและพัฒนา รองลงมาเป็นหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 206 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 24

ในด้านของมูลค่าเงินลงทุน ส่วนใหญ่อยู่ในหมวดผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และ อุปกรณ์ขนส่ง มูลค่ารวม 95,281 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 34 ของเงินลงทุนจากต่างประเทศทั้งหมด โดยมีโครงการที่ได้รับอนุมัติ ให้การส่งเสริมมูลค่าสูง อาทิ กิจการผลิตยางล้อสำหรับยานพาหนะ (7 โครงการ) มูลค่ารวม 41,557 ล้านบาท กิจการผลิต Transmission สำหรับรถยนต์ มูลค่า 7,244 ล้านบาท กิจการซ่อมอากาศยานและชิ้นส่วนอุปกรณ์อากาศยาน มูลค่า 6,468 ล้านบาท กิจการผลิตรถยนต์ไฟฟ้าแบบผสมเสียบปลั๊ก (Plug-In Hybrid Electric Vehicles-PHEV) มูลค่า 3,130 ล้านบาท เป็นต้น รองลงมาเป็นหมวด เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ มูลค่ารวม 56,433 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 20 มีโครงการมูลค่าสูงที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริม อาทิ กิจการผลิต Flexible Printed Circuit มูลค่า 9,523 ล้านบาท กิจการผลิต Passive Component มูลค่า 9,290 ล้านบาท กิจการผลิตอุปกรณ์สารกึ่งตัวนำ มูลค่า 3,250 ล้านบาท กิจการผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าที่อยู่ในระดับเทคโนโลยีขั้นสูง มูลค่า 3,219 ล้านบาท เป็นต้น

ในเดือนมกราคม-ธันวาคม ของปี 2562 มีโครงการต่างชาติขนาดใหญ่ที่ ได้รับอนุมัติ ให้การส่งเสริม อาทิ กิจการผลิตยางล้อสำหรับยานพาหนะ (7 โครงการ) มูลค่ารวม 41,557 ล้านบาท กิจการผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี ได้แก่ Polycarbonate Resin มูลค่า 18,476 ล้านบาท กิจการผลิต Flexible Printed Circuit มูลค่า 9,523 ล้านบาท กิจการผลิต Passive Component มูลค่า 9,290 ล้านบาท กิจการผลิต Transmission สำหรับรถยนต์ มูลค่า 7,244 ล้านบาท กิจการขนส่งทางอากาศ มูลค่า 6,968 ล้านบาท กิจการซ่อมอากาศยานและชิ้นส่วนอุปกรณ์อากาศยาน มูลค่า 6,468 ล้านบาท กิจการผลิตรถยนต์ ไฟฟ้าแบบผสมเสียบปลั๊ก มูลค่า 3,130 บาท กิจการผลิตชิ้นส่วนผลิตภัณฑ์ สำหรับ ไทโรคนาคม มูลค่า 2,822 ล้านบาท กิจการโรงแรม (5 โครงการ) มูลค่า รวม 8,477 ล้านบาท เป็นต้น

ตารางที่ 3 - 10 โครงการต่างชาติที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุน แยกตามประเภทอุตสาหกรรม

ประเภท	ปี 2562 (ม.ค. - ธ.ค.)	
	จำนวนโครงการ	เงินลงทุน (ล้านบาท)
เกษตรและผลดีผลจาก การเกษตร	69	15,472
แร่ เซรามิก และโลหะ ขึ้นมูลฐาน	20	9,148
อุตสาหกรรมเบา	67	14,969
ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่ง	203	95,281
เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	206	56,433
เคมีภัณฑ์ พลาสติก และกระดาษ	72	41,117
บริการและสาธารณูปโภค	238	46,642
การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม	1	2,811
รวมทั้งสิ้น	876	281,873

ที่มา : กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, 2562

ในด้านของจำนวนโครงการต่างชาติที่ได้รับอนุมัติส่วนใหญ่เป็นโครงการ ขยายจำนวน 487 โครงการ มีมูลค่ารวม 174,845 ล้านบาท ส่วนโครงการใหม่มีจำนวน 389 โครงการ มูลค่ารวม 107,028 ล้านบาท

ตารางที่ 3 - 11 โครงการลงทุนจากต่างชาติที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุน แยกตามประเภทโครงการ

ประเภท	จำนวนโครงการ	เงินลงทุน (ล้านบาท)
โครงการขยาย	487 (56%)	174,845 (62%)
โครงการใหม่	389 (44%)	107,208 (38%)

ที่มา : กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, 2562

แหล่งที่มาของมูลค่าเงินลงทุนในโครงการต่างชาติที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุนส่วนใหญ่มาจากญี่ปุ่น คิดเป็นร้อยละ 31 ของมูลค่า การลงทุนจากต่างประเทศทั้งหมด โดยมูลค่าเงินลงทุนส่วนใหญ่มาจากโครงการ ขนาดใหญ่ (เงินลงทุนตั้งแต่ 1,000 ล้านบาทขึ้นไป) อาทิ กิจการผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี ได้แก่ Polycarbonate Resin (ร่วมทุนกับไต้หวัน) มูลค่า 18,476 ล้านบาท กิจการผลิต Flexible Printed Circuit มูลค่า 9,523 ล้านบาท กิจการผลิต Transmission สำหรับรถยนต์ มูลค่า 7,244 ล้านบาท กิจการผลิต รถยนต์ไฟฟ้าแบบผสมเสียบปลั๊ก (Plug-In Hybrid Electric Vehicles-PHEV) และชิ้นส่วน มูลค่า 3,130 ล้านบาท กิจการผลิต Protection Circuit Module มูลค่า 2,822 ล้านบาท กิจการผลิตยางล้อสำหรับยานพาหนะ มูลค่า 1,172 ล้านบาท เป็นต้น

รองลงมาเป็น จีน คิดเป็นร้อยละ 26 ของมูลค่าการลงทุนจากต่างประเทศ ทั้งหมด โดยมูลค่าเงินลงทุนส่วนใหญ่มาจากโครงการขนาดใหญ่(เงินลงทุนตั้งแต่ 1,000 ล้านบาทขึ้นไป) อาทิ กิจการผลิตยางล้อสำหรับยานพาหนะ (3 โครงการ) มูลค่ารวม 27,260 ล้านบาท กิจการผลิตผลิตภัณฑ์โลหะรวมทั้งชิ้นส่วนโลหะ (2 โครงการ) มูลค่ารวม 3,982 ล้านบาท กิจการผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าที่อยู่ในระดับ เทคโนโลยีขั้นสูง มูลค่า 3,219 ล้านบาท กิจการผลิตเครื่องปรับอากาศ ตู้เย็น ตู้แช่ เครื่องซักผ้า เครื่องอบผ้า มูลค่า 1,810 ล้านบาท กิจการผลิตเครื่องเรือน มูลค่า 1,495 ล้านบาท เป็นต้น

อันดับที่สาม ได้แก่ ไต้หวัน คิดเป็นร้อยละ 10 ของมูลค่าการลงทุนจาก ต่างประเทศ ทั้งหมด โดยมูลค่าเงินลงทุนส่วนใหญ่มาจากโครงการขนาดใหญ่ (เงินลงทุนตั้งแต่ 1,000 ล้านบาทขึ้นไป) อาทิ กิจการผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี ได้แก่ Polycarbonate Resin มูลค่า 18,476 ล้านบาท (ร่วมทุนกับญี่ปุ่น) กิจการผลิต Passive Component มูลค่า 9,290 ล้านบาท กิจการผลิตชิ้นส่วนและ/หรืออุปกรณ์ที่ใช้กับผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ มูลค่า 1,563 ล้านบาท กิจการผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ Smart Security Camera มูลค่า 1,080 ล้านบาท เป็นต้น

ในแง่ของจำนวนโครงการ ญี่ปุ่นได้รับการอนุมัติให้การส่งเสริมมากที่สุด จำนวน 217 โครงการ หรือคิดเป็นร้อยละ 25 ของจำนวนโครงการลงทุน ต่างชาติทั้งหมด

ตารางที่ 3 - 12 แหล่งที่มาของเงินลงทุนจากต่างประเทศ ที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุน 10 อันดับแรก

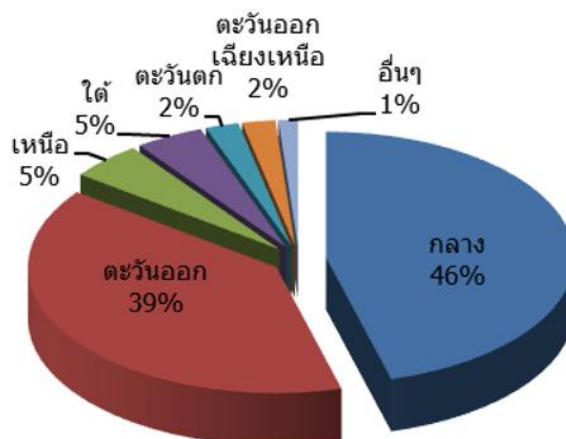
ลำดับ	แหล่งที่มา	จำนวนโครงการ	เงินลงทุน (ล้านบาท)
1	ญี่ปุ่น	217	88,067
2	จีน	160	73,810
3	ไต้หวัน	47	28,382
4	ฮ่องกง	45	16,771
5	สิงคโปร์	95	15,313
6	สหรัฐอเมริกา	26	14,578
7	สวีตเซอร์แลนด์	18	13,286
8	อินโดนีเซีย	4	8,602
9	เนเธอร์แลนด์	60	8,205
10	ฝรั่งเศส	15	7,435

ที่มา : กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, 2562

โครงการที่นักลงทุนต่างชาติได้รับการอนุมัติส่วนใหญ่อยู่ในภาคกลางจำนวน 401 โครงการ (64,251 ล้านบาท) ภาคตะวันออกจำนวน 345 โครงการ (177,071 ล้านบาท) ภาคเหนือจำนวน 42 โครงการ (1,561 ล้านบาท) ภาคใต้ จำนวน 39 โครงการ (9,837 ล้านบาท) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 19 โครงการ (11,168 ล้านบาท) ภาคตะวันตกจำนวน 19 โครงการ (3,468 ล้านบาท) และอื่น ๆ * จำนวน 11 โครงการ (14,517 ล้านบาท)

* หมายเหตุ : อื่น ๆ คือ กิจกรรมที่ไม่มีที่ตั้งแน่นอน เช่น กิจกรรมขนส่งทางเรือ กิจกรรมขนส่งทางอากาศ เป็นต้น

แผนภาพที่ 3 - 11 สัดส่วนจำนวนโครงการต่างชาติ ที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุนแยกตามที่ตั้ง

ที่มา : กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, 2662

โครงการต่างชาติที่ผลิตเพื่อการส่งออกร้อยละ 80 ขึ้นไป มีจำนวน 294 โครงการ มูลค่ารวม 142,670 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 33 และร้อยละ 51 ของโครงการต่างชาติทั้งสิ้นที่ได้รับการอนุมัติตามลำดับ โครงการต่างชาติที่ได้รับการอนุมัติในช่วงเดือนมกราคม - ธันวาคม 2562 จะก่อให้เกิดการจ้างงานภายในประเทศ แยกเป็นแรงงานไทย 73,117 คน และต่างชาติในตำแหน่งบริหารและเทคนิค 7,431 คน

2.1 การลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย

โครงการต่างชาติที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายเดือนมกราคม-ธันวาคม 2562 มีจำนวน 465 โครงการ คิดเป็น ร้อยละ 53 ของโครงการต่างชาติที่ได้รับการอนุมัติให้การส่งเสริมทั้งสิ้น มูลค่ารวม 218,617 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 78 ของมูลค่าโครงการต่างชาติ ที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมทั้งหมด

ในแง่ของจำนวนโครงการ โครงการต่างชาติส่วนใหญ่ได้รับอนุมัติให้การ ส่งเสริมในอุตสาหกรรมดิจิทัล จำนวน 114 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 25 ของจำนวนโครงการต่างชาติที่ได้รับการส่งเสริมในอุตสาหกรรมเป้าหมายทั้งสิ้น โดยส่วนใหญ่เป็นกิจการซอฟต์แวร์ กิจการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และกิจการให้บริการเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Services) รองลงมาเป็น อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 94 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 20

ในแง่ของมูลค่าการลงทุน ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในอุตสาหกรรม ยานยนต์และชิ้นส่วน มูลค่า 70,067 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 32 ของมูลค่า โครงการต่างชาติที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมในอุตสาหกรรมเป้าหมาย ทั้งหมด รองลงมาเป็นอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ มูลค่า 55,428 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 25 ของมูลค่าโครงการที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมในอุตสาหกรรมเป้าหมายทั้งหมด

ตารางที่ 3 - 13 โครงการต่างชาติที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุน จำแนกตามอุตสาหกรรมเป้าหมายปี 2562 (มกราคม-ธันวาคม)

อุตสาหกรรมเป้าหมาย	จำนวนโครงการ	เงินลงทุน (ล้านบาท)
ดิจิทัล	114	5,872
การแพทย์	20	4,369
ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์	64	38,948
ระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์	4	826
อากาศยาน	3	7,142
เทคโนโลยีชีวภาพ	7	8,326
เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	94	55,428
ยานยนต์และชิ้นส่วน	80	70,067
การท่องเที่ยว	13	13,233
การเกษตรและแปรรูปอาหาร	66	14,406
รวมทั้งสิ้น	465	218,617

ที่มา : กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, 2562

2.2 ประโยชน์ของโครงการต่างชาติที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุน

2.2.1 โครงการต่างชาติที่ได้รับอนุมัติจะมีการส่งออกสร้างรายได้สู่ประเทศปีละประมาณ 636,940 ล้านบาท มูลค่าการส่งออกส่วนใหญ่มาจากหมวด เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ มูลค่าประมาณ 204,270 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 32 ของรายได้จากการส่งออกของโครงการต่างชาติที่ได้รับอนุมัติให้ การส่งเสริมทั้งหมด รองลงมาเป็นหมวดเคมีภัณฑ์ พลาสติก และกระดาษ มูลค่าประมาณ 153,420 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 24

2.2.2 โครงการต่างชาติที่ได้รับอนุมัติจะใช้วัตถุดิบภายในประเทศมูลค่าประมาณ 456,750 ล้านบาทต่อปี โดยโครงการในหมวดเคมีภัณฑ์ พลาสติก และ กระดาษ จะใช้วัตถุดิบภายในประเทศมากเป็นอันดับ 1 มูลค่าประมาณ 166,040 ล้านบาท หรือ คิดเป็นร้อยละ 36 ของมูลค่าวัตถุดิบภายในประเทศ ของโครงการต่างชาติที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมทั้งหมด รองลงมาเป็นหมวดบริการและสาธารณูปโภค มูลค่าประมาณ 97,530 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 21

2.3 การอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่เป้าหมาย

การอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศในเดือนมกราคม-ธันวาคม ปี 2562 มีการลงทุนในพื้นที่ต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ดังนี้

2.3.1 โครงการต่างชาติในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริม มีจำนวน 337 โครงการ มูลค่ารวม 194,230 ล้านบาท ส่วนใหญ่อยู่ในภาคตะวันออก ที่จังหวัดระยองและชลบุรี

2.3.2 โครงการต่างชาติที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน จำนวน 7 โครงการ มูลค่ารวม 662 ล้านบาท ได้แก่

2.3.2.1 กิจการผลิตผลิตภัณฑ์จากยางธรรมชาติ มูลค่า 283 ล้านบาท ตั้งอยู่ที่จังหวัดสงขลา

2.3.2.2 กิจการผลิตถุงมือตรวจโรค มูลค่า 283 ล้านบาท ตั้งอยู่ที่จังหวัดสงขลา

2.3.2.3 กิจการผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติกสำหรับสินค้าอุปโภค มูลค่า 20 ล้านบาท ตั้งอยู่ที่จังหวัดมุกดาหาร

2.3.2.4 กิจการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดตั้งบนหลังคา (2 โครงการ) มูลค่ารวม 35 ล้านบาท ตั้งอยู่ที่จังหวัดนครพนมและ จังหวัดหนองคาย

2.3.2.5 กิจการผลิตหรือถนอมอาหาร เครื่องดื่ม วัตถุดิบอาหาร หรือ สิ่งปรุงแต่งอาหารโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย มูลค่า 35 ล้านบาท ตั้งอยู่ที่จังหวัดเชียงราย

2.3.2.6 กิจการผลิต Electro - Magnetic Product มูลค่า 6 ล้านบาท ตั้งอยู่ที่จังหวัดตาก

2.3.3 โครงการต่างชาติที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 4 โครงการ มูลค่ารวม 1,843 ล้านบาท ได้แก่

2.3.3.1 กิจการผลิตเครื่องเรือน (2 โครงการ) มูลค่ารวม 1,533 ล้านบาท ตั้งอยู่ที่จังหวัดปัตตานี

2.3.3.2 กิจการผลิตหรือถนอมอาหาร เครื่องดื่ม วัตถุดิบอาหาร หรือ สิ่งปรุงแต่งอาหารโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย มูลค่า 300 ล้านบาท ตั้งอยู่ที่จังหวัดสงขลา

2.3.3.3 กิจการบริษัทการค้าระหว่างประเทศ (ITC) มูลค่า 10 ล้านบาท ตั้งอยู่ที่ จังหวัดยะลา

2.3.4 โครงการต่างชาติในพื้นที่ 20 จังหวัดที่มีรายได้ต่อหัวต่ำที่ได้รับอนุมัติ ให้การส่งเสริม มีจำนวน 10 โครงการ มูลค่ารวม 1,237 ล้านบาท ได้แก่

2.3.4.1 กิจการผลิตแปงแปรรูปหรือแปงจากพืชที่มีคุณสมบัติพิเศษ มูลค่า 880 ล้านบาท ตั้งอยู่ที่จังหวัดกาฬสินธุ์ - กิจการผลิตผลิตภัณฑ์จากผลพลอยได้หรือเศษวัสดุทางการเกษตร มูลค่า 160 ล้านบาท ตั้งอยู่ที่จังหวัดศรีสะเกษ

2.3.4.2 กิจการผลิตเชื้อเพลิงจากเศษวัสดุ หรือขยะ หรือของเสียที่ได้จากผลผลิตทางการเกษตร มูลค่า 95 ล้านบาท ตั้งอยู่ที่จังหวัดชัยภูมิ

2.3.4.3 กิจการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดตั้งบนหลังคา (รวม 4 โครงการ) มูลค่ารวม 53 ล้านบาท ตั้งอยู่ที่จังหวัดนครพนม จังหวัด บุรีรัมย์ จังหวัด มหาสารคาม และจังหวัดมุกดาหาร

2.3.4.4 กิจการผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติกสำหรับสินค้าอุปโภค มูลค่า 20 ล้านบาท ตั้งอยู่ที่จังหวัดมุกดาหาร

2.3.4.5 กิจการผลิตกิจการผลิตชิ้นส่วนผลิตภัณฑ์ สำหรับโทรคมนาคม อื่น ๆ มูลค่า 20 ล้านบาท ตั้งอยู่ที่จังหวัดร้อยเอ็ด

2.3.4.6 กิจการผลิตเครื่องมือแพทย์จากผ้าหรือเส้นใยชนิดต่าง ๆ มูลค่า 9 ล้านบาท ตั้งอยู่ที่จังหวัดบุรีรัมย์

2.3.5 โครงการในพื้นที่ EEC ที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริม จำนวน 321 โครงการ มูลค่ารวม 169,608 ล้านบาท ได้แก่

2.3.5.1 จังหวัดชลบุรี จำนวน 147 โครงการ มูลค่า 68,614 ล้านบาท

2.3.5.2 จังหวัดระยอง จำนวน 140 โครงการ มูลค่า 88,086 ล้านบาท

2.3.5.3 จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 34 โครงการ มูลค่า 12,908 ล้านบาท

ตารางที่ 3 - 14 โครงการต่างชาติที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่เป้าหมาย

พื้นที่เป้าหมาย	จำนวนโครงการ			เงินลงทุน (ล้านบาท)		
	(ม.ค. - ธ.ค.)		%	(ม.ค. - ธ.ค.)		%
	2561	2562	เปลี่ยน	2561	2562	เปลี่ยน
นิคมอุตสาหกรรมหรือเขตอุตสาหกรรม	364	337	-7	165,544	194,290	+17
พื้นที่ 20 จังหวัดที่มีรายได้ต่อหัวต่ำ	5	10	+100	1,551	1,237	-20
เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน	1	7	+600	148	662	+347
พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	N/A	4	N/A	N/A	1,843	N/A
พื้นที่ EEC	326	321	-2	151,872	169,608	+12

ที่มา : กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ ข้อมูล ณ วันที่ 7 มกราคม 2563

- หมายเหตุ :
1. สถิติในรายงานนี้แสดงข้อมูลโครงการลงทุนจากต่างชาติ (ที่ถือหุ้นต่างชาติตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป)
  2. สถิติของสำนักงานจะครอบคลุมเฉพาะโครงการที่มาขอรับการส่งเสริมการลงทุนและได้รับการอนุมัติให้การส่งเสริมจากสำนักงานเท่านั้น ไม่ใช่ข้อมูลสถิติการลงทุนจากต่างชาติของทั้ง ประเทศ
  3. ข้อมูลในชั้นคำขอสุทธิเป็นข้อมูลแสดงความจำนงที่จะลงทุนเป็นตัวชี้แนวโน้ม FDI
  4. สถิติชั้นคำขอสุทธิ คือ คำขอฯ ในแต่ละปีที่หักโครงการที่คืนคำขอฯ จนถึงวันประมวลผล

ปัจจัยดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย

เมื่อรัฐบาลได้เปลี่ยนแปลงนโยบายจากการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้ามาเป็นการผลิตเพื่อการส่งออก ส่งผลให้มีเงินลงทุนจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก เนื่องจากมีมาตรการในด้านต่าง ๆ เพื่อดึงดูดให้นักลงทุน ต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศไทยเพิ่มขึ้น ซึ่งในการพิจารณาเข้ามาลงทุนในประเทศไทยนั้น นักลงทุน ต่างชาติให้ความสนใจด้านการแสวงหาตลาดภายในประเทศเป็นอันดับแรก รองลงมาเป็นปัจจัยด้านแรงงาน และระดับค่าจ้าง สิทธิพิเศษทางด้านภาษีและการคุ้มครองของรัฐ ทั้งนี้ เสถียรภาพทางการเมืองของไทยก็เป็นปัจจัยที่นักลงทุนชาวต่างชาติให้ความสำคัญเช่นเดียวกัน ตามมาด้วยการเน้นการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งภาคตะวันออก ให้เป็นที่ตั้งอุตสาหกรรมต่าง ๆ และปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมโดยนำมามาตรการทางภาษีและสิ่งจูงใจมาใช้

เพื่อส่งเสริมการผลิตเพื่อการส่งออกและการกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาค (สถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจ การคลัง, 2549) จึงอาจกล่าวได้ว่าประเทศไทยนั้นมียุทธศาสตร์เกี่ยวกับการลงทุนในภาพรวมที่ค่อนข้างเอื้อต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะภาครัฐมีนโยบายเปิดเสรีและไม่เลือกปฏิบัติต่อคนไทยและนักลงทุนต่างชาติแตกต่างกัน เช่น มีการอนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาประกอบกิจการได้เกือบทุกชนิดยกเว้นโครงการ ลงทุนในกิจการเกษตรกรรม การเลี้ยงสัตว์ การประมง การสำรวจและการทำเหมืองแร่ที่จะต้องให้ผู้มีสัญชาติไทย ถือหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 51 ของทุนจดทะเบียน ในขณะที่โครงการการลงทุนในกิจการอุตสาหกรรม อนุญาตให้ต่างชาติถือหุ้นข้างมากหรือถือหุ้นทั้งหมดได้ไม่ว่าตั้งในเขตใด อีกทั้งผู้ลงทุนยังสามารถเคลื่อนย้าย ผลตอบแทนได้อย่างเสรีอีกด้วย นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment: BOI) สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรมขึ้นในปี 2509 เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน และ อำนวยความสะดวกด้านการลงทุน และสนับสนุนการทำธุรกิจในประเทศไทย โดยนักลงทุนสามารถสอบถาม และศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนได้จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การลงทุน

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

การลงทุนโดยตรงนั้นเป็นการลงทุนในระยะยาวเพราะต้องมีการตั้งโรงงาน มีการนำเข้าเครื่องจักร มีการกู้เงินมาเพื่อใช้ในการลงทุน จึงต้องมีการวางแผนล่วงหน้าเป็นระยะเวลาค่อนข้างนาน ดังนั้นปัญหาทางการเมือง ที่ยืดเยื้ออาจจะไม่ได้ส่งผลต่อการลงทุนในทันที แต่จะส่งผลในอนาคตและอาจจะกระทบความเชื่อมั่นของนักลงทุนในระยะยาว กล่าวคือ นักลงทุนใหม่ ๆ หรือนักลงทุนเก่าที่ต้องการเพิ่มปริมาณการลงทุนจะไม่มี ความมั่นใจที่จะทำเช่นนั้น เพราะเกรงว่าอาจเกิดปัญหาการเมืองอีก

และธุรกิจของตนจะได้รับผลกระทบในอนาคต ซึ่งจากปัญหาการเมืองในขณะนี้ นักวิชาการบางท่านได้ออกมาให้ความเห็นว่าจะส่งผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศค่อนข้างมาก ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองที่ยืดเยื้อส่งผลให้นักลงทุน ชาวต่างชาติชะลอการลงทุนในประเทศไทย หรือนำไปลงทุนในประเทศอื่น ๆ ในอาเซียนแทน เป็นมูลค่ากว่าสองแสน ล้านบาท ส่งผลให้เม็ดเงินการลงทุนในประเทศไทยลดลงเป็นอย่างมาก

สรุป

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศที่รับการลงทุน เพราะหากต้องการให้เศรษฐกิจขยายตัวร้อยละ 7 - 8 ต่อปี ต้องมีการลงทุนภายในประเทศถึงร้อยละ 35-40 ของผลิตภัณฑ์มวลรวม ภายในประเทศ (GDP) ทั้งหมด (Nimal, 2011) ซึ่งระดับการออมภายในประเทศมีไม่เพียงพอ จึงต้องใช้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมาเติมเต็มการลงทุนภายในประเทศในส่วนที่ขาดไป ซึ่งการลงทุนโดยตรงจาก ต่างประเทศนอกจากจะเป็นทุนที่สำคัญและช่วยส่งเสริมการลงทุนภายในประเทศแล้ว ยังช่วยส่งเสริมการสร้างงาน และช่วยให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีใหม่ ๆ จากประเทศผู้ลงทุนอีกด้วย แต่ทั้งนี้การขยายตัวของเศรษฐกิจ ก็ยังจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยในด้านอื่น ๆ ของประเทศผู้รับการลงทุนด้วย เช่น ทรัพยากรมนุษย์ เสรีภาพทางเศรษฐกิจ นโยบายทางการค้า โครงสร้างพื้นฐานของประเทศ และเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ เป็นต้น การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสามารถช่วยกระตุ้นการลงทุนภายในประเทศได้ เพราะช่วยเพิ่ม โอกาสให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจภายในประเทศเปิดกว้างขึ้น ซึ่งรวมถึงกรณีที่เกิดการผลิตของบริษัทจากต่างประเทศต้องการปัจจัยการผลิตที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ที่ผลิตภายในประเทศไทย นอกจากนี้ ยังช่วยเพิ่มการลงทุนทางด้านการวิจัยและพัฒนาในประเทศไทยอีกด้วย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่า การลงทุนจากต่างประเทศนั้น ถูกนำไปลงทุนในโครงการชนิดใด หากลงทุนโดยการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ นั่นคือ ลงทุนในโครงการที่รัฐเป็นเจ้าของ หรือลงทุนในโครงการที่ประเทศไทยทำอยู่แล้วและไม่ได้ลงทุนในโครงการใหม่ การลงทุนจากต่างประเทศก็อาจส่งผลให้การลงทุนภายในประเทศลดลง เนื่องจากผู้ลงทุนในประเทศอาจจะไม่มีความสามารถในการแข่งขันกับบริษัทใหญ่ ๆ จากต่างประเทศได้ (Sevil, Bilge, & Mahmut, 2012) นอกจากนี้การลงทุนจากต่างประเทศยังช่วยส่งเสริมการจ้างงานในประเทศไทยโดยมีการจ้างงานคนไทย กว่าหนึ่งแสนอัตราในโครงการของชาวต่างชาติที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ดังแสดงในตารางที่ 2 นับว่าเป็น การเพิ่มรายได้ให้คนในชุมชนอีกประการหนึ่งด้วย

บทที่ 4

แนวทางส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศเพื่อเศรษฐกิจที่ยั่งยืน ในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

การวิจัยเรื่อง “แนวทางส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศเพื่อเศรษฐกิจที่ยั่งยืน โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)” ในครั้งนี้ จะทำการศึกษาข้อมูลเชิงลึกของโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และทำการสัมภาษณ์ผู้ให้คำปรึกษาด้านการเงินและการลงทุน โดยทำการศึกษาตามหัวข้อ ดังนี้

1. โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)
2. แผนการพัฒนาโครงการระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก
3. อุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก
4. แนวทางส่งเสริมการลงทุนในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกในมุมมองของผู้ให้คำปรึกษาด้านการเงินและการลงทุน
5. แนวทางส่งเสริมการลงทุนในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกในมุมมองของผู้วิจัย
6. สรุป

โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

ภูมิภาคเอเชีย เป็นผู้นำในการขับเคลื่อนโลก ทั้งด้านการลงทุน และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยมีประเทศจีน อินเดีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ รวมทั้งอาเซียน เป็นหัวใจหลักของการขับเคลื่อน ด้วยประชากรรวมกว่า 3.5 พันล้านคน และ GDP คิดเป็น 32% ของ GDP โลก ประเทศไทย เป็นจุดศูนย์กลางในการเชื่อมต่อกับกลุ่มเศรษฐกิจในทวีปเอเชียจากเหนือสู่ใต้ ตั้งแต่จีนลงสู่อินโดนีเซีย จากตะวันออกมายังตะวันตกตั้งแต่เวียดนามข้ามไปจนถึงเมียนมาร์ และเป็นจุดยุทธศาสตร์ของกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEC ในด้านการผลิต การค้า การส่งออกและการขนส่ง ทั้งยังอยู่กึ่งกลางระหว่างประเทศกัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และเวียดนามที่กำลังเติบโตอย่างรวดเร็ว ประเทศไทย จึงเป็นตำแหน่งที่ดีที่สุดของการลงทุนในอาเซียน เพื่อเชื่อมเอเชียและเชื่อมโลก

โครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เป็นแผนยุทธศาสตร์ภายใต้ ไทยแลนด์ 4.0 ด้วยการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่ต่อยอดความสำเร็จมาจากโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก หรือ Eastern Seaboard ซึ่งดำเนินมาตลอดกว่า 30 ปีที่ผ่านมา โดยในครั้งนี้นี้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) มีเป้าหมายหลักในการเติมเต็มภาพรวมในการส่งเสริมการลงทุนซึ่งจะเป็นการยกระดับอุตสาหกรรมของประเทศเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและทำให้เศรษฐกิจของไทยเติบโตได้ในระยะยาว โดยในระยะแรกจะเป็นการยกระดับพื้นที่ในเขต 3 จังหวัดคือ ชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา ให้เป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเพื่อรองรับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพผ่านกลไกการบริหารจัดการ ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการนโยบายพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกโดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน

แผนการพัฒนาโครงการระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

เศรษฐกิจเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ เพราะฉะนั้น การเติบโตภายใต้โครงสร้างการพัฒนาที่เข้มแข็งเปรียบเสมือนเป็นต้นทุนของประเทศ ซึ่งในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมา ประเทศไทยห่างหายจากการลงทุนโครงการใหญ่ ๆ ไปนาน นับตั้งแต่การลงทุนในยุค “อีสเทิร์นซีบอร์ด” ที่เปลี่ยนโฉมจากสังคมเกษตรกรรมมาสู่อุตสาหกรรม วันนี้แนวโน้มอุตสาหกรรมทั่วโลกเริ่มเปลี่ยนทิศทางอีกครั้ง จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้ประเทศไทยต้องลุกขึ้นมายกระดับประเทศใหม่เพื่อความอยู่รอด และเพื่อเป็นการสร้างฐานความเจริญครั้งใหม่ของประเทศ ซึ่งวันนี้โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ได้กลายเป็นการลงทุนขนาดใหญ่ เพื่อยกระดับการพัฒนาประเทศไปสู่ยุค “ไทยแลนด์ 4.0”

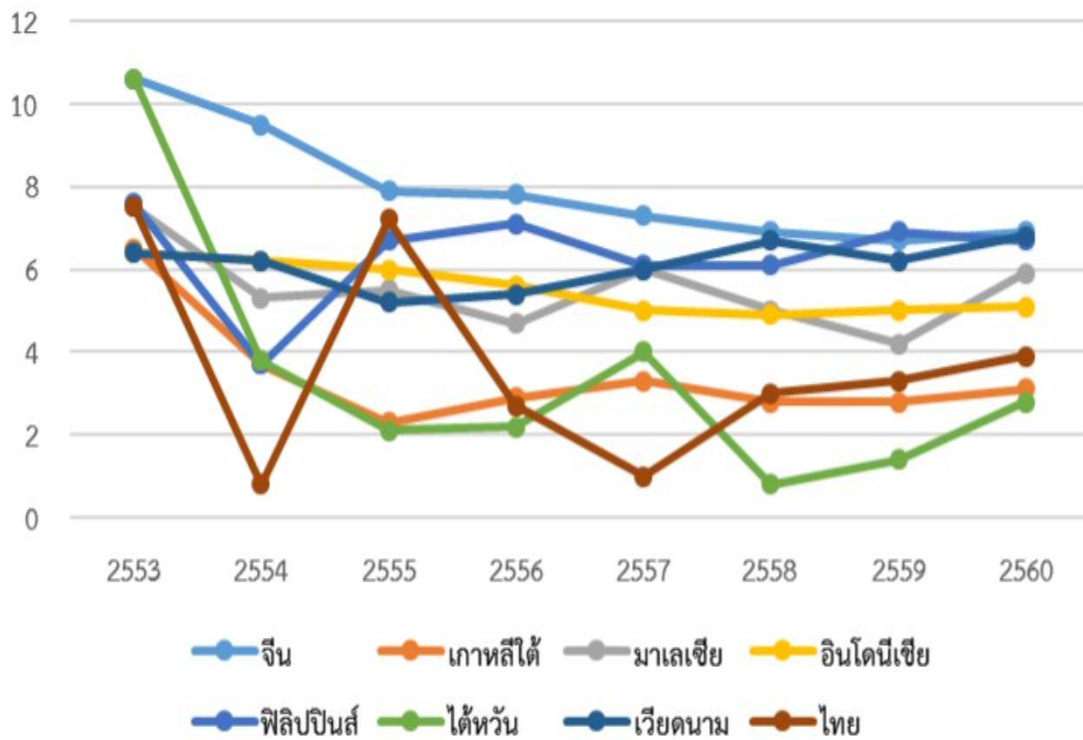
เพื่อให้ไปถึงจุดมุ่งหมายนั้น จึงต้องมีการกำหนดพื้นที่เป้าหมายนำร่องใน 3 จังหวัด คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และ ระยอง อีกทั้งยังได้กำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ได้รับการส่งเสริม เพื่อให้เกิดการลงทุนอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค เพื่อเพิ่มศักยภาพรองรับการลงทุน และการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในพื้นที่ รวมทั้งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการจัดระบบการสะสมเทคโนโลยีเพื่ออนาคตที่ยั่งยืนของประเทศไทย

1. แผนภาพรวมเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่สร้างความพลิกผัน (Disruptive Technology) ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการผลิตและโครงสร้างเศรษฐกิจโลก เทคโนโลยีใหม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจโลก ปัจจัยดึงดูดการผลิตและการลงทุนจะไม่ใช้แค่เทคโนโลยี อย่างเช่นหุ่นยนต์เท่านั้น แต่ทำให้การผลิตสินค้าแบบดั้งเดิมได้รับประโยชน์ด้วย เช่น เสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่ม ชิ้นส่วนรถยนต์ และเครื่องใช้ไฟฟ้า อย่างไรก็ตาม การลงทุนในเทคโนโลยีสารสนเทศ และโครงสร้างพื้นฐานระดับสูงเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยง รวมทั้งการมีหน่วยงานและกฎระเบียบที่จำเป็นสำหรับเทคโนโลยีดิจิทัลและการส่งข้อมูลและเพื่อคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา เป็นสิ่งสำคัญ การลงทุนของประเทศไทยอยู่ในระดับที่ต่ำมากติดต่อกันเป็นเวลานานและขาดยุทธศาสตร์ ที่เหมาะสมหลายปีที่ผ่านมาประเทศไทยมีการเจริญเติบโตเป็นไปในลักษณะถดถอย ในขณะที่ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ความสามารถในการส่งออกของประเทศไทยลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้ความสามารถด้านการแข่งขันของประเทศไทยลดลงอย่างต่อเนื่องในเกือบทุกสาขา ทั้งในภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการ โดยเฉพาะการลงทุนด้านสาธารณูปโภคพื้นฐาน และระบบบริการสาธารณูปโภคที่จะรองรับการขยายตัวของสาขาการผลิตต่าง ๆ ซึ่งส่งผลให้อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (GDP) ลดลงจากร้อยละ 5 ในปี 2543-2548 เหลือเพียงร้อยละ 3 ในช่วงปี 2549-2557 นอกจากนี้ยังส่งผลให้ประเทศไทยต้องเผชิญกับดักการพัฒนาหลายด้าน ได้แก่ กับดักประเทศรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap) กับดักความเหลื่อมล้ำ (Inequality Trap) และกับดักความไม่สมดุล (Imbalance Trap) เป็นต้น

แผนภาพที่ 4 - 1 อัตราการเจริญเติบโตเปรียบเทียบของประเทศไทยในช่วงปี 2553-2560

หน่วยร้อยละ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, ออนไลน์, 2563

ความมุ่งมั่นของรัฐบาลในการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก รัฐบาลปัจจุบันมีความมุ่งมั่นแก้ไขปัญหาเพื่อให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากกับดักการพัฒนาต่าง ๆ โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศไทย คือ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ในลักษณะของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ซึ่งเป็นการกำหนดกรอบและแนวทางการพัฒนาให้หน่วยงานทุกภาคส่วนปฏิบัติตามในการ บรรลุตามวิสัยทัศน์ นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดพิมพ์เขียวหรือวิสัยทัศน์เชิงนโยบายในการขับเคลื่อน ประเทศไทยด้วยภายใต้นโยบายประเทศไทย 4.0 หรือไทยแลนด์ 4.0 (Thailand 4.0) โดยแนวทางหลัก ทั้งสองนี้ ทำงานประสานกับกลไกการพัฒนาที่มีอยู่เดิม (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) ที่เป็นแนวทางการพัฒนาในระยะปานกลาง และเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลก (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน : Sustainable Development Goals : SDGs) นอกจากนี้ รัฐบาลได้กำหนดให้การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก หรือ EEC เป็นหนึ่งในประเด็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

แผนภาพที่ 4 - 2 กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทย 20 ปี และความเชื่อมโยงกับแผนภาพรวม เพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, ออนไลน์, 2563

การปรับปรุงเพียงเล็กน้อยไม่ใช่ทางเลือก ประเทศไทยจำเป็นต้องมีแนวทางในการดำเนินการ ที่ใหม่และมีความชัดเจนในการรับมือกับความท้าทาย และตอบสนองต่อโอกาสในการเปลี่ยนแปลงไป ของเศรษฐกิจโลก โดยกำหนดยุทธศาสตร์ในการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจ เพื่อ (1) ยกระดับการ ผลิตของอุตสาหกรรมที่มีอยู่ในปัจจุบัน (1st S-Curve) และเคลื่อนสู่อุตสาหกรรมใหม่ที่ขับเคลื่อนด้วย เทคโนโลยี (2nd S-Curve)

เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ครอบคลุมจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และ ระยอง เป็นการวางจุดยืนของประเทศไทยสำหรับการเจริญเติบโตในระยะยาวและการปรับเปลี่ยน EEC และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของเศรษฐกิจไทย รัฐบาลไทยมีเป้าหมายในการเสริมสร้างให้ EEC และประเทศไทยเป็นศูนย์กลางสำคัญ และเป็นประตูเศรษฐกิจไปสู่ภูมิภาคเอเชีย โดยต่อยอดความสำเร็จด้านโครงสร้างพื้นฐาน และฐานอุตสาหกรรมในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่ง ทะเลตะวันออก หรือ Eastern Seaboard (ESB) โดยการทำให้เกิดการลงทุนโดยทั้งภาครัฐและ ภาคเอกชนในโครงสร้างพื้นฐานระดับสูงและอุตสาหกรรมใหม่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขั้นสูง เพื่อทำให้เกิดความเชื่อมโยงที่เพิ่มขึ้นและหลากหลาย เช่น โลจิสติกส์ขั้นสูง เทคโนโลยีดิจิทัลและการส่งต่อ ข้อมูลนั้น ทำให้เกิดฐานที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรม นอกจากนี้ ยังทำให้เกิดความสามารถ ในการเข้าสู่ตลาดระดับภูมิภาคและระดับโลกที่มีความ หลากหลายและกำลังเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้าน กายภาพและทางด้านดิจิทัล (e-Commerce) สำหรับกิจการขนาดใหญ่และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

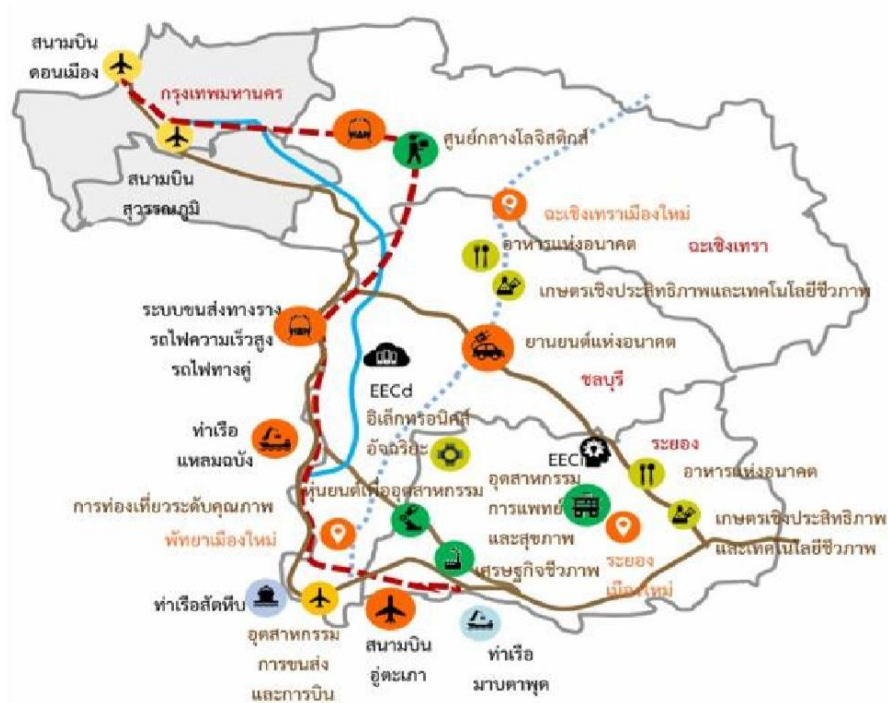

การลงทุนเหล่านี้จะทำให้เกิดฐานการผลิต และโครงสร้างพื้นฐานระดับสูง ที่จะเป็จุดยืนให้ประเทศไทยสามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในเศรษฐกิจโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง และทำให้เกิดการก้าวกระโดดในการพัฒนา เทคโนโลยีขั้นสูง EEC เป็นการตอบสนองความจำเป็นในการยกระดับอุตสาหกรรมหลักที่มีอยู่ใน ปัจจุบันอยู่แล้ว เช่น ยานยนต์ การท่องเที่ยว และการแปรรูปอาหาร ให้สามารถทนต่อการเปลี่ยนแปลง และอยู่รอดได้ภายใต้กระแสการพลิกผันของเทคโนโลยีใหม่ นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างให้อุตสาหกรรม ใหม่ที่สำคัญในการกำหนดจุดยืนของประเทศไทยในสภาพแวดล้อมการผลิตระดับโลกที่กำลัง เปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากเทคโนโลยี กระบวนการ สินค้า และบริการที่เกี่ยวข้องใหม่ เช่น อุตสาหกรรม หุ่นยนต์

ที่ตั้งของ EEC ทำให้เกิดความเชื่อมโยงทางด้านกายภาพ ทั้งทางอากาศ ทางพื้นดิน และทางทะเล ตลอดพื้นที่เอเชียและพื้นที่นอกเหนือจากนั้น ตัวอย่างเช่น EEC ทำให้เกิดความเชื่อมโยงทางอากาศไปสู่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ (เช่น ประเทศจีน เกาหลี ญี่ปุ่น และไต้หวัน) ความเชื่อมโยงทาง ทะเลในอนุภูมิภาค CLMV ผ่านทวายในประเทศเมียนมาร์ สีนหุวิลล์ในประเทศกัมพูชา และหุงเต่าในประเทศเวียดนาม และการผ่านจากทวายไปสู่ประเทศอินเดีย (ภูมิภาคเอเชียใต้) ความเชื่อมโยงทางบกผ่านระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก GMS ไปสู่ทางภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และไปสู่ประเทศจีน และผ่านระเบียงเศรษฐกิจทางด้านใต้ GMS ไปสู่ประเทศกัมพูชา (เช่น ปอยเปต และเกาะกง) และเวียดนาม (เช่น โฮจิมินห์ซิตี้ และพื้นที่ลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่าง) ความเชื่อมโยงเหล่านี้ สามารถเสริมสร้างยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อนำไปสู่การเกิดประโยชน์ร่วมกัน

การเลือก EEC ในฐานะ “เขตเศรษฐกิจพิเศษ” ในการลงทุนอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและโครงสร้างพื้นฐานขั้นสูงจะทำให้เกิดการดำเนินการไปสู่ความสำเร็จของการยกระดับการพัฒนาพื้นที่ EEC ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีมูลค่าเพิ่มสูง ปรับเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจที่มีความซับซ้อนหลากหลาย นอกจากนี้จะเป็นการดำเนินการนำร่องในการทำให้เกิดการก้าวกระโดดทางด้านเทคโนโลยีทั้งในด้านการผลิต และการเสริมสร้างความเชื่อมโยงสำหรับอุตสาหกรรมและกิจการ EEC เป็นพื้นที่นำร่องนโยบายประเทศไทย 4.0 พื้นที่นี้มีการดำเนินโครงการเมื่อกว่า 35 ปีที่ผ่านมา มีความพร้อมในการพัฒนาต่อยอดให้มีการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ให้เต็มประสิทธิภาพ เช่น ตำแหน่งที่ตั้งเชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน ฐานอุตสาหกรรมเดิมสนับสนุนการส่งเสริมอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ใช้เทคโนโลยีสูง ผลผลิตการเกษตรมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักทั่วโลก เช่นทุเรียน มะม่วงน้ำดอกไม้ เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวมีชื่อเสียงระดับโลก เช่น พัทยา เป็นต้น โครงสร้างพื้นฐานที่ดีที่สุดในประเทศไทยแต่ยังไม่เชื่อมโยงทั้งระบบ ระบบเครือข่ายการสื่อสารและเทคโนโลยีดิจิทัลที่เชื่อมโยงในระดับภูมิภาคที่ศรีราชา ระบบการบริหารจัดการสาธารณสุขภาค รองรับภาคอุตสาหกรรมเกษตรและการอยู่อาศัยที่ดี มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของนักลงทุนทั่วโลก และประชาชนมีความคุ้นเคยกับอุตสาหกรรม

แผนภาพที่ 4 - 3 เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, ออนไลน์, 2563

2. แผนปฏิบัติการการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภายในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานเป็นหนึ่งในแผนงานย่อยภายใต้แผนภาพรวมเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการยกระดับการคมนาคมขนส่งภายในพื้นที่สามจังหวัดในภาคตะวันออก ได้แก่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง รวมทั้งจังหวัดข้างเคียงให้เชื่อมโยงกันอย่างไร้รอยต่อทุกระบบ ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เพื่อให้ประชาชนมีทางเลือกในการเดินทางมากขึ้นรวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านไฟฟ้า ประปา และดิจิทัล เพื่อรองรับการยกระดับขีดความสามารถของพื้นที่ EEC ให้สามารถรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรมสมัยใหม่ เมืองใหม่และกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ตั้งเป้าหมายว่าเมื่อมีการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จะเป็นผลให้พื้นที่เขตเศรษฐกิจภาคตะวันออกกลายเป็น “World-Class Economic Zone” รองรับการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจในอีก 20 ปีข้างหน้า โดยคาดการณ์ว่าการลงทุนใน EEC จะกระตุ้นให้เศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยราว 5% ต่อปี สร้างการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมและบริการ 100,000 อัตราต่อปี สร้างฐานภาษีใหม่ไม่ต่ำกว่า 1 แสนล้านบาทต่อปี ดึงดูดนักท่องเที่ยวกว่า 10 ล้านคนต่อปี และสร้างฐานรายได้เพิ่มไม่น้อยกว่า 4.5 แสนล้านบาทต่อปี ภายใต้แผนฉบับนี้มีโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมที่สำคัญเพื่อส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ได้แก่ โครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อม 3 ท่าอากาศยาน

(ดอนเมือง – สุวรรณภูมิ - อุตะเภา) โครงการพัฒนาท่าอากาศยานนานาชาติอุตะเภา โครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ 3 โครงการพัฒนาท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะที่ 3 และโครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหมายเลข 7 (ช่วงพัทยา-มาบตาพุด) นอกจากนี้ยังมีโครงการอื่น ๆ รวมเป็นจำนวน 168 โครงการ มูลค่าการลงทุนกว่า 988,948.10 ล้านบาท แผนปฏิบัติการการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการพัฒนาเขตพิเศษภาคตะวันออก

2.1 วิสัยทัศน์

“พัฒนาโลจิสติกส์แบบไร้รอยต่อ เชื่อมโยงทั้งทางบก น้ำ อากาศ รองรับ EEC มุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของภูมิภาค”

2.2 พันธกิจ

2.2.1 ยกกระดับโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการพัฒนา EEC ในฐานะพื้นที่เศรษฐกิจระดับโลก

2.2.2 สนับสนุนให้ท่าอากาศยานอุตะเภาเป็นศูนย์กลางและเมืองการบินของภูมิภาค

2.2.3 สนับสนุนให้ท่าเรือแหลมฉบังเป็นประตูเศรษฐกิจของ CLMV และอนุภูมิภาค

2.2.3 สนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจของภาคเอกชนทั้งในภาคการบริการและการท่องเที่ยว

2.2.4 ยกกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง

2.3 เป้าหมาย

2.3.1 ลดค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้า ร้อยละ 2.0

2.3.2 ระบบโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการภายในพื้นที่เขตพิเศษภาคตะวันออก ได้รับการพัฒนาและขยายศักยภาพ ให้เกิดความเชื่อมโยงทั้งภายในพื้นที่ และระหว่างพื้นที่ เพื่อรองรับความต้องการลงทุน และการทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องภายในพื้นที่ได้อย่างเพียงพอ และเหมาะสม รวมทั้งสามารถสนับสนุนการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.3 การคมนาคมและขนส่ง รวมทั้งระบบโลจิสติกส์มีประสิทธิภาพ สามารถอำนวยความสะดวกช่วยลดต้นทุน และเวลาในการขนส่ง การเคลื่อนย้ายสินค้าและการเดินทางของประชาชน ไปสู่ศักยภาพการแข่งขันของประเทศที่สูงขึ้น

2.3.4 สนามบินอุตะเภาและพื้นที่โดยรอบได้รับการพัฒนาระดับเป็นศูนย์กลางการบินของภูมิภาคเป็นสนามบินหลักของพื้นที่ EEC และเป็นสนามบินหลักแห่งที่ 3 ของประเทศ เป็นมหานครการบินระดับโลก ศูนย์กลางการค้า การท่องเที่ยว ธุรกิจ อุตสาหกรรม และที่อยู่อาศัย รวมทั้งเป็นฐานอุตสาหกรรมที่ช่วยขับเคลื่อนอุตสาหกรรมของประเทศไปสู่ผู้ผลิตชิ้นส่วนอากาศยานรายสำคัญของโลก รวมถึงอุตสาหกรรมต่อเนื่องขั้นสูงอื่น ๆ

2.4 แนวทางการพัฒนาและแผนงาน เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ และพันธกิจดังกล่าวข้างต้น จึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนาดังนี้

2.4.1 การเพิ่มประสิทธิภาพโครงข่ายการขนส่งในปัจจุบัน โดยแก้ไขปัญหาคอขวด (Bottle neck) เชื่อมโยงโครงข่ายให้สมบูรณ์ (Missing Link) และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่

2.4.2 การส่งเสริมการเดินทางผู้โดยสารและขนส่งสินค้าทางรางและทางน้ำ

2.4.3 การพัฒนาการเชื่อมโยงประตูเศรษฐกิจ ท่าเรือแหลมฉบัง ท่าเรือมาบตาพุด ท่าอากาศยาน อยู่ตะเภากับโครงข่ายคมนาคมหลักแบบไร้รอยต่อ (Seamless Connection)

2.4.4 การเพิ่มความปลอดภัยในการเดินทางและขนส่งสินค้า

2.4.5 การยกระดับคุณภาพการให้บริการการเดินทางของนักลงทุนและนักท่องเที่ยวในพื้นที่เศรษฐกิจ

2.5 ภาพรวมแผนงาน/โครงการ จากแนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสามารถนำมากำหนดเป็นแผนงานตามลักษณะของประเภทโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อให้เกิดความชัดเจนและความสะดวกรวดเร็วในการดำเนินนโยบาย ซึ่งประกอบด้วย 6 แผนงาน มีรายละเอียดจำนวนโครงการและกรอบวงเงินลงทุน ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 - 1 สรุปภาพรวมแผนงาน/โครงการภายใต้แผนปฏิบัติการการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการพัฒนาเขตพิเศษภาคตะวันออก

แผนงาน	จำนวนโครงการ	วงเงิน (ล้านบาท)
แผนงาน 1 การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งทางถนน	90	214,636.83
แผนงาน 2 การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งทางราง	9	398,592.00
แผนงาน 3 การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งทางน้ำ	19	160,609.17
แผนงาน 4 การพัฒนาสนามบิน และระบบโลจิสติกส์ที่เกี่ยวข้อง	20	173,844.00
แผนงาน 5 การพัฒนาระบบไฟฟ้า	12	40,459.73
แผนงาน 6 การพัฒนาระบบประปา	18	806.36
รวมทั้งหมด		168 988,948.10

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, ออนไลน์, 2563

2.6 ระยะเวลาดำเนินงาน

ระยะเวลาดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการสามารถแบ่งได้เป็น 3 ระยะ โดยมีจำนวนโครงการและตัวอย่างโครงการที่สำคัญที่ดำเนินการในแต่ละระยะตามรายละเอียด ดังนี้

2.6.1 ระยะเร่งด่วน (พ.ศ. 2560-2561) เป็นแผนงาน/โครงการที่ต้องดำเนินการทันทีเพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจในพื้นที่ EEC โดยเป็นการเร่งรัดดำเนินโครงการตามแผนงานทั้ง 6 ด้าน รวม 101 โครงการ เช่น โครงการ Motorway พัทยา - มาบตาพุด โครงการท่าเรือแหลมฉบัง ชั้นที่ 3 โครงการท่าเรือมาบตาพุด ชั้นที่ 3 โครงการรถไฟความเร็วสูง เป็นต้น

2.6.2 ระยะกลาง (พ.ศ. 2562-2564) เป็นแผนงาน/โครงการที่ต้องทำต่อเนื่องจากระยะเร่งด่วน จำนวน 49 โครงการ และเป็นโครงการที่เริ่มดำเนินการใหม่จำนวน 63 โครงการ เช่น โครงการรถไฟทางคู่ แหลมฉบัง - มาบตาพุด โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (มอเตอร์เวย์) แหลมฉบัง - ปราจีนบุรี โครงการการก่อสร้าง CY ICD Dry Port รองรับ EEC - CLMV เป็นต้น เพื่อให้โครงข่ายการขนส่งสามารถรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.6.3 ระยะต่อไป (พ.ศ. 2565 เป็นต้นไป) เป็นการดำเนินโครงการตามแผนงานทั้ง 6 ด้าน ต่อเนื่องจากโครงการระยะเร่งด่วน ระยะกลาง จำนวน 26 โครงการ และโครงการที่เริ่มดำเนินการใหม่ 4 โครงการ เช่น โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (มอเตอร์เวย์) ชลบุรี – แกลง โครงการเมืองการบิน (Aerotropolis) โครงการท่าอากาศยานอุตะเถา (อาคารผู้โดยสารหลังที่ 2) เป็นต้น เพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่ EEC อย่างยั่งยืน รวมถึงการเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อสนับสนุนให้ EEC เป็นประตูเศรษฐกิจของ CLMV อย่างสมบูรณ์

ตารางที่ 4 - 2 สรุปโครงการตามแผนปฏิบัติการโครงสร้างพื้นฐาน ภายใต้แผนภาพรวมเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จำแนกตามระยะการพัฒนา

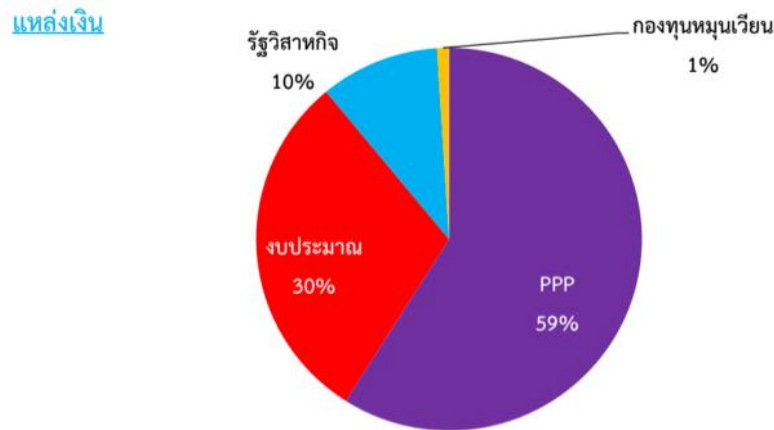
ระยะเร่งด่วน ปี พ.ศ. 2561	ระยะกลางปี พ.ศ. 2562 - 2564	ระยะต่อไป ปี พ.ศ. 2565
MRO ระยะที่ 1 (TG)	รถไฟทางคู่แหลมฉบัง - มาบตาพุด	โครงข่ายถนนรองรับเมืองใหม่ ฉะเชิงเทรา พัทยา 2 อุตะเถา
รถไฟความเร็วสูงเชื่อม 3 สนามบิน	การก่อสร้าง CY ICD Dry Port รองรับ EEC - CLMV	ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (มอเตอร์เวย์) ชลบุรี - แกลง
ท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ 3	Free Trade Zone ท่าอากาศยานอุตะเถา	รถไฟเชื่อม EEC-ทวาย-กัมพูชา
ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (มอเตอร์เวย์) พัทยา - มาบตาพุด	ท่าเรือจุกเสม็ด	CY หนองปลาตุ๊ก ขอนแก่น หนองคาย อัญประเทศ
ท่าอากาศยานอุตะเถา (อาคารผู้โดยสารหลังที่ 2)	โครงข่ายถนนรองรับการขยายเมือง ทางเลี่ยงเมือง ถนนผังเมืองรวม เชื่อมแหล่งสินค้าเกษตร / ท่องเที่ยว	โครงข่ายถนนสนับสนุน EEC ในพื้นที่อื่น ๆ
ท่าอากาศยานอุตะเถา (อาคารผู้โดยสารหลังที่ 3)	จุดพักรถบรรทุกทุกเส้นทางสายหลัก	MRO ระยะที่ 2
ท่าอากาศยานอุตะเถา (ศูนย์ฝึกอบรมการบิน)	ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (มอเตอร์เวย์) แหลมฉบัง-ปราจีนบุรี	
แผนแม่บทท่าอากาศยานอุตะเถา	ท่าเรือ Ferry	
โครงข่ายถนนรองรับท่าอากาศยานอุตะเถา ท่าเรือแหลมฉบัง ท่าเรือมาบตาพุด นิคมอุตสาหกรรม เพื่อแก้ปัญหาจราจร	ทางวิ่ง (Runway) ที่ 2 ท่าอากาศยานอุตะเถา	
การเดินทางประจำทางเข้าท่าอากาศยานอุตะเถา	การแก้ไขปัญหาจุดตัด ฉะเชิงเทรา - ท่าเรือแหลมฉบัง	
ลานจัดแถวคอยรถบรรทุกเข้าท่าเรือแหลมฉบัง	รถไฟทางคู่ ศรีราชา - ระยอง และ ระยอง - จันทบุรี - ตราด	
ท่าเรือมาบตาพุด ระยะที่ 2	แผนแม่บทระบบขนส่งมวลชน EEC	
SRTO / ท่าเรือชายฝั่ง		
Taxiway ท่าอากาศยานอุตะเถา		

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, ออนไลน์, 2563

2.7 แหล่งเงินงบประมาณ

เมื่อพิจารณาแผนงาน/โครงการตามแหล่งเงินงบประมาณ พบว่า กว่าร้อยละ 59 เป็นงบจาก PPP เนื่องจากเป็นโครงการลงทุนขนาดใหญ่ ร้อยละ 30 มาจากงบประมาณแผ่นดิน ร้อยละ 10 มาจากงบรัฐวิสาหกิจ และอีกร้อยละ 1 มาจากงบกองทุนหมุนเวียน ซึ่งหากจำแนกโครงการตามระยะเวลาความเร่งด่วนในดำเนินงาน สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ระยะ ประกอบด้วย แผนงานระยะเร่งด่วน (พ.ศ. 2560-2561) จำนวน 292,882.63 ล้านบาท แผนงานระยะกลาง (พ.ศ. 2562-2564) จำนวน 414,360.59 ล้านบาท และแผนงานระยะต่อไป (พ.ศ. 2565 เป็นต้นไป) จำนวน 252,879.50 ล้านบาท โดยวงเงินงบประมาณที่ใช้ลงทุนในภาพรวมมีรายละเอียดดังนี้

แผนภาพที่ 4 - 4 แหล่งเงินงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติการการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, ออนไลน์, 2563

ตารางที่ 4 - 3 แหล่งเงินงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติการการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

แหล่งงบประมาณ	วงเงินรวม (ล้านบาท)	ระยะเวลาดำเนินงาน						
		ก่อนปี 2560	2560	2561	2562	2563	2564	2565 เป็นต้นไป
รวม 6 แผนงาน	988,948.10	28,825.38	160,359.93	132,522.70	127,451.90	150,212.99	136,695.70	252,879.50
งบประมาณแผ่นดิน	273,960.18		4,314.84	12,537.03	38,265.12	54,152.99	56,650.70	108,039.50
- ได้รับงบแล้ว	8,131.23		3,247.79	1,745.81	2,702.30	435.34	-	-
- ขอรับจัดสรร	265,828.94		1,067.05	10,791.22	35,562.82	53,717.65	56,650.70	108,039.50
รัฐวิสาหกิจ	90,846.65		63,172.66	10,332.21	17,341.79	-	-	-
PPP	583,304.47		87,044.47	103,470.00	71,845.00	96,060.00	80,045.00	144,840.00
กองทุนหมุนเวียน/ เงินนอกงบประมาณ	12,011.42		5,827.96	6,183.46	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, ออนไลน์, 2563

2.8 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

2.8.1 ระบบการขนส่งของประเทศมีประสิทธิภาพสูงขึ้น สามารถลดต้นทุนโลจิสติกส์ให้สามารถแข่งขันกับประเทศคู่แข่งได้และเมื่อรวมกับโครงข่ายภายนอกพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกจะช่วยลดต้นทุนโลจิสติกส์ได้คิดเป็นร้อยละ 2 ของ GDP หรือ ปีละ 200,000 ล้านบาท

2.8.2 ประชาชนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกสามารถลดระยะเวลาการเดินทางและลดการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน รวมทั้งการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานช่วยเหนี่ยวนำให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนซึ่งจะช่วยให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจกว่า 2.1 – 3.0 ล้านล้านบาท

2.8.3 ประชาชนจะได้รับประโยชน์จากการพัฒนาโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ ได้แก่

2.8.3.1 ประชาชนสามารถเดินทางจากพื้นที่ EEC เข้าสู่กรุงเทพฯ ได้ภายใน 1 ชั่วโมง ด้วยรถไฟความเร็วสูง หมายความว่า ประชาชนในพื้นที่ EEC สามารถเดินทางด้วยรถไฟความเร็วสูงเข้ามาทำงานในกรุงเทพฯ หรือประชาชนที่อยู่ในกรุงเทพฯ สามารถเดินทางไปทำงานและติดต่อธุรกิจในพื้นที่ EEC ได้แบบเข้าไป – เย็นกลับ

2.8.3.2 ทำให้พื้นที่ EEC กลายเป็นชานเมืองของกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นการกระจายความเจริญออกไปจากกรุงเทพฯ ประชาชนมีทางเลือกในการประกอบอาชีพได้มากขึ้น และทำให้ประชาชนในพื้นที่ EEC มีคุณภาพชีวิตที่ไม่แตกต่างจากอยู่ในกรุงเทพฯ ด้วยการเข้าถึงระบบขนส่งมวลชนคุณภาพสูง และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอ

2.8.3.3 ช่วยลดปริมาณการจราจรบนถนนต่าง ๆ ที่เชื่อมเข้ากรุงเทพฯ ลง รวมถึงเพิ่มความปลอดภัยในการเดินทางด้วยรถไฟความเร็วสูง เนื่องจากประชาชนบางส่วนหันมาใช้รถไฟฟ้าความเร็วสูงแทนการใช้รถยนต์ส่วนตัว ประชาชนจะสามารถลดค่าใช้จ่าย 7.58 บาทต่อกิโลเมตร และประชาชนจะสามารถประหยัดเวลาในการเดินทาง คิดเป็นค่าใช้จ่าย 155.58 บาทต่อชั่วโมง

2.8.3.4 ทำให้สนามบินอู่ตะเภาเสมือนเป็นสนามบินกรุงเทพฯ แห่งที่ 3 ประชาชนสามารถใช้สนามบินใดใน 3 สนามบินก็ได้ ในการเดินทางไปต่างประเทศ

2.8.3.5 ลดมลภาวะในสิ่งแวดล้อม ลดมลพิษที่ปล่อยออกสู่ชั้นบรรยากาศจากการใช้รถส่วนตัว

3. แผนปฏิบัติการการพัฒนาบุคลากร การศึกษา การวิจัย และเทคโนโลยีในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก มีมติในการประชุม ครั้งที่ 1/2560 วันที่ 5 เมษายน 2560 เห็นชอบกรอบแผนการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาค ตะวันออก โดยแผนปฏิบัติการการพัฒนาบุคลากร การศึกษา การวิจัย และเทคโนโลยี เป็นแผนงานหนึ่งใน แผนการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โดยมีคณะกรรมการพัฒนาบุคลากร การศึกษา การ วิจัย และเทคโนโลยี ซึ่งมีเลขาธิการคณะกรรมการนโยบาย เป็นประธาน มีหน้าที่ในการยกร่างแผนดังกล่าว คณะอนุกรรมการฯ ได้เสนอร่างแผนฯ ต่อคณะกรรมการบริหารการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาค ตะวันออกในการประชุมเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2560 ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบในหลักการและให้ฝ่าย เลขาธิการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มโครงการให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ โดยให้ความสำคัญกับโครงการสำคัญที่มีความเร่งด่วนและมีความพร้อมในการดำเนินงาน และให้เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ
สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

3.1 แผนปฏิบัติการการพัฒนาบุคลากร การศึกษา การวิจัย และเทคโนโลยี (พ.ศ. 2560 – 2564)

3.1.1 วัตถุประสงค์

3.1.1.1 เพื่อผลิตกำลังคนให้มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของ
อุตสาหกรรมเป้าหมาย

3.1.1.2 เพื่อสนับสนุนการวิจัย การสร้างนวัตกรรม และการพัฒนา
เทคโนโลยี ซึ่งจะนำไปสู่การ ขับเคลื่อนอุตสาหกรรมเป้าหมายและการต่อยอดในเชิงพาณิชย์ต่อไป

3.1.2 เป้าหมายระยะเร่งด่วน (สัมฤทธิ์ผลภายใน 1 ปี ใช้งบประมาณ 2560-2561)

3.1.2.1 ผลิตครูหรือวิทยากรต้นแบบในอุตสาหกรรมเป้าหมายอย่างน้อย
150 คน สำหรับ บุคลากรที่อยู่ในระบบเพื่อปรับเข้าสู่อุตสาหกรรมเป้าหมาย

3.1.2.2 เด็กและเยาวชนได้รับความรู้ทางวิทยาศาสตร์ หุ่นยนต์ ระบบ
อัตโนมัติ และระบบ สารสนเทศ จำนวนอย่างน้อย 40,000 คน

3.1.2.3 เกษตรกรอย่างน้อย 10,000 รายได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี
องค์ความรู้ใหม่จาก มหาวิทยาลัย

3.1.3 เป้าหมายระยะปานกลาง (สัมฤทธิ์ผลใน 2-5ปี ใช้งบประมาณ 2562-64)

3.1.3.1 ภายใน 2 ปี จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ และศูนย์บริการ เช่น ศูนย์
การเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ ศูนย์การถ่ายทอดเทคโนโลยี IoT และศูนย์ทดสอบใบอนุญาต
มาตรฐานวิชาชีพด้านการออกแบบนวัตกรรมยานยนต์ เป็นต้น อย่างน้อย 10 ศูนย์

3.1.3.2 ภายใน 2 ปี จัดทำหลักสูตรการเรียนการสอน และฝึกอบรม
เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 60 หลักสูตร เช่นหลักสูตรฝึกอบรมและทดสอบสมรรถนะวิชาชีพคลัสเตอร์หุ่นยนต์
อุตสาหกรรม หลักสูตรรถยนต์ไฟฟ้า หลักสูตรหุ่นยนต์อุตสาหกรรม หลักสูตรการบิน พลเรือน และ
หลักสูตรการจัดการสมัยใหม่ เป็นต้น

3.1.3.3 ภายใน 5 ปี บุคลากรทั้งภาครัฐและเอกชนผ่านการอบรม
หลักสูตร ไม่น้อยกว่า 42,000 คน เด็ก เยาวชน และผู้ที่เกี่ยวข้องได้เรียนรู้ทักษะการประกอบอาชีพ
ใน 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย และเข้าค่ายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากกว่า 8,000 คน พร้อมทั้ง
จัดทุนการศึกษาระดับปริญญาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไม่น้อยกว่า 440 ทุน

3.1.3.4 ภายใน 5 ปี ผลิตกำลังคนอาชีพะรองรับ EEC มากกว่า 40,000
คน หรือปีละประมาณ 10,000 คน ทุกคนมีงานที่หารายได้รองรับ

3.1.3.5 ภายใน 5 ปี กำลังแรงงานระดับปริญญาด้านรถยนต์ไฟฟ้าและ
หุ่นยนต์อุตสาหกรรม เพิ่มขึ้นจนถึง 350 คนต่อปี หรือมากกว่า

3.1.3.6 ภายใน 5 ปี ร่วมลงทุนกับบริษัทการบินชั้นนำ ฝึกอบรมนักบิน
และบุคลากรด้านนักบิน ไม่น้อยกว่า 1,000 คน/ปี และช่างซ่อมเครื่องบินเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 500 คน
ต่อปี เพื่อ สนองความต้องการในประเทศไทยและในภูมิภาค

3.1.4 สถานการณ์แรงงาน การพัฒนาบุคลากร การวิจัย และเทคโนโลยี

3.1.4.1 ความต้องการแรงงานอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ EEC สำหรับอุตสาหกรรมที่ขอรับ การส่งเสริมการลงทุนใหม่ จากการประมาณการของมูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง โดยใช้ข้อมูล ปี 2559 - เมษายน 2560 พบว่าจะมีโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนรวม 224 โครงการ มีความต้องการ แรงงานจำนวน 12,213 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 0.6 ของกำลังแรงงานรวมทั้ง 3 จังหวัด โดยการผลิตแรงงาน ระดับปริญญาในพื้นที่ ในปี 2559 พบว่าสามารถผลิตบุคลากรสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้จำนวน 4,297 คน แบ่งเป็นปริญญาตรี 3,762 คน และปริญญาโท 534 คน ซึ่งไม่พอต่อความต้องการ

สำหรับระดับอาชีวศึกษา พบว่า ในปี 2560-2564 มีความต้องการแรงงานอาชีวะใน อุตสาหกรรมเป้าหมายมากกว่าการผลิตแรงงาน จำนวน 56,462 คน โดยหลักสูตรวิชาของอาชีวศึกษา สอดคล้องกับความต้องการและได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากสถานประกอบการ มีผู้เข้าร่วมโครงการ มากกว่า 1 เท่า เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากการศึกษาพบว่า สถานศึกษาในพื้นที่สามารถจัดเตรียมหลักสูตรใหม่ที่สอดคล้องได้ครอบคลุมอุตสาหกรรมเป้าหมาย “แต่ไม่ครบทั้งห่วงโซ่การผลิต”

3.1.4.2 การวิจัย การสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยี ในปี 2558 บุคลากรวิจัยและพัฒนาใน ตลาดแรงงานมีทั้งสิ้น 59,416 คน หรือคิดเป็น 13 คน ต่อประชากร 10,000 คน มีสัดส่วนมูลค่าการลงทุนเพื่อ การวิจัยระหว่างรัฐกับเอกชนอยู่ที่ร้อยละ 45 กับ 55 สัดส่วนค่าใช้จ่ายการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 0.62 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ซึ่งจะต้องพัฒนาอย่างจริงจังเพื่อให้บรรลุ เป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้ในปี 2564 ให้อัตราบุคลากร ด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มเป็น 25 คน ต่อประชากร 10,000 คน และเป้าหมายสัดส่วนการลงทุนภาครัฐกับเอกชนที่ร้อยละ 30 กับ 70 นอกจากนั้นกำหนดสัดส่วนค่าใช้จ่ายการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 1.5 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ บุคลากรวิจัยและพัฒนาที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยปี 2560 มีนักเรียนทุนในความดูแลของ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ที่กำลังศึกษาในต่างประเทศ มีจำนวนทั้งสิ้น 3,664 คน เป็นนักเรียนทุนกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากที่สุด (ร้อยละ 21 ของนักเรียนทุนรัฐบาล) โดยกลุ่ม วิชาที่มีผู้กำลังศึกษามากที่สุดอยู่ในกลุ่มสาขาวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ ชีววิทยา การแพทย์ ฟิสิกส์ และเคมี โดยในจำนวนนี้ กำลังศึกษาระดับปริญญาเอกร้อยละ 43 รองลงมา คือ ปริญญาตรี ร้อยละ 36 และปริญญาโท ร้อยละ 19 ที่เหลือเป็นการศึกษาประกาศนียบัตรชั้นสูง

นอกจากนั้น กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีโปรแกรมการพัฒนากำลังคนเริ่มตั้งแต่ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นต้นไป ซึ่งปัจจุบันมีผู้ผ่านการพัฒนาจากโปรแกรมต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น 4,832 คน และกำลังศึกษา (ทั้งในและต่างประเทศ) 2,602 คน โปรแกรมที่มีการพัฒนาบุคลากรมากที่สุด คือ การ สนับสนุนทุนรัฐบาลด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในและต่างประเทศ รองลงมา คือ การส่งเสริม ห้องเรียนวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และในปัจจุบันได้กำหนดกิจกรรมสนับสนุน บุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) การสนับสนุนทุนการศึกษา 2) การ จัดหลักสูตรสาขาขาดแคลน 3) การบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน และ 4) การเพิ่มความสามารถ ภาคเอกชนในการวิจัยและพัฒนา ซึ่งในพื้นที่ EEC

มีผู้ได้รับทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายจำนวน 67 คน คาดว่าจะจบในปี 2565 นอกจากนี้ มติคณะกรรมการนโยบายและพัฒนาศึกษาเมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2560 เห็นชอบแผนสนับสนุนนักเรียนทุนกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปี 2561-2565 คาดว่าสำหรับ อุตสาหกรรมเป้าหมายประมาณ 300 คน สำหรับพื้นที่ EEC

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นพัฒนาให้มีเยาวชนสนใจการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มากขึ้น โดย การปลูกฝัง สร้างแรงบันดาลใจ และกระตุ้นให้เด็กและเยาวชนสนใจด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษา ตลอดจนการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถ ของครูวิทยาศาสตร์ และการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ของภาคอุตสาหกรรมควบคู่ไป ด้วย

3.1.4.3 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาบุคลากร เทคโนโลยีและงานวิจัย ที่ภาครัฐดำเนินการ ในพื้นที่ EEC ได้แก่

3.1.4.3.1 รัฐบาลอนุมัติเครื่องมือทางนโยบายที่สำคัญแล้ว ได้แก่

- การประกาศเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECi) เป็นแหล่ง คัดค้านวัตกรรมและเทคโนโลยี

- การประกาศเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมและนวัตกรรมดิจิทัล (EECd) ภายในพื้นที่

- เร่งรัดให้มีการดำเนินงานตามมาตรการส่งเสริมให้มีการนำผู้เชี่ยวชาญที่มีความสามารถสูงจากต่างประเทศ เข้ามาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรและความต้องการจ้างงานในพื้นที่ EEC โดยเร็ว ได้แก่ มาตรการภาษี มาตรการผลักดันวีซ่าสำหรับผู้มีความรู้หรือทักษะระดับสูง ศูนย์บริการวีซ่าและใบอนุญาตทำงานของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

- การอนุญาตให้สถาบันการศึกษาที่มีศักยภาพสูงจากต่างประเทศสามารถดำเนินการ ได้ในเขตพื้นที่ EEC ตามคำสั่ง คสช. ที่ 27/2560 และ ที่ 29/2560

3.1.4.3.2 หน่วยงานหลักร่วมมือกันภายใต้เป้าหมายเดียวกัน ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อรับผิดชอบการพัฒนาบุคลากรในพื้นที่ EEC หลายคณะ เช่น คณะกรรมการขับเคลื่อนการศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน และมีปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนงานพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก นอกจากนี้ คณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ประชุมร่วมกับมหาวิทยาลัยในพื้นที่ทั้ง 9 แห่ง กำหนดความเชี่ยวชาญ ความพร้อมของมหาวิทยาลัย และแนวทางการสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร การวิจัยและเทคโนโลยี เพื่อรองรับ อุตสาหกรรมเป้าหมาย โดยจะมีการร่วมกันทำหลักสูตร อบรมบุคลากรงานวิจัย และกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ทุกคณะทำงานร่วมกันภายใต้แผนพัฒนาบุคลากร การศึกษา การพัฒนาเทคโนโลยี รองรับการ พัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก

3.1.5 แนวทางการพัฒนา การพัฒนาบุคลากรตามแผนนี้ ให้ความสำคัญกับ 4 ทิศทางหลัก

3.1.5.1 ผลิตบุคลากร และสร้างความรู้ ตามความต้องการของตลาด โดยเฉพาะงานที่มีรายได้สูงสำหรับคนทั่วไป ซึ่งจะไม่ก่อให้เกิดปัญหาจบมาแล้วไม่มีงานทำ หรือการทำงานต่ำระดับ

3.1.5.2 ผู้ประกอบการเอกชนประสานงานโดยตรงกับสถาบันการศึกษา โดยมีหน่วยงาน ของรัฐคอยเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ และปิดช่องว่างทำให้เกิดความเป็นไปได้

3.1.5.3 ระดมความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและศูนย์เทคโนโลยีชั้นนำทั่วโลก มาร่วมมือ กับสถาบันการศึกษาไทย และเชิญชวนผู้เชี่ยวชาญเข้ามาทำงานและฝึกอบรมบุคลากรไทย

3.1.5.4 ร่วมมือกับนักลงทุนเอกชนชั้นนำของโลก ผลิตบุคลากรสนองความต้องการของ ภูมิภาค โดยเฉพาะในด้านการบิน ระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์ การท่องเที่ยว และการแพทย์

3.1.6 แนวทางการส่งเสริมการวิจัยและเทคโนโลยี การส่งเสริมปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลให้เกิดการ วิจัย สร้างนวัตกรรม และการพัฒนาเทคโนโลยี ซึ่งจะนำไปสู่การต่อยอดการพัฒนา และการขับเคลื่อนการ พัฒนาในพื้นที่อย่างยั่งยืน ประกอบด้วยอย่างน้อย 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) นักวิจัย/ ผู้ประกอบการ/ แหล่ง เงินทุน 2) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (ห้องแล็บ/ ห้องทดลอง) และหน่วยงานสนับสนุน 3) ระบบ สิทธิบัตร/ ลิขสิทธิ์ 4) การตลาด เช่น การส่งเสริมช่องทางในการใช้สินค้านวัตกรรมโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาครัฐ และผู้ประกอบการเอกชน และ ส่งเสริมให้มีกลไกในการนำเอาสินค้านวัตกรรม และเกิดการเชื่อมโยง/ เข้าถึงระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภค

3.1.7 กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนา ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนการศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนา พิเศษภาคตะวันออก ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธาน ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2560 ทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนการศึกษาตามแผน และกำกับกำกับการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการนี้ รวมทั้งจัดทำรายละเอียดความเป็นเลิศของแต่ละหลักสูตรของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

3.1.7.1 จัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาการวิจัย และเทคโนโลยี โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นประธาน ทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนการศึกษาตามแผน และกำกับและดำเนินงานในเรื่องการวิจัยและเทคโนโลยีตามแผนปฏิบัติการนี้

3.1.7.2 จัดตั้งศูนย์ประสานความต้องการและการผลิตบุคลากรในพื้นที่ EEC ของนักลงทุนกับสถาบันการศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นเจ้าภาพร่วมกับ BOI

3.1.7.3 วางระบบการติดตามประเมินผลตามแผนปฏิบัติการนี้ เพื่อติดตามความก้าวหน้าการ ดำเนินงาน และประเมินความสำเร็จของการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น

3.2 แผนปฏิบัติการการพัฒนาบุคลากร การศึกษา การวิจัย และเทคโนโลยี

3.2.1 แผนงานโครงการ ปี 2560-2564 ประกอบด้วย 2 แนวทาง ได้แก่ แนวทางการพัฒนา บุคลากร และการศึกษา และแนวทางการพัฒนาการวิจัย และเทคโนโลยี รวมทั้งสิ้น 67 โครงการ ครอบคลุม วงเงิน 6,780.35 ล้านบาท แยกเป็น แผนงานระยะเร่งด่วน 34 โครงการ ครอบคลุม วงเงิน 1,107.29 ล้านบาท และแผนงานระยะกลาง 53 โครงการ (เป็นโครงการต่อเนื่องมาจากระยะเร่งด่วน 17 โครงการ) ครอบคลุม วงเงิน 5,673.07 ล้านบาท

ตารางที่ 4 - 4 แผนงานโครงการ ปี 2560 - 2564

โครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวม
	ระยะเร่งด่วน (34 โครงการ)		ระยะปานกลาง (53* ต่อเนื่อง 17 โครงการ)			
	2560	2561	2562	2563	2564	
แนวทางที่ 1 (67 โครงการ) การพัฒนาบุคลากร และการศึกษา	26.00	685.93	1,568.17	1,470.40	1,128.42	4,878.92
แนวทางที่ 2 (20โครงการ) การพัฒนางานวิจัย และเทคโนโลยี	20.00	375.36	532.08	418.70	555.29	1,901.43
รวม	46.00	1,061.29	2,100.25	1,889.10	1,683.71	9,780.35

* หมายเหตุ เป็นโครงการต่อเนื่องจากระยะเร่งด่วน

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, ออนไลน์, 2563

แผนการลงทุนแบ่งเป็น 2 ระยะ ระยะเร่งด่วน (2560 - 2561) ประกอบด้วยโครงการสำคัญเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการในปี 2560 - 2561 จำนวน 34 โครงการ วงเงิน 1,107.29 ล้านบาท ประกอบด้วย

3.2.1.1 การพัฒนาบุคลากร และการศึกษา ได้แก่ โครงการสนับสนุนอาจารย์/นักวิจัยชั้นนำจากสถาบันที่มีชื่อเสียงในต่างประเทศ โครงการพัฒนาความร่วมมือระหว่างสถาบันวิจัยกับนักวิจัย โครงการจัดตั้ง มหาวิทยาลัย โครงการสนับสนุนอาจารย์/นักวิจัยชั้นนำจากสถาบันที่มีชื่อเสียงในต่างประเทศ โครงการพัฒนา ความร่วมมือระหว่างสถาบันวิจัยกับนักวิจัย การจัดทำหลักสูตรระยะสั้นสำหรับฝึกอบรมครูผู้สอน ปรับ หลักสูตรในสองปีสุดท้ายของการศึกษา และ ผู้ปฏิบัติงานในโรงงานที่ต้องการเพิ่มทักษะการทำงานในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ได้รับการรับรองมาตรฐานแล้ว รวม 10 โครงการ เช่น โครงการพัฒนาบุคลากร ทางการบินและศึกษาความเป็นไปได้ ในการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมทางการบิน โครงการร่วมมือกับนักลงทุนระดับโลกนำร่องสร้างแคมเปียนต้นแบบการเปลี่ยนผ่านโรงงานไปสู่อุตสาหกรรม 4.0 ในพื้นที่ EEC เป็นต้น จัดทำ มาตรฐานวิชาชีพ และการรับรองมาตรฐาน/ คุณภาพวิชาชีพที่เกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ (Skill Sets & Competencies) ตามความต้องการจ้างงานและการพัฒนาในพื้นที่ โดยเฉพาะในส่วนของ อุตสาหกรรมเป้าหมาย เช่น โครงการจัดตั้งศูนย์รับรองสมรรถนะตามมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพแมคคาทรอนิกส์สำหรับอุตสาหกรรม ในเขตจังหวัดชลบุรี จัดให้มีห้องแล็บกลาง 1 โครงการ ได้แก่ โครงการร่วมมือจัดตั้งสนาม ทดสอบ ทดลอง (Testbed) นวัตกรรมไอโอทีและระบบอัตโนมัติในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมและนวัตกรรม ดิจิทัล

3.2.1.2 สำหรับการพัฒนาการวิจัย และเทคโนโลยี ในระยะเร่งด่วน จำนวน 11 โครงการ กรอบวงเงิน 395.26 ล้านบาท เช่น โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีให้กับโรงเรียนใน พื้นที่ระเบียงเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โครงการพัฒนา สถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจ พิเศษภาคตะวันออก (EEC School) เพื่อพัฒนา คุณภาพการเรียนการสอนทางด้านภาษาด้านวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีและการประกอบอาชีพ 10 อุตสาหกรรม โครงการสนับสนุนการผลิตบัณฑิตสู่ภาคอุตสาหกรรมและ สถาบันการศึกษาในพื้นที่ EEC โครงการวิจัย พัฒนา โดยนวัตกรรมเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจสินค้าเกษตรจังหวัด ระยอง และ โครงการนำร่องกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น

3.2.2 แผนการลงทุนระยะปานกลาง ประกอบด้วยโครงการที่สนับสนุนการพัฒนาบุคลากร การศึกษา การวิจัยและเทคโนโลยี ในปี 2562 - 2564 จำนวน 53 โครงการ วงเงิน 5,673.07 ล้านบาท ประกอบด้วยการพัฒนาบุคลากร และการศึกษา 44 โครงการ การพัฒนาการวิจัยและเทคโนโลยี 9 โครงการ เป็นโครงการใหม่ 33 โครงการ และโครงการที่ดำเนินการต่อเนื่องจากปี 2561 จำนวน 20 โครงการ ได้แก่

3.2.2.1 แนวทางการพัฒนาบุคลากรและการศึกษา รวม 44 โครงการ งบประมาณ 4,167 ล้านบาท ได้แก่ มาตรการเปิดหลักสูตรการอบรมระยะสั้นในอุตสาหกรรมเป้าหมาย เช่น โครงการร่วมมือกับ นักลงทุนระดับโลกด้านดิจิทัล นำร่องสร้างแชมป์ต้นแบบปรับเปลี่ยนโรงงาน ของสำนักงานเศรษฐกิจดิจิทัล โครงการสร้างเครือข่ายพัฒนาจัดการศึกษา ของวิทยาลัยการอาชีพพนสนิมคม โครงการพัฒนาหลักสูตรผลิต บุคลากรด้านซ่อมระบบราง และบุคลากรด้านซ่อมอากาศยาน และโครงการพัฒนาวิจัยหลักสูตรอาชีพ ของ วิทยาลัยเทคนิคพิทยา มาตรการจัดห้องแล็บกลาง เช่น โครงการจัดทำแพลตฟอร์มและเครื่องมือออกแบบวิศวกรรมดิจิทัลภายในศูนย์ออกแบบ IoT โครงการพัฒนาห้องปฏิบัติการประดิษฐ์กรรม เพื่อจัดห้องปฏิบัติการให้ โรงเรียนใน 3 จังหวัด โครงการร่วมมือจัดตั้งสนามทดสอบนวัตกรรมไอโอที ของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม มาตรการเตรียมบุคลากร เช่น โครงการต้นแบบโรงเรียนประถมใน EEC จำนวน 20 แห่ง โครงการพัฒนาบุคลากรของศูนย์อาชีวศึกษา โครงการพัฒนาเกษตรการอัจฉริยะ โครงการศูนย์แบบการพัฒนาและทดสอบสมรรถนะด้านการเรียนรู้ โครงการเพิ่มทักษะด้านภาษาด้วยกระบวนการ STAR STEM สำหรับบุคลากรใน อุตสาหกรรมท่องเที่ยว โครงการหลักสูตรปริญญาโทด้านการค้าการลงทุน โครงการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ โครงการให้ทุนการศึกษาด้านที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม โครงการพัฒนากำลังคนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าในอุตสาหกรรมหุ่นยนต์ ดิจิทัล อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ เป็นต้น มาตรการจัดทำมาตรฐาน วิชาชีพ เช่น โครงการศูนย์อบรมและทดสอบฝีมือแรงงานวิชาชีพของวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี โครงการสร้าง มาตรฐานเพื่อทดสอบวัสดุและชิ้นส่วนคอมโพสิตสำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย มาตรการจัดตั้ง สถาบันการศึกษา ศูนย์ฝึกอบรม และวิจัย รวม 7 โครงการ เช่น โครงการศูนย์นวัตกรรมอาหาร ศูนย์ ฝึกอบรมและทดสอบมาตรฐานวิชาชีพคลัสเตอร์หุ่นยนต์ อุตสาหกรรม ศูนย์วิจัยและพัฒนาหุ่นยนต์ ของ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศวันออก การจัดตั้งสถาบันโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ ศูนย์การเรียนรู้เทคโนโลยี ศูนย์ทดสอบใบอนุญาตมาตรฐานวิชาชีพด้านออกแบบยานยนต์ ของวิทยาลัยเทคนิคพิทยา โครงการจัดตั้งโรงเรียน เทคโนโลยีอาชีวนานาชาติ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง เป็นต้น

3.2.2.2 แนวทางการการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี รวม 9 โครงการ งบประมาณ 1,506.07 ล้านบาท เช่นโครงการศูนย์วิจัยและพัฒนาหุ่นยนต์อุตสาหกรรม โครงการทุนการศึกษาสถาบันวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีขั้นสูง ทุนสนับสนุนนักวิจัยชั้นนำจากต่างประเทศในสาขาอุตสาหกรรมเป้าหมาย โครงการ พัฒนาความร่วมมือการวิจัยระหว่างสถาบันในพื้นที่ EEC ของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น

3.2.3 โครงการระยะเร่งด่วนที่มีความจำเป็นแต่ยังไม่มียกงบประมาณสนับสนุน การดำเนินงานมีอยู่จำนวน 19 โครงการ วงเงิน 861.02 ล้านบาท

3.2.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

3.2.4.1 นักเรียน นักศึกษาที่จบการศึกษา ทั้งในระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา มีศักยภาพตรงตาม ความต้องการในอุตสาหกรรมเป้าหมาย เป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จในการผลักดันการเติบโตของอุตสาหกรรม เป้าหมายและระบบเศรษฐกิจ

3.2.4.2 มีหลักสูตรเฉพาะที่สอดคล้องกับทักษะ สมรรถนะ และการฝึกปฏิบัติในอุตสาหกรรมเป้าหมาย ที่สามารถนำไปใช้ในการเพิ่มศักยภาพของกำลังแรงงานในปัจจุบัน และในอนาคต เป็นต้นแบบในการพัฒนาทั้ง ในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา ที่สามารถนำไปต่อยอดในการพัฒนาบุคลากรในอนาคต

3.2.4.3 ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเป้าหมายมีแรงงานที่มีความรู้ และทักษะตรงกับความต้องการและ เพียงพอ ผู้ประกอบการสามารถยกระดับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของอุตสาหกรรมเป้าหมาย ให้มีคุณภาพ มาตรฐาน และมีความทันสมัย สามารถแข่งขันกับประเทศคู่แข่งได้

3.2.4.4 มีงานวิจัยและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ตรงตามความต้องการของอุตสาหกรรมเป้าหมาย

3.2.4.5 เศรษฐกิจของประเทศเจริญเติบโต โดยอาศัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมในสัดส่วนที่เพิ่มมากขึ้น

4. แผนปฏิบัติการการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในแผนงานย่อยภายใต้แผนการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษ ภาคตะวันออก (EEC) เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการยกระดับคุณภาพการท่องเที่ยวในพื้นที่สาม จังหวัดในภาคตะวันออก ได้แก่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง สู่การท่องเที่ยวระดับโลกอย่างยั่งยืน รองรับ นักท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดี และกลุ่มเชิงสุขภาพ เพื่อสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวให้ประชาชนในพื้นที่ให้สูงขึ้น จากการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว โดยมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมและโลจิสติกส์เพื่อ เชื่อมโยงระบบขนส่งและสถานท่องเที่ยวในพื้นที่ สนับสนุนการค้า การบริการ การท่องเที่ยวที่จะเพิ่มขึ้น อำนวยความสะดวกในการเดินทางได้สะดวก รวดเร็วและปลอดภัย รวมทั้งสร้างความมั่นใจและภาพลักษณ์ด้าน การขนส่งและการท่องเที่ยวให้แก่ประชาชน นักท่องเที่ยว และนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ กรอบแนวคิดการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวประกอบด้วยการใช้ตลาดและแนวโน้มของการท่องเที่ยวเป็นตัวนำ ควบคู่กับการใช้ประโยชน์จากการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก รวมทั้งสนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยได้นำความเห็นและข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการฯ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มาพิจารณาร่วมกับสถานการณ์การท่องเที่ยวในพื้นที่ EEC เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพการท่องเที่ยวของพื้นที่ และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ EEC และเพื่อจัดทำข้อเสนอ แนวคิดและแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ EEC รวมทั้งเสนอแนะแผนงานโครงการ สำคัญเพื่อการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป ในการนี้ คณะอนุกรรมการฯ ได้เสนอร่างแผนปฏิบัติการฯ ต่อคณะกรรมการบริหารการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ในการประชุมเมื่อวันที่ 17 มกราคม 2561 ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบในหลักการ และให้ฝ่ายเลขานุการนำเสนอร่างแผนปฏิบัติการฯ ต่อคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกต่อไป แผนปฏิบัติการการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ.2560-2564

4.1 วัตถุประสงค์ เพื่อยกระดับคุณภาพการท่องเที่ยวในพื้นที่สามจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงใต้แก่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง ผู้การท่องเที่ยวระดับโลกรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดี และกลุ่มเชิงสุขภาพ โดยมีพัทยา สัตหีบ และระยอง เป็นวงแหวนการท่องเที่ยวหลัก ขยายสู่ฉะเชิงเทรา ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและ แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ และขยายสู่แหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ

4.2 บทบาทและทิศทางการพัฒนา เพื่อสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวให้ประชาชนในพื้นที่ให้สูงขึ้น สร้างความมั่งคั่ง โดยมีสโลแกนว่า “B-Leisure Destination”- Harmony of Business and Leisure หรือ “จุดหมายที่ผสมผสานระหว่างธุรกิจและการพักผ่อน” เป็นการเดินทางมาทำงานหรือทำธุรกิจในพื้นที่ต่าง ๆ พร้อมกับการท่องเที่ยวและพักผ่อนกับครอบครัวในคราวเดียวกัน ในเชิงรูปแบบการท่องเที่ยวประเภท “Family Destination” เพื่อยกระดับคุณภาพการท่องเที่ยวในพื้นที่ EEC สู่ระดับนานาชาติ โดยจำเป็นต้องอาศัยเครือข่ายโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและโลจิสติกส์ เพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมหลัก และต่อเนื่องในพื้นที่ EEC ทั้งนี้ ได้กำหนดบทบาทและทิศทางการท่องเที่ยวภาพรวม EEC และรายจังหวัด ตามลักษณะเด่น ของศักยภาพ ได้แก่

4.2.1 พัทยา สัตหีบ และระยอง เป็นวงแหวนการท่องเที่ยวหลัก ขยายสู่ฉะเชิงเทราซึ่งเป็น แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ และขยายสู่แหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ โดยอาศัย เครือข่ายโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและโลจิสติกส์จากโครงการ EEC เพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวและ อุตสาหกรรมหลักและต่อเนื่องในพื้นที่

4.2.2 ฉะเชิงเทรา : Thai Way of Life เนื่องจากมีจุดเด่นทางด้านگردำเนินวิถีชีวิตกลุ่มแม่น้ำบางปะกง วัฒนธรรม และท่องเที่ยวเชิงเกษตร

4.2.3 ชลบุรี : Modern of the East เพราะมีความทันสมัยผสมผสานกับความเป็นท้องถิ่น และ เมืองพัทยาคือ 1 ใน 5 MICE City ของประเทศไทย 2.4 ระยอง : BIZ City อันเนื่องมาจากเป็นพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมและมีการดำเนินธุรกิจเป็นจำนวนมาก

4.3 เป้าหมายของแผนภายในปี พ.ศ.2564

4.3.1 จำนวนนักท่องเที่ยวในพื้นที่ EEC เพิ่มขึ้นเกือบ 1.5 เท่า จาก 29.89 ล้านคน เป็น 46.72 ล้านคน และรายได้เพิ่มขึ้นเกือบ 1.8 เท่า จาก 285,572 ล้านบาท เป็น 528,590 ล้านบาท

4.3.2 มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และสามารถรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะกลุ่มครอบครัวและนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

4.3.2.1 มีแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ 6 แห่ง (ฉะเชิงเทรา 1 แห่ง ชลบุรี 2 แห่ง และระยอง 3 แห่ง)

4.3.2.2 แหล่งท่องเที่ยวได้รับการปรับปรุงภูมิทัศน์และพัฒนาเส้นทาง/กิจกรรมท่องเที่ยว รวม 17 แห่ง (ฉะเชิงเทรา 13 แห่ง ชลบุรี 2 แห่ง และระยอง 2 แห่ง) เช่น พิพิธภัณฑ์เมืองฉะเชิงเทรา ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ ตลาดเก่าคลองสวนร้อยปี ชายหาดบางเสร่ และพื้นที่ชุ่มน้ำ บึงสำนักรใหญ่ เป็นต้น

4.3.2.3 มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวในพื้นที่ 3 จังหวัด EEC เพิ่มขึ้น เช่น ห้องน้ำรวม 10 แห่ง (ฉะเชิงเทรา 2 แห่ง ชลบุรี 4 แห่ง และระยอง 4 แห่ง) ป้ายบอกทางรวม 8 แห่ง (ฉะเชิงเทรา 2 แห่ง ชลบุรี 3 แห่ง และระยอง 3 แห่ง) เส้นทางจักรยานรวม 14 แห่ง

(ฉะเชิงเทรา 5 แห่ง ชลบุรี 5 แห่ง และระยอง 4 แห่ง) Application ทางการท่องเที่ยว ระบบสาธารณูปโภคป้องกันน้ำท่วม ระบบบำบัดน้ำเสีย การนำสายไฟฟ้าลงใต้ดินในพื้นที่เมืองพัทยา

4.3.2.4 มีการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการสร้างบรรยากาศที่ดีสำหรับการท่องเที่ยวในพื้นที่ 3 จังหวัด EEC การกำจัดขยะอย่างถาวรบนเกาะต่าง ๆ ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยเริ่มจากขยะบนเกาะล้าน และการจัดเก็บขยะตามแนวชายหาดโดยร่วมกับกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น อาทิเช่น หาดบางเสร่ หาดแม่รำพึง หาดสวนสน

4.3.3 การเดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่ EEC มีความสะดวกรวดเร็วมากขึ้น เนื่องจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางคมนาคมเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ดังนี้

4.3.3.1 ทางบก

4.3.3.1.1 ขยายช่องจราจร 4 เลนพร้อมทั้งเลนจักรยาน บริเวณหาดแสงจันทร์-สุชาติ ระยะทาง 987 เมตร สร้างถนนพร้อมท่อระบายน้ำ บริเวณตำบลนาจอมเทียน จังหวัดชลบุรี ระยะทาง 2 กิโลเมตร เป็นต้น

4.3.3.1.2 สะพานข้ามแม่น้ำประแส จังหวัดระยอง สะพานไม้เดินศึกษาธรรมชาติ กว้าง 2 เมตร ยาว 120 เมตร ชุมชนจุกเสม็ด จังหวัดระยอง สะพาน คสล. บริเวณท่าภาณุรังษี (ท่าบน) เชื่อมโยงเส้นทาง การท่องเที่ยวไปยังเกาะสีชัง เป็นต้น

4.3.3.1.3 รถไฟรางเบาในพื้นที่เมืองพัทยา ผ่านถนนเลียบชายหาดพัทยาและถนนพัทยาสาย 2 วนเป็นรอบ รวมระยะทางยาวประมาณ 9 กิโลเมตร (คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี 2565) เป็นต้น

4.3.3.1.4 เส้นทางจักรยานจากสนามบินอู่ตะเภาผ่านแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ทั้งธรรมชาติ เช่น เขตห้ามล่า สัตว์ป่าเขาชีโอน วัฒนธรรม บ้านซากแก้ว และมนุษย์สร้างวิหารเซียนเขาชีจรรย์ เป็นต้น ขึ้นไปยังหาดจอมเทียน ระยะทางประมาณ 40 กิโลเมตร

4.3.3.2 ทางน้ำ

4.3.3.2.1 พัฒนาท่าเรือเพื่อการท่องเที่ยว จำนวน 2 แห่ง ท่าเทียบเรือสำราญ (Cruise) และท่าเรือเฟอร์รี่ ที่พัทยา

4.3.3.2.2 สะพานท่าเทียบเรือแหลมมู บริเวณเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี สร้างสะพานเพื่อเชื่อมโยงระหว่าง ท่าภาณุรังษี กับเกาะสีชัง

4.3.4 จัดตั้งสถาบันพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยวในเมืองบางแสน จังหวัดชลบุรี ซึ่งจะช่วยให้มีหลักสูตรพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการท่องเที่ยวที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มเป้าหมายและความต้องการของนักท่องเที่ยว

4.3.5 มีมาตรการรักษาความปลอดภัย สนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลการท่องเที่ยวในพื้นที่ EEC โดยมี การติดตั้งกล้องวงจรปิดในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวอย่างน้อย 200 จุด ครอบคลุมพื้นที่สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ และเขตเทศบาล

4.4 สถานการณ์การท่องเที่ยวในพื้นที่ EEC การท่องเที่ยวไทยในพื้นที่ EEC ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นทั้งด้านจำนวน ผู้มาเยี่ยมเยือน และรายได้จากการท่องเที่ยวในพื้นที่ EEC ส่วนใหญ่เป็นผลสืบเนื่องจากศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของเมืองพัทยา โดยในปี พ.ศ.2559 มีผู้มาเยี่ยมเยือนในพื้นที่ EEC จำนวน 26,229,503 คน และ มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยของจำนวนผู้มาเยี่ยมเยือน

ระหว่างปี พ.ศ.2555 - 2559 อยู่ที่ร้อยละ 9.68 ต่อปี ทั้งนี้ จังหวัดชลบุรีมีผู้มาเยี่ยมเยือนมากที่สุด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 61.96 ของจำนวนผู้มาเยี่ยมเยือนในพื้นที่ EEC ทั้งหมด รองลงมาคือจังหวัดระยอง และฉะเชิงเทรา คิดเป็นร้อยละ 26.42 และ 11.62 ตามลำดับ ในขณะที่ รายได้จากการท่องเที่ยวในพื้นที่ EEC มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามจำนวนผู้มาเยี่ยมเยือน โดยในปี พ.ศ. 2559 มีจำนวน 241,126.73 ล้านบาท และมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยของรายได้จากผู้มาเยี่ยมเยือนระหว่าง ปี พ.ศ. 2555-2559 ร้อยละ 19.91 ต่อปี โดยในปี พ.ศ.2559 จังหวัดชลบุรียังเป็นจังหวัดที่มีรายได้จากผู้มาเยี่ยมเยือนมากที่สุด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 85.54 ของรายได้จากผู้มาเยี่ยมเยือนในพื้นที่ EEC ทั้งหมด

EEC เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญจำนวนมาก และมีความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว อาทิ แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนันทนาการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม และการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ (Business tourism) หรือธุรกิจไมซ์ (MICE) โดยเฉพาะในเมืองพัทยา อีกทั้งยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น (Man-made Attraction) อาทิ สวนสนุก สวนน้ำ ศูนย์การค้า สถานบันเทิง และการจัดงานกิจกรรมพิเศษ เช่น การจัดแข่งขันกีฬาทางน้ำ การจัดแสดงคอนเสิร์ต และการแสดงนิทรรศการระดับนานาชาติ เป็นต้น เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดสิ่งจูงใจในการท่องเที่ยว นอกจากนี้ ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่ EEC ยังได้พัฒนาและนำเสนอกิจกรรมการท่องเที่ยวในรูปแบบที่หลากหลาย และสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักท่องเที่ยวแบบกลุ่มครอบครัว กลุ่มธุรกิจและการลงทุน ระดับนานาชาติ

อย่างไรก็ดี ยังพบประเด็นปัญหาและอุปสรรคการพัฒนาการท่องเที่ยวบางประการ อาทิ การปรับปรุงคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะเมืองพัทยา การจัดการการท่องเที่ยวที่ขาดความสมดุลระหว่างพื้นที่ท่องเที่ยว กลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวที่ไม่มีคุณภาพ โครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมและโลจิสติกส์ บางพื้นที่ยังไม่สะดวก ไม่เชื่อมโยงถึงแหล่งท่องเที่ยวหรือเชื่อมโยงแต่มีปัญหามาตรฐานและความพอเพียง ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยว ขาดแคลนแรงงานและการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและความปลอดภัยและความเชื่อมั่นจากนักท่องเที่ยว

4.5 แนวทางการพัฒนาที่สำคัญ

4.5.1 การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดและจูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น เช่น ส่งเสริมให้เกิดเทรนด์ท่องเที่ยวใหม่ที่มีความหลากหลายรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวได้มากยิ่งขึ้น สร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ (Man-made Attractions) โดยมุ่งเน้นการพัฒนาไปที่สนามบินอู่ตะเภาเชื่อมโยง เส้นทางท่องเที่ยวใหม่กับการท่องเที่ยวเชิงชุมชนและวิถีชีวิตชุมชน รวมทั้งการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการกำจัดขยะตามแนวชายฝั่งทะเลและเกาะท่องเที่ยวสำคัญ อาทิ เกาะล้าน การปรับปรุงป้าย บอทางและป้ายสัญลักษณ์ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน การปรับปรุงระบบเสียงบรรยายให้มีหลากหลายภาษา มากขึ้น เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ การจัดพื้นที่ (Zoning) เพื่อการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพการจัดการพื้นที่และสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่ EEC เป็นต้น โดยมีโครงการสำคัญ อาทิ ศูนย์กลางการจัดประชุมและนิทรรศการ (MICE City) Pattaya on Pier

4.5.2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวได้สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย รวมทั้งช่วยกระจายตัวของนักท่องเที่ยวไปสู่เมืองท่องเที่ยว รองด้วยการสนับสนุนการลงทุนพัฒนาคมนาคมและโลจิสติกส์ภายใต้แผนงาน EEC เพื่อรองรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เช่น ระบบขนส่งจาก สนามบินอู่ตะเภาสู่เมืองหลัก พัฒนาท่าเทียบเรือสำราญ (Cruise) ที่พัทยา และส่งเสริมการขยายเส้นทางเรือ และเรือสำราญจากต่างประเทศให้แวะพักที่พัทยา และพัฒนาท่าเรือเฟอร์รี่เพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวจากพัทยาและระยองสู่เกาะต่าง ๆ ในพื้นที่ให้สะดวก ปลอดภัย และได้มาตรฐานขึ้น โดยมีโครงการสำคัญ อาทิ การ ปรับปรุงถนนหมายเลข 331 ทำสะพาน ถนนสุขุมวิท เพิ่มเติมทางออกถนนมอเตอร์เวย์ ถนนเลียบริมชายฝั่งเฉลิม บูรพาชลทิต รถไฟความเร็วสูงเชื่อมสนามบินสุวรรณภูมิ-สนามบินอู่ตะเภา และรถไฟรางเบา (Tram) ภายในพัทยา เชื่อมต่อรถไฟความเร็วสูง ปรับสนามบินอู่ตะเภาเพื่อใช้ในเชิงพาณิชย์เต็มรูปแบบ และพัฒนาท่าเรือเพื่อเป็น Cruise Terminal และท่าเรือเฟอร์รี่ จัดให้มีรถโดยสารรับจ้างสาธารณะจากสนามบินอู่ตะเภา เพื่ออำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวและนักลงทุนที่จะเดินทางไปในพื้นที่ต่าง ๆ รวมทั้งการสร้างเส้นทางจักรยาน เพื่อเชื่อมโยงสนามบินอู่ตะเภาท่าอากาศยานและเมืองท่องเที่ยว

4.5.3 การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และเพียงพอต่อความต้องการของตลาด และครอบคลุมทุกสาขาการท่องเที่ยว โดยการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวที่สอดคล้องความต้องการของตลาดแรงงาน โดยใช้ “สัทธิ์โมเดล” ในการเรียนรู้ควบคู่กับการทำงานเพื่อเพิ่มศักยภาพบุคลากร และสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมด้านการท่องเที่ยวสนับสนุนบุคลากรให้มีสมรรถนะขั้นพื้นฐานตามตำแหน่งงาน และได้รับการฝึกอบรมที่ได้มาตรฐานสากล โดยมีโครงการสำคัญ อาทิ โครงการจัดตั้งสถาบันพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยว เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดตั้งสถาบันพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยว และศูนย์การศึกษาด้านการท่องเที่ยว (Tourism Education Center) โครงการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

4.5.4 การสร้างความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว อันเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้กับพื้นที่ EEC และประเทศไทย ด้วยการเสริมสร้างภาพลักษณ์คุณภาพและความปลอดภัยให้กับพื้นที่ EEC โดยเฉพาะการสร้างภาพลักษณ์ใหม่ของการท่องเที่ยวเมืองพัทยา และมุ่งเน้นการสื่อสารคุณค่าและภาพลักษณ์ของ EEC ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม (Preferred Destination) ที่มีคุณภาพสูงต่อนักท่องเที่ยว มีมาตรการรักษาความปลอดภัยและมาตรการป้องกัน ข้อควรปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย และสิ่งที่ควรกระทำในกรณีฉุกเฉิน รวมทั้งสนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลการท่องเที่ยวในพื้นที่ EEC โดยมีโครงการสำคัญ อาทิ โครงการพัฒนาเสริมสร้างระบบการรักษาความสงบเรียบร้อยในจังหวัดระยอง โครงการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) พร้อมอุปกรณ์บริเวณชายหาดสวนสนและเส้นทางในเขตเทศบาลที่ต่อเนื่องกันตลอดทั้งสาย

4.6 แผนงาน/โครงการภายใต้แผนปฏิบัติการการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ EEC

4.6.1 หลักเกณฑ์การพิจารณาแผนงาน/โครงการ

4.6.1.1 เป็นโครงการที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ของแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวภายใต้พื้นที่ EEC ของแผนปฏิบัติการการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

4.6.1.2 เป็นโครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วน และก่อให้เกิดผลกระทบต่อการท่องเที่ยวทั้งในพื้นที่และประเทศ

4.6.1.3 เป็นโครงการที่ไม่ได้ดำเนินงานในพื้นที่เขตป่าสงวน หรือมีการใช้พื้นที่ผิดประเภทของการให้เอกสารสิทธิ

4.6.1.4 เป็นโครงการที่มีความพร้อมในการดำเนินงาน มีพื้นที่ดำเนินงานและเป็นพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่ถูกต้องตามกฎหมาย

4.6.2 แผนงาน/โครงการภายใต้แผนปฏิบัติการ

4.6.2.1 ภาพรวมแผนงาน/โครงการ คณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาคัดเลือกแผนงาน/โครงการตามเกณฑ์ดังกล่าวเพื่อบรรจุ ในแผนปฏิบัติการการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ EEC พ.ศ. 2560-2564 ประกอบด้วย 4 แผนงาน ได้แก่

4.6.2.1.1 แผนงาน 1 การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว

4.6.2.1.2 แผนงาน 2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและ สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

4.6.2.1.3 แผนงาน 3 การพัฒนาบุคลากร ด้านการท่องเที่ยว

4.6.2.1.4 แผนงาน 4 การสร้างความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว

รวมจำนวนทั้งสิ้น 53 โครงการ เป็นเงินจำนวน 31,028.22 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่เป็นโครงการภายใต้แผนงาน 1 และแผนงาน 2 ซึ่งเป็น โครงการลงทุนขนาดใหญ่เพื่อรองรับการขยายตัวของนักท่องเที่ยว และอำนวยความสะดวกในการเดินทาง ให้แก่นักท่องเที่ยว รวมทั้งเพื่อแก้ปัญหาการแออัดและกระจุกตัวของนักท่องเที่ยวในบางพื้นที่

4.6.2.2 แหล่งเงินงบประมาณ เมื่อพิจารณาแผนงาน/โครงการตามแหล่งเงินงบประมาณ พบว่ากว่าร้อยละ 74.13 เป็นงบจาก PPP เนื่องจากเป็นโครงการลงทุนขนาดใหญ่ รองลงมาร้อยละ 24.78 มาจากงบประมาณภาครัฐ และอีกร้อยละ 1.13 มาจากงบรัฐวิสาหกิจ โดยปี พ.ศ. 2560 ได้รับงบประมาณดำเนินงานแล้ว 1,300 ล้านบาท และในปี พ.ศ.2561 ขอรับจัดสรรงบประมาณ 2,499.40 ล้านบาท และจาก PPP เป็นเงิน 10,000 ล้านบาท ทั้งนี้ หากพิจารณาแผนงาน/โครงการตามหน่วยงานรับผิดชอบ พบว่าองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น เสนอโครงการมากที่สุด จำนวน 32 โครงการ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 26,950.90 ล้านบาท หรือคิดเป็น ร้อยละ 86.86 ของกรอบเงินลงทุนทั้งหมด โดยมีแหล่งเงินจากงบประมาณรัฐ จำนวน 3,950.90 ล้านบาท และ PPP จำนวน 23,000 ล้านบาท รองลงมา ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย จำนวน 3 โครงการ เป็นเงิน 2,210 ล้านบาท

4.6.2.3 แผนงาน/โครงการระยะเร่งด่วน (พ.ศ. 2560-2561) เป็นการเร่งรัดดำเนินโครงการตามแผนงานทั้ง 4 ด้าน รวม 30 โครงการ คิดเป็นเงินทั้งสิ้น 13,799.40 ล้านบาท โดยได้รับการจัดสรร งบประมาณแล้วเป็นเงินจำนวน 1,300 ล้านบาท อยู่ระหว่างขอรับจัดสรรงบประมาณ จำนวน 2,499.40 ล้านบาท และใช้แหล่งเงินทุนในลักษณะ PPP 10,000 ล้านบาท ประกอบด้วย

4.6.2.3.1 แผนงาน 1 การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 7 โครงการ เช่น โครงการศึกษาเพื่อ พัฒนาพื้นที่แหลมบาลีฮาย (Pattaya on Pier) และ Cruise Terminal พัทยา โครงการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดฉะเชิงเทรา โครงการพัฒนาพื้นที่ชุ่มน้ำระดับชาติ (บึงสำนกใหญ่) เพื่อการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ เป็นต้น เพื่อดึงดูดและจูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น

4.6.2.3.2 แผนงาน 2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับการ ขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จำนวน 16 โครงการ เช่น โครงการพัฒนา Mobile Application ของ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ในเมืองพัทยา (ระบบกำจัดขยะ ป้องกันน้ำท่วม ระบบบำบัดน้ำเสีย การนำสายไฟฟ้าลงใต้ดิน) รวมถึงการปรับปรุงภูมิทัศน์ ปรับปรุงถนน ขยายช่องจราจร พัฒนาเส้นทางจักรยาน สร้างจุดพักรถ ห้องน้ำสะอาด ในหลายพื้นที่ ทั้งนี้เพื่อรองรับการ ขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวได้ สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย รวมทั้งช่วยกระจายตัวของนักท่องเที่ยวไปสู่เมืองท่องเที่ยวรอง

4.6.2.3.3 แผนงาน 3 การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว จำนวน 1 โครงการ คือ โครงการจัดตั้งสถาบันพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยว ดำเนินการโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เพื่อผลิตบุคลากรด้าน การท่องเที่ยวในพื้นที่ให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาด ครอบคลุมทุกสาขาการท่องเที่ยว และมีมาตรฐาน สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

4.6.2.3.4 แผนงาน 4 การสร้างความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว จำนวน 6 โครงการ โดยดำเนินการ พัฒนาเสริมสร้างระบบการรักษาความสงบเรียบร้อยในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยการติดตั้งและขยายโครงข่ายระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิดให้ครอบคลุมพื้นที่ชุมชน สถานที่สำคัญ ที่มีการจราจรหนาแน่น พื้นที่จุดเสี่ยงต่าง ๆ รวมทั้งจัดให้มีผู้ดูแลอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว ณ พื้นที่เป้าหมาย

4.7 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

4.7.1 ผู้มาเยี่ยมเยือนเพิ่มขึ้นจาก 29.89 ล้านคน เป็น 46.72 ล้านคนใน 4 ปี (เพิ่มขึ้น 1.5 เท่า) และมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจาก 285,572 ล้านบาท เป็น 508,590 ล้านบาท ใน 4 ปี (เพิ่มขึ้น 1.8 เท่า)

4.7.2 มีระบบโครงข่ายคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวทั้งภายในจังหวัดและระหว่าง 3 จังหวัดใน EEC ตลอดจนช่วยอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยว

4.7.3 การท่องเที่ยวในพื้นที่ EEC มีคุณภาพและภาพลักษณ์ที่ดีขึ้น ช่วยสร้างความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยวและกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่และประเทศได้

4.7.4 เป็นมิตรและแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมอันเกิดจากการเพิ่มขึ้นของปริมาณนักท่องเที่ยวและแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว

5. แผนปฏิบัติการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล เพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

5.1. ความเป็นมา

การจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลเพื่อรองรับนโยบายการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) นั้น เริ่มจากในการประชุมคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (กนศ.) ครั้งที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2561 ได้มีมติกำหนดให้โครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลรวมอยู่ในแผนปฏิบัติการโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อจัดทำแผนงาน/โครงการรองรับการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รับผิดชอบดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย และต่อมา กนศ. ได้รายงานเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2561

5.2 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย

แผนปฏิบัติการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลรองรับ EEC มีวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย ดังนี้

5.2.1 วิสัยทัศน์ “พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและบริการด้านดิจิทัล เพื่อรองรับ EEC ให้เป็นศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจของภูมิภาค”

5.2.2 พันธกิจ

5.2.2.1 ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลเพื่อรองรับ EEC ในฐานะพื้นที่เศรษฐกิจระดับโลก

5.2.2.2 สนับสนุน Digital Park Thailand @ Sriracha ให้เป็นศูนย์กลางการลงทุนและสร้างนวัตกรรม ด้านดิจิทัลของภูมิภาค

5.2.2.3 สนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการทำธุรกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

5.2.2.4 สนับสนุนการยกระดับ digital skills ของนักเรียน นักศึกษา และบุคลากร รวมทั้งสนับสนุนการวิจัยพัฒนาและสร้างนวัตกรรมด้านดิจิทัล โดยเฉพาะสำหรับพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง

5.2.2.5 ยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง

5.2.3 เป้าหมาย

5.2.3.1 การเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล รวมทั้ง Digital Park สู่ระดับแนวหน้าของภูมิภาค รองรับเทคโนโลยีแห่งอนาคตเพื่อให้ EEC แข่งขันได้กับต่างประเทศ ในการดึงดูดการลงทุนด้านดิจิทัลและเทคโนโลยีแห่งอนาคต

5.2.3.2 การเพิ่มประสิทธิภาพการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล โดยมุ่งให้ลดการลงทุนซ้ำซ้อน และเป็นต้นแบบของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลของประเทศ

5.2.3.3 การสร้างโอกาสและเพิ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการทำธุรกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

5.2.3.4 การยกระดับ digital skills ของนักเรียน นักศึกษา และทรัพยากรบุคคล รวมทั้งเร่งรัดการวิจัย พัฒนาและสร้างนวัตกรรมด้านดิจิทัล โดยเฉพาะสำหรับพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง

5.2.3.5 ประชาชนเข้าถึงบริการดิจิทัลในราคาที่เป็นธรรม ได้รับบริการที่ดี จากภาครัฐสร้างรายได้และมีมาตรฐานชีวิตที่ดีขึ้น

5.3 แนวทางการพัฒนาและแผนงาน เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจและ เป้าหมายดังกล่าวข้างต้น จึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนา ดังนี้

5.3.1 การเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลรวมทั้ง Digital Park เพื่อ รองรับเทคโนโลยีแห่งอนาคต และการสื่อสารข้อมูลเคลื่อนที่ความเร็วสูง โดยการดำเนินการทั้งด้าน การลงทุน กฎระเบียบ และบุคคลากร รองรับ

5.3.2 การใช้ระบบ “การร่วมใช้โครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล” (digital infrastructure and platform sharing) โดยเฉพาะในการรองรับโครงการของรัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการลงทุนใน โครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล ลดการลงทุนซ้ำซ้อน และประหยัดงบประมาณ

5.3.3 การส่งเสริมบทบาทภาคเอกชน ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล ที่มีมูลค่าการลงทุนสูง หรือใช้เทคโนโลยีระดับสูง

5.3.4 ภาครัฐเพิ่มบทบาทเชิงรุกในการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล ในกรณีที่ผลตอบแทนการลงทุนทางธุรกิจต่ำ แต่คุ้มค่าทางเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะเมื่อเกิด ประโยชน์สูงในการลดความเหลื่อมล้ำ และเพิ่มโอกาสของประชาชน

5.4 ภาพรวมแผนงาน/โครงการ สำหรับภาพรวมแผนปฏิบัติการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานด้านดิจิทัลเพื่อรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาค ตะวันออกประกอบด้วย 8 แผนงาน ดังนี้

5.4.1 แผนงานที่ 1 โครงสร้างพื้นฐาน ท่อร้อยสาย เคเบิลใยแก้วนำแสงและเสา (i-Pole)

5.4.2 แผนงานที่ 2 ASEAN Digital Hub

5.4.3 แผนงานที่ 3 การพัฒนา Advanced Big Data, Cloud and Data Center (ABCD)

5.4.4 แผนงานที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน IoT

5.4.5 แผนงานที่ 5 การสร้างศูนย์ทดสอบ 5G และเตรียมโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่นำร่อง

5.4.6 แผนงานที่ 6 การพัฒนาเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมและนวัตกรรมดิจิทัล

(Digital Park Thailand) และสถาบัน IoT

5.4.7 แผนงานที่ 7 IoT SMART City

5.4.8 แผนงานที่ 8 การพัฒนาศูนย์กระจายพัสดุภัณฑ์อัตโนมัติ (Automated

Postal Distribution Center)

5.5 ระยะเวลาดำเนินการและเป้าหมายสำคัญ เป้าหมายสำคัญของแผนปฏิบัติการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลเพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก แบ่งแยกตามระยะเวลา 3 ช่วงเวลา คือ ระยะเร่งด่วน (ปี 2561) ระยะกลาง (ปี 2562 - 2564) และระยะต่อไป (ปี 2565 เป็นต้นไป)

5.6 แหล่งงบประมาณ สำหรับงบประมาณในระยะต่าง ๆ สรุปได้ 3 ช่วงเวลา คือ ระยะเร่งด่วน (ปี 2560 - 2561) ใช้ งบประมาณ 3,578.5 ล้านบาท (ปี 2560 จำนวน 2,015 ล้านบาท และ ปี 2561 จำนวน 1,563.3 ล้านบาท) ระยะกลาง (ปี 2562-2564) ใช้งบประมาณ 10,742.1 ล้านบาท และระยะต่อไป (ปี 2565 เป็นต้นไป) ใช้งบประมาณ 3,593.3 ล้านบาท ในภาพรวมแบ่งเป็น งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรแล้ว เป็นวงเงิน 4,840.4 ล้านบาท และอยู่ ระหว่างการของงบประมาณ จำนวน 3,033.9 ล้านบาท (ของบระหว่างปี 2562 - 2564 จำนวน 2,933.9 ล้านบาท และของบตั้งแต่

ปีงบประมาณ 2565 เป็นต้นไป จำนวน 100 ล้านบาท) ทั้งนี้ในส่วนของโครงการ Asean Digital Hub อนุมัติวงเงินรวมทั้งโครงการแล้ว และแผนงานที่ 1 ในส่วนของการสร้างสถาบัน IoT สำนักงบประมาณ ได้อนุมัติงบประมาณปี 62-64 แล้ว แหล่งงบประมาณรวมมาจากงบประมาณแผ่นดิน 7,874.3 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 43.6 เงินลงทุน รัฐวิสาหกิจ 10,039.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 56.4

5.7 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

5.7.1 EEC มุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจของภูมิภาค

5.7.2 มีโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล รวมทั้ง Digital Park Thailand ที่เป็นศูนย์กลางนวัตกรรมด้าน ดิจิทัลรองรับการลงทุนใน New S-curve เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ รวมทั้งเพิ่มโอกาสทางธุรกิจ

5.7.3 มีการใช้ประโยชน์จากระบบ digital Infrastructure sharing ช่วยลดการลงทุนซ้ำซ้อนและภาระงบประมาณ และสามารถใช้เป็นต้นแบบการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลของประเทศ

5.7.4 มีการยกระดับ digital skills ของนักเรียน นักศึกษาและทรัพยากรบุคคล รวมทั้งมีการวิจัยพัฒนา และสร้างนวัตกรรมด้านดิจิทัล โดยเฉพาะสำหรับพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง

5.7.5 ประชาชนเข้าถึงบริการดิจิทัลในราคาที่เป็นธรรม ได้รับบริการที่ดีจากภาครัฐ สร้างรายได้และมี มาตรฐานชีวิตที่ดีขึ้น

ทั้งนี้ แผนปฏิบัติการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลเพื่อรองรับ EEC ได้รับความเห็นชอบในหลักการจากคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (กพอ.) แล้วเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2561 อย่างไรก็ตาม กระทรวงดิจิทัลฯ อาจมีการปรับเปลี่ยนรายละเอียดของแผนงานโครงการตามความเหมาะสม

6. แผนการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จครบวงจรในพื้นที่ EEC

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2559 เห็นชอบหลักการโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor) ซึ่งเป็นการพัฒนาต่อยอดพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเล ตะวันออก (ใน 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา) ให้เป็นเขตเศรษฐกิจชั้นนำและยกระดับพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเป็นเขตเศรษฐกิจเป็นเขตเศรษฐกิจชั้นนำของเอเชีย เพื่อรองรับการลงทุน 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ ประกอบกับภาคตะวันออกเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจสูง หากมีการพัฒนาพื้นที่อย่างต่อเนื่องเป็นระบบและโดยสอดคล้องกับหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนแล้วจะทำให้การใช้ที่ดินในภาคตะวันออกเป็นไปอย่างเหมาะสมกับสภาพและศักยภาพของพื้นที่ได้อย่างแท้จริง ทั้งยังจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศโดยรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมให้มีการประกอบพาณิชย์กรรม และ อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ทันสมัย สร้างนวัตกรรม และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การสนับสนุนการพัฒนาเกษตรกรรมดั้งเดิม ตลอดจนวิถีชีวิตของชุมชนในพื้นที่ดังกล่าว มีการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่อย่างชัดเจนเหมาะสมกับสภาพและศักยภาพของพื้นที่ สอดคล้องกับหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน มีการบูรณาการการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมขนส่งให้มีการบูรณาการเชื่อมโยงทั้งทางถนน ทางราง ทางเรือ และทางอากาศ และ สาธารณูปโภคให้ต่อเนื่องและเชื่อมโยงกันทั้งในและนอกเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พัฒนาเมืองให้มีความทันสมัยระดับนานาชาติที่เหมาะสมต่อการอยู่อาศัยและการประกอบกิจการ มีการ

ให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร ด้วยกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต (New Engine of Growth) ประกอบด้วย 10 อุตสาหกรรม ได้แก่ อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดี และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ อุตสาหกรรมการเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร อุตสาหกรรมหุ่นยนต์ อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ อุตสาหกรรมดิจิทัล และอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร ตลอดจนกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่น ๆ ส่งเสริมการลงทุน อุตสาหกรรม การอำนวยความสะดวกและการให้สิทธิประโยชน์แก่ผู้ลงทุน

เพื่อให้การดำเนินนโยบายโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor) มีความต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม จึงได้กำหนดให้มีการตราพระราชบัญญัติ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ.2561 เพื่อบริหารการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องในอนาคต ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่โครงการส่งเสริมการค้าและการลงทุน การอำนวยความสะดวก ในการประกอบกิจการอันเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จึงได้กำหนดให้มีการประกาศจัดตั้ง “เขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ” (เดิมตามคำสั่ง คสช. 2/2560 วันที่ 17 มกราคม 2560 เรียกว่าเขตส่งเสริม) ซึ่งเป็นพื้นที่ภายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา ที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนดจัดตั้งขึ้นมาเพื่อ ประโยชน์ในการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไปสู่การใช้เทคโนโลยีขั้นสูงสร้างนวัตกรรม และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้ การกำหนด ให้มีเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษขึ้นเพื่อพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้านหรือเพื่อส่งเสริมให้เกิดกิจการที่เกี่ยวข้องหรือเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและส่งเสริม อุตสาหกรรม เป้าหมายพิเศษ หรือเพื่อให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ความเชี่ยวชาญจากผู้ประกอบกิจการ ในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ สถาบันการศึกษาหรือสถาบันวิจัย อย่างไรก็ตามคณะกรรมการนโยบายฯ อาจจะประกาศกำหนดจากอุตสาหกรรมเป้าหมายทั้งหมดหรือบางส่วน หรืออุตสาหกรรมอื่น นอกเหนือจากอุตสาหกรรมเป้าหมาย โดยอาจรวมถึงอุตสาหกรรมบริการ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว และการจัดประชุม หรืออุตสาหกรรมอื่นใดด้วยก็ได้ แต่อย่างน้อยต้องประกอบด้วยอุตสาหกรรมด้าน ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้

ส่วนด้านการอำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ ตามมาตรา 43 ของ พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 กำหนดไว้ว่า การดำเนินการ หรือการกระทำใดภายในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ ที่เกี่ยวข้องกับ 8 กฎหมายดังต่อไปนี้ 1. กฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน 2. กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร 3. กฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนเครื่องจักร 4. กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข 5. กฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง เฉพาะเพื่อการอนุญาตให้คนต่างด้าว ตามมาตรา 54 (1) หรือ (2) อยู่ต่อในราชอาณาจักร 6. กฎหมายว่าด้วยทะเบียนพาณิชย์ 7. กฎหมาย ว่าด้วยโรงงาน 8. กฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน หากกฎหมายกำหนดให้ผู้ดำเนินการหรือผู้กระทำ ต้องได้รับอนุมัติ อนุญาต ใบอนุญาต หรือความเห็นชอบจากหน่วยงานของรัฐหรือคณะกรรมการ ตามกฎหมายนั้น หรือต้องจดทะเบียน หรือแจ้งต่อหน่วยงานของรัฐหรือคณะกรรมการตามกฎหมายนั้นก่อน ให้ถือว่าเลขที่การเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต หรือให้ความเห็นชอบ หรือเป็นผู้มีอำนาจ ในการรับจดทะเบียนหรือรับแจ้งตามกฎหมายนั้น เมื่อได้รับอนุมัติ อนุญาต ใบอนุญาต หรือความ

เห็นชอบจากเลขาธิการหรือได้จดทะเบียนหรือแจ้งต่อเลขาธิการแล้ว ให้ถือว่าผู้ดำเนินการหรือผู้กระทำการนั้น ได้รับอนุมัติ อนุญาต ใบอนุญาต หรือความเห็นชอบจากหน่วยงานของรัฐหรือคณะกรรมการตามกฎหมายนั้นแล้ว หรือได้จดทะเบียนหรือแจ้งต่อหน่วยงานของรัฐหรือคณะกรรมการตามกฎหมายนั้นแล้ว และต้องแจ้งหน่วยงานของรัฐหรือคณะกรรมการตามกฎหมายนั้นหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐาน

เลขาธิการมีอำนาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าตอบแทน ค่าใช้จ่ายหรือค่าอื่นใดที่กฎหมาย ข้อบัญญัติ หรือเทศบัญญัติว่าด้วยการนั้นกำหนดไว้ และให้มีอำนาจเรียกเก็บค่าบริการในการดำเนินการดังกล่าว เพิ่มเติมได้ตามอัตราที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด ค่าธรรมเนียม ค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย หรือค่าอื่นใดที่เลขาธิการเรียกเก็บตามวรรคหนึ่งให้นำส่งหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียมนั้น

ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับการอำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ ตามมาตรา 43 ของพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ.2561 และนโยบายที่กำหนดให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีลำดับความง่ายในการเข้ามาประกอบธุรกิจดีขึ้น สำนักงานฯ จึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินการพัฒนาประสิทธิภาพการบริการของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบธุรกิจของ ประเทศไทย ในการพัฒนางานบริการภาครัฐในรูปแบบการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One stop service) ตลอดจนการหาแนวทางการพัฒนาระบบงานบริการให้ทันสมัย โดยเน้นความง่ายในการดำเนินธุรกิจ เช่น การจัดตั้งศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ หรือ One stop service ความสะดวก รวดเร็ว และความปลอดภัยของระบบที่ให้บริการ โดยกำหนดแผนปฏิบัติงานโครงการ “จัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จครบวงจร (OSS)” ในพื้นที่เขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อให้บริการแก่ผู้ประกอบการและอุตสาหกรรม ตามอำนาจของพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก รวมถึงแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานเป็น Total Solution Center : TSC ต่อไปในอนาคต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ คือการอำนวยความสะดวกเพื่อการประกอบพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรมในพื้นที่เขตส่งเสริม (Ease of doing business) โดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ทันสมัย สร้างนวัตกรรมและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

7. แผนการใช้ประโยชน์ในที่ดินในภาพรวม

เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป็นการพัฒนาต่อจากโครงการพัฒนาบริเวณชายฝั่งทะเลภาค ตะวันออก (Eastern Seaboard) เดิมซึ่งเป็นโครงการพัฒนาเชิงพื้นที่โครงการแรกของประเทศไทยที่ทำให้เกิด การปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศครั้งใหญ่ ทำให้ประเทศไทยกลายเป็นฐานการผลิตของ อุตสาหกรรมหลายประเภท อาทิ เช่น ปิโตรเคมี ยานยนต์ และอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งทำให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ และการจ้างงานที่มีรายได้สูงในพื้นที่เป็นจำนวนมาก นอกจากนี้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ เช่น ทางหลวง ทางรถไฟ และท่าเรือน้ำลึก ส่งผลให้พื้นที่นี้มีโครงการสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ รวมถึงระบบสาธารณสุขปโภค และสาธารณสุขการณที่เพียงพอและมีคุณภาพดีที่สุดในประเทศ

มาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ.2561 กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จัดทำนโยบายและแผนภาพรวมเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก แผนการใช้ประโยชน์ในที่ดินในภาพรวมแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณสุขปโภค แผนการดำเนินงานและแผนการให้บริการภาครัฐแบบ

เปิดเสรีจรรยาบรรณที่สะดวกและรวดเร็ว เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์สูงสุดและให้การใช้พื้นที่ที่มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งกำหนดหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องซึ่งรับผิดชอบการดำเนินการเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อให้ความเห็นชอบ และเมื่อคณะกรรมการนโยบายให้ความเห็นชอบแล้วให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานดังกล่าวในการดำเนินการ เว้นแต่คณะกรรมการนโยบายจะกำหนดเป็นอย่างอื่น

นโยบายและแผนตามวรรคหนึ่งต้องคำนึงถึงความเชื่อมโยงกับแผนการใช้ประโยชน์ในที่ดิน และแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณสุขของพื้นที่ต่อเนื่องกับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยให้ยึดหลักการคุ้มครอง เศรษฐกิจ และเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตามหลักการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิ มนุษยชนในบริบทของการประกอบธุรกิจ และสิทธิตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วย

แผนภาพรวมเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้กำหนดให้มีโครงการยุทธศาสตร์สำคัญ หลายโครงการ เช่น รถไฟความเร็วสูงเชื่อม 3 สนามบิน สนามบินอู่ตะเภาและเมืองการบินภาคตะวันออก รถไฟทางคู่เชื่อม 3 ท่าเรือ ท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ 3 ท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะที่ 3 ท่าเรือพาณิชย์ สัตหีบ อุตสาหกรรมเป้าหมายและเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมเป้าหมาย เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECi) เขตส่งเสริมอุตสาหกรรมและนวัตกรรมดิจิทัล (EECd) การท่องเที่ยว การพัฒนาบุคลากร การศึกษา วิจัย และเทคโนโลยีและการพัฒนาเมืองใหม่ ซึ่งเป็นโครงการที่มีมูลค่าการลงทุนจากภาครัฐและเอกชนรวมกว่า 1.7 ล้านล้านบาท นอกจากนี้ยังประกอบไปด้วยโครงการตามแผนภาพรวมอีก 6 แผนงาน ทั้งนี้โครงการยุทธศาสตร์สำคัญที่จะต้องปรากฏในแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อให้มีพื้นที่รองรับโครงการลงทุนเหล่านี้ได้อย่างเหมาะสม และประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์สูงสุด รวมทั้งมีการใช้พื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามที่ พ.ร.บ. กำหนดโดยมีวัตถุประสงค์ของแผนเพื่อกำหนดทิศทางการใช้ที่ดินใน EEC สำหรับกิจกรรมสำคัญต่าง ๆ ในช่วงระยะเวลา 20 ปี ให้ สอดคล้องกับแผนภาพรวมเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ส่วนเป้าหมายของแผน มีแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินใน EEC ในภาพรวมสำหรับกิจกรรมสำคัญต่าง ๆ ในช่วงระยะเวลา 20 ปี ที่ สอดคล้องกับแผนภาพรวมเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

8. แผนการดำเนินงานเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

การดำเนินงานขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 มาตรา 6 กำหนดให้ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องร่วมส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการตามแผนพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษ ภาคตะวันออก และมาตรา 29 กำหนดให้ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) จัดทำแผนการดำเนินงาน พร้อมกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบ เสนอคณะกรรมการ นโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (กพอ.) พิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อให้หน่วยงานดำเนินการต่อไป สำนักงานได้จัดทำแผนการดำเนินงานขึ้น ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ 1. การดำเนินงานในภาพรวม 2. แผนการ ดำเนินงานในแต่ละด้าน 3. องค์กรดำเนินงาน และ 4. การประชาสัมพันธ์และ สร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนในพื้นที่ ดังนี้

8.1 แผนการดำเนินงานในภาพรวม ซึ่งหลังจาก กพอ. พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว จะต้องมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

ตารางที่ 4 – 5 แผนการดำเนินงานในภาพรวม

แผนการดำเนินงาน	หน่วยงานรับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินงาน
(1) สกพอ. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการสำคัญ	สกพอ.	ส.ค. 2561
(2) หน่วยงานเจ้าของโครงการ ใช้แผนภาพรวมฯ เป็นกรอบจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง / สกพอ.	ปี 2562 - 2564
(3) หน่วยงานขอรับการจัดสรรงบประมาณตามกรอบเวลาที่กำหนดประจำปีงบประมาณ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง / สกพอ.	ปี 2562 - 2564
(4) พิจารณากรอบงบประมาณสำหรับโครงการตามแผนภาพรวม	สกพอ. / สงป.	ปี 2562 - 2564
(5) ติดตามความก้าวหน้าและรายงาน	สกพอ. / สงป.	ปี 2562 - 2564
(6) ประเมินผลกระทบโครงการในภาพรวม	สกพอ.	ปี 2562 - 2564

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, ออนไลน์, 2563

8.2 แผนการดำเนินงานในแต่ละด้าน

8.2.1 แผนการใช้ประโยชน์ในที่ดินในภาพรวม

ตารางที่ 4 - 6 แผนการใช้ประโยชน์ในที่ดินในภาพรวม

แผนการดำเนินงาน	หน่วยงานรับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินงาน
(1) นำแผนการใช้ประโยชน์ในที่ดินในภาพรวมเป็นแนวทางการจัดทำแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินและแผนผังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค <ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์ศักยภาพความเหมาะสมของพื้นที่ - วิเคราะห์แนวทางการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจกรรมต่าง ๆ - จัดทำร่างแผนผังการใช้ประโยชน์ในที่ดิน 	ยผ. /สกพอ./ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ก.ย.61 – ส.ค.62
(2) นำ (ร่าง) แผนผังในข้อ (1) ไปรับฟังความคิดเห็นประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	ยผ. / สกพอ. / จังหวัด / หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ก.พ. – ส.ค.62

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

8.2.2 แผนการดำเนินงานโครงการแผนภาพรวม

ตารางที่ 4 - 7 แผนการดำเนินงานโครงการแผนภาพรวม

แผนการดำเนินงาน	หน่วยงานรับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินงาน
(1) จัดตั้งเมืองใหม่อัจฉริยะนำอยู่	อนุกรรมการฯ สกพอ. / สศค.	ปี 2562 เป็นต้นไป
(2) การพัฒนาบุคลากร การศึกษา วิจัย และ เทคโนโลยี	สกพอ. / ศธ. / วท. / ดศ. / รง.	ปี 2562 เป็นต้นไป
(3) ศึกษาและกำหนดเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ เพิ่มเติม	สกพอ. / กนอ.	ปี 2562
(4) ศึกษาความเหมาะสมการกำหนดพื้นที่ EEC เพิ่มเติม	สกพอ.	ปี 2562
(5) จัดทำข้อกำหนดเมืองศูนย์กลางการเงิน	รพท. / สกพอ.	ปี 2562
(6) จัดตั้งและบริหารจัดการกองทุนพัฒนา EEC	สกพอ.	ปี 2562 เป็นต้นไป

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

8.2.3 แผนการดำเนินงานโครงการโครงสร้างพื้นฐานตามประกาศ PPP EEC Track

ตารางที่ 4 - 8 แผนการดำเนินงานโครงการโครงสร้างพื้นฐานตามประกาศ PPP EEC Track

แผนการดำเนินงาน	หน่วยงานรับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินงาน	วิธีดำเนินงาน
(1) รถไฟความเร็วสูงเชื่อมสาม สนามบิน	รพท. / สกพอ.	ปี 2560 - 2566	1. จัดทำร่าง TOR 2. คัดเลือกเอกชนร่วมลงทุน 3. กำกับดูแลการดำเนินงานของเอกชนหลังทำสัญญาร่วมลงทุน 4. การทำ EIA/EHIA
(2) สนามบินอู่ตะเภาและเมืองการบินภาคตะวันออก	ทร. / สกพอ.	ปี 2560 - 2566	
(3) ศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยานอู่ตะเภา (TG MRO Campus)	บกท. / สกพอ.	ปี 2560 - 2564	
(4) ทำเรือแหลมฉบังระยะที่ 3	กทท. / สกพอ.	ปี 2560 - 2568	
(5) ทำเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะที่ 3	กนอ. / สกพอ.	ปี 2560 - 2567	
(6) เขตส่งเสริมอุตสาหกรรมและนวัตกรรมดิจิทัล	สศค. / กสท. / สกพอ.	ปี 2560 - 2565	
การทำ EIA/EHIA ของโครงการ (1) - (6)	สผ. / สกพอ.	ปี 2560 - 2562	1. กก.วล. แต่งตั้ง คชก. เป็นการเฉพาะเพื่อ พิจารณารายงาน EIA/EHIA และ กำหนดหลักเกณฑ์การ เรียกเก็บค่าธรรมเนียม 2. สผ. ประกาศรายการเอกสารที่ต้องยื่นพร้อมกับรายงาน 3. สกพอ. ร่วมพิจารณาการ แต่งตั้ง คชก.

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

8.2.4 แผนการดำเนินงานเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ (ตั้งแต่ 2560 เป็นต้นไป)

ตารางที่ 4 - 9 แผนการดำเนินงานเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ (ตั้งแต่ 2560 เป็นต้นไป)

แผนการดำเนินงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบ	วิธีดำเนินงาน
(1) เขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ โครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน	รพท. / กทม. / จังหวัด/ สกพอ.	1. ศึกษาความเป็นไปได้ใน การดำเนินการ ประโยชน์ผลกระทบ และมาตรการเยียวยา ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น 2. จัดทำร่างแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินใน เขต ส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ 3. เผยแพร่ผลการศึกษา และร่างแผนผังดังกล่าว 4. ประกาศเขตส่งเสริมในราชกิจจานุเบกษา 5. กำกับดูแลดำเนินงาน 6. เก็บค่าธรรมเนียม ค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย หรือค่าอื่นใดที่กฎหมาย กำหนดไว้ ตามอัตราที่ คณะกรรมการ นโยบาย ประกาศกำหนด
(2) เขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษเมืองการบนิภาคตะวันออก (EEC-A)	ทร. / สกพอ.	
(3) เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ภาคตะวันออก (EECI)	สวทช. / สกพอ.	
(4) เขตส่งเสริมอุตสาหกรรมและนวัตกรรมดิจิทัล (EECd)	สศต. / กสท. / สกพอ.	
(5) เขตส่งเสริมอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ	สกพอ.	

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

8.2.5 แผนการดำเนินงานแผนการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จ ครบวงจร (OSS)

ตารางที่ 4 - 10 แผนการดำเนินงานแผนการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จ ครบวงจร (OSS)

โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินงาน
ระยะ 1 : ให้บริการในรูปแบบ ง่ายไม่ซับซ้อน	สกพอ. / กนอ.	ปี 2561
ระยะ 2 : พัฒนาระบบการให้บริการเพื่อก้าวไปสู่องค์กรอิเล็กทรอนิกส์	สกพอ.	ปี 2562
ระยะ 3 : การให้บริการ OSS ผ่านระบบ IT (ปี 2563)/ ติดตามประเมินผล/ ปรับปรุงบริการและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	สกพอ.	ปี 2563
ระยะถัดไป : พัฒนาระบบการให้บริการอย่างต่อเนื่อง เต็มรูปแบบและขยายไปยังพื้นที่อื่น	สกพอ.	ปี 2564 เป็นต้นไป

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

8.3 องค์การดำเนินงาน

การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป็นการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่มีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ และการพัฒนาในทุกมิติที่จะส่งผลกระทบด้านเศรษฐกิจ สังคมที่สำคัญ ดังนั้น การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน จึงมีความสำคัญต่อการสนับสนุนการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก อันจะนำไปสู่การพัฒนาตามแผนงานอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืนต่อไป สำนักงานจะต้องจัดทำแผนประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพพอเพียง จึงจะสามารถสร้างการรับรู้ สร้างการมีส่วนร่วม สร้างความเชื่อมั่น สร้างความเป็นเจ้าของให้กับชุมชน และภาคีการพัฒนาได้อย่างทั่วถึง โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญ ดังนี้

8.3.1 ระดับพื้นที่ ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในมิติการพัฒนาต่าง ๆ สถาบันการศึกษา ภาควิชาการที่ให้ความสนใจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กร สมาคมที่เกี่ยวข้อง และกลุ่มผู้นำ ผู้มีอิทธิพลทางความคิด NGOs ประชาชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่

8.3.2 นักลงทุนในและต่างประเทศ ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดใหญ่ ธุรกิจข้ามชาติ ธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง (SME) วิสาหกิจชุมชน องค์กร/สมาคมที่เกี่ยวข้อง

8.3.3 สื่อมวลชนส่วนภูมิภาค ส่วนกลาง ต่างประเทศ เพื่อสื่อสารไปยังกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ และสาธารณชนในวงกว้าง

ตารางที่ 4 - 11 โครงการ/กิจกรรม เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินงาน
(1) การสร้างภาพลักษณ์โครงการ	สกพอ.	ปี 2562 เป็นต้นไป
(2) การปฏิบัติการและการสื่อสารข่าวสาร	สกพอ.	ปี 2562 เป็นต้นไป
(3) การประเมิน/การมีส่วนร่วมของนักลงทุน	สกพอ.	ปี 2562 เป็นต้นไป
(4) การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	สกพอ.	ปี 2562 เป็นต้นไป
(5) การจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์	สกพอ.	ปี 2562 เป็นต้นไป
(6) การผลิตสื่อประชาสัมพันธ์	สกพอ.	ปี 2562 เป็นต้นไป

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

8.4 การประชาสัมพันธ์และสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนในพื้นที่

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) ทำหน้าที่เป็นองค์กรประสานการขับเคลื่อนนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกและแผนภาพรวมของการพัฒนา โดยในมาตรา 15 ของ พ.ร.บ. เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ.2561 ได้กำหนดหน้าที่และอำนาจ ของสำนักงานทั้งหมด 11 ข้อ ตั้งแต่การจัดทำแผน การกำกับ ติดตาม และรายงานความก้าวหน้าในการ พัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกต่อคณะกรรมการนโยบาย โดย พ.ร.บ. เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ.2561 กำหนดว่า

8.4.1 หมวด 2 ให้มีคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และมีรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ และมีเลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ

8.4.2 หมวด 4 การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ในมาตรา 29 ให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จัดทำนโยบายและแผนภาพรวมเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก แผนการใช้ประโยชน์ที่ดินในภาพรวม แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค แผนการดำเนินงานและแผนการ ให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จครบวงจรที่สะดวกและรวดเร็ว เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ ได้รับประโยชน์สูงสุด และให้การใช้พื้นที่มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งกำหนดหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องการดำเนินการ เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อให้ความเห็นชอบ และเมื่อคณะกรรมการนโยบายเห็นชอบแล้ว ให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานดังกล่าวในการดำเนินการ เว้นแต่คณะกรรมการนโยบายจะกำหนดเป็นอย่างอื่น

8.4.3 ในการขับเคลื่อนนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก นอกจากประสานงานกับหน่วยงาน ซึ่งรับผิดชอบโดยตรง เพื่อกำกับและติดตามการดำเนินงานของโครงการสำคัญให้บรรลุวัตถุประสงค์ตาม แผนสำนักงานมีภารกิจต้องดำเนินการใน 6 เรื่องสำคัญเพื่อให้แผนภาพรวมประสบความสำเร็จ ดังนี้

8.4.3.1 การวางแผนภาพรวมและการพัฒนาพื้นที่ EEC ตลอดจนการขยายพื้นที่ ขับเคลื่อนการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ตามพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ.2561 กำหนดหน้าที่ตั้งแต่การประสานการจัดทำแผนรายสาขา กำกับ ติดตาม และรายงานความคืบหน้าในการ พัฒนาต่อคณะกรรมการนโยบาย เพื่อให้การดำเนินงานสามารถบรรลุเป้าหมาย ตามประเด็นสำคัญได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

8.4.3.2 การประสานการพัฒนาาระบบคมนาคม โลจิสติกส์ และโครงการ EEC Track ร่วมกำกับประสานให้มีการดำเนินงานตามที่แผนปฏิบัติการกำหนด

8.4.3.3 การพัฒนาด้านการศึกษาและบุคลากรรองรับนวัตกรรมเทคโนโลยีขั้นสูงในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

8.4.3.4 การพัฒนาเมือง ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ สิ่งแวดล้อมเมือง และสาธารณสุข

8.4.3.5 จัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จครบวงจรที่สะดวกรวดเร็วเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ ผู้ประกอบการและประชาชนในพื้นที่

8.4.3.6 การประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมการพัฒนาและป้องกันผลกระทบในพื้นที่ และส่งเสริมการลงทุน รวมทั้งสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม โดยเฉพาะชุมชน ได้เกิดการรับรู้ เข้าใจ ยอมรับ และสนับสนุนการดำเนินงานซึ่งเป็นประเด็นสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

อุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

อุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โดยแบ่งเป็นอุตสาหกรรมเดิมและอุตสาหกรรมใหม่ ดังนี้

1. อุตสาหกรรมเดิม โดยยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของ 5 อุตสาหกรรมเดิม (First S-Curve) อันได้แก่

1.1 อุตสาหกรรมยานยนต์แห่งอนาคต

อุตสาหกรรมยานยนต์ถือเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย ปัจจุบันมีมูลค่าถึงร้อยละ 5.8 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) และยังเป็นอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบอย่างมากจากเทคโนโลยีสมัยใหม่ ดังนั้นเพื่อสนับสนุนการเติบโตในอนาคตอย่างต่อเนื่อง จึงมุ่งเน้นพัฒนาเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้า (EV) โดยเริ่มจากการประกอบร่วมกับผู้ผลิต (OEM) เพื่อนำไปสู่อุตสาหกรรมแบตเตอรี่และระบบขับเคลื่อนรถไฟฟ้าขยายธุรกิจในช่วงโซ่คุณค่าของอุตสาหกรรมยานยนต์ โดยเฉพาะในด้านการออกแบบและจัดทำต้นแบบ (Surface Integration Design & Prototyping) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่มีประสิทธิภาพและความแม่นยำสูง (Catalytic Manufacturing) และพัฒนารัฐกิจอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วนรถยนต์ที่ก้าวทันมาตรฐานโลก เช่น ชิ้นส่วนระบบความปลอดภัย ชิ้นส่วนระบบกำลังส่ง (Transmission System Parts) และผลิตจ็กรยานยนต์ (ขนาดมากกว่า 248 cc) โดยมีการขึ้นรูปชิ้นส่วนของเครื่องยนต์ เป็นต้น

1.2 อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ

อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ถือเป็นเสาหลักสำคัญในภาคการส่งออกของประเทศไทย ปัจจุบันมีมูลค่าถึงร้อยละ 24 ของรายได้การส่งออกของประเทศ นอกจากนี้ประเทศไทยยังเป็นผู้ผลิตสำคัญระดับโลกในอุตสาหกรรมฮาร์ดดิस्कและวงจรรวม (Integrated Circuits) อีกด้วย ซึ่งการผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ในปัจจุบันมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ถูกขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี เครื่องรับรู้ (Sensors) และวงจรรวม (Integrated Circuits) ที่มีขนาดเล็กลงและมีความซับซ้อนมากขึ้น จึงทำให้มีการส่งเสริมอุตสาหกรรมย่อยที่ผลิตอุปกรณ์ซึ่งใช้เทคโนโลยีระดับสูงมากขึ้น ได้แก่ ยกระดับอุตสาหกรรมการผลิตวงจรรวมที่มีความซับซ้อนขึ้น ผลิตระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในยานยนต์ และอุปกรณ์ที่ใช้กับผลิตภัณฑ์ที่ใช้เทคโนโลยีสูง เช่น อุปกรณ์โทรคมนาคม การออกแบบและผลิตระบบที่อยู่อาศัยอัจฉริยะ และเครื่องใช้ไฟฟ้าอัจฉริยะ (Smart Appliances) ซึ่งเชื่อมต่อกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ (Internet of Things) การออกแบบผลิตอุปกรณ์ระบบอิเล็กทรอนิกส์ประเภทสวมใส่ เช่น Fitbits การออกแบบทางอิเล็กทรอนิกส์ การออกแบบวงจรรวมอิเล็กทรอนิกส์ขนาดเล็ก (Microelectronics) และการออกแบบระบบฝังตัว (Embedded Systems) รวมถึงการผลิตสารหรือแผ่นไมโครอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

1.3 อุตสาหกรรมการเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ

ภาคการเกษตรเป็นสาขาอุตสาหกรรมที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมมากที่สุดในประเทศไทย มีมูลค่าถึงร้อยละ 8.4 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) นอกจากนี้ ยังมีสัดส่วนแรงงานสูงถึงร้อยละ 40 ส่งผลให้การเกษตรเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญยิ่งต่อเศรษฐกิจไทย อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันภาคเกษตรกรรมในไทยยังมีผลิตภาพแรงงานอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ จึงมีการมุ่งเน้นส่งเสริมศักยภาพและยกระดับจากการนำเทคโนโลยีทางการเกษตรใหม่ ๆ มาใช้ เพื่อส่งผลให้เกิดการพัฒนา กลุ่มอุตสาหกรรมย่อยที่เป็นเป้าหมาย ได้แก่ ธุรกิจเทคโนโลยีการเกษตรขั้นสูง เช่น การใช้ระบบเครื่องรับรู้ (Sensors) การใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลระดับสูง (Advance Datalytics) และระบบอัตโนมัติ การลงทุนและการวิจัยทางเทคโนโลยีชีวภาพ (Biotechnology) เช่น การปรับปรุง พันธุ์พืชและสัตว์ อุตสาหกรรมการคัดคุณภาพ บรรจุ เก็บรักษาพืชผัก ผลไม้ หรือดอกไม้ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เช่น การใช้ระบบเซ็นเซอร์ตรวจสอบเนื้อในผลไม้ และกิจการผลิตผลิตภัณฑ์จากยางธรรมชาติ

1.4 อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร

อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอย่างสูงต่อประเทศไทย เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้จำนวนแรงงานมาก มีมูลค่าการลงทุนสูงที่สุด มีมูลค่าเพิ่มสูงที่สุด และมีการลงทุนด้านวิจัยและพัฒนาสูงที่สุดเมื่อเทียบกับสาขาต่างๆ ของภาคอุตสาหกรรมการผลิตไทย โดยในปัจจุบันมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในตลาดอาหารทั่วโลกอยู่ 3 แขนง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร ได้แก่ ความต้องการมาตรฐานความปลอดภัยและความสามารถในการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ที่สูงขึ้นจากผู้บริโภคอาหาร การเพิ่มขึ้นของความต้องการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพและผลิตภัณฑ์อาหารเสริม และการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากแหล่งโปรตีน ซึ่งประเทศไทยสามารถใช้ในการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ เป็นโอกาสในการยกระดับอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป โดยส่งเสริมอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ อุตสาหกรรมเกี่ยวกับการเพิ่มมาตรฐานด้านการตรวจสอบย้อนกลับ อุตสาหกรรมวิจัยและผลิตโภชนาการเพื่อสุขภาพอาหารที่มีการเติมสารอาหาร (Fortified Foods) และการผลิตอาหารไทยไขมันต่ำ อาหารที่ให้พลังงานต่ำและน้ำตาลต่ำ เป็นต้น

1.5 อุตสาหกรรมท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอีกหนึ่งกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ทั้งนี้ประเทศไทยถือได้ว่าเป็นผู้นำด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากนโยบายที่เน้นเรื่องการเพิ่มคุณภาพของนักท่องเที่ยวต่างประเทศและไทยเที่ยวไทย อย่างไรก็ตามแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลกส่งผลต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จึงมีการเพิ่มทิศทางการท่องเที่ยวในอนาคต ดังนี้ คือ

1.5.1 ยกระดับประสบการณ์ และคุณค่าจากการท่องเที่ยว (Value Proposition) เพื่อดึงดูดกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ปานกลางถึงสูงจากประเทศแถบเอเชียแปซิฟิก

1.5.2 การจัดระเบียบและส่งเสริมให้มีกิจกรรมที่หลากหลายตามสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มคุณค่าและประสบการณ์ เช่น กีฬาทางน้ำ (Water Sports)

1.5.3 การสนับสนุนธุรกิจทางการแพทย์และศูนย์ฟื้นฟูสุขภาพ (Wellness and Rehabilitation) โดยต่อยอดจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Medical tourism) ที่เข้มแข็ง

1.5.4 รวมทั้งส่งเสริมประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลางของการแสดงสินค้าและนิทรรศการระดับนานาชาติ (MICE)

2. อุตสาหกรรมใหม่ สร้าง 5 อุตสาหกรรมใหม่ (New S-Curve) เพื่อเป็นแรงขับเคลื่อนใหม่ให้กับเศรษฐกิจไทย

2.1 อุตสาหกรรมหุ่นยนต์

ปัจจุบันประเทศไทยมีอุตสาหกรรมที่มีฐานการผลิตขนาดใหญ่ที่มีแนวโน้มว่าจะมีการใช้วิทยาการหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติในสายการผลิตมากขึ้น เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์และอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ซึ่งจะช่วยเพิ่มศักยภาพของประเทศในการสร้างอุตสาหกรรมผลิตหุ่นยนต์ เนื่องจากอุตสาหกรรมเหล่านี้นอกจากจะเพิ่มความต้องการระบบหุ่นยนต์ในประเทศแล้ว ยังมีวิทยาการองค์ความรู้ และบุคลากรที่สามารถได้รับการส่งเสริมได้อีกด้วย ดังนั้น ประเทศไทยจึงมีการวางแผนสร้างฐานการผลิตหุ่นยนต์เพื่อตอบสนองความต้องการในประเทศและภูมิภาคอาเซียนโดยตรง ได้แก่ หุ่นยนต์ที่ใช้ในอุตสาหกรรมผลิตยานยนต์ โดยเฉพาะหุ่นยนต์ที่ใช้ในการเชื่อมโลหะ ซึ่งมีจำนวนมากเป็นอันดับหนึ่งของจำนวนหุ่นยนต์ที่นำเข้ามาในภูมิภาคอาเซียน หรือนับเป็นร้อยละ 38 ของจำนวนหุ่นยนต์ที่นำเข้าทั้งหมด โดยหุ่นยนต์เหล่านี้ มักจะมาในรูปแบบแขนหุ่นยนต์ที่มีแกนเคลื่อนที่แบบหมุน (Articulated Robot) รองลงมาคือ หุ่นยนต์ที่ใช้ในกระบวนการผลิตอัดฉีดพลาสติกที่มีการนำเข้ามาเป็นอันดับสองในภูมิภาค หรือร้อยละ 19 ของจำนวนหุ่นยนต์ที่นำเข้าทั้งหมด โดยหุ่นยนต์เหล่านี้เป็นแขนหุ่นยนต์ที่มีทั้งรูปแบบแกนเคลื่อนที่แบบหมุน และรูปแบบแกนเคลื่อนที่แบบเชิงเส้น (Linear Gantry Robot) และหุ่นยนต์ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น หุ่นยนต์ดำน้ำ และหุ่นยนต์ที่ใช้ในปฏิบัติการทางการแพทย์ โดยมุ่งเน้นรูปแบบที่ผลิตมาเพื่อสรีระของผู้ป่วยชาวเอเชีย ซึ่งการผลิตหุ่นยนต์ประเภทหลังนี้จะเป็นการพัฒนาหลังจากที่ประเทศไทยมีประสบการณ์จากการผลิตหุ่นยนต์แบบแกนกลมาแล้ว

2.2 อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์

อุตสาหกรรมการขนส่งโลจิสติกส์เป็นอีกอุตสาหกรรมที่ประเทศไทยมีความได้เปรียบทางด้านภูมิศาสตร์ จึงเป็นอุตสาหกรรมสำคัญที่ช่วยสนับสนุนอุตสาหกรรมอื่น ๆ ส่วนอุตสาหกรรมการบินเป็นอุตสาหกรรมที่คาดว่าจะโตเร็วที่สุดในกลุ่มอุตสาหกรรมใหม่ โดยด้านการผลิต

และซ่อมบำรุงคาดว่าจะมีอัตราการขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 3.4 ขณะที่ด้านการขนส่งทางอากาศคาดว่าจะเติบโตร้อยละ 2.8 ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมใหม่ที่ประเทศไทยยังไม่มี ดังนั้นจึงต้องพัฒนาอุตสาหกรรมการขนส่งและการบินแบบครบวงจร โดยครอบคลุม 5 ชนิดธุรกิจ ดังนี้

2.2.1 กิจกรรมสาธารณูปโภคและบริการเพื่อการขนส่ง เช่น Inland Container Depot (ICD) กิจกรรมขนถ่ายสินค้าสำหรับเรือบรรทุกสินค้า กิจกรรมขนส่งทางรางและ สนามบินพาณิชย์

2.2.2 ศูนย์รวมกิจการโลจิสติกส์ทันสมัย เช่น การขนส่งทางอากาศ (Air Cargo) ศูนย์กระจายสินค้าระหว่างประเทศด้วยระบบที่ทันสมัย (International Distribution Center: IDC) การขนส่งแบบ Cold Chain และการขนส่งที่ใช้ Big Data and Analytics

2.2.3 การบริการซ่อมบำรุงอากาศยาน (Maintenance, Repair and Overhaul : MRO) ที่มุ่งเน้นการซ่อมบำรุงโครงสร้างเครื่องบินลำตัวแคบ (Narrow-body Airframe Maintenance) ซึ่งจะมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมากในภาคพื้นเอเชีย

2.2.4 การพัฒนาพื้นที่โดยรอบท่าอากาศยานให้เป็นเขตอุตสาหกรรมสำหรับธุรกิจที่มีมูลค่าสูง (High-value Manufacturing) เช่น ธุรกิจที่ต้องการความเร็วจากการขนส่งทางอากาศ (Time-sensitive Products)

2.2.5 การให้บริการฝึกอบรมนักบินและลูกเรือ (Pilot and Cabin Crew) และบุคลากร ด้านเทคนิค (Technician) รวมถึงด้านซ่อมบำรุงและพนักงานภาคพื้น (Ground Staff)

ทั้งหมดนี้ เพื่อพัฒนาและต่อยอดศักยภาพให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางอากาศของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong subregional-GMS)

2.3 อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร

อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจรเป็นการสร้างอุตสาหกรรมใหม่ต่อยอดจากธุรกิจการรักษาพยาบาล และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ประเทศไทยมีฐานเดิมที่แข็งแกร่ง โดยเพิ่มธุรกิจด้านอุปกรณ์ทางการแพทย์จากพื้นฐานด้านอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม และอุตสาหกรรมเวชภัณฑ์จากพื้นฐานด้านการเกษตรและเคมีชีวภาพ อุตสาหกรรม ซึ่งอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจรเป็นอุตสาหกรรมที่มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 3.2 และเป็นอุตสาหกรรมที่เติบโตค่อนข้างเร็วในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว ทั้งนี้การแพทย์ครบวงจรของไทยประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

2.3.1 การให้บริการสมัยใหม่ คือ การให้บริการด้านการแพทย์ผ่านอินเทอร์เน็ตและสมาร์ตโฟน (eHealth and mHealth) โดยใช้เทคโนโลยีการเชื่อมต่อและระบบเวชระเบียนอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Medical Records: EMRs) เพื่อให้คำปรึกษาทางการแพทย์และให้บริการรักษาทางไกลกับผู้ป่วยทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเป็นทางเลือกแทนการเสียค่ารักษา หรือเพื่อให้บริการผู้ป่วยในพื้นที่ห่างไกล

2.3.2 การวิจัยและผลิตอุปกรณ์ทางการแพทย์ เพื่อการวินิจฉัยและติดตามผลระยะไกล (Remote Health Monitoring Devices) ซึ่งมีรากฐานมาจากการพัฒนาของเครื่องรับรู้ (Sensors) และอุปกรณ์การวัดสมัยใหม่ โดยอุปกรณ์วินิจฉัยและติดตามผลระยะไกล สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคที่ต้องการวินิจฉัยโรคด้วยตนเอง เช่น วัดความดันโลหิต วัดอัตราการเต้นของหัวใจ เป็นต้น

2.3.3 การวิจัยยาและผลิตเวชภัณฑ์ การวิจัยยาและการผลิตยาที่ทันสมัยนั้น เพื่อลดกระบวนการและลดระยะเวลาการทดลองยาสมัยใหม่ โดยจะมุ่งเน้นที่การผลิตยาชีววัตถุ คล้ายคลึง (Biosimilar) ซึ่งเป็นยาสามัญของยาชีววัตถุต้นแบบ (Biologic) ที่มีการวิจัยและจดสิทธิบัตร แต่สิทธิบัตรหมดอายุลงแล้ว ซึ่งปัจจุบันยาชีววัตถุมีการเติบโตอย่างรวดเร็วจนมีขนาดใหญ่กว่ายาสามัญทั่วไป

2.4 อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ

อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่จะเติบโตเร็วในอนาคต และเป็นอุตสาหกรรมที่ประเทศไทยมีศักยภาพสูง เนื่องจากมีความพร้อมทางด้านวัตถุดิบทางการเกษตร เช่น การที่ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกมันสำปะหลังรายใหญ่ที่สุดของโลก และมีอุตสาหกรรมเคมีและอุตสาหกรรมเชื้อเพลิงเอทานอลที่พัฒนาแล้ว ขณะที่การสร้างอุตสาหกรรมเคมีชีวภาพครบวงจร โดยการพัฒนาอุตสาหกรรมกลางน้ำการผลิตกรดแลคติกและกรดซึนิกจากเอทานอล จะเป็นสะพานเชื่อมระหว่างอุตสาหกรรมต้นน้ำ (ผลิตเอทานอล) และปลายน้ำ (อุตสาหกรรมเคมี) เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพที่มีอยู่ ไปสู่การผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพรุ่นที่สอง (เชื้อเพลิงชีวภาพที่ผลิตจากวัตถุดิบที่ไม่เป็นอาหาร เช่น ชังข้าวโพดและชานอ้อย) และเพิ่มการวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยีการผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพรุ่นที่สาม (เชื้อเพลิงชีวภาพที่ผลิตจากสาหร่ายที่สามารถเพาะเลี้ยงได้

2.5 อุตสาหกรรมดิจิทัล

การส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมดิจิทัลจะก่อให้เกิดธุรกิจพัฒนาและให้บริการซอฟต์แวร์ ทั้ง Embedded Software, Enterprise Software และ Digital Content และสามารถพัฒนาเป็นพื้นที่นิคม Software Park มารองรับธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ทั้งในและต่างประเทศ (Domestic and International E-commerce Player) รวมถึงการยกระดับภาคการค้าปลีกของไทยสู่การใช้ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ อีกทั้งยังเป็นการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเริ่มต้นธุรกิจ (Start Up) สำหรับผู้ประกอบการในประเทศ และดึงดูดผู้ประกอบการ E-commerce ต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในประเทศไทย ขณะเดียวกัน ยังมีแผนที่จะจัดตั้งศูนย์รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลผู้บริโภค (Analytics and Data Center) เพื่อให้บริการการวิเคราะห์ข้อมูลเจาะลึกของตลาด (Consumer Insights) แก่ธุรกิจทั้งในและต่างประเทศ โดยสามารถพัฒนาเป็นพื้นที่นิคม Data Center ที่ให้บริการเกี่ยวกับหน่วยจัดเก็บข้อมูลและการประมวลผลออนไลน์ (Cloud Computing) และการป้องกันอันตรายในโลกออนไลน์ (Cyber Security) เพื่อให้ธุรกิจต่าง ๆ มีความคล่องตัวและเติบโตได้ด้วยการใช้ระบบดิจิทัล นอกจากนี้ ยังมีโครงการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) โดยใช้เทคโนโลยีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตของ อุปกรณ์ต่างๆ (Internet of Things - Enabled Smart City) ซึ่งจะเป็นการพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมโทรคมนาคมและอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการยกระดับคุณภาพชีวิต รวมทั้งมีแผนตั้งศูนย์นวัตกรรม วิจัยและออกแบบ สำหรับอุตสาหกรรมยานยนต์อนาคต โดยพัฒนาศักยภาพเพื่อโอกาสในการจำหน่ายนวัตกรรมสู่ประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ในภูมิภาคใกล้เคียง เช่นเดียวกับการส่งเสริมอุตสาหกรรมสื่อสร้างสรรค์และแอนิเมชัน (Creative Media and Animation) โดยต่อยอดจากศักยภาพด้านการออกแบบ เพื่อยกระดับสู่การเป็นเจ้าของเนื้อหาและร่วมลงทุนกับบริษัทสตูดิโอแอนิเมชันระดับโลก

แนวทางส่งเสริมการลงทุนในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ในมุมมองของผู้ให้คำปรึกษาด้านการเงินและการลงทุน

1. ชัยพร พลานนท์ ผู้จัดการด้านการเงินและการบัญชี มีประสบการณ์ด้านการให้คำปรึกษาด้านการลงทุนมากกว่า 10 ปี ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ว่ามีความน่าสนใจและน่าลงทุนเนื่องจากประเทศไทยมีสภาพภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมกับการลงทุนในแง่ของการขนส่งสินค้า โดยมีปัจจัยด้านแรงงานที่มีคุณภาพ มีทักษะที่ดี อีกทั้งประเทศไทยยังมีระบบการขนส่งและสาธารณูปโภคที่ดี แต่ก็มีข้อจำกัดในด้านค่าจ้างแรงงานที่สูงเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่ง เช่น ประเทศอินโดนีเซีย และ เวียดนาม เป็นต้น และมองว่าโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ เพราะโครงการนี้จะเน้นในกลุ่มอุตสาหกรรมใหม่ที่ไม่ค่อยมีในประเทศไทยมาก่อน และเป็นกลุ่มที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาและเติบโตของประเทศในระยะยาว เนื่องจากอุตสาหกรรมหลัก ๆ เช่น รถยนต์ ได้เริ่มถึงจุดอิ่มตัวในเรื่องเทคโนโลยีแล้ว

สำหรับอุปสรรคและข้อจำกัดนั้นมองว่าความสามารถด้านภาษาอังกฤษของแรงงานไทยยังด้อยกว่าประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และด้านประสิทธิภาพในการจัดการและควบคุมมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรมยังไม่ดีพอ หากสามารถบริหารจัดการปัญหาเหล่านี้ได้จะทำให้การบริหารจัดการองค์รวมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ปัจจัยสำคัญที่เอื้ออำนวยให้นักลงทุนต่างชาติใจเข้ามาลงทุน ได้แก่ การยกเว้นภาษีให้กับนักลงทุนต่างชาติ แต่การติดต่อกับหน่วยงานราชการที่มีความสะดวกรวดเร็วผ่านทางระบบออนไลน์ก็เป็นสิ่งที่อยากเสนอแนะให้ภาครัฐพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากกว่านี้ และในด้านการรักษาสิ่งแวดล้อมผู้เกี่ยวข้องควรส่งเสริมประสิทธิภาพในการจัดการและความคุมมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาด้านมลภาวะตามมา หากมีการบริหารจัดการที่แล้วจะสามารถสร้างความน่าเชื่อถือให้กับโครงการนี้ได้

2. กนกนภา ละมั่งทอง ผู้จัดการฝ่ายการเงิน ดูแลบริหารเงินในการลงทุนของกิจการในประเทศรวมทั้งอัตราแลกเปลี่ยน ภาษี กฎระเบียบในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนและดำเนินกิจการของบริษัท มองว่าโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) มีความน่าสนใจในการลงทุนเนื่องจากนักลงทุนต่างชาติจะได้รับสิทธิพิเศษต่าง ๆ เช่น การยกเว้นภาษี การยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร และมีระบบการขนส่งที่ดี มีการเชื่อมต่อกับรถไฟความเร็วสูงในอนาคต มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นการดึงดูดเงินจากต่างประเทศเข้ามายังประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ทำให้ GDP เติบโต สามารถสร้างงานให้กับคนในประเทศได้

ในมุมมองของผู้ให้คำปรึกษาด้านการเงินและการลงทุนมองว่าอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารเป็นอุตสาหกรรมที่น่าลงทุน เพราะเป็นอุตสาหกรรมที่มีการใช้แรงงานมากที่สุดเพราะมีเงินลงทุนและมีมูลค่าเพิ่มสูงที่สุด สำหรับอุปสรรคและข้อจำกัดคือปัญหาด้านมลพิษ ประเทศไทยยังมีข้อด้อยในจุดนี้

สำหรับปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้นักลงทุนต่างชาติสนใจเข้ามาลงทุนในโครงการดังกล่าวมองว่ามีปัจจัยด้านภาษีที่ยกเว้นให้กับนักลงทุน สภาพภูมิศาสตร์ของประเทศไทยที่เป็นศูนย์กลางของภูมิภาค

มีระบบการขนส่งที่ดี มีความเหมาะสม อีกทั้งคุณภาพแรงงานของประเทศไทยค่อนข้างดีกว่าประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาค แต่ควรเพิ่มเงินลงทุนในส่วนของภาครัฐให้มากขึ้นเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุนด้วย

3. เขียวภา โกเมนทักษิณ Treasury Team Leader ดูแลรับผิดชอบแผนการเงินของบริษัท บริหารการเงิน ยอดขาย ค่าใช้จ่าย การลงทุน ภาษีและอัตราแลกเปลี่ยน มีประสบการณ์ด้านการลงทุนมากกว่า 10 ปี มองว่าโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) นั้น น่าลงทุนเพราะสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีและสิทธิพิเศษอื่น ๆ ที่รัฐบาลให้กับนักลงทุนต่างชาติเป็นสำคัญ ซึ่งโครงการนี้มีความสำคัญกับเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นการเพิ่มจำนวนนักลงทุนจากต่างประเทศให้เลือกประเทศไทยเป็นที่ลงทุน เนื่องจากหลาย ๆ ประเทศในภูมิภาคนี้ มีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนนักลงทุนจากต่างประเทศให้เข้ามาลงทุนในประเทศของตนเอง หากนักลงทุนต่างชาติเลือกลงทุนในประเทศไทยแล้ว จะช่วยให้มีการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้มาก

ในมุมมองของผู้ให้คำปรึกษาด้านการเงินและการลงทุนมองว่า สิทธิประโยชน์ด้านภาษี เป็นปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศไทย และมองว่าอุตสาหกรรม การแพทย์ครบวงจรและอุตสาหกรรมอาหารเป็นอุตสาหกรรมที่น่าลงทุนเพราะประเทศไทยน่าจะมี ความพร้อมด้านบุคลากรทางการแพทย์และมีวัตถุดิบด้านอาหารที่มีความหลากหลายและเพียงพอ แต่ก็ยังมีข้อจำกัดในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่ไม่ชัดเจนมากนัก รัฐควรให้ความสำคัญในการ ประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนมากกว่านี้

สิ่งที่อยากเสนอแนะต่อรัฐบาลในการส่งเสริมการลงทุนในโครงการพัฒนาระเบียง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) นั้น อยากให้มีการประชาสัมพันธ์และรายงานความคืบหน้า ของโครงการให้มากกว่านี้ เช่น มีใครมาลงทุนแล้วบ้าง มูลค่าการลงทุนเป็นเท่าใด อุตสาหกรรมที่ลงทุน เป็นอย่างไรบ้าง เป็นต้น

4. อธิภา อธิพันธ์ chief financial officer จัดการด้านการเงินและบัญชีในอุตสาหกรรม ประกอบรถจักรยานยนต์ มองว่าโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) มีความน่าสนใจ ในด้านการลงทุนเพราะรัฐให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษี และพื้นที่ EEC มีการพัฒนาปรับปรุงระบบ คมนาคมขนส่งที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด มีความเหมาะสมต่อการลงทุน เนื่องจากได้รับประโยชน์และ ความสะดวกในการขนส่งสินค้า ซึ่งโครงการนี้มีความสำคัญต่อภาคเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นอย่างมาก เนื่องจากการลงทุนจะช่วยเพิ่มการจ้างงานและสร้างรายได้ซึ่งนำมาซึ่งการเติบโตของกำลังซื้อและ การใช้จ่ายในประเทศ

ในมุมมองของผู้ให้คำปรึกษาด้านการเงินและการลงทุนมองว่า อุตสาหกรรมดิจิทัล เป็นอุตสาหกรรมที่มีความน่าสนใจ เนื่องจากเป็นเทคโนโลยีคลื่นลูกใหม่ที่สามารเพิ่มประสิทธิภาพ และลดต้นทุนการผลิต สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับอุตสาหกรรมอื่น ๆ ต่อไปได้ โดยปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้ นักลงทุนต่างชาติสนใจเข้ามาลงทุนคือสิทธิประโยชน์ด้านภาษี แต่เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นแล้ว คิดว่ายังไม่ดึงดูดนักลงทุนเท่าที่ควร และควรจะมีข้อเสนออื่น ๆ ที่มีความชัดเจนมากกว่านี้

สำหรับข้อเสนอแนะที่อยากให้รัฐบาลคือการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ เพื่อรองรับเทคโนโลยีขั้นสูง ซึ่งจะทำให้การพัฒนาเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมและสามารถสร้างงานให้กับ คนในประเทศได้อย่างยั่งยืน

5. ปัญญาศาสตร์ ทักษะ Group Finance and Accounting มีประสบการณ์เกี่ยวกับด้านการลงทุนมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นว่าการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เป็นโครงการที่น่าลงทุนโดยเป็นการส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทยจากทางภาครัฐและสนับสนุนการลงทุนโดยมอบสิทธิประโยชน์ด้านการมีกรรมสิทธิ์ที่ดินให้กับนักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในพื้นที่ EEC และมองว่าโครงการนี้มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศอย่างยิ่ง เพราะเป็นการผลักดันอุตสาหกรรมที่เน้นในเรื่องเทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรมใหม่ และเป็นแผนการลงทุนเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมเป้าหมาย ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนภาคเศรษฐกิจในอนาคต อีกทั้งยังเป็นการกระตุ้นให้เกิดการลงทุนในภาคเอกชนเพื่อให้เกิดความสามารถในการแข่งขันกับประเทศคู่แข่งในภูมิภาค

สำหรับอุตสาหกรรมที่น่าลงทุนนั้นมีความเห็นว่าอุตสาหกรรมดิจิทัลที่มีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงมีความน่าสนใจเป็นอย่างยิ่งเพราะจะสร้างนวัตกรรม เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ตอบโจทย์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยกลุ่มอุตสาหกรรมนี้จะสามารถเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการพัฒนาต่อยอดทางธุรกิจในทุกอุตสาหกรรม โดยปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้นักลงทุนต่างชาติสนใจที่จะเข้ามาลงทุนนั้นมองว่าการยกเว้นภาษีตาม พ.ร.บ. และการอำนวยความสะดวกให้กับนักลงทุนในการติดต่อกับหน่วยงานราชการเป็นปัจจัยสำคัญที่ดึงดูดนักลงทุนเข้ามาร่วมลงทุนในประเทศไทย

ส่วนข้อจำกัดนั้นจะเป็นในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ที่ให้นักลงทุน รวมถึง Timeline ในแต่ละเฟสอาจมีความล่าช้าและมีผลกระทบต่อเนื้องกับโครงการในภาพรวม และรัฐบาลควรให้ความสำคัญในเรื่องนี้ควบคู่ไปกับความโปร่งใสและต้องศึกษาถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง เพราะปัญหานี้หากบริหารจัดการไม่ดีแล้วอาจส่งผลกระทบต่อได้ในระยะยาว

6. สมศักดิ์ จิระติกรณ์ ผู้จัดการด้านการเงิน ดูแลรับผิดชอบแผนการเงินของบริษัทในเรื่องยอดขาย ค่าใช้จ่าย การลงทุน ภาษีและอัตราแลกเปลี่ยนมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นว่าการพัฒนาโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) มีความน่าสนใจในการลงทุน โดยยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 50 ระยะเวลา 5 ปี แยกยกเว้นภาษีนำเข้าเครื่องจักรสำหรับการลงทุน ที่เป็นปัจจัยสำคัญตลอดจน ประเทศไทยมีระบบการขนส่งสินค้าที่ได้คุณภาพ เช่น ถนน ท่าเรือ ที่สามารถรองรับการขนส่งสินค้าได้ดีมีประสิทธิภาพ

สำหรับประโยชน์และความสำคัญที่มีต่อภาคเศรษฐกิจของประเทศไทยนั้นนับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะมีการจ้างงานที่เพิ่มขึ้นจากการลงทุนของบริษัทต่างชาติ เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาวเมื่อพิจารณาจากประเภทธุรกิจที่ได้รับผลประโยชน์จากโครงการนี้ โดยรัฐบาลจะเน้นไปในอุตสาหกรรมที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและเกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ที่ต้องใช้การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งประเทศไทยน่าจะได้รับผลประโยชน์ในเรื่องความรู้และเทคโนโลยีเพื่อมาใช้ในการคิดค้นสินค้าที่เป็นของตัวเองได้ในอนาคต สำหรับอุตสาหกรรมที่น่าสนใจนั้นเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและต้องใช้ในการวิจัยและพัฒนาอย่างมาก เช่น อากาศยาน รถยนต์พลังงานไฟฟ้า Biochemical ซึ่งเข้าใจว่ารัฐบาลต้องการให้อุตสาหกรรมประเภทนี้

เข้ามาลงทุนในประเทศไทยอยู่แล้ว จึงกำหนดให้อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีขั้นสูงได้รับสิทธิประโยชน์จากโครงการนี้

สำหรับอุปสรรคและข้อจำกัดนั้นน่าจะเป็นในเรื่องของข้อมูลโครงการที่ไม่ค่อยชัดเจนมากนัก โดยการประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานภาครัฐควรมีมากกว่านี้ และประเภทธุรกิจค่อนข้างจำกัด ควรมีการขยายประเภทธุรกิจให้มีความหลากหลายมากกว่านี้ เมื่อมีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงทำให้ต้องใช้บุคลากรที่มีความรู้ในเขต EEC ทำให้ค่าจ้างแรงงานค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับโซนอุตสาหกรรมอื่น ๆ ในประเทศ และเมื่อเปรียบเทียบกับข้อเสนอชักชวนการลงทุนของประเทศเพื่อนบ้านยกตัวอย่างเช่น ประเทศมาเลเซียแล้ว ประเทศไทยให้สิทธิประโยชน์มากกว่าประเทศมาเลเซีย แต่ประเทศมาเลเซียให้สิทธิประโยชน์ด้านจำนวนประเภทธุรกิจมากกว่าประเทศไทย

7. ด้ญักญญา หัสดีนรต์น ผู้เชี่ยวชาญด้านการเงิน มีประสบการณ์มากกว่า 5 ปี ให้ข้อมูลที่นำเสนอใจว่าโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) นั้นยังมีข้อจำกัดอยู่บางประการว่าเม็ดเงินที่ใช้พัฒนาโครงการนี้น้อยกว่าเมื่อเทียบกับสัดส่วนการลงทุนในพื้นที่กับกับโครงการในต่างประเทศ และโครงการนี้สนับสนุนอุตสาหกรรมที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เช่น Robotic แต่บุคลากรในประเทศไทยมีจำนวนจำกัด แต่โครงการนี้ก็มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย เนื่องจากในปัจจุบันอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจต่ำลงทุกปี หากโครงการนี้ประสบความสำเร็จจะทำให้อัตราการเติบโตของเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 5

สำหรับอุตสาหกรรมที่น่าสนใจลงทุนนั้นมองว่า Medical Hub เพราะประเทศไทยมีความพร้อมด้านบุคลากร และจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ Covid-19 จึงเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ต้องบริหารจัดการ

ส่วนข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลในเรื่องการส่งเสริมการลงทุนนั้นมองว่าควรมีการพัฒนาด้านคุณภาพของแรงงานให้มีทักษะขั้นสูงเพื่อรองรับการพัฒนาโครงการนี้ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมด้านแรงงานให้เหมาะสมกับภาคอุตสาหกรรมใหม่ ๆ ที่กำลังดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง

แนวทางส่งเสริมการลงทุนในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ในมุมมองของผู้วิจัย

สำหรับโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ข้อดีที่เห็นได้อย่างชัดเจนนั้นเป็นเรื่องการดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในพื้นที่ EEC ซึ่งภาครัฐมองว่าจะส่งผลดีไม่เพียงแต่ในพื้นที่ EEC เท่านั้น แต่ยังกระจายไปยังพื้นที่ใกล้เคียง และในภาพรวมของประเทศไทยซึ่งทำให้ภาคเศรษฐกิจไทยมีโอกาสที่จะขยายตัวจากการลงทุนใหม่ ๆ มีความก้าวหน้า เกิดการพัฒนาของแรงงานเนื่องมาจากความยืดหยุ่นเรื่องการเข้ามาของคนต่างด้าว โดยเฉพาะคนต่างด้าวที่มีทักษะความสามารถ ความเชี่ยวชาญที่จะส่งผลบวกให้กับประเทศ ก็จะทำให้แรงงานในประเทศไทยได้รับทักษะความรู้ใหม่ ๆ เข้าสู่ประเทศ ในขณะที่สิทธิประโยชน์ที่ให้กับผู้ลงทุน โดยเฉพาะกลุ่มผู้ลงทุนต่างชาติ ถือว่าให้สิทธิประโยชน์ที่ค่อนข้างมากทั้งสิทธิทางการเงิน การลงทุน ความยืดหยุ่นในการพาต่างด้าวเข้ามาอยู่อาศัย และกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่เปิดโอกาสให้ต่างชาติมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือห้องชุด ในโซน EEC ทั้งเพื่อประกอบกิจการและเพื่ออยู่อาศัยได้ จากประมวลกฎหมายที่ดินปกติแล้วจะไม่สามารถถือกรรมสิทธิ์ได้

โดยตรงนอกจากนี้ สิทธิประโยชน์ด้านระยะเวลาการเช่าที่ให้ยาวถึง 50 ปี ต่อได้อีก 49 ปี รวมแล้วเท่ากับ 99 ปี ซึ่งข้อดีด้านสิทธิประโยชน์ที่มีต่อนักลงทุน ที่ลงทุนในโครงการนี้

ส่วนข้อจำกัดของโครงการนี้ คงเป็นเรื่องของการออกผังเมืองโซน EEC มีความล่าช้า ซึ่งควรออกมาก่อนเพื่อดึงดูดนักลงทุนต่างชาติ และเพื่อใช้ผังเมืองเป็นเครื่องมือในการวางระบบสาธารณูปโภค น้ำ ไฟ การเดินทาง เพื่อให้เมือง EEC เป็นเมืองที่มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง รวมถึงใช้ผังเมืองในการส่งเสริมการใช้พื้นที่ให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของโครงการนี้ และยังคงต้องวางผังเมืองให้กับพื้นที่ใกล้เคียงด้วยเพื่อส่งเสริมสอดคล้องต่อเนื่องกัน เพื่อให้ชุมชนรอบข้างได้รับประโยชน์จากการพัฒนาพื้นที่นี้ อีกทั้งต้องวางแผนระบบสาธารณูปโภคที่สอดคล้องกับเมือง เพราะมีความต้องการใช้ทั้งภาคอุตสาหกรรมและภาคครัวเรือนซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาด้านการสาธารณูปโภค

สำหรับนโยบายบริหารจัดการพื้นที่ EEC ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงกับประเทศไทยยังไม่ชัดเจน หลายโครงการเราไม่สามารถให้ต่างชาติที่เข้ามาลงทุนแบ่งปันทักษะความรู้ความเชี่ยวชาญใหม่ ๆ เหล่านั้นให้กับบุคลากรของไทยที่ไปร่วมงานกับต่างชาติได้ ซึ่งนอกจากสิทธิประโยชน์ที่มอบให้อย่างล้นหลามแล้ว ไทยควรมีข้อกำหนดเรื่องการแบ่งปันทักษะความรู้ความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยีขั้นสูงให้กับบุคลากรของไทยด้วย อีกทั้งแผนส่งเสริมการลงทุนนั้นยังไม่กระจายตัวไปยังพื้นที่อื่น ๆ ยังคงส่งเสริมในพื้นที่เดิม หากมีแนวคิดที่จะเปิดพื้นที่ใหม่หรือพื้นที่ใกล้เคียงแล้ว น่าจะก่อให้เกิดการพัฒนาแบบกระจายตัวได้

สรุป

จากที่ได้ทำการศึกษาข้อมูลโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ประกอบกับการสัมภาษณ์ผู้ให้คำปรึกษาด้านการลงทุนมาแล้วนั้น ทำให้ทราบถึงข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่น่าสนใจว่าโครงการดังกล่าวมีความน่าสนใจและน่าลงทุนเพราะมีสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่นักลงทุนได้รับ ได้แก่ การยกเว้นภาษีที่ดิน กรรมสิทธิ์ที่อยู่อาศัย ส่วนประโยชน์ที่คนในพื้นที่ได้รับคือการจ้างงาน และทักษะความรู้ในเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่โครงการนี้ส่งเสริม ซึ่งจะนำไปสู่การเติบโตทางด้านเศรษฐกิจในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียงก็ได้รับผลดีไปด้วย แต่ก็ยังมีข้อจำกัดหลายประการที่ยังคงเป็นอุปสรรค เช่น ด้านการสาธารณูปโภคที่ไม่เพียงพอ การบริหารจัดการด้านมลพิษที่เกิดขึ้น และปัญหาด้านอื่น ๆ ที่มาพร้อมกับเทคโนโลยี หากบริหารจัดการไม่ดีก็อาจจะส่งผลกระทบต่อ เกิดความขัดแย้งในระยะยาวจนทำให้โครงการนี้ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ได้

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เป็นแผนยุทธศาสตร์ภายใต้ไทยแลนด์ 4.0 ด้วยการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่ต่อยอดความสำเร็จมาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจภาคตะวันออกหรือ Eastern Seaboard มีเป้าหมายหลักในการเติมเต็มภาพรวมในการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งจะเป็นการยกระดับอุตสาหกรรมของประเทศเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและทำให้เศรษฐกิจของไทยเติบโตได้ในระยะยาว โดยในระยะแรกจะเป็นการยกระดับพื้นที่ในเขต 3 จังหวัดคือ ชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา ให้เป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเพื่อรองรับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพผ่านกลไกการบริหารจัดการภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการนโยบายพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกโดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ซึ่งอุตสาหกรรมเป้าหมายที่มีศักยภาพที่จะเป็นปัจจัยขับเคลื่อนเศรษฐกิจ (New Growth Engine) ของประเทศ เสนอต่อกระทรวงอุตสาหกรรม และสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันจากที่เป็นอยู่ให้สูงขึ้น รวมทั้งมั่นใจว่า 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายเหล่านี้เป็นที่สนใจของนักลงทุนทั่วโลก โดยสามารถแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือการต่อยอด 5 อุตสาหกรรมเดิม ประกอบด้วย อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ (Next-generation Automotive) อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ (Smart Electronics) อุตสาหกรรม การท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Affluent, Medical and Wellness Tourism) และการเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ (Agriculture and Biotechnology) อุตสาหกรรม การแปรรูปอาหาร (Food for the Future) ในกลุ่มนี้มีฐานที่แข็งแกร่ง แต่ต้องต่อยอดการลงทุน ในผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ให้มีการวิจัยและพัฒนา เพื่อยกอุตสาหกรรมสู่ระดับนานาชาติ สำหรับ 5 อุตสาหกรรมอนาคต ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมใหม่ที่ประเทศไทยมีศักยภาพในการแข่งขันและมีผู้สนใจลงทุน ประกอบด้วย อุตสาหกรรมหุ่นยนต์เพื่อการอุตสาหกรรม (Robotics) อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ (Aviation and Logistics) อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ (Biofuels and Biochemicals) อุตสาหกรรมดิจิทัล (Digital) อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร (Medical Hub) เพราะมีผู้สูงอายุเยอะขึ้นทั่วเอเชีย คือต้องทำให้ครบ วงจรการแพทย์

จากโครงการนี้ทำให้ประเทศไทยได้รับการพัฒนาไปสู่ประเทศที่มีเสถียรภาพทั้งทางด้าน เศรษฐกิจและสังคม หลุดจากกับดักรายได้ปานกลาง มุ่งเน้นการพัฒนาเมืองให้มีความทันสมัยระดับนานาชาติ ที่เหมาะสมต่อการอยู่อาศัยและการประกอบกิจการ มีการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร รวมทั้งให้สิทธิประโยชน์ทั้งแก่ผู้ประกอบการและผู้อยู่อาศัยในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเป็นการเฉพาะ ซึ่งถือเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างมาก อีกทั้งจะมีการลงทุนในด้านเมืองใหม่ โรงพยาบาล โรงเรียน ที่อยู่อาศัย การท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและเชิงสุขภาพ ซึ่งจะรองรับการเจริญเติบโต ของเมืองในอนาคต ทั้งนี้ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชาชนเป็นสำคัญ

สำหรับปัญหาและอุปสรรค คงเป็นเรื่องของการออกผังเมืองโซน EEC มีความล่าช้า ซึ่งควรออกมาก่อนเพราะจะเป็นเครื่องมือในการวางระบบสาธารณูปโภค การเดินทาง เพื่อให้เมือง EEC เป็นเมืองที่มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง รวมถึง ใช้ผังเมืองในการส่งเสริมการใช้พื้นที่ให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของโครงการนี้ และยังต้องวางผังเมืองให้กับพื้นที่ใกล้เคียงด้วยเพื่อส่งเสริมสอดคล้องต่อเนื่องกัน เพื่อให้ชุมชนรอบข้างได้รับประโยชน์จากการพัฒนาพื้นที่นี้ อีกทั้งต้องวางแผนระบบสาธารณูปโภคที่สอดคล้องกับเมือง เพราะมีความต้องการใช้ทั้งภาคอุตสาหกรรมและภาคครัวเรือน ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาด้านการสาธารณูปโภคได้ ส่วนปัจจัยสำคัญที่เอื้ออำนวยให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) นั้น ข้อดีที่เห็นได้อย่างชัดเจนนั้น เป็นเรื่องการดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในพื้นที่ EEC ซึ่งภาครัฐมองว่าจะส่งผลดีไม่เพียงแต่ในพื้นที่ EEC เท่านั้น แต่ยังกระจายไปยังพื้นที่ใกล้เคียง และในภาพรวมของประเทศไทยซึ่งทำให้ภาคเศรษฐกิจไทยมีโอกาสที่จะขยายตัวจากการลงทุนใหม่ ๆ มีความก้าวหน้า เกิดการพัฒนาของแรงงาน เนื่องจากความยืดหยุ่นเรื่องการเข้ามาของคนต่างด้าว โดยเฉพาะคนต่างด้าวที่มีทักษะความสามารถ ความเชี่ยวชาญที่จะส่งผลบวกให้กับประเทศ ก็จะทำให้แรงงานในประเทศไทยได้รับทักษะความรู้ใหม่ ๆ เข้าสู่ประเทศ ในขณะที่สิทธิประโยชน์ที่ให้กับผู้ลงทุน โดยเฉพาะกลุ่มผู้ลงทุนต่างชาติ ถือว่าให้สิทธิประโยชน์ที่ค่อนข้างมากทั้งสิทธิทางการเงิน การลงทุน ความยืดหยุ่นในการพาต่างด้าวเข้ามาอยู่อาศัย และกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่เปิดโอกาสให้ต่างชาติมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือห้องชุด ในโซน EEC ทั้งเพื่อประกอบกิจการและเพื่ออยู่อาศัยได้ จากประมวลกฎหมายที่ดินปกติแล้วจะไม่สามารถถือกรรมสิทธิ์ได้โดยตรง นอกจากนี้ สิทธิประโยชน์ด้านระยะเวลาการเช่าที่ให้อย่างน้อย 50 ปี ต่อได้อีก 49 ปี รวมแล้วเท่ากับ 99 ปี ซึ่งข้อดีด้านสิทธิประโยชน์ที่มีต่อนักลงทุน จึงแนวทางการส่งเสริมการลงทุนในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ควรกำหนดนโยบายบริหารจัดการพื้นที่ EEC ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์กับประเทศไทยให้ชัดเจนมากกว่านี้ เช่น นโยบายการวางผังเมือง เพราะเป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการก่อนเพื่อให้ นักลงทุนได้มองเห็นและสามารถวางแผนการลงทุนได้

1.2 ควรมีข้อกำหนดเรื่องการแบ่งปันทักษะความรู้ความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยีขั้นสูงให้กับบุคลากรของไทย หากได้รับความรู้ในทักษะต่าง ๆ ที่ทันสมัยแล้วจะก่อให้เกิดการพัฒนาของฝีมือแรงงานไทย เกิดการจ้างงาน และนำไปสู่การมีบุคลากรที่เป็นมืออาชีพ

1.3 แผนส่งเสริมการลงทุนนั้นยังไม่กระจายตัวไปยังพื้นที่อื่น ๆ ยังคงส่งเสริมในพื้นที่เดิม หากมีแนวคิดที่จะเปิดพื้นที่ใหม่หรือพื้นที่ใกล้เคียงแล้ว น่าจะก่อให้เกิดการพัฒนาแบบกระจายตัวได้

1.4 ควรมีแผนรองรับเมื่อเกิดสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น ปัญหาการเกิดโรคระบาด ว่าควรมีแผนการจัดการอย่างไร เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับการบริหารจัดการเมื่อเกิดสถานการณ์ขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับนักลงทุนต่างชาติ

ควรศึกษาโครงสร้างของโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ให้เกิดความเข้าใจ โดยสามารถขอรับทราบข้อมูลได้จากคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เพื่อให้ได้ทราบข้อมูลที่ถูกต้อง แล้วนำมาพิจารณาความเสี่ยงต่าง ๆ ได้อย่างมีศักยภาพ

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาต่อยอดในด้านความคิดเห็นของนักลงทุนต่างชาติที่มีความคิดเห็นอย่างไรกับการเข้ามาลงทุนในประเทศไทย พร้อมทั้งสอบถามถึงความต้องการที่อยากนำเสนอให้กับรัฐบาลไทย เพื่อเป็นแนวทางในการออกนโยบายเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ ความไว้วางใจที่จะเข้ามาลงทุนในโครงต่าง ๆ ของประเทศไทยในอนาคต

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

จิรัตน์ สังข์แก้ว. รัฐวิเคราะห์เจาะเรื่องหุ้น. พิมพ์ครั้งที่ 5, กรุงเทพฯ : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2544.

ณรงค์ จารขจรกุล. ปัจจัยกำหนดผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ของประเทศไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2541.

เพชร ชุมทรัพย์. หลักการลงทุน. พิมพ์ครั้งที่ 12, กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.

วิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง, สถาบัน. นโยบายการค้าและการลงทุนของไทยในอดีตถึงปัจจุบัน : บทเรียนสู่อนาคต. กรุงเทพฯ : สำนักยุทธศาสตร์การพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์, 2549.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์. พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ : วิสิตวีพัฒนา, 2538ก, 2538.

อัญญา ชันธวิทย์. การวิเคราะห์ความเสี่ยงจากการลงทุนในหลักทรัพย์. กรุงเทพฯ : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2546.

อดุลย์ จาตุรงค์กุล. กลยุทธ์การตลาด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.

อภิัญญา วนเศรษฐ. การลงทุนของธุรกิจระหว่างประเทศ. ประมวลสาระชุดวิชา เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศและธุรกิจระหว่างประเทศ. หน่วยที่ 8-15. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2555.

วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย เอกสารวิจัย

จิราพร อีชาภูมิ. “ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความเชื่อมั่นในการลงทุนของบริษัทญี่ปุ่น ที่ตั้งอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง”. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี, 2555.

กฎหมาย

“ประกาศ เรื่อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)”, ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 133 ตอนที่ 115 ก, 30 ธันวาคม 2559, หน้า 1.

“ประกาศ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580)”, ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 135 ตอนที่ 82 ก, 13 ตุลาคม 2561, หน้า 1.

“พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ.2561”, ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 135 ตอนที่ 34 ก, 14 พฤษภาคม 2561, หน้า 1 - 33.

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

- กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ. “สถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ รายเดือนสะสมปี 2562”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : https://www.boi.go.th/index.php?page=statistics_oversea_report_st&language=th, 2563.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย “ทิศทางเศรษฐกิจไทยปี 2563 ชะลอตัวต่ำกว่าที่คาดและต่ำกว่าศักยภาพ”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.bot.or.th/Thai/BOTMagazine/Pages/256301CoverStory.aspx>, 2563.
- พรพรรณ นิยมไทย “พระราชบัญญัติ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/th/Documents/legal/th-legal-newsletter-th-300618.pdf>, 2561.
- “แผนการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จครบวงจรในพื้นที่ EEC”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.eeco.or.th/content/oss>, 2563.
- “แผนการใช้ประโยชน์ที่ดินในภาพรวม”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.eeco.or.th/content/landplan>, 2563.
- “แผนการดำเนินงานเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.eeco.or.th/sites/default/files/9%20-%20แผนดำเนินงาน%20EEC.pdf>, 25630.
- “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : [http://bbt.go.th/upload/product/gallery/196_1.5.ส่วนที่%203%20\(น.40-44\).pdf](http://bbt.go.th/upload/product/gallery/196_1.5.ส่วนที่%203%20(น.40-44).pdf), 2563.
- “แผนภาพรวมเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.eeco.or.th/content/overviewplan>, 2563.
- “แผนปฏิบัติการการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน รองรับการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.eeco.or.th/content/infraplan>, 2563.
- “แผนปฏิบัติการการพัฒนาบุคลากร การศึกษา การวิจัย และเทคโนโลยีในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.eeco.or.th/content/humanplan>, 2563.
- “แผนปฏิบัติการการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.eeco.or.th/content/touristplan>, 2563.
- “แผนปฏิบัติการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล เพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.eeco.or.th/content/digitalplan>, 2563.
- “ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.thailibrary.in.th/2019/08/20/national-strategy-20yrs/>, 2562.
- เศรษฐกิจอุตสาหกรรม, สำนักงาน, กระทรวงอุตสาหกรรม. “สรุปภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมไทย ปี 2562 และแนวโน้ม ปี 2563”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.ryt9.com/s/oie/3086947> ข่าวเศรษฐกิจ Monday January 20, 2020 15:29 —สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, 2563.

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (ต่อ)

“อุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริม”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.eeco.or.th/การลงทุน/อุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริม>, 2563.

ภาษาต่างประเทศ

Ahmad, F., Draz, M.U. and Yang. S. “Foreign Portfolio Inflows and Economic Growth : Evidence from ASEAN5”, Actual Problems of Economics. vol. 179, no. 5, 2016. p. 57-69.

Biswas, R. “Determinants of Foreign Direct Investment”, Review of Development Economics. 6, 2002. p. 492- 504.

Borensztein, E., Gregorio, J. D. and Lee, J-W. “How Does Foreign Direct Investment Affect Economic Growth?”, Journal of International Economics. vol. 45, 1998. p.115-135.

Chakrabarti, A. “The Determinants of Foreign Direct Investment: Sensitivity Analyses of Cross-Country Regressions”, Kyklos International Review for Social Sciences. 54, 2001.

Davis, L. S. Glass, A. J., Rajan, R. S. & Reniert, K. A. Vertical versus Horizontal. “FDI”. In The Princeton Encyclopedia of the World Economy. New Jersey : Princeton University Press, 2010.

Ghatak, Anita and Halicioglu, Ferda. “Foreign Direct Investment and Economic Growth : Evidence from across the World”. MPRA paper no.3563, November, 2007.

Herzer, D. “How Does Foreign Direct Investment Really Affect Developing Countries' Growth?”, Review of International Economics. vol. 20, issue 2, 2012. p. 396-414.

Ibrahim, M.S. and Muthusamy, A. “Role of Foreign Direct Investment (Fdi) in India’s Economic Development-An Analysis”, Journal of International Relations and Foreign Policy. vol. 2, no. 2, 2014. p. 101-113.

Lipsey, R.E. “Home and Host Country Effects of Foreign Direct Investment”. National Bureau Economic Research, working paper no. 9293, 2002.

Nimal S. “The importance of foreign Direct Investment”.(Online). Available : <http://www.sundaytime.lk/110529/Columns/eco.html>, 2011.

Sevil.,A., Bilge, E., & Mahmut, T. “The effect of Foreign Direct Investment on Domestic Investment : Evidence from MENA Countries”. (Online). Available : <http://www.etsg.org/ETSC2012/Programme/Papers/143.pdf>, 2012.

ภาคผนวก

ผนวก ก
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่สิบสอง

พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักนายกรัฐมนตรี

เข้าถึงได้จาก : <http://www.odd.go.th/www/files/81725.pdf>

ผนวก ข

พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ.2561

พระราชบัญญัติ

เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

พ.ศ. ๒๕๖๑

เข้าถึงได้จาก : [http://www.ratchakitcha.soc.go.th/
DATA/PDF/2561/A/034/1.PDF](http://www.ratchakitcha.soc.go.th/ DATA/PDF/2561/A/034/1.PDF)

ผนวก ค
แบบสัมภาษณ์นักลงทุนต่างชาติ
เรื่อง “แนวทางส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ
เพื่อเศรษฐกิจที่ยั่งยืน โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ
ภาคตะวันออก (EEC)”

แบบสัมภาษณ์นี้ใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการศึกษาหลักสูตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ประจำปีการศึกษา 2562 - 2563 โดยการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ เป็นการศึกษาทางวิชาการ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ ในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาเชิงโครงสร้างของโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และพฤติกรรมของนักลงทุนจากต่างประเทศ
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยสำคัญที่เอื้ออำนวยให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการลงทุนในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้กรุณาตอบแบบสัมภาษณ์ตามความคิดเห็นของท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นายพลากร หวังหลี่
นักศึกษาหลักสูตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 62
วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
ประจำปีการศึกษา 2562 - 2563

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

1. ชื่อ - นามสกุล ผู้ให้สัมภาษณ์

---

2. ตำแหน่งปัจจุบัน และลักษณะงานที่ทำ

2.1 ตำแหน่ง

2.2 ลักษณะงาน

---

3. ประสบการณ์ด้านการลงทุนในประเทศไทย

1-5 ปี

6-10 ปี

มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 กรณีสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

4. ท่านคิดว่าโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) มีความน่าสนใจในการลงทุนหรือไม่ อย่างไร

น่าลงทุน

ไม่น่าลงทุน

4.1 น่าลงทุนอย่างไร

4.2 ไม่น่าลงทุนอย่างไร

---

5. ท่านคิดว่าโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างไร

---

6. ในมุมมองท่านในฐานะนักลงทุนต่างชาติ ท่านคิดว่าอุตสาหกรรมใดในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) น่าลงทุนมากที่สุด เพราะอะไร

---

7. ในมุมมองท่านในฐานะนักลงทุนต่างชาติ ท่านคิดว่ามีอุปสรรคหรือข้อจำกัดใดบ้างสำหรับการลงทุนในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

---

8. ท่านคิดว่าปัจจัยสำคัญใดบ้างที่เอื้ออำนวยให้นักลงทุนต่างชาติสนใจเข้ามาลงทุนในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

ตอนที่ 3 กรุณาให้ข้อเสนอแนะที่สำคัญกับการส่งเสริมการลงทุนในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

9. ข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลในการส่งเสริมการลงทุนในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

---

10. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการส่งเสริมการลงทุนในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นายพลากร หวังหลี

วัน เดือน ปีเกิด วันที่ 21 เมษายน พ.ศ.2509

ประวัติการศึกษา

ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (MBA) University of San Francisco, USA พ.ศ.2532

ปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.2530

มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พ.ศ.2526

ประถมศึกษา และ มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย พ.ศ.2525

ประวัติการทำงาน

ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน)

- กรรมการผู้จัดการใหญ่และประธานเจ้าหน้าที่บริหารประจำประเทศไทย และสำนักงานตัวแทน
เมียนมาร์ ลาว และกัมพูชา พ.ศ.2559 – ปัจจุบัน

- รองกรรมการผู้จัดการใหญ่สายงานลูกค้าบริษัทและสถาบัน พ.ศ. 2555 – 2559

ธนาคารเดอะรอยัลแบงก์ออฟสกอตแลนด์ เอ็น.วี. สาขาประจำประเทศไทย (ธนาคาร อาร์บีเอส)

- ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร พ.ศ.2548 – 2555

ธนาคาร เอบีเอ็น แอมโร เอ็น.วี. สาขาประจำประเทศไทย

- หัวหน้าฝ่ายบรรษัทธนกิจ พ.ศ.2543 – 2548

- ผู้อำนวยการและหัวหน้ากลุ่มบรรษัทธนกิจ พ.ศ.2540 – 2543

บริษัท เงินทุนเอกธนกิจ จำกัด (มหาชน)

- หัวหน้ากลุ่มวาณิชธนกิจ พ.ศ.2536 – 2540

บริษัท พร็อคเตอร์ แอนด์ แกมเบล (ประเทศไทย) จำกัด

- ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายการตลาด พ.ศ.2534 – 2536

Bank of California, USA

- Management Trainee พ.ศ.2533

ตำแหน่งอื่นและประสบการณ์

บริษัท ยูซีดี จำกัด (มหาชน)

- กรรมการอิสระกรรมการตรวจสอบ และกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน พ.ศ. 2560 –
ปัจจุบัน

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

- หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่นที่ 62 พ.ศ.2562 – ปัจจุบัน

การทางพิเศษแห่งประเทศไทย

- กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ พ.ศ.2557 – 2559

ตำแหน่งอื่นและประสบการณ์ (ต่อ)

สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- กรรมการสภาที่ปรึกษา พ.ศ. 2550 – 2557

สถาบันพระปกเกล้า

- หลักสูตรวุฒิบัตรการกำกับดูแลกิจการสำหรับกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของรัฐวิสาหกิจ และองค์กรมหาชน (PDI) รุ่นที่ 14 พ.ศ.2559 – 2560

สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Director certification program (DCP) รุ่นที่ 229 พ.ศ.2559 – 2560

สถาบันวิทยาการตลาดทุน

- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูงสถาบันวิทยาการตลาดทุน (วตท.) รุ่นที่ 10 พ.ศ.2553

สถาบันวิทยาการพลังงาน

- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูงด้านวิทยาการพลังงาน (วพน.) รุ่นที่ 8 พ.ศ.2559

หอการค้าเนเธอร์แลนด์-ไทย ประจำประเทศไทย (NTCC)

- กรรมการ พ.ศ.2549 – 2555

บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บีไอเอจำกัด (ปัจจุบัน บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม ยูโอบี (ไทย) จำกัด)

- กรรมการบริหาร พ.ศ.2546 – 2547

ตำแหน่งปัจจุบัน กรรมการผู้จัดการใหญ่และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน)

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา การเศรษฐกิจ

เรื่อง	แนวทางส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศเพื่อเศรษฐกิจที่ยั่งยืน โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)	
ผู้วิจัย	นายพลากร หวังหลี่	หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 62
ตำแหน่ง	กรรมการผู้จัดการใหญ่และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน)	

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสถานการณ์ความขัดแย้งทางการค้าระหว่างจีนกับสหรัฐอเมริกา จนเกิดเป็นสงครามการค้า (Trade War) ทำให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมที่มีฐานการผลิตอยู่ในประเทศจีนได้รับผลกระทบ และพากันย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศอื่น โดยประเทศไทยอยู่ในตัวเลือกลำดับต้น ๆ อีกทั้งประเทศไทย มีนโยบายการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ซึ่งเป็นแผนยุทธศาสตร์ที่จะขับเคลื่อน ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี ตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ของรัฐบาล โดยในระยะแรกจะยกระดับพื้นที่ 3 จังหวัดคือ ชลบุรี ระยอง และ ฉะเชิงเทรา ซึ่งจากนโยบายนี้รัฐบาลได้ให้สิทธิพิเศษแก่นักลงทุน นับเป็นเรื่องที่ถูกจับตามองของผู้ประกอบการและนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ถือเป็นโอกาสเปิดโลกทัศน์ใหม่ของการลงทุนที่ท้าทาย โดยรัฐบาลให้ความสำคัญและส่งเสริมโครงการ EEC ด้วยการพัฒนาเชิงพื้นที่ซึ่งต่อยอดความสำเร็จมาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Seaboard) โดยมีเป้าหมายเต็มเต็มภาพรวมในการส่งเสริมการลงทุน จะเป็นการยกระดับอุตสาหกรรม ของประเทศ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันและทำให้เศรษฐกิจของไทยเติบโตได้ในระยะยาว

ในส่วนของงบประมาณการลงทุนนั้น รัฐบาลคาดว่าจะใช้งบการลงทุนไม่น้อยกว่า 1.5 ล้านล้านบาท ภายใน 5 ปี เพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมการลงทุนใน 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายที่ประกอบด้วย อุตสาหกรรมปิโตรเคมีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและหุ่นยนต์ อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร การเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ เชื้อเพลิงและเคมีชีวภาพ อุตสาหกรรมการบิน อุตสาหกรรมโลจิสติกส์ อุตสาหกรรมดิจิทัลการแพทย์ครบวงจร และเพิ่มเติมในส่วน อุตสาหกรรมป้องกันประเทศทุกรูปแบบ โดยนักลงทุนที่ลงทุนในพื้นที่ EEC จะได้รับสิทธิประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับบางกิจกรรมได้นานสูงสุด 13 ปี (อาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมการลงทุนฯ) ยกเว้น อากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร วัตถุดิบที่นำเข้ามาผลิตเพื่อส่งออก และของที่นำเข้ามาเพื่อการวิจัยและพัฒนา เงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการลงทุนการวิจัยและพัฒนา การส่งเสริมนวัตกรรมหรือการพัฒนาบุคลากรเฉพาะ ด้านของกิจการในอุตสาหกรรมเป้าหมาย อนุญาตให้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินเพื่อประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริม สิทธิการเช่าที่ดินราชพัสดุถึง 50 ปี และสามารถพิจารณาต่ออายุอีก 49 ปี อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา 17% ต่ำสุดในอาเซียนสำหรับผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญหรือนักวิจัยที่มีคุณสมบัติตามที่อธิบดีกรมสรรพากร ประกาศกำหนดในกิจการที่ได้รับการส่งเสริมตามกฎหมายว่าด้วยการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของ

ประเทศสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย หรือกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนอำนวยความสะดวกให้กับ นักลงทุนให้บริการข้อมูลข่าวสารการขออนุญาตที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการการค้าการส่งออกนำเข้าในจุดเดียว (One-stop Service) วิจัยทำงาน 5 ปี เพื่อดึงดูดนักลงทุน ผู้เชี่ยวชาญ และนักวิทยาศาสตร์จากทั่วโลก

จากการข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะหาแนวทางส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ และดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในพื้นที่โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ซึ่งภาครัฐมองว่าจะส่งผลดีและเป็นโครงการที่รัฐบาลให้ความสำคัญสามารถสร้างรากฐานอุตสาหกรรม และเศรษฐกิจไทยให้มีโอกาสขยายตัวจากการลงทุนใหม่ ๆ อีกทั้งโครงการนี้ยังมีความยืดหยุ่นเรื่องการเข้ามา ของคนต่างด้าว โดยเฉพาะคนต่างด้าวที่มีทักษะความสามารถ ความเชี่ยวชาญที่จะส่งผลดีให้กับประเทศ ทำให้ ประเทศไทยได้รับองค์ความรู้ใหม่ ๆ ซึ่งไม่เพียงแต่ในพื้นที่ EEC เท่านั้น แต่ยังกระจายไปยังพื้นที่ใกล้เคียงและ ภาพรวมของประเทศไทยอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเชิงโครงสร้างของโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และพฤติกรรมของนักลงทุนจากต่างประเทศ
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยสำคัญที่เอื้ออำนวยให้นักลงทุนต่างชาติ เข้ามาลงทุนในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการลงทุนในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ภาคตะวันออก (EEC)

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาถึงสถานการณ์ของโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ที่มีผลต่อภาคเศรษฐกิจของประเทศไทย ศึกษาแนวทางการลงทุนจากต่างประเทศ แล้วนำมารวบรวม เพื่อวิเคราะห์และบรรยายเชิงพรรณนาความ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่ง แนวทางส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศกับโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ให้เติบโต เพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

2. ขอบเขตด้านประชากร

ศึกษาจากประสบการณ์ตรงของผู้วิจัย การเข้าร่วมประชุม สัมมนาการเสวนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากนักลงทุน สัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักลงทุนต่างประเทศที่เข้ามาลงทุน ในประเทศไทย และทำการสัมภาษณ์ผู้ให้คำปรึกษาด้านการเงินและการลงทุน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และนำมาซึ่งแนวทางส่งเสริมการลงทุนจนนำไปสู่การยกระดับทางเศรษฐกิจของประเทศไทย

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีระยะเวลาในการศึกษา จำนวน 7 เดือน ตั้งแต่ พฤศจิกายน 2562 – พฤษภาคม 2563

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่อง “แนวทางส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศเพื่อเศรษฐกิจที่ยั่งยืน โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)” เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูล

1.1 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ศึกษาจากยุทธศาสตร์ แผนพัฒนา ศึกษา ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จากเอกสารทางวิชาการ บทความ บทวิเคราะห์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ข้อมูลในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ทำให้ทราบถึงประเด็นที่สามารถนำมาเป็นแนวทางส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ อีกทั้งได้จากการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ขององค์กรและหน่วยงานที่มีลักษณะงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (กพอ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ธนาคารแห่งประเทศไทย

1.2 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ศึกษาจากประสบการณ์ตรงของผู้วิจัย การเสวนา อบรม และสัมภาษณ์ผู้ให้คำปรึกษาด้านการเงินและการลงทุน จำนวน 7 ท่าน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในมุมมองต่าง ๆ

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา นำทฤษฎี หลักกฎหมาย หลักยุทธศาสตร์ที่ได้มีการทบทวนไว้แล้วโดยองค์กรต่าง ๆ ได้แก่ คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (กพอ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) แล้วทำการอภิปรายผล

3. การนำเสนอผลการวิจัย

ดำเนินการโดยใช้วัตถุประสงค์เป็นตัวกำหนดเป้าหมายของการวิจัยแล้วนำเสนอผลการศึกษาวิจัยที่ต่อวัตถุประสงค์การวิจัยทุกข้อตามลำดับ พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางในการดำเนินการวิจัยเพื่อนำมาซึ่งการต่อยอดและใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัย

โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เป็นแผนยุทธศาสตร์ภายใต้ไทยแลนด์ 4.0 ด้วยการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่ต่อยอดความสำเร็จมาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจภาคตะวันออกหรือ Eastern Seaboard มีเป้าหมายหลักในการเติมเต็มภาพรวมในการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งจะเป็นการยกระดับอุตสาหกรรมของประเทศ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันและทำให้เศรษฐกิจของไทยเติบโตได้ในระยะยาว โดยในระยะแรกจะเป็นการยกระดับพื้นที่ในเขต 3 จังหวัดคือ ชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา ให้เป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เพื่อรองรับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพผ่านกลไกการบริหารจัดการภายใต้การกำกับดูแลของ

คณะกรรมการนโยบายพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานซึ่งอุตสาหกรรมเป้าหมายที่มีศักยภาพที่จะเป็นปัจจัยขับเคลื่อนเศรษฐกิจ (New Growth Engine) ของประเทศ เสนอต่อกระทรวงอุตสาหกรรม และสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันจากที่เป็นอยู่ให้สูงขึ้น รวมทั้งมั่นใจว่า 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายเหล่านี้เป็นที่สนใจของนักลงทุนทั่วโลก โดยสามารถแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือการต่อยอด 5 อุตสาหกรรมเดิม ประกอบด้วยอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ (Next-generation Automotive) อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ (Smart Electronics) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Affluent, Medical and Wellness Tourism) และการเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ (Agriculture and Biotechnology) อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร (Food for the Future) ในกลุ่มนี้มีฐานที่แข็งแกร่ง แต่ต้องต่อยอดการลงทุนในผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ให้มีการวิจัยและพัฒนา เพื่อยกอุตสาหกรรมสู่ระดับนานาชาติ สำหรับ 5 อุตสาหกรรมอนาคต ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมใหม่ที่ประเทศไทยมีศักยภาพในการแข่งขันและมีผู้สนใจลงทุน ประกอบด้วยอุตสาหกรรมหุ่นยนต์เพื่อการอุตสาหกรรม (Robotics) อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ (Aviation and Logistics) อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ (Biofuels and Biochemicals) อุตสาหกรรมดิจิทัล (Digital) อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร (Medical Hub) เพราะมีผู้สูงอายุเยอะขึ้นทั่วเอเชีย คือต้องทำให้ครบวงจร

จากโครงการนี้ทำให้ประเทศไทยได้รับการพัฒนาไปสู่ประเทศที่มีเสถียรภาพทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม หลุดจากกับดักรายได้ปานกลาง มุ่งเน้นการพัฒนาเมืองให้มีความทันสมัยระดับนานาชาติที่เหมาะสมต่อการอยู่อาศัยและการประกอบกิจการ มีการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร รวมทั้งให้สิทธิประโยชน์ทั้งแก่ผู้ประกอบการและผู้อยู่อาศัยในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเป็นการเฉพาะ ซึ่งถือเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างมากมาย อีกทั้งจะมีการลงทุนในด้านเมืองใหม่ โรงพยาบาล โรงเรียน ที่อยู่อาศัย การท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและเชิงสุขภาพ ซึ่งจะรองรับการเจริญเติบโตของเมืองในอนาคต ทั้งนี้ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ของประชาชนเป็นสำคัญ

สำหรับปัญหาและอุปสรรค คงเป็นเรื่องของการออกผังเมืองโซน EEC มีความล่าช้าซึ่งควรออกมาก่อนเพราะจะเป็นเครื่องมือในการวางระบบสาธารณูปโภค การเดินทาง เพื่อให้เมือง EEC เป็นเมืองที่มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง รวมถึง ใช้ผังเมืองในการส่งเสริมการใช้พื้นที่ให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของโครงการนี้และยังต้องวางผังเมืองให้กับพื้นที่ใกล้เคียงด้วยเพื่อส่งเสริมสอดคล้องต่อเนื่องกัน เพื่อให้ชุมชนรอบข้างได้รับประโยชน์จากการพัฒนาพื้นที่นี้ อีกทั้งต้องวางแผนระบบสาธารณูปโภคที่สอดคล้องกับเมือง เพราะมีความต้องการใช้ทั้งภาคอุตสาหกรรมและภาคครัวเรือนซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาด้านการสาธารณสุขได้ ส่วนปัจจัยสำคัญที่เอื้ออำนวยให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) นั้น ข้อดีที่เห็นได้อย่างชัดเจนนั้นเป็นเรื่องการดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในพื้นที่ EEC ซึ่งภาครัฐมองว่าจะส่งผลดีไม่เพียงแต่ในพื้นที่ EEC เท่านั้น แต่ยังกระจายไปยังพื้นที่ใกล้เคียงและในภาพรวมของประเทศไทยซึ่งทำให้ภาคเศรษฐกิจไทยมีโอกาสที่จะขยายตัวจากการลงทุนใหม่ ๆ มีความก้าวหน้า เกิดการพัฒนาของแรงงานเนื่องมาจากความยืดหยุ่นเรื่องการเข้ามาของคนต่างด้าว โดยเฉพาะคนต่างด้าวที่มีทักษะความสามารถ ความเชี่ยวชาญที่จะส่งผลบวกให้กับประเทศ ก็จะทำให้แรงงานในประเทศไทยได้รับทักษะความรู้ใหม่ ๆ เข้าสู่ประเทศ ในขณะที่สิทธิประโยชน์ที่ให้กับผู้ลงทุน โดยเฉพาะกลุ่มผู้ลงทุนต่างชาติ

ถือว่าให้สิทธิประโยชน์ที่ค่อนข้างมากทั้งสิทธิทางการเงิน การลงทุน ความยืดหยุ่นในการพาต่างด้าวเข้ามาอยู่อาศัย และกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่เปิดโอกาสให้ต่างชาติมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือห้องชุดในโซน EEC ทั้งเพื่อประกอบกิจการและเพื่ออยู่อาศัยได้ จากประมวลกฎหมายที่ดินปกติแล้วจะไม่สามารถถือกรรมสิทธิ์ได้โดยตรงนอกจากนี้ สิทธิประโยชน์ด้านระยะเวลาการเช่าที่ให้ยาวถึง 50 ปี ต่อได้อีก 49 ปี รวมแล้วเท่ากับ 99 ปี ซึ่งข้อดีด้านสิทธิประโยชน์ที่มีต่อนักลงทุน จึงแนวทางการส่งเสริมการลงทุนในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ควรกำหนดนโยบายบริหารจัดการพื้นที่ EEC ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์กับประเทศไทยให้ชัดเจนมากกว่านี้ เช่น นโยบายการวางผังเมือง เพราะเป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการก่อนเพื่อให้นักลงทุนได้มองเห็นและสามารถวางแผนการลงทุนได้

1.2 ควรมีข้อกำหนดเรื่องการแบ่งปันทักษะความรู้ความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยีขั้นสูงให้กับบุคลากรของไทย หากได้รับความรู้ในทักษะต่าง ๆ ที่ทันสมัยแล้วจะก่อให้เกิดการพัฒนาของฝีมือแรงงานไทย เกิดการจ้างงาน และนำไปสู่การมีบุคลากรที่เป็นมืออาชีพ

1.3 แผนส่งเสริมการลงทุนนั้นยังไม่กระจายตัวไปยังพื้นที่อื่น ๆ ยังคงส่งเสริมในพื้นที่เดิม หากมีแนวคิดที่จะเปิดพื้นที่ใหม่หรือพื้นที่ใกล้เคียงแล้ว น่าจะก่อให้เกิดการพัฒนาแบบกระจายตัวได้

1.4 ควรมีแผนรองรับเมื่อเกิดสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น ปัญหาการเกิดโรคระบาด ว่าควรมีแผนการจัดการอย่างไร เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับการบริหารจัดการเมื่อเกิดสถานการณ์ขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับนักลงทุนชาวต่างชาติ

ควรศึกษาโครงสร้างของโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ให้เกิดความเข้าใจ โดยสามารถขอรับทราบข้อมูลได้จากคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เพื่อให้ได้ทราบข้อมูลที่ถูกต้อง แล้วนำมาพิจารณาความเสี่ยงต่าง ๆ ได้อย่างมีศักยภาพ

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาต่อยอดในด้านความคิดเห็นของนักลงทุนต่างชาติว่ามีความคิดเห็นอย่างไรกับการเข้ามาลงทุนในประเทศไทย พร้อมทั้งสอบถามถึงความต้องการที่อยากนำเสนอให้กับรัฐบาลไทย เพื่อเป็นแนวทางในการออกนโยบายเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ ความวางใจที่จะเข้ามาลงทุนในโครงต่าง ๆ ของประเทศไทยในอนาคต